

2025-2030

GAZİANTEP TURİZM EKONOMİSİ
GELİŞTİRME STRATEJİSİ VE
YOL HARİTASI PROJESİ

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2025-2030

Mart 2025

Hazırlayanlar:

Funda Aktan
Prof. Dr. Hasan Ali Karasar
Prof. Dr. Bilgehan Gülcan
Doç. Dr. Halil Burak Sakal
Arş. Gör. Fatıma Tüzzehra Albayrak

Katkıda Bulunanlar:

Prof. Dr. Ece Konaklıoğlu
Prof. Dr. Eren Özceylan
Prof. Dr. Ali Yaylı
Prof. Dr. Saniye Gül Güneş
Prof. Dr. Kutalmış Görkay
Prof. Dr. Atınç Olcay
Doç. Dr. Furkan Baltacı
Doç. Dr. Uğurcan Ayık
Doç. Dr. İbrahim Çekiç
Doç. Dr. Metin Sürme
Dr. Öğr. Üyesi Murat Yurtlu
Öğr. Gör. Sinan Baran Bayar
Arş. Gör. Duran Can Gazioglu
Özgür Çözgener
Filiz Hösükoğlu
Ceylan Şensoy
Celal Dikici

Kapadokya Üniversitesi Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi

Kapadokya Üniversitesi Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından hazırlanmıştır.
50420 Mustafapaşa Ürgüp Nevşehir
sscm.kapadokya.edu.tr
sscm@kapadokya.edu.tr

İçindekiler

İÇİNDEKİLER	iii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
TABLolar LİSTESİ	v
KISALTMALAR LİSTESİ	vi
ÖNSÖZ	10
YÖNETİCİ ÖZETİ	11
GİRİŞ	16
1 DÜNYA VE TÜRKİYE TURİZMİNE BAKIŞ VE EĞİLİMLER	18
1.1.1 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK.....	21
1.1.2 EKONOMİ, SİYASET VE JEOPOLİTİK RİSKLER	22
1.1.3 SAĞLIK VE GÜVENLİK.....	23
1.1.4 TEKNOLOJİ, DİJİTALLEŞME VE YAPAY ZEKÂ ENTEGRASYONU	24
1.1.5 KÜLTÜR, DENEYİM VE DEMOGRAFİK DÖNÜŞÜM	25
1.1.6 ŞEHİR TURİZMİ VE UZAKTAN ÇALIŞMA EĞİLİMİ.....	26
1.2 TÜRKİYE TURİZMİ	26
2 GAZİANTEP TURİZMİNE GENEL BAKIŞ VE TURİZM ALTYAPISI	29
2.1 GAZİANTEP'E GENEL BAKIŞ	29
2.1.1 FİZİKİ COĞRAFYA	29
2.1.2 BEŞERİ COĞRAFYA	31
2.1.3 EKONOMİK COĞRAFYA	33
2.2 TURİZM TALEBİ	35
2.3 TURİZMİN MEVSİMSELLİĞİ	37
2.4 TURİZM ALTYAPISI	38
2.4.1 KONAKLAMA.....	38
2.4.2 ULAŞIM	40
2.4.3 İNSAN KAYNAKLARI.....	48
2.4.4 DİJİTAL İMKÂNLAR VE İNTERNET ALTYAPISI.....	51
3 REKABETÇİLİK VE RAKİP DESTİNASYONLAR ANALİZİ	57
4 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ANALİZİ	62
4.1 ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	62
4.2 SOSYAL VE EKONOMİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	67

4.3	KÜLTÜREL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	69
4.4	DESTİNASYON YÖNETİMİ	70
5	AKILLI TURİZM VE DİJİTAL GÖRÜNÜRLÜK ANALİZİ	71
5.1	DİJİTAL GÖRÜNÜRLÜK VE ARAMALAR	71
5.2	AKILLI DESTİNASYON	72
6	GAZİANTEP TURİZMİNİN GZ ANALİZİ	77
7	STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER	83
7.1	BÖLGEYİ ZİYARET EDEN KİŞİ SAYISININ ARTIRILMASI	84
7.1.1	YERLİ ZİYARETÇİ SAYISINI ARTIRMAK.....	84
7.1.2	YABANCI ZİYARETÇİ SAYISINI ARTIRMAK	84
7.2	TURİZM GELİRLERİNİN ARTIRILMASI	85
7.3	TURİZM KAYNAKLI YEREL KALKINMANIN DESTEKLENMESİ	86
7.4	ALTERNATİF TURİZME YÖNELİK PROJE SAYISININ ARTIRILMASI	87
7.5	KÜLTÜREL DEĞERLERİN TURİZME KAZANDIRILMASINA YÖNELİK YATIRIMLARIN ARTIRILMASI	87
8	ÖNCELİKLİ ALANLAR	88
9	ÖNCELİKLİ ALANLARA YÖNELİK POLİTİKA VE EYLEM PLANI	89
EKLER		259
EK-1	259	
EK-2	261	
EK-3	265	

Şekiller Listesi

Şekil 1.1.1. Dünya turist sayısı ve tahminleri.....	18
Şekil 1.1.2. Dünya turizm gelirleri ve tahminleri (milyar ABD doları).....	19
Şekil 1.1.3. Turizmde büyüme tahminleri.....	19
Şekil 1.2.1. Türkiye'nin Yabancı Turist Sayısı: Gerçekleşme ve Hedefler	27
Şekil 1.2.2. Türkiye'nin Turizm Geliri: Gerçekleşme ve Hedefler	27
Şekil 2.1.1.1. Gaziantep İlinin Lokasyon Haritası (Ayık, 2023).....	30
Şekil 2.3.1. Türkiye ve Gaziantep Karşılaştırmalı Mevsimsellik Durumu (2017-2024).....	38
Şekil 2.4.1.1. Gaziantep'te Yıllara Göre Tesislerin Doluluk Oranları.....	39
Şekil 2.4.2.1.1. Gaziantep Tramvay Hattı (2024)	42
Şekil 2.4.2.1.2. Gaziantep Gaziray Hattı (2024).....	43
Şekil 2.4.2.2.1. Beşinci Bölge (2024).....	44
Şekil 2.4.2.3.1. Mersin-Gaziantep Hızlı Tren Hattı.....	45
Şekil 2.4.2.5.1. Gaziantep Havalimanı'nın 2015-2024 Yılları Arasında İç-Dış Hat Uçuş Sayıları	48
Şekil 3.1. Turizm Türlerine Göre Rakip İller ve Gaziantep İli Turizm Potansiyeli	58
Şekil 4.1.1. İlinizde var olan doğal miras alanları ve varlıklarının bir listesi mevcut mudur?	63
Şekil 4.1.2. İliniz genelinde atık su arıtma sistemleri ve tesisleri var mı?.....	66
Şekil 4.2.1. İlinizde ziyaretçi yoğunluğunun yerel halkında ihtiyaç ve istekleri gözetilerek bütün bir yıla yayılmasını sağlayacak organizasyonlar mevcut mudur?	68
Şekil 4.2.2. İlinizde yerel/bölgesel işletmeleri, tedarik zincirlerini ve sürdürülebilir yatırımları destekleyerek turizm harcamalarını yerel/bölgesel ekonomide tutmasını teşvik etmek için önlemler alınmakta mıdır?.....	68
Şekil 4.4.1. İlinizde yerel halk turizm yönetimi ile ilgili planlamalara dâhil edilmekte midir? ...	70
Şekil 7.1.1.1. Gaziantep Yerli Turist Sayısı, Master Plan Hedefleri ve Uzun Vadeli Eğilim	84
Şekil 7.1.2.1. Gaziantep Yabancı Turist Sayısı, Master Plan Hedefleri ve Uzun Vadeli Eğilim	85
Şekil 7.2.1. Gaziantep İli Turizm Harcaması, Gerçekleşme ve Hedefler	86

Tablolar Listesi

Tablo 1.1.1. Ülkelerin turist sayısı büyüklükleri (milyon kişi).....	20
Tablo 1.1.2. Ülkelerin turizm geliri büyüklükleri (milyar ABD doları).....	20
Tablo 1.1.3. Yıllara göre en fazla turizm harcaması yapan ilk 10 ülke (milyar ABD doları)	21
Tablo 2.2.1. Gaziantep'te Yerli ve Yabancı Turistlerin Tesise Geliş Sayıları.....	35

Tablo 2.2.2. İlçelerde Yerli ve Yabancı Turistlerin Tesise Geliş Sayıları (2024)	36
Tablo 2.2.3. Gaziantep Taşınmaz Kültür Varlıkları Listesi (2024)	36
Tablo 2.4.1.1 Gaziantep'te Bakanlık Belgeli Tesislerin Oda Sayısı ve Kapasiteleri (Mart 2025) 38	
Tablo 2.4.1.2. Gaziantep'te İlçeler Bazında Turizm İşletme Belgeli Tesislere Gelen Turist Sayısı ve Geceleme Sayısı (2024).....	39
Tablo 2.4.1.3. Gaziantep'te İlçeler Bazında Turizm İşletme Belgeli Tesislere Ortalama Kalış ve Doluluk Oranı (2024)	40
Tablo 2.4.2.1.1. Gaziantep'te Şehir İçi Ulaşımı Hizmeti Veren Ulaşım Sistemleri (2024).....	41
Tablo 2.4.2.1.2. Gaziantep'te Tramvay Hatları ve Güzergâhları (2024).....	41
Tablo 2.4.2.2.1. Gaziantep Kara Yolu Ağı (2024)	44
Tablo 2.4.2.5.1. Gaziantep Havalimanı yeni terminal açılış verileri (2024)	47
Tablo 2.4.3.1. TR72 Bölgesi'nin TÜİK Bölgesel Temel İş Gücü Göstergeleri (2023)	48
Tablo 2.4.3.2. Gaziantep İlinde Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları (2024).....	49
Tablo 2.4.3.3. Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı (2024)	50
Tablo 2.4.3.4. Gaziantep'te Turizmle İlgili Yükseköğretim Birimleri ve Öğrenci Sayısı (Ön Lisans-Lisans) (2024-2025 Öğretim Yılı)	50
Tablo 2.4.4.1. Gaziantep İlinin Güneydoğu İlleri ile Karşılaştırılması	52
Tablo 2.4.4.2. Gaziantep İlinin Çeşitli İller ile Karşılaştırılması.....	52
Tablo 3.1. Rakip İller ve Gaziantep'te Bakanlık Belgeli Tesislerde Oda ve Yatak Sayıları (Haziran 2025).....	58
Tablo 3.2. Rakip İller ve Gaziantep Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı.....	59
Tablo 3.3. Rakip İller ve Gaziantep'e Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı	59
Tablo 3.4. Rakip İllerde Tesiste Ortalama Kalış Süreleri (Gün)	60
Tablo 3.5. Rakip İllerde Tesis Doluluk Oranları (%).....	60
Tablo 5.1.1. Google Kullanıcı Aramalarında Gaziantep	71
Tablo 5.1.2. Google Trends Aramalarında Gaziantep	72
Tablo 5.2.1. Gaziantep İlinde Dört Kriteria Göre Mevcut Akıllı Şehir Uygulamaları.....	73
Tablo 5.2.2. Gaziantep İlinde Dört Kriteria Göre Mevcut Akıllı Şehir Uygulamaları.....	74
Tablo 5.2.3. Gaziantep İlinin Ulusal Akıllı Şehir Endeksi Sıralamalarındaki Görünümü.....	75
Tablo 8.1. Gaziantep Öncelikli Alanlar Listesi	88

Kısaltmalar Listesi

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
DYO	Destinasyon Yönetim Orgütü
ETC	Avrupa Seyahat Komisyonu
GSTC	Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi

GSYH	Gayrisatı Yurt İçi Hasıla
GZ	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler
IATA	Uluslararası Hava Yolu İaşımacılığı Orgutu
IMF	Uluslararası Para Fonu
ITGK	İİ İnanıtım ve Geliştirme Kurulu
JCI	Joint Commission International
MTGI	Macera Turizmi Gelişim Endeksi
SEO	Arama Motoru Optimizasyonu
SOKUM	Somut Olmayan Kültürel Miras
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TGA	Türkiye Turizm İnanıtım ve Geliştirme Ajansı
TL	Türk Lirası
TUBİVES	Türkiye Bitkileri Veri Servisi
TUIK	Türkiye İstatistik Kurumu
TURSAB	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Orgütü
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UN Tourism	Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Orgütü
WATA	Dünya Seyahat Acenteleri Birliği
WTTC	Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi
AR	Augmented Reality/ Artırılmış Gerçeklik
VR	Virtual Reality/ Sanal Gerçeklik
YZ	Yapay Zekâ
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
KOSGEB	T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
İşKUR	İş ve İşçi Bulma Kurumu
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
BKI	Bölge Kalkınma İdaresi
GATOD	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
AFAD	T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

GASKI	Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Mudurluğu
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
AVM	Alışveriş Merkezi
GARO	Gaziantep Rehberler Odası
GTO	Gaziantep İcaret Odası
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TUREB	İurist Rehberli Birliği
AB	Avrupa Birliği
CBS	Coğratı Bilgi Sistemi
GASTEK	Gaziantep Akıllı Sağlıklı İeknolojik Engelsiz Kent
EDS	Elektronik Denetleme Sistemi
PTS	Plaka İanımına Sistemi
MPTS	Mobil Plaka İanımına Sistemi
GBB	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
GETEM	Görme Engelliler İeknoloji ve Eğitim Laboratuvarı
GAZDAŐ	Gaziantep Doğal Gaz Dağıtım A.Ő.
GU	GümüŐhane Universitesi
GAUN	Gaziantep Universitesi
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
GMM	Gaziantep Metropolitan Municipality
KOBI	Küçük ve Orta Büyüklükteki İŞletmeler
ISO	International Organization for Standardization
KAGIDEM	Gaziantep Kadın Girişimci Destek Merkezi
TKDK	İarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
DHMI	Devlet Hava Meydanları İŞletmesi Genel Müdürlüğü
KADES	Kadın Destek Uygulaması
HAYDI	Hayvan Durum İzleme
KGYS	Kent Güvenlik Yönetim Sistemi
GİKOM	Gaziantep İletişim Koordinasyon Merkezi
AUS	Akıllı Ulaşım Sistemleri
BTK	Bilgi İeknolojileri ve İletişim Kurumu

TAG OTOYOLU	Iarsus- Adana- Gaziantep Otoyolu
KUSGET	Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi
GATEM	Gaziantep Gıda İoptancıları Kooperatifi
UAB	I.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
OSB	Organize Sanayi Bölgesi

Önsöz

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından yazılacaktır.

Yönetici Özeti

Turizm sektörü, küresel çapta ekonomik büyümenin üzerinde bir ivme sergileyerek hem kalkınma hem refah açısından kritik bir rol oynamaktadır. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi'nin (WTTC) öngörülerine göre 2024'te sektörün doğrudan ve dolaylı ekonomik katkısı 11,1 trilyon ABD dolarına çıkarak rekor kırmış ve dünya genelinde toplamda 348 milyon kişiye iş imkânı sağlamıştır. Birleşmiş Milletler Turizm Örgütü (UN Tourism) verilerine dayanılarak yapılan tahminler, 2025 itibarıyla uluslararası turist sayısının 2019 zirvesini geçeceğini ve uzun vadede pandemi öncesi büyüme eğiliminin üzerine çıkılacağını işaret etmektedir.

2023'te 100 milyon uluslararası ziyaretçi ağırlayan Fransa, en çok ziyaret edilen ülke olurken onu sırasıyla 85,2 milyonla İspanya, 66,5 milyonla ABD izlemiştir. Türkiye, 2021'de başlatılan Güvenli Turizm Programı ve 2022 sonunda devreye alınan Sürdürülebilir Turizm Programı gibi yenilikçi politikaların desteğiyle 2023'ten itibaren listenin beşinci basamağına yükselmiş, dijital pazarlama stratejileri ve pazarda çeşitlendirmeye gidilmesi başarıda belirleyici olmuştur. Gelirler açısından 2023'te ABD 189,1 milyar dolarla dünya lideri konumundayken, Türkiye'nin turizm geliri dünya sıralamasında yedincidir. Uluslararası turizm harcamalarında ise 196,5 milyar dolarla Çin birinci sırada yer alırken, ABD, Almanya ve Birleşik Krallık da önde gelen harcama pazarları arasında kendine yer bulmuştur.

Uzun vadeli eğilimler, sürdürülebilirlik, ekonomiye bağlı jeopolitik riskler, sağlık ve güvenlik, teknoloji ve dijitalleşme eksenlerinde şekillenmektedir. İklim krizine karşı 2035'te karbon emisyonlarının %50 azaltılması hedefi, havacılıkta sürdürülebilir yakıtlar ve büyük otellerde "sıfır atık" uygulamalarının yaygınlaşmasını zorunlu kılarken, AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ve Türkiye'nin Çevresel Performans Yönetmeliği gibi düzenlemeler, tedarik zincirlerinde ve tesislerde enerji verimliliğini hızlandırmaktadır. Jeopolitik gerilimler (Rusya-Ukrayna savaşı, Orta Doğu çatışmaları vb.) turizm akışlarını doğrudan etkilerken, farklı pazarlara yönelim stratejileriyle kırılabilirlikler azaltılmaya çalışılmaktadır. Sağlık ve güvenlik tarafında, afet ve kriz yönetimi sertifikasyonlarının yaygınlaştırılması; depremler, yangınlar gibi risklerin sonuçlarına karşı altyapıların güçlendirilmesi; *wellness* turizmi segmentinin 2024-2030 döneminde %9 büyüme beklentisiyle spa, yoga ve medikal turizme yatırımların artması ön plana çıkmaktadır. Teknoloji odağında, 2035'e kadar "Dijital Turizm Ekosistemi"nin YZ, IoT, *blockchain*, VR/AR ve 5G birleşimiyle hayat bulması; *check-in*, rezervasyon ve ödeme süreçlerinin otomasyona taşınması; büyük veri ve YZ destekli kişiselleştirme araçları sayesinde dinamik fiyatlandırma ve sadakat programlarının optimize edilmesi beklenmektedir.

Kültür ve deneyim odaklı dönüşüm, turizmin geleceğini belirleyen bir diğer kilit unsur olarak öne çıkmaktadır. Z ve Alfa Kuşakları, deneyim temelli, otantik ve yerel topluluğa katkı sağlayan içeriklere öncelik vermekte; gastronomi turizmi, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras listesinde yer alan geleneksel mutfaklar üzerinden yıllık %11 büyüme potansiyeline işaret etmektedir. Sosyal medyada otantik içerik arayışının artması, "koruyucu turizm" yaklaşımının kırsal alanlarda geleneğin korunarak turizme entegre edilmesini zorunlu kılmaktadır. Şehir turizmi ve uzaktan çalışma eğilimi ise "*workation*" konseptiyle bütünleşerek şehir destinasyonlarını 12 aya yayılan bir gelir kaynağı olarak konumlandırmaktadır; dijital göçebe vizeleri, 5G altyapısı, *co-working* alanları ve esnek konaklama

çözümleri, şehirlerin turizm teklifini dönüştüren anahtar unsurlardır. WTTC'ye göre 2030'da 10 milyon dijital göçebe dünya çapında seyahat etmeyi sürdürecektir ve bu grup yılda 150 milyar dolardan fazla harcama yapacaktır. Bu çerçevede destinasyonlar, kültürel deneyim, teknoloji entegrasyonu ve sürdürülebilirlik öncelikleri ekseninde dönüşerek geleceğin turizm pazarında rekabet gücünü artırmayı hedeflemektedir.

Türkiye turizmi, COVID-19'a bağlı geçici duraklamayı takiben 2024'te 62,2 milyon ziyaretçi ve 61,1 milyar ABD dolarıyla tüm zamanların rekoruna ulaşmıştır; bu ziyaretçilerin %15,4'ü yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarından oluşmuş ve gelirler bir önceki yıla göre %8,3 artmıştır. Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı'nın (TGA) liderliğinde oluşturulan paydaş katılımlı turizm yönetim modeli, sürdürülebilirlik, iklim direnci, akıllı şehir uygulamaları ve destinasyon yönetim kurullarının kurulması gibi unsurları önceliklendirerek 2028 hedefi olan 76 milyon uluslararası ziyaretçi ve 77 milyar dolar turizm gelirinə yönelik yol haritasını desteklemektedir. Uzun vadede doğal ve kültürel kaynakların korunması, yerel halkın turizmden maksimum fayda sağlaması, altyapı ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi, sağlık-güvenlik önlemlerinin güçlendirilmesi, nitelikli insan kaynağı yatırımları ve alternatif turizm türleriyle pazar çeşitlendirmesi stratejileri çerçevesinde Türkiye, küresel risklere karşı dirençli ve rekabetçi bir destinasyon olmaya odaklanmaktadır.

Gaziantep, Türkiye'nin güneydoğusunda, Akdeniz ile karasal iklimlerin geçiş bölgesinde konumlanmıştır. Batıda Domrik, Hazil, Karaca, Kartal, Büyük Arapdede ve Sof Dağları gibi ofiyolit kuşağının uzantıları, doğa turizmi ile dağ sporları açısından önem taşır. Gaziantep Platosu, batıdaki dağlık alanlara rağmen geniş ovalar oluşturur; İslâhiye, Barak, Araban, Oğuzeli ve Yavuzeli ovaları, alüvyal toprakları ve Fırat Nehri ile yan kollarının beslemesi sayesinde verimli tarım arazileri sunar. Bölgede Hancağız, Karkamış, Kayacık ve Tahtaköprü barajları gibi su yapıları, tarıma ek olarak hidroelektrik potansiyelini destekler.

Toprak bakımından *terra rossa* ve kahverengi-kırmızı kahverengi türleri yaygındır. Bitki örtüsü, step, maki, çalı formasyonları ve ormanlık alanlar olarak sınıflandırılır; güney kesimlerde zeytin ağaçları, ormanlık alanlarda kızılçam, meşe ve zakkum türleri görülür. Dülük Baba Ormanı ve Amanoslar, ekoturizm ve yaban hayatı gözlemciliği için zengin biyoçeşitliliğe sahiptir. Sof ve Kartal Dağları'nda dağ yürüyüşü ve trekking yapılabilir. Araban, Nizip ve Oğuzeli ovalarında yetiştirilen Antep fıstığının hasadı, tarım turizmi faaliyetlerine katkı sağlar. Gaziantep'te iklim, Akdeniz ve karasal rejimler arasında geçiş niteliğindedir. İlkbahar ve sonbaharda sıcaklıklar turizm için elverişli seyretse de yaz aylarındaki aşırı sıcaklar açık hava etkinliklerini kısıtlar. Yağışların %49-53'ü kış, %27-29'u ilkbahar döneminde düşer; yaz ayları neredeyse kurak geçer, bu da kültür ve gastronomi turizmini kışın kapalı mekanlara ve ilkbahar-sonbahar dönemine yönlendirir.

Gaziantep'in beşerî coğrafyası, Anadolu-Mezopotamya geçiş koridorunda eski çağlardan beri yerleşime uygun bir merkez olmasını sağlamıştır. 1519'dan itibaren Osmanlı idaresine dâhil olan kent, Evliya Çelebi'ye göre 17. yüzyılda 32 mahalle, 16 cami, 140 mektep, 300'den fazla hamam ve binlerce dükkân barındırıyordu. Cumhuriyet döneminde Kurtuluş Savaşı'nın ardından yeniden yapılanma, 1927'de 2008 küçük sanayi işletmesinin bulunması ve Hermen Jansen'in 1938 tarihli planı ile kentsel çehrenin yeniden şekillenmesi Gaziantep'in sanayi kimliğini pekiştirmiştir. 1955 Aru-Söylemezoğlu planları ve 1973 Can Planı, sanayi bölgelerinin büyümesini desteklerken, 1990 ve 2000'li yıllardaki makro planlamalar kentsel yenileme projelerini tetiklemiştir. Kentin nüfusu 1927'de 215.762 iken, 2024'te 2.193.363'e ulaşarak hızlı bir artış göstermiştir. Bu demografik büyüme, gecekonduların yaygınlaşmasına, Gaziantep Üniversitesi civarında ise planlı konut alanlarının (Yeditepe, Karataş, Şahintepe) oluşmasına yol açmıştır.

Günümüzde Gaziantep, iki devlet ve iki özel üniversiteye sahiptir. 2015'te UNESCO "Gastronomi Şehri" unvanı alması, kentin kültürel fonksiyonlarını zenginleştirmiş, Zeugma Mozaik Müzesi, Gaziantep Kalesi, Bakırcılar Çarşısı gibi önemli turistik mekânlar ilgi odağı hâline gelmiştir. Ulaşım altyapısında ise 1976'da açılan havalimanı yıllık 6 milyon yolcu kapasitesine ulaşmış, düzenli yurt içi ve yurt dışı seferlerine devam etmektedir. Kara yolu ağında E90-E91 otoyolları ve hızlı tren bağlantıları, kenti lojistik bir merkez haline getirmektedir. Şehir içi ulaşımında tramvay, banliyö tren hattı (Gaziray) ve otobüs sistemleri entegre çalışarak turistlerin kent içindeki hareketliliğini kolaylaştırır. Festivaller (GastroAntep, Fıstık Festivali vb.) ve artan uluslararası göç, Gaziantep'in kültürel çeşitliliğini pekiştirerek hem yerli hem de yabancı ziyaretçiler için cazibesini artırmaktadır.

Gaziantep'in rekabet ettiği iller; Adana, Antalya, Kahramanmaraş, Konya, Mardin, Hatay, Diyarbakır ve Şanlıurfa olarak belirlenmiş, her birinin coğrafi konumu, mevcut talebin dağılımı, kültürel-tarihi bağları ve altyapı düzeyleri dikkate alınarak potansiyel turizm türleri ve üstünlükleri bu plan kapsamında karşılaştırılmıştır. Yabancı turist çekmede Gaziantep, bahsi geçen rakipler 3. sıradadır. Gaziantep'in, pandemi sonrası toparlanma sürecinde Nevşehir ve Konya'ya kıyasla daha düşük bir toparlanma gösterdiği görülmektedir. Ortalama kalış süresi 2024 yılında 1,49 gün, tesis doluluk oranları %31 olarak gerçekleşmiştir.

Sürdürülebilirlik analizinde, Gaziantep'in doğal miras alanlarının (Fırat Nehri havzasındaki baraj ve göletler, Karkamış Taşkın Ovası gibi) korunması, su yönetiminin (Su Riski Değerlendirmesi, atık su arıtma tesisleri) ve tabiat parklarının (Dülük Baba, Huzurlu, Burç, Alleben, Millî Mücadele) kaynak koruma öncelikli yönetimi öne çıkmaktadır. Yeşil enerji ve enerji verimliliği politikalarında—güneş ve biyogaz santralleri, kamu binalarında pasif ev uygulamaları, 2050'ye kadar %80 emisyon azaltımı hedefi, elektrikli otobüs, tramvay, Gaziray ve GAZİBİS bisiklet sistemi gibi karbon emisyonunu azaltan uygulamalarla "Çevre Dostu Şehir" anlayışı vurgulanmaktadır. Atık yönetimi ve arıtma sistemlerinin (katı atık geri dönüşümü, elektrik üretimi, paket ve ileri biyolojik atık su arıtma) yanı sıra buz savar sistemleri, akıllı kavşaklar ve gürültü-ışık kirliliğine yönelik denetim mekanizmalarının henüz yeterli olmadığı, bu konularda farkındalık ve altyapı eksikliklerinin giderilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik bağlamında, ziyaretçi yoğunluğunun tüm yıla yayılmasına yönelik organizasyon eksikliği ve turizm harcamalarının yerelde kalmasının teşvikine yönelik önlemlerin yetersizliği öne çıkmıştır. Yerel KOBİ'lerin ve kooperatiflerin desteklenmesi, "Haydi Tarladan Sofraya" gibi projelerle tarım-turizm entegrasyonu, yerel üreticilerin ve zanaatkarların turizm değer zincirine dahil edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Kültürel sürdürülebilirlikte ise Gaziantep'in UNESCO gastronomi kimliği, coğrafi işaretli ürünleri (baklava, fıstık, sarımsak vb.), müzeleri, festivalleri ve el sanatları önem kazanırken; yerel miras envanteri, koruma planları, ziyaretçi yönetimi ve dijital tanıtım eksikliklerinin giderilmesi, gelirlerin kültürel değerlerin korunmasına aktarılması önerilmiştir. Yerel halkın planlama süreçlerine dâhil edilmesi, koruma alanlarında sınırlandırmalar ve sürdürülebilir yönetim planları oluşturulması gerekliliği de katılımcılarca öne çıkarılmıştır.

Gaziantep'in turizm stratejisinde beş stratejik amaç belirlenmiştir: ziyaretçi sayısını artırmak; turizm gelirlerini yükseltmek, turizmin yerel kalkınmaya katkısını güçlendirmek; alternatif turizm projelerinin sayısını çoğaltmak ve kültürel değerlerin turizme entegrasyonuna yönelik yatırımları artırmak. Bu hedefler, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, TÜİK, Kapadokya Üniversitesi Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi verilerinden yararlanılarak belirlenmiştir.

Gaziantep'in somut kültürel miras ve inanç turizmi, tarihî yapılar, camiler, hanlar, livaslar ve kастeller gibi zengin taşınmaz varlıklarla iç içe geçmiştir. Bu mirasın korunması ve inanç turizminin geliştirilmesi hem koruma hem de ekonomik kalkınma hedeflerini eş zamanlı gözetmeyi gerektirir. UNESCO

Yaratıcı Şehirler Ağı'na üyelik ve Emine Göğüş Mutfak Müzesi gibi somut kültürel varlıklar, Gaziantep'in ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığını artırmıştır. Gastronomi turizmi ise yerel mutfağın mirasını, sürdürülebilir tarımı ve geleneksel üretim tekniklerini koruyarak hem ekonomik hem sosyal kazanımlar üretmeyi amaçlar. Avrupa Birliği fonlu projeler, atıksız mutfak uygulamaları ve Birleşmiş Milletler destekli yeşil destinasyon projeleri, Türkiye'de gastronomi turizmini desteklerken, Gaziantep'in düzenlediği Uluslararası GastroAntep Festivali, Mutfak Sanatları Merkezi ve kardeş şehir iş birlikleri bu alandaki ivmeyi güçlendirmiştir.

Ulaşım ve seyahat başlığı altında, Gaziantep'in Havalimanı, gelişmiş kara yolu ağları ve şehir içi toplu taşıma projeleri vurgulanmıştır. Hava taşımacılığındaki teknolojik ilerlemeler ve dijital rezervasyon sistemleri, uluslararası hareketliliği beslerken, sürdürülebilir ulaşım modelleri çevresel etkileri azaltmayı hedefler. Gaziantep'te şehir içi tramvay, Gaziray banliyö tren hattı, bisiklet yolları ve CNG'li otobüsler gibi projeler, turistlerin ve kent sakinlerinin seyahat deneyimini kolaylaştırmakta, turistik alanlara erişimi mümkün kılmaktadır.

Turizmle kırsal kalkınma ve girişimcilik, sürdürülebilir turizmin önemli bir parçasıdır. UNESCO Gastronomi Şehri Gaziantep, yerel mutfağı kırsala taşıırken Zeugma Antik Kenti ve Yesemek Açık Hava Müzesi gibi kültürel varlıklar kırsal turizme yön vermektedir. Yöresel el sanatları ve yerel ürünler, sosyal girişimcilik projeleriyle desteklenerek kırsal alanlarda ekonomik hareketlilik yaratmakta; köy turizmi, ekoturizm ve gastronomi turizminin entegrasyonu kırsal kalkınmayı beslemektedir. Somut olmayan miras ve el sanatları ise, kültürel anlatılar ve zanaat becerileri yoluyla hem toplumsal hafızayı yaşatmakta hem de turizme özgün deneyimler kazandırmaktadır.

Macera ve spor rekreasyonları, kanyonlarda kaya tırmanışı, Fırat Nehri kıyılarında su sporları, tabiat parklarında doğa yürüyüşleri, bisiklet ve yamaç paraşütü aktiviteleriyle öne çıkar. Rumkale, Dülükbaba, Erikçe Kent Ormanı, Sof Dağı Yaylası gibi alanlar, *outdoor* spor tutkunlarının ilgisini çekmektedir; ancak 2023 depremlerinin yol açtığı altyapı hasarları ve su kaynaklarındaki değişimler, sürdürülebilir planlama gerekliliğini ortaya koymuştur. Kamp ve karavan turizmi de Alleben Göleti, Huzurlu Yaylası ve Burç Tabiat Parkı gibi lokasyonlarda gelişmekte; ancak altyapı eksiklikleri, atık yönetimi sorunları ve denetim ihtiyacı, kullanıcı memnuniyetini olumsuz etkilemektedir. Konaklama sektörü, teknoloji ve sürdürülebilirlik odaklı olarak dönüşürken Gaziantep'te hem geleneksel hem modern seçenekler sunan tesisler, şehrin gastronomi-kültür mirasını ziyaretçilere deneyimleme olanağı tanımakta, turizm çeşitliliğine katkı sağlamaktadır.

İş gücü kapasitesi ve turizm eğitimi konusu, nitelikli insan kaynağının sektörde hizmet kalitesini yükseltmek için hayati olduğunu vurgular. Gaziantep'te turizm eğitimi, yalnızca meslekî ve teknik bilgiyle sınırlı kalmayıp kültürel farkındalık, dijital okuryazarlık ve sürdürülebilirlik bilinci kazandıracak şekilde planlanmalıdır. Bölgedeki eğitim programları, yaşam boyu öğrenme ilkesiyle sektörle entegre edilerek üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör iş birliğiyle güçlendirilmelidir. MICE ve etkinlik turizmi ise, Gaziantep'in gastronomi ve kültürel dokusunu uluslararası platformlarla buluşturacak; sanal ve hibrit formatlarla erişimi genişletirken sosyal ve çevresel etkileri göz önünde bulunduran, sürdürülebilir etkinlik yönetimiyle şehri ekonomik ve sosyal açıdan canlandıracaktır.

Akıllı ekosistemler ve dijital tanıtma/pazarlama, Gaziantep'in turizm ekonomisini 2025-2030 stratejisi doğrultusunda büyütecek başlıklardır. IoT, büyük veri, yapay zekâ ve dijital platformlar, kültürel varlıkların sanal ve artırılmış gerçeklik deneyimleriyle tanıtımını mümkün kılar; akıllı ulaşım çözümleri ise ziyaretçilerin hareketliliğini optimize eder. Gaziantep'in akıllı ekosistem vizyonu, Avrupa Akıllı Turizm Başkenti kriterleri ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleriyle uyumlu bir çerçevede, çevrimiçi hizmetler, mobil uygulamalar ve entegre yönetim modelleriyle güçlenir. Dijital pazarlama,

“GoTürkiye” gibi çok dilli platformlar ve sosyal medyayı kullanarak Gaziantep’in gastronomi, kültür, tarih ve el sanatları gibi çeşitli çekiciliklerini hedef pazarlara taşır; yerellik, sürdürülebilirlik ve teknoloji odaklı tanıtım stratejileri, şehrin uluslararası tanınırlığını ve rekabet gücünü artıracaktır.

Bu stratejik amaçlar ve öncelik alanları çerçevesinde, aşağıdaki eylem adımları belirlenmiştir. Belirlenen eylem adımları, turizm paydaşlarınca çok sayıda eylem önerisi arasından Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen çalıştayda kent turizm paydaşlarının ortak görüşleri ve oylaması ile belirlenen, önem ve uygulanabilirlik matrisi (I-P matris) çerçevesinde yüksek öncelik alan 83 eylemi içermektedir. Yapılan çalıştayda masa liderleri moderatörlüğünde gerçekleştirilen tema masa çalışmaları neticesinde 11 masa liderinden toplamda 63 politika ve 186 eylem belirlenmiştir. 15 Mayıs 2025 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile ikinci bir toplantı gerçekleştirilerek bu eylemlerin öncelik derecelerinin ve sürelerinin belirlendiği bir anket çalışması yapılmıştır. Yapılan bu anketin sonucunda 63 politika ve 185 eylem içerisinde öncelik derecesi yüksek olan 35 politika ve 83 eylem belirlenerek rapora eklenmiştir.

Giriş

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası, Türkiye'nin turizm hedefleri doğrultusunda Gaziantep turizmini 2030 yılına hazırlamak üzere hazırlanmıştır. Cumhuriyetimizin 100. yılı vizyonuna paralel olarak belirlenen 2023-2028 Türkiye Turizm Ana Planı hedeflerinin ve stratejilerinin somut bir yansıması ve parçası olan bu plan, Gaziantep'in sahip olduğu varlıkları ve potansiyeli esas alarak geliştirilmiştir. Türkiye'nin uluslararası turizm gelirlerinde rekabet gücünü artırmaya yönelik politikalarına katkı sunacak şekilde kurgulanan bu yol haritası, ilin turizm ekonomisini uzun vadede sürdürülebilir kılmayı ve ulusal hedeflerle uyumlu büyüme sağlamayı amaçlamaktadır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından öncülük edilen bu çalışmanın en önemli özelliği, geniş bir yöntem seti kullanılarak oluşturulmuş olmasıdır. Literatür araştırmaları kapsamında Türkiye'nin ve dünya genelindeki güncel turizm eğilimleri, ulusal ve uluslararası raporlar, akademik yayınlar ile sektör verileri derinlemesine incelenmiştir. Bu süreçte, TÜİK, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dünya Turizm Örgütü (UNWTO), WTTC, Avrupa Seyahat Komisyonu (ETC) gibi kurumlardan temin edilen veriler, analiz ve değerlendirmelerin temelini oluşturmuştur. Sahadan toplanan birincil veriler ise yerinde gözlemler, anketler ve odak grup toplantıları aracılığıyla elde edilmiş, bu sayede teorik çalışmalar saha çalışmaları ile birleştirilmiştir.

Planın hazırlanma aşamasında gerçekleştirilen saha araştırmaları, Gaziantep'in farklı turizm türlerine ilişkin somut potansiyelini tespit etmeyi mümkün kılmıştır. Gaziantep'in UNESCO Yaratıcı Şehir statüsü, tarihî ve kültürel miras varlıkları, gastronomi alanındaki öncülüğü ve coğrafi konumunun sunduğu avantajlar detaylı olarak değerlendirilmiş; bu sayede şehrin güçlü ve zayıf yanları, kapsamlı bir analiz ile ortaya konmuştur. Aynı zamanda, sektör paydaşlarıyla gerçekleştirilen geniş kapsamlı istişareler hem kamu hem özel sektör hem de sivil toplum kuruluşlarının beklenti ve önerilerini çalışmaya dahil ederek ortak bir vizyonun ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Paydaş katılımı süreci, planın hem uygulanabilirliğini hem de benimsenme düzeyini artıran en kritik aşamalarından biri olmuştur. Valilik, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü gibi resmî kurumların yanı sıra, otel ve restoran işletmecileri, turizm acenteleri, üniversiteler, STK'lar, zanaatkârlar ve sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantılar, çalıştaylar ve odak grup görüşmeleri planın temelini oluşturmaktadır. Bu katılımcı süreçlerin her aşamasında elde edilen geri bildirimler sisteme entegre edilerek planın pratiğe dönük, gerçekçi ve paydaşlarla ortaklaşa yürütülebilecek bir belge haline gelmesi sağlanmıştır.

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi, Türkiye'nin 2028 turizm hedefleri doğrultusunda ilin rakipleri arasında öne çıkarak yükselmesine katkı sunmayı hedeflemektedir. Mevcut durumda Türkiye genelinde turizm performansına bakıldığında, Gaziantep'in özellikle kültür ve inanç turizmi alanlarında potansiyelini tam olarak gerçekleştiremeyen bir konumda olduğu görülmektedir. Bu plan ile Gaziantep'in 2028 yılı itibarıyla özellikle yabancı turist çekme oranlarını artırması, daha yüksek turizm gelirlerine ulaşması ve turizm kaynaklı yerel kalkınma süreçlerini hızlandırması hedeflenmektedir.

Planın stratejik çerçevesi beş ana başlık altında toplanmıştır: İli ziyaret eden kişi sayısının artırılması, turizm gelirlerinin yükseltilmesi, turizm kaynaklı yerel kalkınmanın desteklenmesi, alternatif turizme yönelik proje sayısının çoğaltılması ve kültürel değerlerin turizme kazandırılmasına yönelik yatırımların artırılması. Her bir

stratejik amaç, somut eylem adımları, sorumlu kurumlar, izleme-kontrol mekanizmaları ve performans göstergeleri eşliğinde detaylandırılmıştır. Bu kapsamlı yaklaşım, Gaziantep'in turizm potansiyelini bütüncül bir yaklaşımla değerlendirmeyi ve ulusal hedeflerle uyumlu bir yol haritası izlemeyi mümkün kılar.

Bu plan, aynı zamanda Gaziantep'in turizm ekosisteminin dijital dönüşümünü de önceliklendirmektedir. Akıllı turizm uygulamaları, veri odaklı yönetim, dijital tanıtım ve sürdürülebilir altyapı geliştirme unsurları, belgenin her aşamasına yerleştirilmiştir. UNESCO Akıllı Turizm Başkenti kriterleri ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ışığında oluşturulan akıllı ekosistem yaklaşımı, Gaziantep'in sadece bölgesel değil, küresel ölçekte de rekabet edebilecek bir akıllı destinasyon haline gelmesine katkı sağlayacaktır.

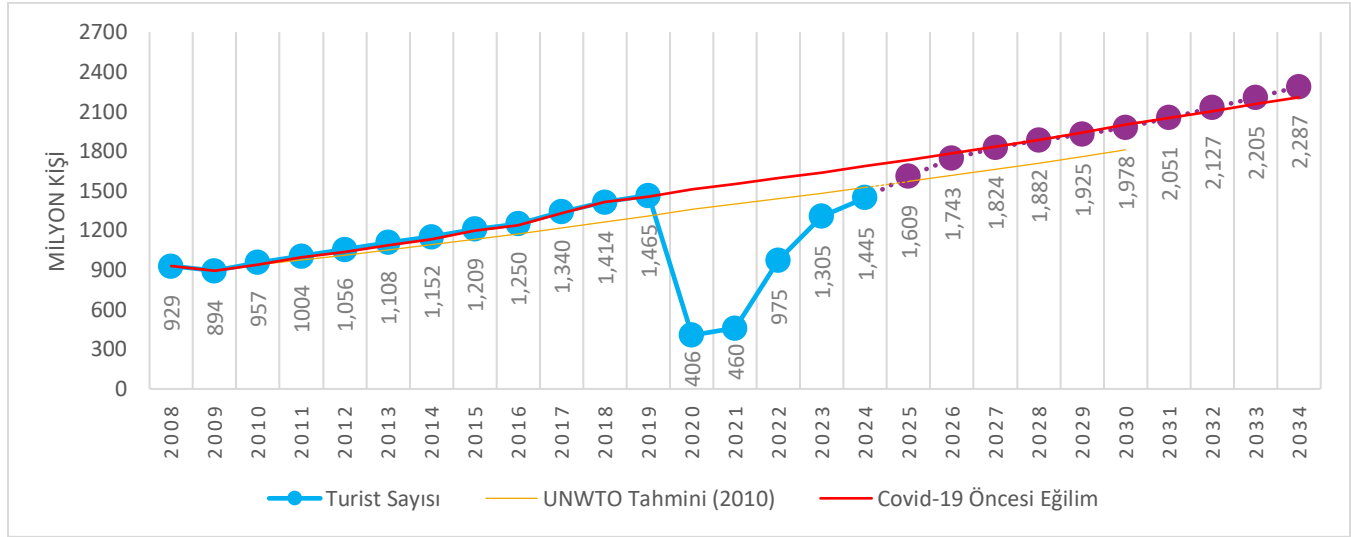
Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası; paydaş katılımı, geniş bir araştırmacı ve yazar ekibinin katkılarıyla yapılan analizler, saha çalışması ve veri entegrasyonu ile, Türkiye'nin turizm hedeflerine paralel olarak Gaziantep'in turizm ekonomisini dönüştürmeyi amaçlayan bir belgedir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin öncülüğünde hayata geçirilen bu yol haritası, ilin hem ekonomik hem de sosyokültürel sürdürülebilirliğini güçlendirecek, ulusal ve uluslararası arenada Gaziantep'in bilinirliğini ve rekabet gücünü artıracaktır.

1

Dünya ve Türkiye Turizmine Bakış ve Eğilimler

Turizm sektörü, küresel çapta kalkınma, refah ve ekonomik büyümenin temel taşlarından biri olarak ortalama ekonomik büyüme oranlarının üzerinde bir ivme sergilemektedir. COVID-19 pandemisi öncesinde, 2019 yılında, seyahat ve turizm sektörü küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYİH) %10,4 oranında katkı sağlamış ve dünya genelinde 334 milyon kişiye istihdam imkânı sunmuştur. Pandeminin olumsuz etkilerine rağmen sektör, 2023 yılında önemli bir toparlanma göstermiştir. Bu dönemde, seyahat ve turizm sektörü küresel GSYİH'ye %9,1 oranında katkı sağlamış ve 27 milyon yeni istihdam oluşturarak toplam istihdamı 295 milyona yükseltmiştir.

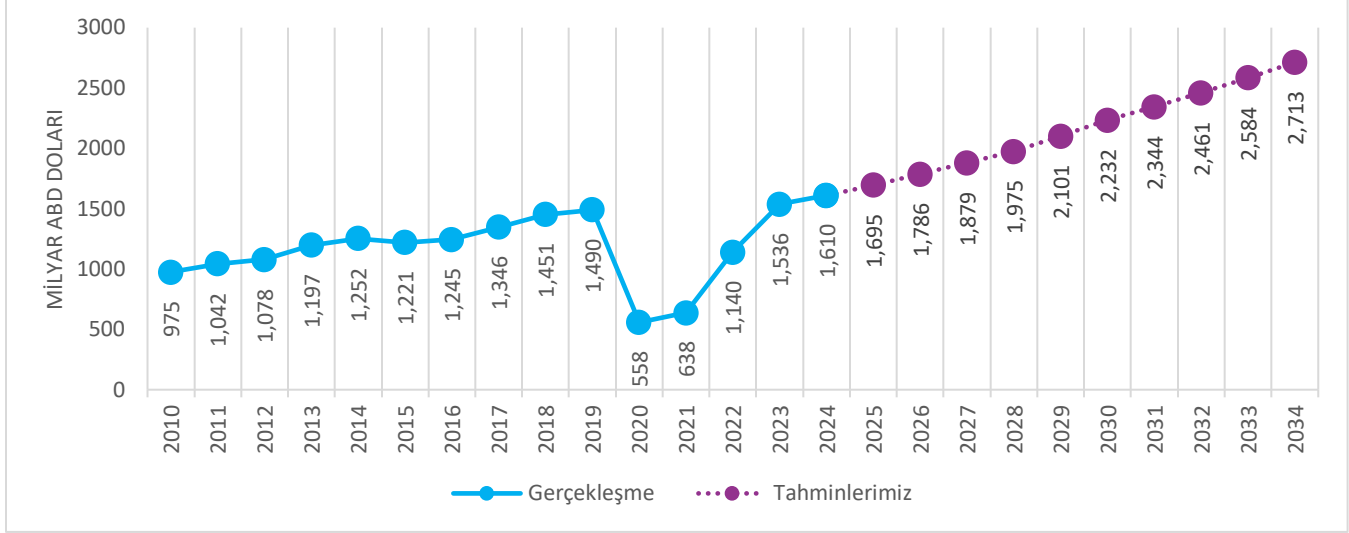
Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC); 2024 yılında, sektörün küresel ekonomik katkısının 11,1 trilyon ABD dolarına ulaşarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmasını ve dünya genelinde 348 milyon kişiye istihdam sağlamasını beklemektedir. UN Tourism tarafından yayımlanan istatistiklerden hareketle yapılan tahminler, 2025 yılı sonu itibarıyla küresel çapta turizm amaçlı seyahat eden kişi sayısının, 2019 yılında ulaşılan zirveyi geçeceğine işaret etmektedir. Uzun vadeli büyüme eğilimi ise pandemi öncesi eğilimin bir miktar üzerinde olacaktır (Şekil 1.1.1.).

Şekil 1.1.1. Dünya turist sayısı ve tahminleri

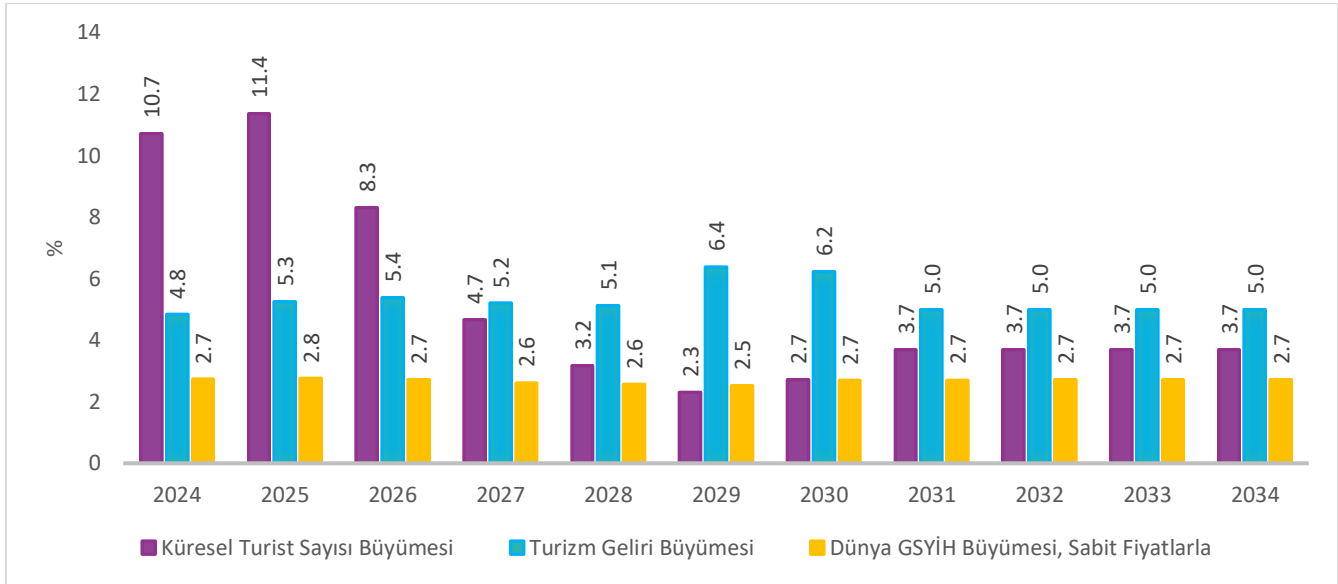
Kaynak: UN Tourism Ocak 2025; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Tahminler 2025 yılından başlamakta olup tahminler yapılırken UN Tourism verileri, Avrupa Seyahat Komisyonu öngörülleri ve uluslararası kuruluşların dünya ekonomisine yönelik büyüme beklentileri esas alınmıştır. 2028-2034 dönemi için Kapadokya Üniversitesi tarafından yapılan tahminler kullanılmıştır.

Küresel turizm gelirleri, 2023 yılında turizm profesyonellerinin beklentilerinin ötesine geçerek rekor seviyeye ulaşmış ve 1,5 trilyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Küresel turizm gelirlerinin uzun vadede dünya ekonomik büyümesinden daha hızlı artacağı ve 2034 yılında 2,7 trilyon ABD doları seviyesine yaklaşacağı tahmin edilmektedir (Şekil 1.1.2 ve Şekil 1.1.3).

Şekil 1.1.2. Dünya turizm gelirleri ve tahminleri (milyar ABD doları)

Kaynak: UN Tourism Ocak 2025; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Tahminler 2025 yılından başlamakta olup tahminler yapılırken UN Tourism baz senaryosu, Avrupa Seyahat Komisyonu öngörülleri, Uluslararası Para Fonu (IMF) tahminleri ve uluslararası kuruluşların dünya ekonomisine yönelik büyüme beklentileri esas alınmıştır. 2028-2034 dönemi için Kapadokya Üniversitesi tarafından yapılan tahminler kullanılmıştır.

Şekil 1.1.3. Turizmde büyüme tahminleri

Kaynak: UN Tourism Ocak 2025; IMF, WEO Ekim 2024; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Tahminler 2025 yılından başlamakta olup tahminler yapılırken UN Tourism baz senaryosu, Avrupa Seyahat Komisyonu öngörülleri, IMF tahminleri ve uluslararası kuruluşların dünya ekonomisine yönelik büyüme beklentileri esas alınmıştır. 2028-2034 dönemi için Kapadokya Üniversitesi tarafından yapılan tahminler kullanılmıştır.

Fransa, 2023 yılında 100 milyon uluslararası turist ağırlayarak dünyanın en çok ziyaret edilen ülkesi olmuştur. Fransa'yı sırasıyla 85,2 milyon turistle İspanya, 66,5 milyon turistle Amerika Birleşik Devletleri ve 57,2 milyon turistle İtalya takip etmektedir. Türkiye, 2023 yılında 55,2 milyon turist ağırlayarak en fazla ziyaret edilen beşinci ülke konumuna yükselmiştir. Bu başarıda, 2021 yılında uygulamaya alınan Güvenli Turizm Programı ve 2022 sonunda başlatılan Sürdürülebilir Turizm Programı'nın yanı sıra ulusal destinasyon tanıtım ve yönetim organizasyonunun kurulması, yapay zekâ destekli dijital pazarlama stratejileri ve küresel pazar çeşitlendirmesi önemli rol oynamıştır (Tablo 1.1.1.).

Tablo 1.1.1. Ülkelerin turist sayısı büyüklükleri (milyon kişi)

Sıralama	Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
1	Fransa	90,9	41,7	48,4	93,2	100,0
2	İspanya	83,5	18,9	31,2	71,7	85,2
3	ABD	79,4	19,2	22,3	50,8	66,5
4	İtalya	64,5	25,2	26,9	49,8	57,2
5	Türkiye	51,2	15,9	29,9	50,5	55,2
6	Meksika	45,0	24,3	31,9	38,3	41,9
7	Birleşik Krallık	39,4	10,7	6,3	30,7	37,2
8	Almanya	39,6	12,4	11,7	28,5	34,8
9	Yunanistan	31,3	7,4	14,7	27,8	32,7
10	Avusturya	31,9	15,1	12,7	26,2	30,9
Dünya (Toplam)		1464,8	406,2	460,2	975,2	1305,3

Kaynak: UN Tourism Ocak 2025; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. İlk 10 ülke sıralaması 2023 yılı baz alınarak yapılmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD), turizm gelirleri bakımından dünya lideridir. 2023 yılında ABD, 189,1 milyar ABD doları turizm geliri elde etmiştir. Bu yüksek gelir, ABD'yi küresel turizm rekabetinde ön plana çıkarmaktadır. Türkiye, 2021-2023 yılları arasında hem turist başına harcama hem de toplam turizm gelirleri bakımından hızlı bir yükseliş kaydetmiştir. 2023 yılı itibarıyla Türkiye'nin turizm geliri 49,5 milyar ABD dolarına ulaşmış ve bu performansıyla dünya sıralamasında yedinci sıraya yükselmiştir (Tablo 1.1.2.).

Tablo 1.1.2. Ülkelerin turizm geliri büyüklükleri (milyar ABD doları)

Sıralama	Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
1	ABD	199	72,5	71,7	142,9	189,1
2	İspanya	79,7	18,5	34,5	72,9	92
3	Birleşik Krallık	58,4	26,7	33	67,6	73,4
4	Fransa	63,5	32,6	40,8	59,7	71,2
5	İtalya	49,6	19,9	25	43,7	55,9
6	B. Arap Emirlikleri	30,7	19,7	27,6	49,3	51,9
7	Türkiye	34,3	13,3	27,6	49,3	49,5
8	Avustralya	45,5	25,8	17	24,6	46,1
9	Kanada	29,8	13,9	15,3	28,1	38,5
10	Japonya	46,1	10,7	4,9	9,2	38,6

Dünya	1490	558	638	1140	1536
--------------	-------------	------------	------------	-------------	-------------

Kaynak: UN Tourism Ocak 2025; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. İlk 10 ülke sıralaması 2023 yılı baz alınarak yapılmıştır.

2023 yılında uluslararası turizm harcamalarında öne çıkan ülkeler, 2023 yılında toplam küresel turizm harcamalarının yaklaşık %52'sini gerçekleştirmiştir. Özellikle, COVID-19 salgını sonrası seyahat kısıtlamalarının kaldırılmasıyla birlikte Çinli turistler uluslararası turizm faaliyetlerine hızlı bir dönüş yapmış ve Çin, 196,5 milyar ABD doları ile en yüksek turizm harcaması yapan ülke olmuştur. Benzer şekilde ABD, Almanya, Birleşik Krallık ve Fransa gibi ülkeler de yüksek turizm harcamalarıyla dikkat çekmektedir (Tablo 1.1.3.).

Tablo 1.1.3. Yıllara göre en fazla turizm harcaması yapan ilk 10 ülke (milyar ABD doları)

Sıralama	Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
1	Çin	254,6	131,1	109,4	114,8	196,5
2	ABD	132	34,4	59	118,6	158,7
3	Almanya	93,2	38,9	51	89,7	115,4
4	Birleşik Krallık	85,9	24,5	30	81,7	100,9
5	Fransa	54	31,5	38,3	46,6	56
6	Avustralya	35,3	7,6	1,2	19,6	42,7
7	Kanada	35,3	12,1	8,1	28,6	39,1
8	Rusya	36,2	9,1	11,4	20,8	34,4
9	İtalya	30,3	10,9	14,9	26,9	34,2
10	Hindistan	22,9	12,6	14,3	25,9	33,3
	Dünya	1490	558	638	1140	1536

Kaynak: UN Tourism Ocak 2025. İlk 10 ülke sıralaması 2023 yılı baz alınarak yapılmıştır.

Dünya turizmini etkileyen uzun vadeli eğilimler

Turizm sektörünün geleceği, çeşitli uzun vadeli eğilimler, beklentiler ve tercihler tarafından şekillendirilmektedir. Bu eğilimler arasında sürdürülebilirlik konusundaki artan talepler, yapay zekâ ve akıllı cihaz teknolojilerindeki ilerlemeler, sağlık turizmi, gastronomi ve iş seyahatlerindeki yükseliş, uzaktan çalışma imkânlarının artması ve akıllı destinasyonlardaki gelişmeler bulunmaktadır. Bu bölümde, küresel ve Türkiye turizminin geleceğini şekillendirmesi beklenen bu eğilimler ele alınacaktır.

1.1.1 Sürdürülebilirlik

İklim değişikliği ve küresel ısınma, günümüzün en kritik küresel sorunları arasında yer almakta ve turizm sektörü üzerinde de derin etkiler yaratmaktadır. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UN Tourism) ile Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC), 2035'e kadar turizmin karbon emisyonlarını 2005 seviyelerine kıyasla %50 oranında azaltmak için küresel bir çağrıda bulunmuştur. Bu doğrultuda uluslararası ulaşımda, özellikle havacılıkta sürdürülebilir havacılık yakıtları (SAF), elektrikli araçlar ve yüksek hızlı tren hatları gibi karbon azaltım teknolojilerinin yaygınlaştırılması beklenmektedir.

2000'li yılların ikinci yarısından itibaren turizm sektöründe tüketici tercihlerini etkileyen kültürel, sosyal ve çevresel duyarlılıklar, Glasgow Deklarasyonu ile somut bir taahhüt hâline gelmiş ve sektörün sürdürülebilirlik odaklı dönüşümüne ivme kazandırmıştır. AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM) ve Türkiye'nin iklim politikaları, turizm paydaşlarının tedarik zincirlerindeki karbon maliyetlerini şeffaflaştırırken, tesislerin ve destinasyonların enerji verimliliği yatırımlarını hızlandırmaktadır. Örneğin, 2024-2025 döneminde Avrupa'daki bazı büyük otel zincirleri, enerji tüketiminde %20'ye varan düşüş sağlayan akıllı bina otomasyon sistemlerine geçiş yapmıştır.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UN Tourism) ile Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), 2005 yılında sürdürülebilir turizme yönelik standartların belirlenmesi için uluslararası bir örgüt kurulmasının gerekliliğine vurgu yapmışlardır. Bu çabaların sonucunda, 2007 yılında Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC) kurulmuş; kâr amacı gütmeyen bu yapı, konaklama tesisleri, tur operatörleri, destinasyonlar, turizm aktiviteleri, toplantı ve iş seyahatleri ile yeme-içme sektörüne ilişkin uluslararası standartları belirleyip yönetmekte ve standartların dünya çapında yaygınlaşması için çalışmalar yürütmektedir. Türkiye, GSTC ile imzaladığı anlaşma kapsamında tüm konaklama tesislerinin 2030 yılına kadar GSTC sertifikasına eş değer olan Sürdürülebilir Turizm Sertifikası almasını zorunlu kılarak destinasyonların, restoranların, müze ve kütüphane gibi turizm cazibe unsurlarının ve iş seyahatlerinin sürdürülebilirlik standartlarına uyum sağlaması için çalışmalar yürütmektedir.

Büyük ölçekli otellerin, atık yönetiminde "sıfır atık" vizyonunageçışı zorunlu hale gelmekte; geri dönüşüm, kompost uygulamaları ve gıda israfını önleyen tedarik zinciri modelleri yaygınlaşıyor. WTTC'nin 2024 sürdürülebilirlik endeksine göre, 500 ve üzeri oda kapasitesindeki konaklama tesislerinin %60'ı, 2030 itibarıyla su ve enerji kullanımını %30 azaltma hedefine yönelik sertifikasyon sürecindedir. Türkiye'de ise 2025 yılında yürürlüğe giren "Turizm Tesisleri Çevresel Performans Yönetmeliği" kapsamında, tüm büyük ölçekli tesislerin 2027'den itibaren atık su arıtma ve yağmur suyu geri kazanım sistemleri kurması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, turizm sektöründe sürdürülebilirlik eğilimlerinin belirleyici bir unsuru olan karbon ayak izini azaltmaya yönelik stratejiler, elektrikli araçlar, yüksek hızlı trenler ve çevre dostu hava yolu teknolojileri ile karbon kredisi uygulamaları gibi ulaşım çözümleriyle desteklenmektedir.

Türkiye'de Ege ve Akdeniz kıyılarındaki destinasyonlar, yükselen deniz seviyeleri karşısında altyapı adaptasyon planları hazırlamaktadır. WTTC'nin "Turizm İçin İklim Dirençlilik Kılavuzu" (2023) kapsamında, 2035'e kadar dünyadaki birçok destinasyon, iklim direnci yatırımlarını turizm planlamasının merkezine almayı taahhüt etmiştir. Bu çerçevede, kıyı bölgelerinde tsunami erken uyarı sistemlerinin kurulması, su kaynaklı spor tesislerinin yeniden konumlandırılması ve yeşil altyapı (yağmur bahçeleri, doğal su filtrasyon sistemleri) projeleri öncelik kazanacaktır.

Bu uzun vadeli eğilimler ışığında, turizm sektörü sürdürülebilirlik ve teknolojik yenilikler çerçevesinde evrilmeye devam etmekte hem destinasyonlar hem de tüketiciler için daha çevreci, erişilebilir ve iklim dirençli bir seyahat deneyimi sunulması hedeflenmektedir. Dünyanın dört bir yanındaki politika yapıcılar, sektör temsilcileri ve yerel paydaşlar, bu kapsamlı dönüşüm sürecini destekleyerek geleceğin turizminin temel dinamiklerini yeniden tanımlamaktadır.

1.1.2 Ekonomi, Siyaset ve Jeopolitik Riskler

Küresel ekonomik görünüm, 2024-2026 dönemi için turizm ekonomisinin dünya ekonomisinin beklenen %3'lük ortalamasının üzerinde büyüme göstereceğine işaret etmektedir. 2025 yılında dünya seyahat harcamalarının 1,9 trilyon Amerikan dolarına ulaşacağı tahmin edilmektedir. Ancak, bu büyüme küresel ve bölgesel siyasi belirsizliklerden doğrudan etkilenmektedir.

Rusya-Ukrayna savaşı, Orta Doğu'daki çatışma ortamları, Hindistan-Pakistan gerilimi ve Kafkasya'da yaşanan gerilimler, turizm akışlarını düzenli olarak sarsmaktadır. Örneğin, 2024'ün ikinci yarısında Rusya kaynaklı Türkiye'ye gelen turist sayısında düşüş yaşanırken, alternatif pazar arayışları neticesinde diğer pazarlardan gelen ziyaretçi sayısında artış gözlemlenmiştir.

2025'te ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz artırımlarını yavaşlatması, gelişmekte olan piyasalardaki para birimlerini nispeten stabilize etmiştir. Bu durum, TL'deki oynaklığın azalmasına ve Türkiye'nin erken rezervasyon kampanyalarına yüksek talep gelmesine katkı sağlamıştır. Öte yandan Avrupa'da artan enflasyon, Avro bölgesindeki turistlerin harcamalarını kısıtlamış, Türkiye'ye yönelik harcama eğilimini daha deneyimli, bütçe odaklı gezginlere kaydırmıştır.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2023-2028 Turizm Ana Planı, risk analizi ve yönetimi stratejilerini merkezine almıştır. Pandemi sonrası dönemde edindikleri esneklik, 2025-2035 arasında olası ekonomik yavaşlamaların etkilerini azaltma konusunda sektöre yol haritası sunmaktadır. Pazar çeşitliliğini artırmak ve Türkiye'nin farklı mecralarda tanıtımını sağlamak üzere kurulan Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA), 2024 itibarıyla yıllık 150 milyar TL bütçesiyle Doğu Avrupa, Latin Amerika ve Körfez Bölgesi'nde pazar payı artırma projeleri yürütmektedir. Bu kapsamda Batı Avrupa'nın pazar payındaki azalma riskine karşın, Hindistan, Çin ve Güney Kore gibi Asya pazarlarında artış hedefleri belirlenmiştir. Bu strateji, ekonomi politikasının turizmde çeşitlenme ve jeopolitik riskleri kırılmalardan fırsata çevirme yaklaşımının bir tezahürüdür.

Bu çerçevede, ekonomik istikrar ve jeopolitik güven unsurları, büyük turizm pazarlarındaki iş yapma modellerini yeniden şekillendirmekte; destinasyonlar, politika yapımcılar ve tur operatörleri, piyasadaki belirsizlikleri yönetmek için risk yönetimi araçlarını ve alternatif pazar stratejilerini güçlendirmektedir.

1.1.3 Sağlık ve Güvenlik

Turistlerin seyahat ettikleri destinasyonlarda güvenlik ve sağlıklarını önleme eğilimleri, turizm sektöründe önemli bir etkiye sahiptir. Dünya Ekonomik Forumu'nun Seyahat ve Turizm Gelişmişlik Endeksi, sağlık ve güvenlik altyapısı gelişmiş destinasyonların turizmde rekabet avantajına sahip olduğunu ve bu destinasyonların turizm gelirlerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, destinasyon yönetimleri turistlere sunulan sağlık ve güvenlik hizmetlerini geliştirmek için önemli yatırımlar yapmaktadır.

Güvenli ve sağlam destinasyonlar ile yapılar, turizm açısından kritik öneme sahiptir. Türkiye'de 2023 yılında meydana gelen depremlerin ardından Ege Denizi'nde artan sismik hareketlilik, bölgedeki turizm dinamiklerini etkilemiştir. Özellikle Santorini ve Yamurgi gibi Yunan adalarında meydana gelen depremler, bu bölgelerdeki turistik faaliyetleri olumsuz yönde etkilemiştir. Bu durum, bu adalarda tatil yapmayı planlayan turistlerin rezervasyonlarını iptal etmelerine ve alternatif destinasyonlara yönelmelerine neden olmuştur. Türkiye'nin Ege kıyıları, sismik hareketlilikten etkilenme potansiyeline sahip olsa da uzmanlar, Türkiye kıyılarının bu depremlerden etkilenme derecesinin düşük olduğunu belirtmektedir. Ancak deniz altı faylarının 7'nin üzerinde bir deprem üretmesi durumunda, Kuşadası, Bodrum ve Datça kıyılarında tsunami riski ortaya çıkabileceği vurgulanmaktadır. Bu nedenle, Türkiye'deki turistik bölgelerde gerekli önlemlerin alınması ve afet yönetim planlarının güncellenmesi büyük önem taşımaktadır.

2024 itibarıyla Türkiye'deki tüm havaalanları ve ana turizm limanları, ISO 22301 İş Sürekliliği ve ISO 22320 Acil Durum Yönetimi sertifikasyonlarını almaya yönelmiştir. Bu sertifikalar, destinasyonların kriz anında iletişim, lojistik ve tıbbi müdahale kapasitelerini artırmaktadır. Bolu Kartalkaya'daki yangın ve Yunan adalarındaki depremler, güvenlik algısının turistik tercihler üzerindeki etkisini bir kez daha ortaya koymuştur. 2024 kış sezonunda, Kartalkaya çevresindeki kayak turizmi gelirlerinde azalma

yaşanırken, aynı dönemde alternatif bölge termal otellerine talep artmıştır. Bu olaylar, destinasyonların kriz iletişimi ve alternatif ürün portföyü geliştirmeleri gerekliliğini göstermektedir.

Asayiş ve güvenlikle ilgili olumsuz algılardan uzak destinasyonlar, özellikle harcama potansiyeli yüksek olan gece eğlencesi, kırsal turizm ve macera turizmi gibi alanlarda turistlerin ilgisini çekmektedir. Sağlık ve hijyen konusunda olumsuz deneyimler yaşatmayan destinasyonlar ise gastronomi ve sağlık turizmi başta olmak üzere çeşitli turizm alanlarında daha fazla ziyaretçi çekmektedir. Sağlık turizmi amaçlı seyahat eden turistler, sadece tedavi görmek için değil, aynı zamanda fiziki ve psikolojik olarak sağlıklı ve huzurlu hissetmek için de seyahat etmektedir. Bu bağlamda, sağlık, hijyen, güvenlik ve asayiş şartlarının sağlanması, yüksek gelir hedefleyen turizm destinasyonları için temel kriterler arasında yer almaktadır. Destinasyonların bu temel kriterlerin ötesine geçerek turistlere sundukları deneyimi sürekli iyileştirmeleri, rekabet avantajı açısından büyük önem taşımaktadır.

Wellness (sağlıklı yaşam) segmentinin, 2024-2030 dönemi arasında yıllık ortalama %9 büyüme hızıyla genişleyeceği tahmin edilmektedir. Spa, yoga inzivaları, medikal turizm klinikleri ve önleyici sağlık programları, yüksek harcamalı turist gruplarının ilgisini çekmektedir. Türkiye’de 2025 itibarıyla Kapadokya, Antalya ve İzmir bölgelerinde toplam 15 yeni termal *wellness* tesisi açılması planlanmıştır.

Bu kapsamda destinasyonlar ve işletmeler, sağlık-güvenlik-*wellness* üçgeninde yatırımlarını artırarak, risk algısını en aza indiren ve misafirlerine kesintisiz güven sunan altyapılar geliştirmeye odaklanmaktadır.

1.1.4 Teknoloji, Dijitalleşme ve Yapay Zekâ Entegrasyonu

Teknolojik dönüşüm, turizmde hem işletmelerin hem de tüketicilerin davranışlarını etkilemektedir. 2035’e kadar “Dijital Turizm Ekosistemi” olarak adlandırılan yeni bir paradigmanın doğacağı ve turizm sektörünü etkisi altına alacağı öngörülmektedir. Bu ekosistem; yapay zekâ (YZ), büyük veri, nesnelerin interneti (IoT), blockchain, sanal/ artırılmış gerçeklik (VR/AR) ve 5G altyapısı gibi teknolojilerin kesişiminden ortaya çıkacaktır.

Dünya genelinde birçok turizm işletmesi, check-in ve oda servisi gibi operasyonel süreçlerinde YZ destekli robotik çözümler kullanmaya başlamıştır. Örneğin, Çin’deki “FlyZoo Hotel” projesi, yüz tanıma ile giriş-çıkış sistemleri, yapay zekâ asistanları ve robot hizmetlilerle öne çıkmıştır. Deloitte’un öngörüsüne göre, 2027’ye kadar online seyahat rezervasyonlarının %60’ı, otomatik “GenAI asistan” önerileriyle yapılacak; bu da seyahat planlamada kişiselleştirmeyi en üst seviyeye taşıyacaktır. Giderek artan şekilde, dünya çapındaki seyahat platformları, YZ destekli öngörücü analitik kullanarak gezginlerin seyahat tercihlerini tahmin etmekte, kişiye özel tatil paketleri sunmaktadır. Örneğin, bir turistin önceki tercihleri, sosyal medya paylaşımları ve arama geçmişi, “otomatik tatil planlayıcı” algoritmaları tarafından işlenerek en uygun otel, restoran ve etkinlik önerileri oluşturulmaktadır.

IoT sensörleri ve akıllı altyapılar, destinasyonlardaki ziyaretçi hareketlerini gerçek zamanlı izleyerek kalabalık yönetimi ve enerji verimliliği optimizasyonu sağlamaktadır. Ayrıca, online platformlar üzerinden toplanan veriler; turist profillerine göre kişiye özel öneriler, dinamik fiyatlandırma ve sadakat programlarının daha etkin işlemesine imkân tanımaktadır. 2030’a doğru, *decentralized* ID (DID) teknolojisi kullanılarak, turistlerin pasaport, vize ve aşı kayıtları tek bir dijital cüzdanda toplanacak; sınır geçişleri, seyahat sigortası ve sağlık verileri blok zinciri üzerinde güvenli ve hızlı bir şekilde doğrulanabilecektir. Bu da hem mahremiyet hem de güvenlik açısından yeni bir standart oluşturacaktır.

Özellikle pandemi sonrası “deneyim eksikliği” yaşayan tüketiciler için sanal turlar, tarihi mekânların ya da doğal güzelliklerin sanal ortamda keşfi giderek önem kazanmıştır. UNESCO’nun 2025 raporuna

göre, müze ve ören yerleri, global ziyaretçi kitlelerine online erişim sağlamak amacıyla 2024-2026 arasında VR platformlarına büyük oranda yatırım yapmıştır. Kripto varlıkların ve akıllı sözleşmelerin turizmde kullanımı da 2024 itibarıyla önemli bir ivme kazanmıştır. WTTC verilerine göre, blockchain tabanlı rezervasyon ve ödeme sistemleri, dolandırıcılık oranlarını %18 azaltırken, işlemlerin şeffaflığını ve hızını artırmaktadır.

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı'nın (TGA) faaliyete başlamasıyla Türkiye turizmi için tanıtım ve markalaşma alanında yeni bir dönem başlamıştır. TGA, geleneksel tanıtım faaliyetlerinin yanı sıra dijital ortama da büyük önem vermekte ve yapay zekâ, veri analitiği ve büyük veriden yararlanmaktadır. Hedef pazarların belirlenmesi, destinasyonların tanıtımı ve farklı turizm türleri ile turist segmentlerine göre konumlandırılması gibi konularda dijital imkânlardan faydalanmaktadır.

1.1.5 Kültür, Deneyim ve Demografik Dönüşüm

Pazar araştırmaları ve akademik çalışmalar, turistlerin seyahat tercihlerinde giderek deneyime daha fazla önem verdiklerini ortaya koymaktadır. Turistler, ziyaret ettikleri destinasyonlarda yalnızca manzara ya da yüzeysel turistik aktivitelerden ziyade, otantik yerel kültürü, yaşam tarzını, yerel gastronomiyi, somut ve soyut kültürel mirası, modern kültür ve sanatı deneyimlemeyi arzu etmektedir. Kültürel deneyim, turizmin hem geleneksel hem de modern segmentlerinde önemli bir arz kaynağı olmaya devam ederken kırsal alanlarda ve düşük nüfuslu bölgelerde, yerel geleneklerin ve yemek kültürlerinin kaybolma riski de dikkat çekmektedir. Bu nedenle, turizm sektöründe sürdürülebilirlik ilkeleri ve politikalarının benimsenmesi, otantik ve geleneksel kültürlere zarar vermeden, bu değerlerin korunarak ve tanıtılarak fayda sağlanmasını mümkün kılmaktadır.

2030 sonrası turizmde başı çekecek kuşaklar, Z Kuşağı (2000-2015 doğumlular) ve Alfa Kuşağı (2010 sonrası doğumlular) olacaktır. YZ destekli kişiselleştirme araçlarını kullanmaya alışkın bu nesiller, deneyim temelli, sürdürülebilir ve otantik içeriklere yüksek prim vermektedir. Örneğin, *Booking.com*'un 2024 anketine göre, Z Kuşağı'nın %68'i tatil seçiminde "yerel topluluğa katkı" ve "kültürel değişim" faktörlerini öncelikli kılmaktadır.

Yerel mutfak kültürü hem üst gelir grubundaki turistleri hem de gastronomi meraklılarını çekerek destinasyonun küresel tanınırlığını artırıyor. Türkiye, UNESCO'nun Somut Olmayan Kültürel Miras listesinde yer alan 16 mutfak geleneğiyle rekabet avantajı sağlarken, gastronomi turizmi 2025 itibarıyla yıllık %11 büyüme trendine sahiptir. Bu büyüme; yerel üreticileri, restoranları ve festivalleri doğrudan besleyerek bölgesel kalkınmayı desteklemektedir. Türkiye'deki ören yerinin bazıları önümüzdeki yıllarda, AR tabanlı sanal rehber uygulamalarını hayata geçirecektir. Bu sayede ziyaretçiler, antik kentlerdeki yapıların orijinal hallerini sanalda deneyimleyebilecek, ziyaret süresi ve memnuniyeti artacaktır.

Öte yandan, Instagram ve benzeri sosyal medya platformlarında, sahte ve aşırı düzenlenmiş içeriklere olan ilginin azalması, kullanıcıların daha otantik deneyimlere yönelmesine sebep olmaktadır. Gerçek ziyaretçi yorumları ve sürdürülebilir turizm uygulamalarının öne çıkması, destinasyonların pazarlama stratejilerinde şeffaflık ve dürüstlüğün önemini vurgulamaktadır.

Kırsal alanlarda ve düşük nüfuslu bölgelerde, yerel geleneklerin ticarileşme baskısı altında kaybolmasının önüne geçmek için "koruyucu turizm" modeli ön plana çıkmaktadır. Bu model; topluluk temelli turizm, yerel el sanatları atölyeleri ve "ev konaklama" uygulamalarıyla, eşit fayda paylaşımını ve kültürel sürekliliği hedefleyen yeni bir akımdır. Türkiye'nin de bu kapsamda seçili destinasyonlarda bu eğilime uygun turizm aktiviteleri ve destinasyon yönetimleri kurması bu eğilimi yakalaması açısından önem arz etmektedir.

1.1.6 Şehir Turizmi ve Uzaktan Çalışma Eğilimi

Son yıllarda şehir turizmi hem eğlence hem iş amaçlı seyahatlerde güçlü bir çekim merkezi hâline gelmiştir. Ancak 2025 sonrası dönemde bu eğilimin “uzaktan çalışma” ve “workation” konseptiyle iç içe geçeceği öngörülmektedir.

Kısa süreli (2-4 gün) şehir tatillerine olan talep, özellikle Avrupa ve Kuzey Amerika’da artış göstermektedir. Bu kapsamda Londra, Paris ve Berlin gibi büyük şehirler ve önemli destinasyonlar ziyaretçi sayılarında artış görmektedir. Bununla birlikte, şehir destinasyonları altyapı yatırımlarını konaklama ve ulaşım altyapısını dijital teknolojilerle desteklemektedir. Temassız check-in, mobil anahtar uygulamaları, dijital şehir kartları gibi yenilikler yaygınlaşmaktadır.

COVID-19 sonrası dönemde “dijital göçebelik” (*digital nomad*) popüler bir yaşam ve çalışma tarzı haline gelmiştir. 2024 itibarıyla 50’den fazla ülke, uzun süreli uzaktan çalışma vizeleri sunmaya başlamıştır. Bu programlar sayesinde, uzaktan çalışanlar ortalama 90 gün üzeri konaklamalarla destinasyon ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır. Dijital göçebelerin aylık harcamaları kısa süreli turistlere kıyasla %35 daha yüksektir. İstanbul, İzmir ve Antalya gibi şehirler, 2023-2025 arasında “Uzaktan Çalışma Kıtası” olarak tanımlanan dijital altyapı (5G, *coworking hub*’lar, kafe-ofis mekanları) geliştirme projeleri başlatmıştır.

Şehirlerin, güvenilir yüksek hızlı internet, esnek konaklama (aylık kiralama veya konut kiralama seçenekleri), ortak çalışma alanları (*coworking*), dijital *nomad* topluluk merkezleri ve sosyal etkinlik ağları kurması, 2025-2030 döneminde rekabet avantajı sağlayacaktır. WTTC’nin raporuna göre, 2030’a kadar dünyada 10 milyon dijital göçebe olacağı ve bu turistlerin yıllık seyahat harcamalarının 150 milyar ABD dolarının üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir.

Uzaktan çalışanlar, şehirde hem iş hem deneyim aradıkları için destinasyonlar yerel deneyimler, kısa gezi önerileri, sosyal ve kültürel aktiviteler, bisiklet, elektrikli scooter paylaşımı gibi çözümler sunarak bu kişilerin alışkanlıklarına uyum sağlamaktadır. Bu da şehir turizminin mevsimsellikten kısmen bağımsızlaşmasına ve yılın 12 ayına yayılmasına katkıda bulunmaktadır.

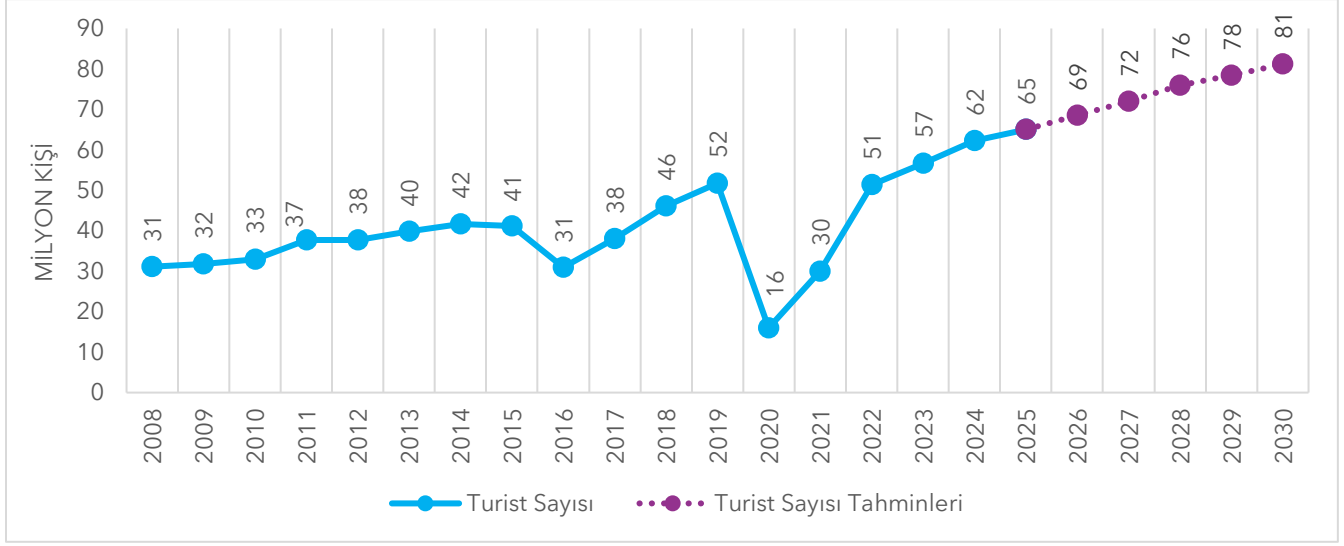
Bu kapsamda, şehir turizmi ve uzaktan çalışma eğilimi, destinasyonların hem konaklama hem iş altyapısını birlikte düşünmesini zorunlu kılmakta; dijital göçebeler ile kısa süreli tatilcilerin beklentilerini bir arada karşılayabilecek “karma” ürünler geliştirilmesini teşvik etmektedir.

1.2 Türkiye Turizmi

Türkiye turizmi, 2019-2021 yılları arasında küresel salgın nedeniyle yaşanan geçici duraklamanın ardından 2024 yılında, tüm zamanların en yüksek ziyaretçi sayısına ulaşmıştır. Bu dönemde, Türkiye’yi ziyaret eden toplam kişi sayısı, bir önceki yıla göre %9 artış göstererek 62 milyon 232 bin 447’ye ulaşmıştır. Bu ziyaretçilerin %15,4’ünü yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşları oluşturmuştur. Aynı yıl, turizm geliri de %8,3 artarak 61 milyar 103 milyon 419 bin dolar ile rekor seviyeye ulaşmıştır (Şekil 1.2.1 ve Şekil 1.2.2.).

Türkiye, küresel salgın sonrasında turizm sektöründe dikkat çekici bir toparlanma süreci yaşamıştır. Bu süreçte, Güvenli Turizm Sertifikası ve Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı gibi yenilikçi politikalar uygulanmıştır. Ayrıca pazar çeşitlendirmesi, hedef odaklı tanıtım stratejileri, tanıtımda ve markalaşmada büyük veri kullanımı gibi modern yaklaşımlar benimsenmiştir. TGA’nın etkinliğini ve tanıtım kanallarını çeşitlendirdiği bu dönemde, illerde destinasyon yönetiminin temellerini oluşturacak

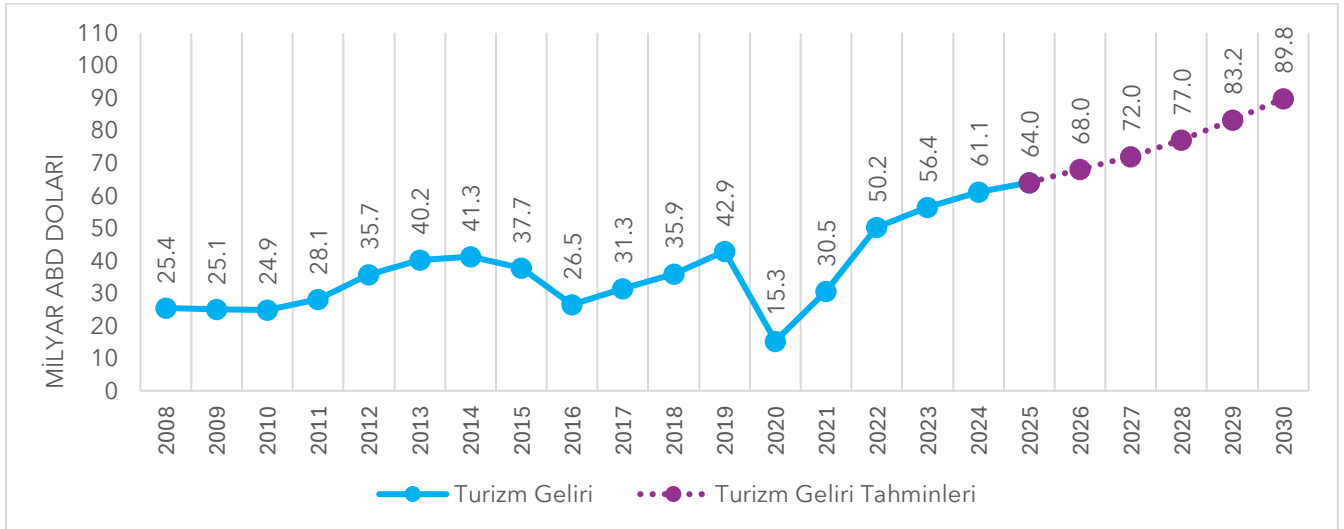
kurullar oluşturulmuş, destinasyonların turizm stratejik planlarında artış gözlemlenmiş, sürdürülebilir ve rekabetçi destinasyon yaklaşımları ile akıllı şehir uygulamalarına ağırlık verilmiştir.

Şekil 1.2.1. Türkiye'nin Yabancı Turist Sayısı: Gerçekleşme ve Hedefler

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025. Hedefler 2025 yılından başlamaktadır.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 12. Kalkınma Planı ve Türkiye Turizm Ana Planı hedeflerine uyumlu olacak şekilde 2028 yılı için yaklaşık 76 milyon uluslararası ziyaretçi hedefi belirlemiştir. Turizm gelirlerinin ise 2028 yılında yaklaşık 77 milyar ABD doları seviyesine getirilmesi amaçlanmaktadır. Başka bir ifade ile Türkiye, turist sayısından ziyade turizm gelirlerini ve turist başına harcamayı artırmayı, turizm altyapı ve hizmetlerinin sürdürülebilirliğini ve kalitesini yükseltmeyi hedef edinen bir strateji belirlemiştir.

Şekil 1.2.2. Türkiye'nin Turizm Geliri: Gerçekleşme ve Hedefler

Kaynak: TÜİK ve T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025. Hedefler 2025 yılından başlamaktadır.

Türkiye, turizm hedeflerine ulaşmak için paydaş katılımını esas alan bir turizm yönetim modeli geliştirmektedir. Bu model, sürdürülebilir turizme öncelik vermekte, hızla dönüşen teknolojilere, uzun vadeli turizm eğilimlerine ve değişen turist profillerine uyum sağlamaktadır. Ayrıca uluslararası rekabet

gücünü artırmayı hedefleyen bu yapı, iklim değışikliği ve diğer küresel risklere karşı dirençli olacak şekilde tasarlanmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye'nin 2024-2028 Stratejik Planı'nda, sürdürülebilir turizm programlarının uygulanması ve turizm sektörünün iklim değışikliğine olumsuz etkilerinin azaltılması gibi hedeflere yer verilmiştir.

Türkiye, turizm sektöründe risk analizi ve kriz yönetimine dayalı uzun vadeli bir yönetim sistemi benimseyerek hızlı ve etkili uygulamaların geliştirilmesini sağlamaktadır. 15 Temmuz 2019 tarihinde kurulan Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA), Türkiye'nin iç ve dış turizm pazarında bir marka ve cazibe merkezi hâline gelmesi için çalışmaktadır. TGA, somut ve somut olmayan doğal, kültürel, biyolojik ve insan ürünü mirasların keşfedilmesi, geliştirilmesi ve tanıtılması amacıyla T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı eş güdümünde kısa, orta ve uzun vadeli iletişim ve pazarlama faaliyetleri yürütmektedir. Bu kapsamda, etkili tanıtım, belgelendirme ve markalaşma çalışmaları ile Türkiye'nin turizm potansiyeli ve hedefleri dünya çapında fark edilmeye başlanmıştır.

Türkiye'nin uzun vadeli turizm stratejisi, sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde şekillendirilmektedir. Bu strateji kapsamında, doğal ve kültürel kaynakların korunmasına öncelik verilmekte, yerel halkın ve işletmelerin turizmden azami fayda sağlaması hedeflenmektedir. Ayrıca destinasyon yönetiminde yeni yaklaşımlar benimsenmekte, etkili ve sürdürülebilir tanıtım yapıları oluşturulmakta ve ulaşım altyapısı ile hizmet kalitesi geliştirilmektedir. Turist ve personel sağlığının korunmasına yüksek öncelik verilmekte, turizm sektörüne nitelikli insan kaynağı kazandırılmasına önem atfedilmektedir. Sağlık ve gastronomi turizmi gibi alanlara odaklanılarak bisiklet, inanç, macera, eğitim ve kongre turizmi gibi alternatif turizm türleriyle yıl boyunca ve ülke genelinde turizmin çeşitlendirilmesi amaçlanmaktadır. Farklı pazarlara yönelerek pazar çeşitliliği sağlanmakta, konaklama kapasitesi ve kalitesi artırılmakta, yeni ve sürdürülebilir destinasyonlar oluşturulmakta ve rekabetçi uygulamalara öncelik verilmektedir.

2

Gaziantep Turizmine Genel Bakış ve Turizm Altyapısı

2.1 Gaziantep'e Genel Bakış

2.1.1 Fiziki Coğrafya

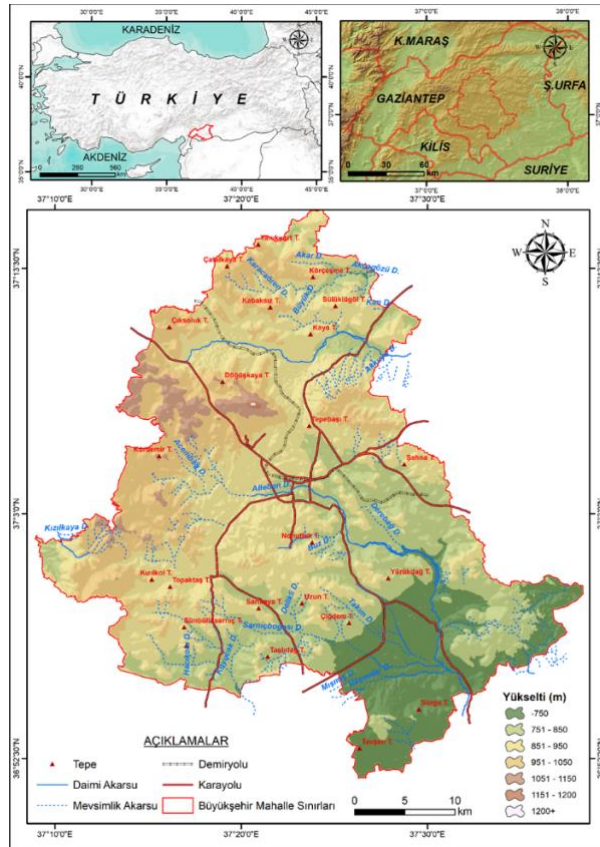
Gaziantep, Türkiye'nin güneydoğusunda yer almaktadır ve 36° 28'-38° 01' doğu boylamları ile 36° 38'-37° 32' kuzey enlemleri arasında bulunmaktadır (Şekil 2.1.1.1.). Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batısında yer almakta olup Akdeniz iklimi ile karasal iklim arasında bir geçiş bölgesi karakteri taşımaktadır. Coğrafi açıdan Orta Fırat Bölümü'nde yer almaktadır. Güneyde Kilis; batıda Osmaniye, kuzeyde Kahramanmaraş ve Adıyaman; doğuda ise Şanlıurfa ile komşudur. İl sınırları içerisinde fiziki coğrafya açısından birçok ayırt edici özellik barındırmaktadır. Orta Fırat Bölümü coğrafi, ekonomik ve kültürel açıdan üç farklı yöreye ayrılmaktadır: Antep Yöresi, Urfa Yöresi ve Adıyaman Yöresi.

Gaziantep'in konumlandığı bölge, nispeten düşük yükseltilere sahip olup geniş düzlüklerin yayılım gösterdiği bir yapıya sahiptir. Ortalama yükselti açısından değerlendirildiğinde bu özellik, verilerle de desteklenmektedir. 500 m'den düşük yükseltiye sahip alanlar, toplam alanın yalnızca %6,9'unu oluşturmaktadır. Bu alanlar, 591 km²'lik bir yüz ölçümüne sahiptir. Gaziantep'te yükselti dağılımı açısından en geniş alanı kaplayan yükselti grubu, 500-750 m aralığında yer almaktadır. Bu yükselti aralığında bulunan alanlar, 4.129 km²'lik bir alanı kaplamakta olup toplam alanın %48'ine karşılık gelmektedir. Bu yükselti grubunu, 750-1000 m arasındaki alanlar izlemektedir. Bu yükselti aralığında yer alan alanlar, 2.992 km²'lik bir yüz ölçümüne sahip olup toplamın %35'ini oluşturmaktadır. Sonuç olarak 500-1000 m yükselti aralığında yer alan alanlar, Gaziantep'in toplam yüz ölçümünün %83'üne karşılık gelmektedir. 1.000-1.250 m aralığındaki alanlar, 712 km²'lik bir alanı kaplamakta olup toplam alanın %8'ini oluşturmaktadır. 1.250 m'den yüksek alanlar ise 79 km²'lik bir yüz ölçümüne sahip olup toplamın yalnızca %0,9'unu oluşturmaktadır.

Gaziantep, jeomorfolojik açıdan çeşitli birimlere ev sahipliği yapmaktadır. Barındırdığı dağlar, ovalar, platolar ve akarsular, fiziki yapısıyla dikkat çekmekte ve turizm potansiyeline katkı sağlamaktadır. Özellikle Gaziantep'in batısında yer alan dağlar, turizm açısından önemli bir potansiyel taşımaktadır. Batı Dağları, Türkiye'nin doğusunda İran sınırından itibaren uzanarak İskenderun'dan Kıbrıs açıklarına kadar devam eden ofiyolit kuşağının bir bölümünü oluşturmaktadır. Güneyden kuzeye doğru Domrik, Hazil, Karaca, Kartal, Büyük Arapdede ve Sof Dağları, bu sistemin bir parçasını oluşturmaktadır (Kalelioğlu, 1968). Bu dağlar arasında Sof Dağı, doğa turizmi ve dağ sporları açısından öne

çıkılmaktadır. Ayrıca yaban hayatı ve çeşitli endemik türlerin turizm potansiyeline sağladığı katkı da önemli bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Gaziantep'in bulunduğu alan, geniş bir plato düzlüğü niteliği taşımaktadır. Batıdaki dağlık alanlar hariç tutulduğunda, bölgenin alçak ovalarla çevrili olduğu görülmektedir. Bu durum, Gaziantep Platosu'nun çevresine göre yüksekte kaldığının bir kanıtı olarak değerlendirilmektedir. Ovalar, platonun sona erdiği noktalarda genişleyerek Suriye sınırına doğru uzanmaktadır (Kalelioğlu, 1968). Verimli tarım arazilerine sahip ovalık alanlar, yer yer konutlaşma ile birlikte tarımsal faaliyetlere de ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle İslâhiye, Barak, Araban, Oğuzeli ve Yavuzeli ovaları, Gaziantep'in önemli ovaları arasında yer almaktadır. Bu ovalar, günümüzde turizm faaliyetlerinden ziyade tahıl tarımı, sebze ve meyve üretimi, bağcılık, Antep fıstığı yetiştiriciliği ve hayvancılık faaliyetlerinde değerlendirilmektedir. Gaziantep ovaları, Fırat Nehri ve yan kolları tarafından beslenen alüvyal topraklarla şekillenmektedir. Bu doğrultuda, bölge genelinde farklı hidrografik özellikler barındırmaktadır. Fırat Nehri, Gaziantep'in doğu sınırında akış gösteren ve Türkiye'nin en önemli akarsularından biri olan büyük bir su kaynağıdır. Nizip Çayı, Afrin Çayı, Merziman Çayı, Alleben Deresi ve Sacır Çayı da bölgedeki diğer önemli akarsular arasında yer almaktadır. Bölgenin hidrografik yapısı incelendiğinde, barajlar ve yapay göletler dikkat çekmektedir. Nizip Çayı üzerinde Hancağız Barajı, Fırat Nehri üzerinde ise Karkamış Barajı ve Hidroelektrik Santrali yer almaktadır. Sacır Çayı'nın bir kolu olan Ayfınar Deresi üzerinde Kayacık Barajı, Karasu Çayı üzerinde ise Tahtaköprü Barajı bulunmaktadır.

Şekil 2.1.1.1. Gaziantep İlinin Lokasyon Haritası (Ayık, 2023)

Kaynak: Gaziantep'te Kentsel Dönüşüm Projeleri-Saha Araştırmalarından Notlar.

Gaziantep, toprak ve bitki örtüsü özellikleri açısından ayırt edici niteliklere sahiptir. Şehirde daha çok terra rossa, kahverengi ve kırmızı kahverengi topraklar yaygındır (Kalelioğlu, 1968). Bitki örtüsü; iklim, jeoloji, toprak yapısı, yer şekilleri ve yükselti gibi çeşitli parametrelerden etkilenmektedir. Gaziantep'in

bitki örtüsü genel olarak step (bozkır), maki, çalı formasyonları ve ormanlık alanlar olarak sınıflandırılmaktadır. Güney kesimlere yakın bölgelerde zeytin ağaçları yaygın olup ormanlık alanlarda kızılçam (*Pinus brutia*), meşe (*Quercus rubra*) ve zakkum (*Nerium oleander*) gibi bitki türleri bulunmaktadır (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025). Turizm potansiyeli açısından, ormanlık alanlar önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Ekoturizm, doğa turizmi, agroturizm ve gastronomi turizmi, bölgedeki bitki örtüsünün turizme katkı sağladığı başlıca alt turizm türleri arasında yer almaktadır. Doğa gezileri için tercih edilen Dülük Baba Ormanı, zengin biyoçeşitliliği ile öne çıkmakta olup Amanoslar yaban hayatı gözlemciliği açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Ayrıca dağ yürüyüşü ve trekking gibi doğa sporlarının yapıldığı Sof ve Kartal Dağları da alternatif turizm açısından dikkat çekmektedir. Araban, Nizip ve Oğuzeli ovalarında yetiştirilen Antep fıstığının hasat dönemi, yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekmekte olup bu durum, tarım turizminin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Buna ek olarak kekik ve ısırgan otu gibi bitkilerin Gaziantep mutfağıyla birleşmesi, şehrin gastronomi turizminin gelişimine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır.

Gaziantep'te iklim, Akdeniz ve karasal iklim arasında geçiş niteliğindedir. Sıcaklık özellikleri açısından değerlendirildiğinde Gaziantep ve çevresinde bulunan dört istasyonda sıcaklık değerlerinin en fazla olduğu istasyon Nizip istasyonudur. Bu istasyonda yıllık ortalama sıcaklık 17,6°C'dir. İslâhiye istasyonunda 16,8°C, Gaziantep istasyonunda 15,2°C ve Oğuzeli istasyonunda 14,8°C'dir. Aylık sıcaklık değişimlerine bakıldığında, Mayıs ve Ekim aylarında sıcaklıklar yıllık ortalamanın üzerinde seyretmektedir (Kum ve Kılıç, 2013).

Gaziantep'te yağış miktarı, meteoroloji istasyonlarına göre değişiklik göstermektedir. Yıllık toplam yağış miktarı İslâhiye istasyonunda 821 mm, Gaziantep istasyonunda 563 mm, Oğuzeli istasyonunda 398 mm ve Nizip istasyonunda 380 mm olarak ölçülmüştür. Yağışların %49-53'ü kış mevsiminde; %27-29'u ilkbahar mevsiminde gerçekleşmektedir. Yaz mevsimi ise en az yağış alan dönem olup, toplam yağışların yalnızca %1-2'si bu dönemde düşmektedir (Kum ve Kılıç, 2013). Gaziantep'in iklim özellikleri, turizm hareketliliğinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Şehirde turizm açısından önemli olan kültür ve gastronomi turizmi, yaz mevsiminde yaşanan aşırı sıcaklıklardan olumsuz etkilenmektedir. Özellikle sıcaklığın en yüksek seviyeye ulaştığı öğle saatleri ve sonrasında, açık havada gerçekleştirilen turistik etkinliklerde azalma gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda iklimsel veriler, Gaziantep'te turizm faaliyetleri açısından en uygun mevsimlerin ilkbahar ve sonbahar olduğunu göstermektedir. Yaz mevsimindeki aşırı sıcaklar, açık hava turizminin gerilemesine, buna karşın gastronomi ve kapalı mekân turizminin öne çıkmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda, gastronomi turizmi, kültürel miras ve doğa turizmi iklim koşullarına uyumlu stratejilerle geliştirilerek Gaziantep turizminin sürdürülebilirliği sağlanabilir.

2.1.2 Beşerî Coğrafya

Gaziantep, coğrafi konumu nedeniyle geçmişten günümüze birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. 1519 yılında Osmanlı topraklarına katılmasıyla birlikte şehir, önemli bir yerleşim merkezi olma özelliğini korumuştur. Stratejik konumu itibarıyla Anadolu, Mısır ve Mezopotamya arasında bir köprü vazifesi görerek yerleşimin kültürel ve ticari merkez olma özelliğini güçlendirmiştir (Şen ve Sandal, 2017). Yerleşimdeki kentsel fonksiyonlar, tarihsel süreç boyunca güçlü bir yapıya sahip olmuştur. Evliya Çelebi'nin aktardığı verilere göre 17. yüzyılda Gaziantep'te 32 mahalle, 8.067 toprak ve kireçten yapılmış ev, 16 cami, 140 mektep, 6 han, 40 tekke, 14 hamam ve 300'den fazla özel hane hamamı ile 3.900 dükkândan oluşan bir çarşı ve 2 bedesten bulunmaktadır (Çelebi, 2011). Kentsel gelişim, aynı dönemde nüfus artışı ile de kendini göstermiştir. 1536 yılında 10.600 olan Gaziantep'in nüfusu, 1574 yılında 17.138'e ulaşmıştır (Çakır, 2010). Ancak 17. yüzyılda yaşanan Celali İsyanları, yerleşim üzerinde olumsuz etkiler yaratmıştır. Bu dönemde, doküman sanayisinin gelişimi, yerleşimin ekonomik yapısının yeniden toparlanmasında önemli bir rol oynamıştır (Sönmez, 2012).

Gaziantep'teki asıl gelişim ve yeniden yapılanma süreci, Cumhuriyet Dönemi'nden itibaren hız kazanmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında kentin büyük ölçüde tahrip olması, yeniden yapılanma sürecinde yerleşimin gelişimini şekillendiren, önemli bir faktör olmuştur. Bu dönemde, yıkılan konutların yeniden inşası sürdürülürken sanayi, ticaret ve tarım sektörlerinde yaşanan fonksiyon kayıpları da ekonomik canlandırma çalışmalarıyla giderilmeye çalışılmıştır. 1927 yılında gerçekleştirilen Sanayi Sayımı, Gaziantep'te 2.008 adet küçük sanayi işletmesinin bulunduğunu ortaya koymuştur (Yıldırım ve Örnek, 2012). Bu dönemde, kentte tekil sanayi işletmeleri kurulmuş, aynı zamanda kentin yeniden imarı için çeşitli planlama çalışmaları başlatılmıştır. Hermen Jansen tarafından Ankara, Mersin ve İzmit gibi şehirlerde yürütülen planlama hamleleri, Gaziantep'te de uygulanmıştır (Aliağaoğlu ve Koyuncu, 2019). 1938 yılında hazırlanan 1/200.000 ölçekli Jansen Planı, 600 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. Plan kapsamında, geniş bulvar ve caddelerin açılması, kentsel alanın yeniden şekillendirilmesinde kritik müdahaleler arasında yer almıştır (Yenice ve Yenice, 2018). Jansen, kentin kuzey kesimini sanayi bölgesi olarak tanımlarken konut gelişimini ise tarihî çekirdeğin dışında, batı ve güney yönlerinde planlamıştır.

Kentin beşerî gelişimini ilerleyen yıllarda şekillendiren farklı planlama çalışmaları hazırlanmıştır. Bu planlamalar, tarihin her döneminde bölgesi için cazibe merkezi olan Gaziantep'in kentsel ve kırsal gelişimini kontrol altına almayı amaçlamıştır. Ancak Türkiye'deki diğer kentlerde olduğu gibi kontrolsüz kentleşme sürecinin izleri, günümüzde Gaziantep'te de gözlemlenmektedir. Yerleşimdeki ikinci kapsamlı planlama hamlesi, bu kontrolsüz gelişimin öngörülmesiyle hayata geçirilen 1955 tarihli Kemal Ahmet Aru ve Hamit Kemal Söylemezoğlu tarafından hazırlanan planlama çalışmasıdır. Günümüzde Gaziantep'in önemli gecekondu alanları hâline gelen Karşıyaka Mahallesi ve Düztepe'nin, söz konusu planlama kapsamında yer aldığı dikkat çekmektedir. Ancak bu alanların günümüzde gecekondu mahalleleriyle karakterize olması, planlama çalışmasının beklenen başarıyı sağlayamadığının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. 1973 yılında Zühtü Can ve ekibi tarafından Gaziantep için hazırlanan üçüncü kapsamlı plan, kentin sanayi kenti kimliğini daha da güçlendirmiştir. 1990 yılında hazırlanan H. Oğuz Aldan Planı ve 2000'li yıllarda yürütülen çalışmalar, mikro planlama anlayışının yerini makro ölçekli planlamaların almasını sağlamıştır. Kentin birçok mahallesinin kentsel yenileme ve dönüşüm projeleri ile anılması, bu dönemde uygulamaya konulan planlama politikalarının bir sonucu olarak değerlendirilmektedir.

Gaziantep'te planlama çalışmalarının temel altyapısını, gelişen fonksiyonlarla birlikte artan nüfus belirlemektedir. Nüfus, birçok beşerî faktörün temelinde yer alan önemli bir parametredir. Kurtuluş Savaşı sırasında nüfus kaybı yaşanan kentte, nüfus artışı Cumhuriyet Dönemi'nden itibaren hız kazanmıştır. Bu süreçte doğum oranlarının yüksek olması, doğal nüfus artışına katkı sağlarken Gaziantep'in cazibe merkezi hâline gelmesi nedeniyle kırsal kesimlerden kente ve çevre illerden Gaziantep'e yoğun göç hareketleri yaşanmıştır. 1927 yılında 215.762 olan Gaziantep'in nüfusu, 1950 yılında 328.343'e; 1980 yılında ise 808.697'ye yükselmiştir. Kentin nüfusunun ilk kez bir milyonu aştığı yıl 1990 olup, bu dönemde nüfus 1.140.594 olarak kaydedilmiştir. 2007 yılında nüfus, 1.560.023'e; 2015 yılında ise 1.931.836'ya ulaşmıştır. 2024 yılı itibarıyla Gaziantep'in nüfusu 2.193.363'e yükselmiştir (TÜİK, 2025).

Gaziantep'te yıllara göre nüfus artışının hızlanması, kentsel alanın genişlemesine doğrudan etki etmiştir. Genel nüfus artışındaki ivmelenme, kentsel nüfus artışında da kendisini göstermiştir. Örneğin, 1960-1965 yılları arasında Gaziantep'in yıllık nüfus artışı binde 51,01 olarak gerçekleşirken, 1965-1970 yılları arasında bu oran, binde 70,34'e yükselmiştir. Kentsel nüfus artışı, ilerleyen yıllarda da devam etmiş ve 2010-2018 döneminde yıllık ortalama binde 30 olarak kaydedilmiştir. Bu veriler, Gaziantep'teki nüfus artışında kentsel nüfusun belirleyici bir faktör olduğunu somut bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu durumla paralel olarak kentsel nüfus artışı kentteki mahallelerin gelişiminde de etkili olmuştur. Günümüzde, Gaziantep'in mekânsal gelişimi iki ana ekseninde şekillenmektedir. Bunlardan

ilki, kent merkezinin çevresinde kontrolsüz bir şekilde büyüyen gecekondu alanlarıdır. Karşıyaka, Düztepe, Perilikaya, Nuripazarbaşı, Kahvelipınar, Hacibaba ve Eyüpsultan gibi mahalleler, gecekondu yapılaşmasının baskın olduğu alanlar arasında yer almaktadır. Yerleşme dokusunun ikinci görünümü ise planlı gelişmiş konut alanlarından oluşmaktadır. Bu alanların gelişiminde, Gaziantep Üniversitesinin büyümesi önemli bir rol oynamıştır. Günümüzde, Gaziantep'in en büyük iki ilçesinden biri olan Şahinbey'de yer alan Yeditepe, Güneykent, Karataş, Beşyüzevler ve Şahintepe mahalleleri, Üniversitenin etkisiyle şekillenmiştir. Bu bölgeler, günümüzde tarihî kent merkezine alternatif olarak ikincil bir merkez işlevi üstlenmektedir.

Gaziantep, beşerî coğrafya özellikleri açısından eğitim ve kültürel yapısıyla çevresindeki yerleşimlerden belirgin şekilde ayrılmaktadır. Eğitim fonksiyonu bakımından, kent bünyesinde iki devlet üniversitesi ve iki özel üniversite barındırmaktadır. Gaziantep Üniversitesi, 53.819 aktif öğrenci ve 92.051 mezunuyla şehrin en önemli yükseköğretim kurumu durumundadır. Ayrıca kentte bulunan özel ve devlet liseleri, ortaokullar ve kolejler, Gaziantep'in eğitim fonksiyonunu güçlendiren, temel kurumsal yapılar arasında yer almaktadır. Kültürel fonksiyonlar açısından, Gaziantep'in gastronomi kimliği, kente yönelik turistik hareketliliğin temel motivasyon kaynaklarından biri olmuştur. 2015 yılında UNESCO tarafından Yaratıcı Şehirler Ağı'na dâhil edilerek "Gastronomi Şehri" unvanını alan Gaziantep, bu özelliğiyle uluslararası düzeyde tanınan bir mutfak kültürüne sahiptir. Bunun yanı sıra şehir, Zeugma Mozaik Müzesi, Gaziantep Kalesi ve Bakırcılar Çarşısı gibi önemli turistik mekânlara ev sahipliği yapmaktadır.

Kentin ulaşım ve altyapı olanakları, beşerî coğrafya açısından önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Gaziantep Havalimanı, 1976 yılında hizmete açılmış olup, yıllık yaklaşık 6 milyon yolcu kapasitesine sahiptir. Havalimanından Almanya ve Suudi Arabistan gibi ülkelere farklı mevsimlerde doğrudan uluslararası uçuşlar gerçekleştirilmektedir. Ayrıca İstanbul, Ankara, İzmir, Trabzon ve Antalya gibi büyük şehirlere düzenli tarifeli uçuşlar bulunmaktadır. Gaziantep, coğrafi konumu itibarıyla gelişmiş bir kara yolu ağına sahiptir. Şehir, E90 ve E91 otoyolları üzerinden Türkiye'nin farklı bölgelerine doğrudan bağlantı sağlamaktadır. Bu ulaşım altyapısı, Gaziantep'in hem iç turizmde hem de uluslararası düzeyde önemli bir lojistik merkez hâline gelmesine katkıda bulunmaktadır.

Günümüzde Gaziantep'te turizm ve beşerî coğrafya özellikleri açısından değinilebilecek son detay ise kentin festival kültürüdür. GastroAntep Festivali, Fıstık Festivali gibi birçok yerel etkinlik, ulusal ve uluslararası düzeyde turisti kente çekmek açısından işlev üstlenmektedir. Son yıllarda kentteki Suriyeli sığınmacıların artan sayısı ise Gaziantep'in kültüründe çeşitlenme yaşanmasını sağlamıştır. Kentin birçok mahallesinde yerel kültürün özgün yapılarını görmek mümkündür.

2.1.3 Ekonomik Coğrafya

Gaziantep, günümüzde şehirselleşen fonksiyonları gelişmiş bir kenttir ve tarihsel süreç boyunca ticaret merkezi olma özelliğini korumuştur. Kentin geçmişten gelen ticaret fonksiyonu, günümüzde de bölgesel ve uluslararası ölçekte önemini sürdürmektedir. 20. yüzyılın ortalarından itibaren yoğunlaşan sanayi faaliyetleri hem istihdam olanakları hem de arazi kullanımını açısından kentsel gelişimde belirleyici bir rol üstlenmiştir. Gaziantep'te baskın bir diğer kentsel fonksiyon ise turizmdir. 2000'li yıllardan sonra gastronomi ve kültür kenti kimliği ile öne çıkan şehir, ulusal ve uluslararası turistler için önemli bir destinasyon hâline gelmiştir.

16. yüzyılda önemli bir kent olma statüsünü ticaret fonksiyonu ile pekiştiren Gaziantep'te tahrir defterleri, bu dönemde 226.100 vergi mükellefinin bulunduğunu kaydetmiştir (Özönlü, 2010). Bu rakam, dönemindeki birçok kentle kıyaslandığında oldukça yüksek olup Gaziantep'in ekonomik gücünü ortaya koymaktadır. Cumhuriyet Dönemi'nde, Gaziantep'in yeniden yapılanma sürecinde

ekonomik fonksiyonlarında çeşitlenme dikkati çekmektedir. Kent, Türkiye'nin en büyük sanayi ve ihracat merkezlerinden biri olmasının yanı sıra tarımsal üretimi, kültürel mirası ve gastronomisiyle de önemli bir ekonomik potansiyele sahiptir. Gaziantep'in ekonomik yapısını belirleyen temel faktörler arasında stratejik coğrafi konumu, iklim koşulları, doğal kaynakları ve gelişmiş ulaşım olanakları yer almaktadır. Bu unsurlar, şehrin hem bölgesel hem de uluslararası ticarete güçlü bir konum elde etmesini sağlamaktadır.

Gaziantep'in ekonomik yapısında sanayi sektörü belirleyici bir konuma sahiptir. Şehirdeki sanayi bölgelerinin yer seçim tercihleri açısından üçlü bir yapı öne çıkmaktadır. Birinci sanayi bölgesi, kale çevresindeki Yaprak Mahallesi, Nizip Caddesi ve Ünalı civarında konumlanmış olup buradaki sanayi tesisleri şehir içinde kalmıştır. İkinci sanayi bölgesi ise 1969 yılında kuzeyde kurulan Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'dir (OSB). Üçüncü sanayi bölgesi ise 1967 yılında kurulan ve yıllar içinde alansal olarak genişleyen Küçük Sanayi Siteleri'dir (KÜSGET, GATEM, 25 Aralık, Aydınlar). Gaziantep sanayisi, özellikle tekstil, kimya, plastik ve gıda sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Kent merkezindeki sektörel dağılıma bakıldığında tekstil sektörü, %47 ile başı çekerken %29 ile gıda sektörü ikinci sırada yer almaktadır. Organize sanayi bölgelerinde de benzer bir dağılım gözlemlenmekte olup %44 ile tekstil sektörü ilk sırada, %19 ile gıda sektörü ikinci sırada bulunmaktadır. Bu veriler, kent içi sanayi alanları ve OSB'lerde en baskın sektörlerin tekstil ve gıda olduğunu ortaya koymaktadır. Buna karşılık, küçük sanayi sitelerinde (KSS) sektörel farklılaşma gözlenmektedir. Bu bölgelerde %27 ile makine-metal sektörü ilk sırada yer alırken %19 ile gıda sektörü ikinci sıradadır (Başyağcı ve Sat, 2022).

TOBB verilerine dayanılarak oluşturulan Gaziantep Sanayi Odası raporları, şehirdeki sanayi sektörüne ilişkin önemli veriler sunmaktadır. Gaziantep sanayisi, istihdam yapısı açısından incelendiğinde, 250'den fazla işçi çalıştıran firmaların toplam işletmeler içindeki payının %44 olduğu görülmektedir. Bu oran, 101-250 kişi arasında istihdam sağlayan firmaların %7'lik payı ile birlikte değerlendirildiğinde, büyük ölçekli sanayi tesislerinin toplam işletmeler içindeki oranı %51'e ulaşmaktadır. Buna karşılık, 1-100 arasında işçi istihdam eden firmalar, toplam sanayi işletmelerinin %49'unu oluşturmaktadır. Bu durum, bir yandan Gaziantep'te büyük ölçekli sanayi tesislerinin güçlü konumunu gösterirken, diğer yandan ise küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) yaygınlığını ortaya koymaktadır. Aynı rapora göre Gaziantep'te üretilen bazı ürünler, Türkiye'nin imalat kapasitesindeki önemli bir paya sahiptir. Makine halısı üretiminde Türkiye'de birinci sırada yer alan Gaziantep, bu alandaki ülke üretiminin %69'unu karşılamaktadır. Benzer şekilde, polipropilen iplik üretiminde %50, terlik ve evde giyilen diğer ayakkabı üretiminde %74, dokusuz kumaş üretiminde %50, akrilik iplik üretiminde %31, irmik üretiminde %74,3 ve makarna üretiminde %52,5'lik bir paya sahiptir (Gaziantep Sanayi Odası, 2021). Gaziantep'te üretilen ürünlerin bir kısmı iç pazara sunulurken önemli bir bölümü, Ortadoğu, Avrupa ve Afrika ülkelerine ihraç edilmektedir. Bu durum, Gaziantep'in sanayi ve ticaret alanındaki güçlü konumunu ve küresel pazarlara entegrasyonunu göstermektedir.

Gaziantep'te sanayi dışında fonksiyonlarda hâkim olan diğer bir sektör ise turizmdir. Turizm Gaziantep'te 2000'li yıllardan sonra gastronomi ve kültür turizmi ağırlıklı olacak şekilde gelişme göstermiştir. Gaziantep'teki turizm aktivitelerinde kültür turizmine dair bileşenler ilk sıradadır. Zeugma Mozaik Müzesi, Arkeoloji Müzesi, Hasan Süzer Etnografya Müzesi, Yesemek Açık Hava Müzesi, Panaroma 25 Aralık Müzesi, Udma Peynir Müzesi, Ali İhsan Göğüş Müzesi, Gaziantep Kalesi, Bayazhan Kent Müzesi, Oyun ve Oyuncak Müzesi, Fıstık Müzesi, İslam Bilim Tarihi Müzesi kentin önde gelen müzeleri arasındadır. Ayrıca Bey Mahallesi, tarihî merkezde bulunup şehrin geleneksel dokusunu yansıtmaktadır. Gaziantep'in kültür turizmindeki diğer bir zenginlik kaynağı, geleneksel el sanatlarıdır. Sedef kakmacılığı, bakırcılık, kutnu dokumacılığı, aba dokumacılığı, yemenicilik, Antep işi el işlemleri, zurnacılık, Antep kilim ve halı dokumacılığı, küpçülük, kuyumculuk, semercilik, gümüş işlemeciliği gibi geleneksel el sanatları turistlerin ilgi odağı durumundadır. Bunlara ek olarak Gaziantep gastronomi açısından yerel kültürün en güzel örneklerini sunmaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından

yürütülen Uluslararası Gaziantep Gastronomi Festivali, yerel lezzetleri yerli ve yabancı turistlere sunmaktadır.

Gaziantep, sanayi ve ticaret alanındaki güçlü konumunun yanı sıra tarım ve hayvancılık sektörlerinde de önemli bir potansiyele sahiptir. TÜİK ve T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre Gaziantep'teki toplam tarım alanı, 3.468.102 dekar; mera alanı 536.112 hektar; nadas alanı 12.481 dekar ve orman alanları ise 1.129.230 hektardır. Bitkisel üretim istatistikleri incelendiğinde, tarla ürünleri arasında en fazla üretim gerçekleştirilen ürün silajlık mısırdır. 2023 yılında 432.297 ton silajlık mısır üretilmiş olup bu miktar, Türkiye toplam üretiminin %1,5'ine karşılık gelmektedir. İkinci sırada ise 278.561 tonluk üretimle buğday yer almakta olup Türkiye içindeki payı %1,26'dır. Bunların dışında, arpa, dane mısır, nohut, kırmızı mercimek, şeker pancarı ve pamuk (kütlü) tarla ürünleri arasında önemli bir yere sahiptir. Meyve üretimi açısından, Gaziantep'in Türkiye genelinde öne çıkan en önemli ürünü Antep fıstığıdır. 2023 verilerine göre Gaziantep'te üretilen 54.575 ton Antep fıstığı, Türkiye üretiminin %31'ine karşılık gelmektedir. İl genelinde ise 98.676 ton üretimle sofralık çekirdekli üzüm, meyve üretiminde ilk sırada yer almaktadır. Bunların dışında zeytin, kiraz, nar, baharatlık kırmızı biber, nane, sarımsak ve acur gibi sebze ve baharat bitkileri de üretilmektedir. Hayvancılık sektörü açısından bakıldığında, Gaziantep'te küçükbaş hayvan varlığı öne çıkmaktadır. 2023 yılı verilerine göre il genelinde 605.996 yerli koyun ve 235.748 tiftik keçisi bulunmaktadır. Buna ek olarak 200.672 sığır ve 280 manda yetiştirilmektedir. Ayrıca tavuk, ördek gibi kanatlı hayvan yetiştiriciliği de ilde yaygın olarak gerçekleştirilmektedir (T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, 2024).

2.2 Turizm Talebi

Gaziantep'e yönelik turizm talebi, 2024 yılı geceleme sayısına bakıldığında 221.471'i yabancı; 1.291.403'ü yerli olmak üzere toplam 1.512.874 turist olarak gerçekleşmiştir. Toplam turist sayısı içinde yabancı turistlerin istenilen sayıda olmadığı (yaklaşık %15) görülmektedir (Tablo 2.2.1).

Tablo 2.2.1. Gaziantep'te Yerli ve Yabancı Turistlerin Tesise Geliş Sayıları

Yıl	Tesise Geliş Sayısı			Geceleme sayısı			Ortalama kalış süresi	Doluluk oranı (%)
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam		
2019	139.495	745.933	885.428	234.423	1.060.302	1.294.725	1,46	34,7%
2020	68.659	482.280	550.939	112.091	714.570	826.661	1,50	22,9%
2021	124.659	772.959	897.618	223.932	1.137.760	1.631.692	1,52	36,5%
2022	176.217	1.009.210	1.185.427	315.304	1.523.149	1.838.453	1,55	43,3%
2023	133.805	798.982	932.787	231.449	1.206.362	1.437.811	1,54	37,6%
2024	128.286	886.080	1.014.366	221.471	1.291.403	1.512.874	1,49	31,0%

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

2024 yılı içerisinde ilçelere gelen yerli ve yabancı turistlere ilişkin T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığının verileri incelendiğinde, Şahinbey ve Şehitkamil'de tesise geliş sayılarının diğer ilçelere kıyasla çok daha fazla olduğu görülmektedir. Sırasıyla en fazla doluluk oranına İslâhiye, Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin sahip olduğu görülmektedir (Tablo 2.2.2).

Tablo 2.2.2. İlçelerde Yerli ve Yabancı Turistlerin Tesise Geliş Sayıları (2024)

İlçeler	Tesise Geliş Sayısı			Geceleme sayısı			Ortalama kalış süresi	Doluluk oranı (%)
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam		
İslâhiye		9.783	9.783		9.783	9.783	1,00	49,56
Nizip	457	11.891	12.348	873	15.786	16.659	1,35	29,66
Şahinbey	61.141	504.682	565.823	101.506	733.118	834.624	1,48	39,35
Şehitkamil	66.688	359.724	426.412	119.092	532.716	651.808	1,53	35,90
Toplam ve Ortalama	128.286	886.080	1.014.366	221.471	1.291.403	1.512.874	1,49	37,71

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Gaziantep'te toplam 19 müze (Gaziantep Arkeoloji Müzesi, Zeugma Mozaik Müzesi, Hasan Süzer Etnografya Müzesi, Yesemek Açık Hava Müzesi, Bayazhan Gaziantep Kent Müzesi, Gaziantep Mevlevihanesi Vakıf Müzesi, Gaziantep Kültür Tarihi Müzesi, Şahinbey Millî Mücadele Müzesi, Emine Göğüş Mutfak Müzesi, Gaziantep Atatürk Anı Müzesi, Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi, Medusa Cam Eserler Müzesi, Ali İhsan Göğüş Müzesi ve Gaziantep Araştırmaları Merkezi, Gaziantep Savunması ve Kahramanlık Panoraması Müzesi, İslam Bilim Tarihi Müzesi, Gaziantep Hamam Müzesi, Yaşayan Müze Gümrük Han, Gaziantep Zooloji Ve Doğa Müzesi, 15 Temmuz Demokrasi Müzesi) ve 5 ören yeri (Zeugma Antik Kenti, Karkamış Antik Kenti, Dülük Antik Kenti, Zincirli Ören Yeri ve Tilmen Höyük) bulunmaktadır. Belediyeye bağlı müzeleri 2024 yılında 952.298 kişi, Zeugma Mozaik Müzesini ise 2024 yılında 470 bin kişi ziyaret etmiştir. Ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğüne, Gaziantep Üniversitesine ve kişiye bağlı özel müzeler de (Baklava Müzesi, Mevlevi Kültürü ve Vakıf Eserleri Müzesi ve Kent (Kültür Tarihi) Müzesi) bulunmaktadır. 2023 yılı itibariyle Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Şehitler Abidesi ve Şehitlik, "Antep Savunması Şehitliği ve Saygı Müzesi" adıyla müze statüsüne çevrilmiştir ve 2024 yılında 27 bin 768 kişi ziyarette bulunmuştur. Müze ve ören yeri ziyaretlerinde gününbirlik ziyaretçilerin ve mükerrer sayımların olduğu da unutulmamalıdır.

KTB Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 2024 yılı sonu verilerine göre Gaziantep'te korunması gereken toplam 1140 taşınmaz kültür varlığı (Tablo 2.2.3) bulunmaktadır.

Tablo 2.2.3. Gaziantep Taşınmaz Kültür Varlıkları Listesi (2024)

Taşınmaz Kültür Varlıkları	Adet
Sivil Mimarlık Örneği	831
Kültürel Yapılar	103
Dinî Yapılar	89
Mezarlıklar	38
İdari Yapılar	37
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	22
Kalıntılar	10
Askerî Yapılar	6
Anıt ve Abideler	4
Toplam	1140

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

2.3 Turizmin Mevsimselliği

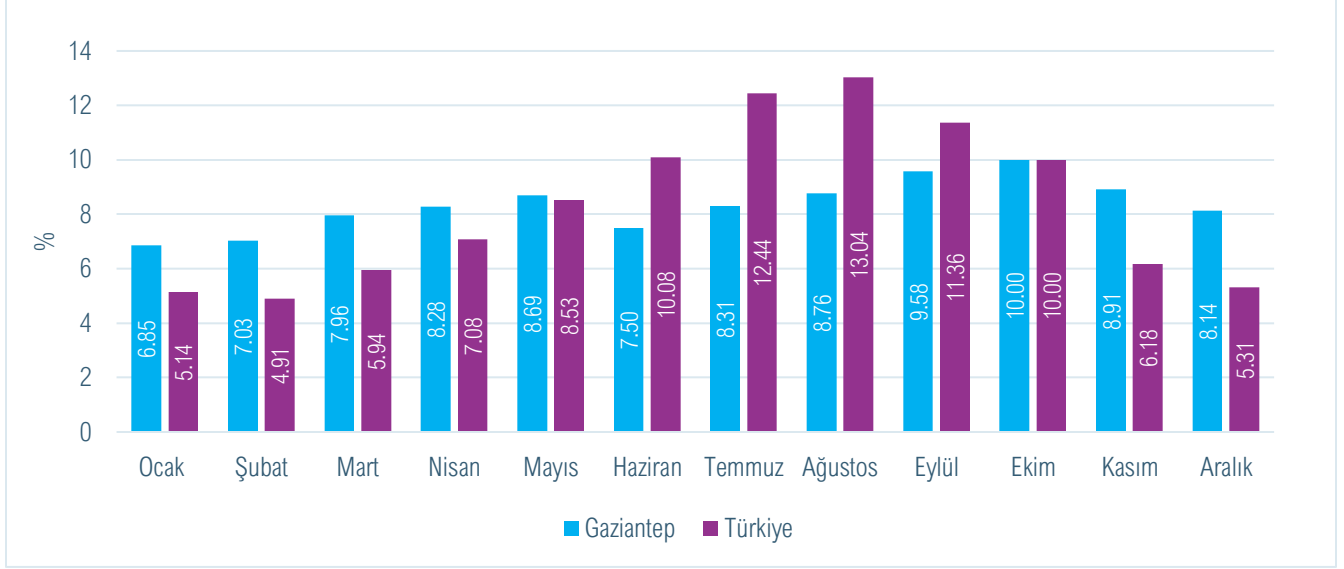
Türkiye'nin turizm sektöründe 2024 yılı hedeflerine ulaşması için izlenecek yol haritası ve T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığının uygulayacağı politikalara esas teşkil edecek stratejik amaç ve hedefler, "Türkiye Turizm Ana Planı'nda" ortaya konmuştur. Söz konusu çalışmada üzerinde önemle durulan hedeflerden birisi de farklı turizm türlerinin ürün hâline getirilmesi yoluyla turizmin 12 aya yayılması ve bu sayede mevsimselliğin azaltılmasıdır.

Türkiye turizmi ile Gaziantep turizminin mevsimsellik analizi, Şekil 2.3.1'de karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Karşılaştırmalı analize göre Türkiye ile Gaziantep'in mevsimsellik dağılımında koşutluk olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Kasım ve Aralık ayları arasında Gaziantep'teki tesise gelişlerin Türkiye ortalamasının üzerinde seyrettiği dikkati çekmektedir. Gaziantep'in Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında Türkiye ortalamasının altında olmasının büyük ölçüde ildeki mevsim şartlarına ve mevcut turizm türlerine bağlı olduğu düşünülmektedir.

Günümüzde özellikle gastronomi, doğa ve macera, alışveriş, tarih ve kültür turizmleri açısından tercih edilen Gaziantep'te turizm hareketliliğinin ve buna bağlı oluşacak talebin dengeli bir şekilde yıl içine yayılabilmesi için turizm türlerinin çeşitlendirilmesi ve gerçekleştirilecek etkinliklerin artırılması oldukça önemli olacaktır. Örneğin gastronomi turizmi, yıl boyunca devam eden bir turizm türüdür. Gaziantep'in lezzetleri (baklava, katmer, kebab vb.) her mevsim ziyaretçi çeker. Özellikle ilkbahar ve sonbahar aylarında gastronomi festivalleri ve yemek etkinlikleri düzenlenerek turist yoğunluğu artırılabilir. Gaziantep'in tarihî mekânları (Zeugma Mozaik Müzesi, Gaziantep Kalesi, Bakırcılar Çarşısı) yıl boyu ziyaret edilebilir. İlkbahar ve sonbahar aylarında iklim koşullarının uygun olması, kültür turizmini canlandırır. Yaz aylarında ise kapalı mekânlar tercih edilir. Geleneksel çarşılar ve el sanatları (bakır işlemeciliği, kutnu kumaşı) yıl boyu ilgi görür. Özellikle Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı gibi dönemlerde alışveriş turizmi artar. Benzer şekilde dinî bayramlar ve özel günlerde inanç turizmi canlanır. Gaziantep'teki tarihî camiler ve türbeler, yıl boyu ziyaret edilebilir.

Son olarak doğa turizmi, ilkbahar ve sonbahar aylarında daha popülerdir. Yaz aylarında sıcaklar, açık hava aktivitelerini kısıtlar. İlkbaharda doğa yürüyüşleri ve kuş gözlemciliği gibi aktiviteler turist çekebilecektir.

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası kapsamında söz konusu turizm türleri ile ilgili olan politikalarla oluşturulmuş projelerin hayata geçirilmesi ile turizmin mevsimsellik etkisinin kırılabileceği ve bu sayede talebin 12 aya daha dengeli dağılacağı öngörülmektedir.

Şekil 2.3.1. Türkiye ve Gaziantep Karşılaştırmalı Mevsimsellik Durumu (2017-2024)

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Veriler, destinasyondaki yıllık toplam konaklama sayısının yüzdesel dağılımı olarak verilmiştir. Hesaplama yapılırken normal eğilim dışında değerlendirilen salgın dönemi çıkarılmış; 2017, 2018, 2019, 2022, 2023 ve 2024 yıllarına ait yerli ve yabancı turistlerin toplam tesise geliş verileri esas alınmıştır.

2.4 Turizm Altyapısı

2.4.1 Konaklama

Gaziantep'in turizm altyapısına ilişkin mevcut durumunu yansıtan istatistikler kapsamında ilk olarak konaklama imkânlarına dair verileri incelemek faydalı olacaktır. Gaziantep, tesis bakımından 80 işletme belgeli ve 23 basit konaklama belgeli olmak üzere toplam 103 adet konaklama tesisine sahiptir. Yatırım aşamasında ve yapımı devam eden yatırım belgeli 5 adet tesis bulunmaktadır. Gaziantep'te bulunan 103 adet konaklama işletmesi, toplamda 5.535 adet oda ve 11.121 adet yatak sayısı ile hizmet vermektedir. Yatırım aşamasında ve yapımı devam eden yatırım belgeli 5 adet tesis ile 794 oda ve 1596 yatak daha ilerleyen zamanlarda Gaziantep'in konaklama altyapısına katılacaktır. Gaziantep'te bulunan 108 adet konaklama işletmesi, toplamda 6.329 adet oda ve 12.717 adet yatak sayısı ile hizmet vermektedir (Tablo 2.4.1.1).

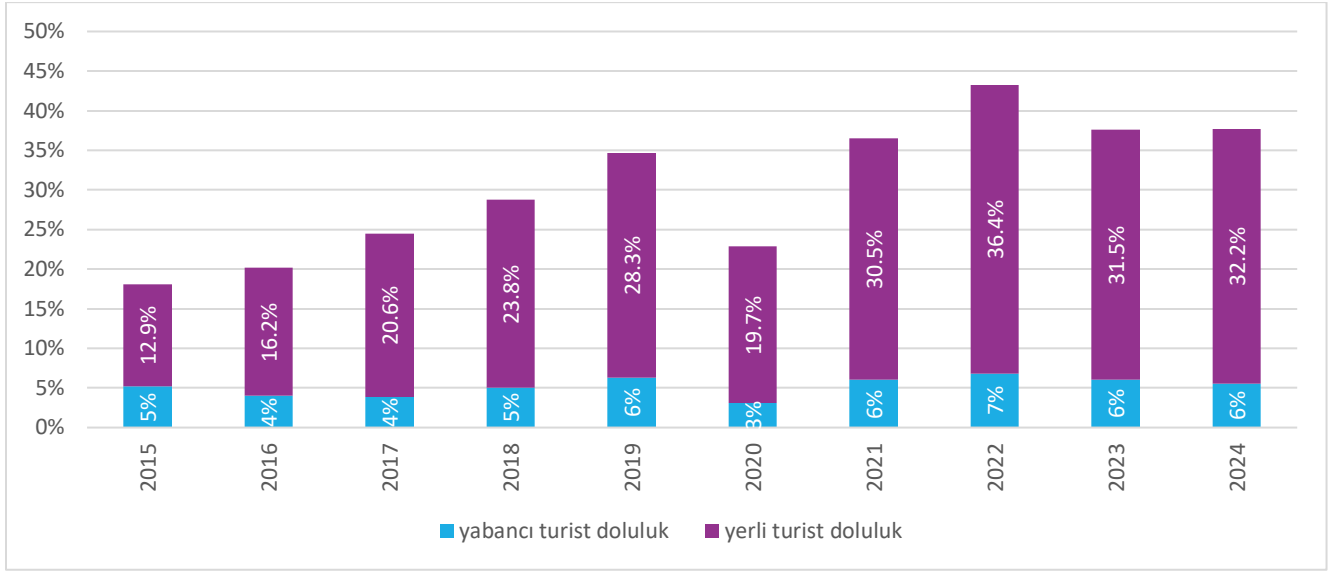
Tablo 2.4.1.1 Gaziantep'te Bakanlık Belgeli Tesislerin Oda Sayısı ve Kapasiteleri (Mart 2025)

Tesis Türü	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi
İşletme Belgeli	80	5.046	10.147
Yatırım Belgeli	5	794	1.596
Basit Konaklama İşletme Belgeli	23	489	974
Toplam	108	6.329	12.717

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Gaziantep'te yer alan konaklama tesisleri, özellikle şehirde bulunan yedi organize sanayiden dolayı iş insanların konakladığı şehir otelleri ile bahar aylarında tarihî, kültürel ve gastronomi turizmi

kapsamında gelen, yerli ve yabancı turistlere hizmet veren işletmelerden oluşmaktadır. Söz konusu tesislerin 2015-2023 yılları arasında yıllık ortalama doluluk oranları, %18-%44 bandında seyretmiştir.

Şekil 2.4.1.1. Gaziantep'te Yıllara Göre Tesislerin Doluluk Oranları

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Tesislerin doluluk oranının en yüksek olduğu yıl, %43,3 ile 2022 yılıdır. Salgında düşüş yaşayan doluluk oranları, salgından sonra aşamalı bir artış kaydetmiş ve oranlar toparlanma eğiliminde olmuştur (Şekil 2.4.1.1).

Yerli ve yabancı turistlerin ilçelerdeki tesislere geliş ve geceleme sayılarına bakıldığında, merkez ilçesi Şahinbey; 61.141 yabancı ve 504.682 yerli olmak üzere toplamda 565.823 kişiyi ağırlayarak 834.624 geceleme sayısına ulaşmış ve konaklama açısından ilçeler arasında ilk sırada yer almıştır. Şahinbey ilçesinin bu başarısı, Gaziantep turizmde önemli bir destinasyon olması, konaklama imkânlarının çeşitliliği ve merkezî ilçe olarak rahat ulaşılabilirliği ile ilişkilendirilebilir. Şehitkamil ilçesi ise toplamda 359.724 yerli ve 66.688 yabancıyı ağırlayarak 651.808 geceleme sayısı ile Şahinbey ilçesini takip etmektedir. İki ilçe dışında diğer ilçelerde hem tesise gelen sayısı hem de geceleme sayısı oldukça düşüktür. İslâhiye ilçesi 2024 yılında sadece 9.783 yerli kişiyi ağırlayarak 9.783 geceleme sayısı ile ilçeler arasında son sırada yer almaktadır. Tabloda yer verilen veriler, konaklama verilerini yansıttığı için ilçeleri gününbirlik ziyaret eden turistlerin sayısını kapsamamaktadır.

Gaziantep'te konaklayan turistlere yönelik genel bir değerlendirme yapıldığında, yerli turistlerin sayısının yabancı turistlere oranla baskın olduğu görülmektedir. Gaziantep'in turizm yapısında yerli turistlerin yüksek oranı, şehrin iç turizm açısından önemli bir destinasyon olarak öne çıktığını göstermektedir. Öte yandan, yabancı turist sayısının yerli turistlere kıyasla belirgin şekilde düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 2.4.1.2. Gaziantep'te İlçeler Bazında Turizm İşletme Belgeli Tesislere Gelen Turist Sayısı ve Geceleme Sayısı (2024)

İlçeler	Tesise Gelen Turist Sayısı			Geceleme Sayısı		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
İslâhiye	-	9.783	9.783	-	9.783	9.783
Nizip	457	11.891	12.348	873	15.786	16.659
Şahinbey	61.141	504.682	565.823	101.506	733.118	834.624

Şehitkamil	66.688	359.724	426.412	119.092	532.716	651.808
Toplam	128.286	886.080	1.014.366	221.471	1.291.403	1.512.874

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Gaziantep'te ilçeler bazında turizm işletme belgeli tesislerde ortalama kalış süreleri karşılaştırıldığında, Nizip ve İslâhiye ilçesi hariç diğer ilçelerin ortalama kalış sürelerinin birbirine yakın olduğu dikkat çekmektedir. Ortalama kalış süresi 1,46 gün olan ilçelerin verilerinden de anlaşıldığı üzere ziyaretçilerin bölgede genellikle kısa süreli konaklamayı tercih ettikleri ifade edilebilir.

Turizm işletme belgeli konaklama tesislerinin doluluk oranları ilçeler bazında incelendiğinde, büyük şehir konaklama tesislerinin bulunduğu Şehitkamil, Şahinbey ve Nizip ilçeleri Gaziantep ilindeki ortalama doluluk oranını oldukça yükselten ilçelerdir. Bu ilçeler hem yerli hem de yabancı turist ağırlama kapasiteleri anlamında il genelinde önemli bir eksiği de kapatmaktadır. Tablo 2.4.1.3'te belirtilen ilçelerde bulunan konaklama işletmelerinin 2024 yılı doluluk oranları incelendiğinde hem yerli hem de yabancı turistlere hizmet vererek yaklaşık olarak %37,71 oranında doluluğa ulaştıkları görülmektedir (Tablo 2.4.1.3).

Tablo 2.4.1.3. Gaziantep'te İlçeler Bazında Turizm İşletme Belgeli Tesislere Ortalama Kalış ve Doluluk Oranı (2024)

İlçeler	Ortalama Kalış Süresi			Doluluk Oranı (%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
İslâhiye	0,00	1,00	1,00	0,00	49,56	49,56
Nizip	1,91	1,33	1,35	1,55	28,11	29,66
Şahinbey	1,66	1,45	1,48	4,79	34,57	39,35
Şehitkamil	1,79	1,48	1,53	6,56	29,34	35,90
Toplam	1,73	1,46	1,49	5,52	32,19	37,71

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

2.4.2 Ulaşım

Gaziantep, Türkiye'nin güneydoğusunda, tarihî, kültürel ve ekonomik açıdan önemli bir şehirdir ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük ve Türkiye'nin en kalabalık illerinden biridir. Şanlıurfa, Osmaniye, Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Kilis ve Suriye ile komşu olan şehir, stratejik konumuyla öne çıkmaktadır. İlçeleri arasında Şahinbey ve Şehitkamil, en yoğun nüfusa sahip bölgeler olarak dikkat çeker. 2024 itibarıyla yaklaşık 2,2 milyon nüfusa sahip olan şehir, Türkiye'nin en büyük dokuzuncu ili konumundadır.

Sanayi ve ticaret açısından Türkiye'nin en önemli merkezlerinden biri olan Gaziantep; tekstil, gıda, plastik, makine, kimya ve metal sanayisi gibi sektörlerde güçlü bir altyapıya sahiptir. 1.479 firmanın faaliyet gösterdiği Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde (toplam yedi OSB) 240 binden fazla kişi istihdam edilmekte ve Türkiye'nin toplam ihracatında şehir, 2023 itibarıyla 5. sırada yer almaktadır. Tarihî İpek Yolu üzerinde bulunan Gaziantep, ulaşım açısından da önemli bir kavşak noktası olup kara, hava ve demir yolu bağlantılarıyla Akdeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgeleriyle entegre bir ulaşım ağına sahiptir. Şehirde toplu taşıma sistemlerinin geliştirilmesi ve akıllı ulaşım çözümlerinin yaygınlaştırılması üzerine çalışmalar yürütülmektedir.

Turizmde ulaşılabilirliğin önemi düşünüldüğünde, Gaziantep'in sunduğu ulaşım imkânları, bölgeyi turizm açısından oldukça avantajlı bir konumda tutmaktadır. Şehir içindeki ulaşım kolaylıkları, turistik mekânlara hızlı erişim sağlarken şehirler arası ulaşımda da Gaziantep, Türkiye'nin pek çok bölgesine rahatlıkla ulaşılabilir bir noktadadır. Özellikle Rum Kale, Göbekli Tepe gibi önemli turistik bölgelere yakın olması, Gaziantep'in turistlerin tercih ettiği bir destinasyon olmasını sağlamaktadır.

2.4.2.1 Şehir İçi Ulaşım

Şehir içi ulaşım, otobüsler, tramvaylar, banliyö tren hattı (Gaziray) ve bisiklet paylaşım sistemi (GaziBis) ile paylaşımlı elektrikli skuter hizmetleri gibi çeşitli seçeneklerle sağlanmaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesine bağlı GAZİULAŞ, toplu taşıma hizmetlerini yürütmektedir. 2023 yılı itibarıyla, belediye otobüsleri ve özel halk otobüsleri ile geniş bir ulaşım ağı sunulmaktadır. Ayrıca 2011 yılında hizmete giren Gaziantep Tramvayı, üç hat ve toplam 35 km uzunluğuyla günlük yaklaşık 90.000 yolcu taşımaktadır. 2024 yılı itibarıyla, 136 hatta toplam 1.079 araçla toplu taşıma hizmeti sunulmaktadır (Tablo 2.4.2.1.1). Bu otobüsler, modern ve konforlu olup engelli erişimine uygun tasarlanmıştır. Sefer sıklıkları genellikle 10-15 dakika arasında değişmekte ve çalışma saatleri 06.00-24.00 arasındadır. Ayrıca otobüslerde kullanılan elektronik bilet sistemi sayesinde yolcular kolaylıkla seyahat edebilmektedir.

Tablo 2.4.2.1.1. Gaziantep'te Şehir İçi Ulaşımı Hizmeti Veren Ulaşım Sistemleri (2024)

Ulaşım Sistemi	Hat Sayısı	Toplam Uzunluk (km)	Araç Sayısı	Günlük Yolcu Sayısı
Otobüs	136	4.900	1.079	400.000
Tramvay	3	35	53	90.000
Gaziray	1	25,5	8	10.000

Kaynak: GAZİULAŞ.

Gaziantep tramvay hatları, şehrin önemli noktalarını birbirine bağlamakta ve trafik yoğunluğunu azaltmaktadır. Gaziantep tramvay hattında, günümüzde üç hat üzerinden toplam 35 km uzunluğunda tramvay ağı işletilmektedir. Hatlar; İbn-i Sina-Gar (T1 hattı, 2012 açılış, 15,31 km, 19 istasyon), Adliye-Gar (T2 hattı, 2014 açılış, 9,84 km, 14 istasyon) ve Adliye-Burç Kavşağı (T3 hattı, 2011 açılış, 10,55 km, 14 istasyon) şeklindedir (Tablo 2.4.2.1.2). Tramvay sistemi günde 528 sefer yapmakta ve ortalama 90 bin yolcu taşımaktadır. Tramvay hatları, şehir merkezindeki Gar (TCDD Tren Garı) durağında birleşerek yolculara aktarma imkânı sunmaktadır. Mevcut iki ana güzergâhta (Gar-Gaziantep Üniversitesi ve Gar-Adliye yönleri) ilerleyen tramvayların 53 araçlık filosu bulunmaktadır (Şekil 2.4.2.1.1).

Tablo 2.4.2.1.2. Gaziantep'te Tramvay Hatları ve Güzergâhları (2024)

Hizmet Veren Hat Güzergâh Bilgisi	İstasyon Sayısı	Uzunluk (km)
Hat 1 Adliye-Burç Kavşağı	14	10,55
Hat 2 Adliye-Gar	14	9,84
Hat 3 İbni Sina-Gar	19	15,31

Kaynak: GAZİULAŞ.

Şekil 2.4.2.1.1. Gaziantep Tramvay Hattı (2024)
Kaynak: GAZIULAŞ.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı iş birliğiyle, kent içi ulaşımda yeni raylı sistem projeleri planlanmaktadır. Gaziantep Ulaşım Ana Planı 2030 kapsamında şehirde 2 adet hafif raylı sistem/metro hattı ve 2 adet yeni tramvay hattı öngörülmüştür. Bunlar arasında; Gar-GAÜN 15 Temmuz Yerleşkesi hafif raylı (metro) hattı, Gar - Düztepe - Şehir Hastanesi hafif raylı hattı, GAÜN (Üniversite)-Karataş-Şehir Hastanesi-Güzelvadi tramvay hattı ve GAÜN-Abdulkadir Aksu Caddesi-İbrahimli - Budak tramvay hattı bulunmaktadır. Söz konusu hatların şehrin iki büyük ilçesi olan Şahinbey ve Şehitkamil bölgelerini ve yeni gelişim alanlarını kapsayarak mevcut sisteme omurga oluşturması hedeflenmektedir. Ayrıca ileriki aşamada Gar'dan Otogar/Stadyum'a ve Şehirgösteren bölgesinden havalimanına uzanacak demiryolu bağlantıları da planlar dâhilindedir.

Gaziray, Gaziantep'in banliyö tren hattı olup, 2022 yılında hizmete girmiştir. Toplam 25,5 kilometre uzunluğundaki hat, 16 istasyona sahiptir ve şehrin doğu ve batı yakalarını birbirine bağlamaktadır. Türkiye'de Marmaray, Başkentray ve İZBAN'dan sonra hayata geçen dördüncü banliyö sistemi olan Gaziray, TCDD altyapısını kullanmakta ve işletmesi GAZIULAŞ tarafından yürütülmektedir. Gaziray, özellikle Organize Sanayi Bölgesi, Kalyon Stadyumu, Adliye, Hastaneler Bölgesi ve Gar Transfer Merkezi gibi önemli noktalardan geçerek, şehir içi trafiğine önemli bir alternatif sunmaktadır. Ayrıca, Gaziray hattında kullanılan tren setleri yerli üretim olup, Türkiye'nin millî gururu olarak nitelendirilmektedir. Gaziray trenleri hafta içi ve hafta sonu her gün 06:00-22:15 saatleri arasında çalışmakta; Taşlıca ve Başpınar istasyonlarından karşılıklı olarak ilk tren 06:00'da son tren ise 22:00'de kalkmaktadır. Günlük ortalama 98 sefer ile şehir içi ulaşımda önemli bir alternatif oluşturmuştur. Gaziray hattı, şehir merkezindeki Gar ve bazı istasyonlarda tramvay ve otobüs hatlarıyla entegre edilerek yolcuların kesintisiz ulaşımı hedeflenmiştir.

Şekil 2.4.2.1.2. Gaziantep Gaziray Hattı (2024)

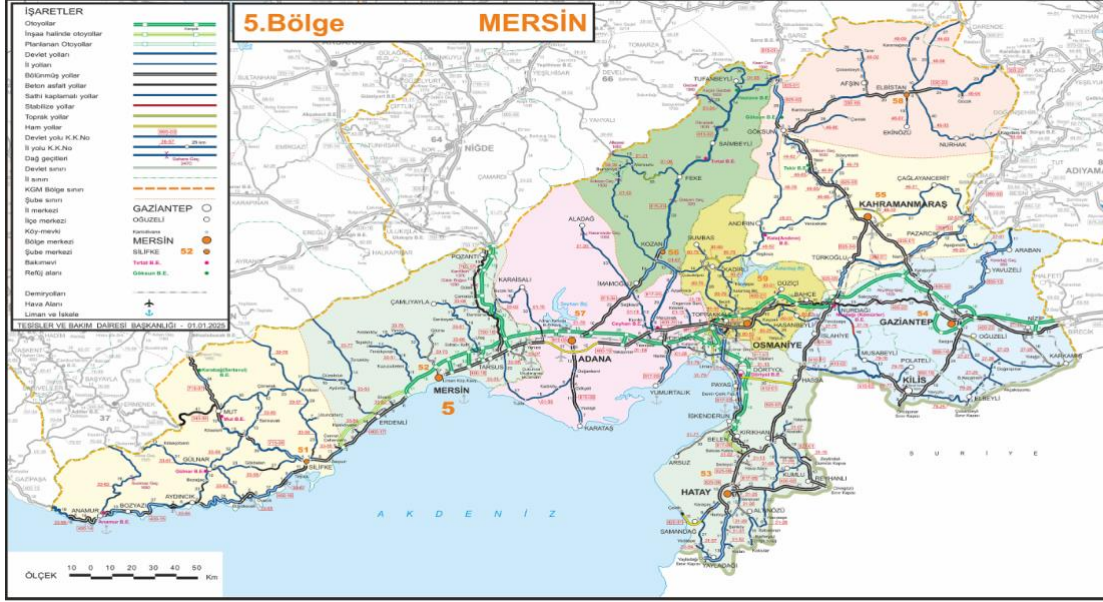
Kaynak: GAZİULAŞ.

Gaziantep'te, çevreci ulaşım alternatiflerini desteklemek amacıyla bisiklet paylaşım sistemi olan GaziBis hizmet vermektedir. Şehrin çeşitli noktalarında bulunan bisiklet istasyonları sayesinde, vatandaşlar kolaylıkla bisiklet kiralayarak kısa mesafeli yolculuklarını gerçekleştirebilmektedir. Bu sistem hem trafik yoğunluğunu azaltmakta hem de sağlıklı bir ulaşım alternatifi sunmaktadır.

2.4.2.2 Kara Yolu

Gaziantep, stratejik konumu sayesinde önemli karayolu bağlantılarına sahiptir. Tarihi İpek Yolu üzerinde yer alan E-24 karayolu, kenti Osmaniye ve Adana üzerinden Mersin Limanı'na bağlamaktadır. Ayrıca, Gaziantep'ten geçen yollar, Orta Doğu'ya açılan kapı niteliğindedir. Avrupa'dan gelip Orta Doğu ülkelerine, Hindistan, Pakistan ve İran'dan Akdeniz'e ulaşan en kısa karayolu Gaziantep'ten geçmektedir. Özellikle bölünmüş yol (çift şeritli yol) yatırımları sayesinde 2002'de 116 km olan bölünmüş yol uzunluğu 2024 itibarıyla 464 km'ye çıkarılmıştır. Gaziantep; doğu-batı ekseninde Tarsus-Adana-Gaziantep (TAG) Otoyolu ile Adana ve Şanlıurfa yönüne, kuzeyde D-850 karayolu ile Kahramanmaraş'a, güneyde D-400 üzerinden Kilis ve Hatay'a yüksek standartlı bölünmüş yollarla bağlanmıştır. Karayolu altyapısında sıcak asfalt kaplamalı yolların payı da hızla artmıştır; il genelinde bitümlü sıcak karışım (BSK) kaplamalı yol uzunluğu 179 km'den 452 km'ye yükseltilmiştir. Bu gelişmeler, Gaziantep'in gerek sanayi ürünlerinin taşınması gerekse turizm ve seyahat anlamında erişilebilirliğini artırmıştır.

Bölgenin alanı 61.683 km² olup Adana, Gaziantep, Hatay, Mersin, Kahramanmaraş, Kilis ve Osmaniye illerinin tamamı ile Malatya, Kayseri ve Adıyaman'ın bir bölümünü kapsamaktadır. Bölge yol ağının %97'si (5.280 km) asfalt kaplamadır. Bunun 2.107 km'si ise bitümlü sıcak karışımdır. Bölgenin nüfusu 9.842.216 olup km²'ye düşen yol, 88 metre ve kişi sayısı 160'tır. Bölge genelinde 2023 yılı itibarıyla trafiğe kayıtlı araç sayısı 3.749.357'dir.

Şekil 2.4.2.2.1. Beşinci Bölge (2024)

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü.

2024 yılı Karayolları Genel Müdürlüğü verilerine göre Gaziantep'te 148 km otoyol, 317 km devlet yolu ve 181 km il yolu bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda (Tablo 2.4.2.2.1) il genelindeki kara yollarının yol yüzeyi cinslerine göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 2.4.2.2.1. Gaziantep Kara Yolu Ağı (2024)

Yol Türü	Asfalt Betonu (km)	Sathi Kaplama (km)	Toplam (km)
Otoyol	148	-	148
Devlet Yolu	242,2	74,8	317
İl Yolu	38,3	142,9	181,2
Toplam	428,5	217,7	646,2

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü.

Şehir içi trafik yoğunluğu, Gaziantep'in hızlı nüfus artışı ve araç sayısındaki yükselişle birlikte önemli bir konu hâline gelmiştir. 2024 itibarıyla Gaziantep'te trafiğe kayıtlı motorlu taşıt sayısı, 700 bini aşmıştır (TÜİK, 2024). Özellikle sabah ve akşam zirve saatlerinde şehir merkezindeki ana arterler ve kavşaklarda yoğunluk yaşanmaktadır. İl genelindeki en yoğun il yolu güzergâhı, günlük ortalama 10.289 araç ile Gaziantep kent merkezi-Oğuzeli yoludur.

Trafiği rahatlatmak üzere son dönemde çeşitli projeler hayata geçirilmektedir. Örneğin, 2024 yılında temeli atılan Dülük-OSB Tünel Projesi, şehir içinde Organize Sanayi Bölgesi'ne ulaşımı hızlandırmayı hedeflemektedir. D-400 kara yolunun Dülük kavşağından başlayarak TAG Otoyolu OSB kavşağına bağlanacak bu yeni güzergâh kapsamında, her biri 3.250 m uzunlukta çift tüp tüneller ve bağlantı yollarıyla toplam 8.6 km'lik bir yol inşa edilmektedir. Proje tamamlandığında, OSB'de çalışan binlerce kişinin şehir merkezine ulaşımı büyük ölçüde rahatlayacaktır. Bunun yanında Gaziantep'te yerel yönetimler de kent içi trafik akışını iyileştirmek için yatırımlar yapmaktadır. Şahinbey Belediyesi tarafından açılan 100. Yıl Tünelleri, açılışının ilk yılında yaklaşık 5 milyon araç tarafından kullanılmış ve zaman ile yakıttan yıllık 72 milyon TL tasarruf sağlanmıştır. Kavşak düzenlemeleri, akıllı sinyalizasyon sistemleri ve otopark projeleri de trafik yoğunluğunu azaltmaya yönelik diğer çalışmalardır.

2.4.2.3 Demir Yolu

Gaziantep, demiryolu hatlarıyla Türkiye'nin ulusal demiryolu ağına entegre durumdadır. Şehir merkezindeki Gaziantep Garı, tarihi Bağdat Demiryolu güzergâhı üzerinde yer almakta olup Adana-Osmaniye-Kahramanmaraş (Narlı) üzerinden gelen ana demiryolu hattının devamında konumlanır. Konvansiyonel demiryoluyla Gaziantep'ten günlük işleyen yolcu trenleri ve yoğun bir yük trafiği söz konusudur. TCDD Taşımacılık, Gaziantep kalkışlı veya geçişli bazı ana hat tren seferleri düzenlemektedir. (Örneğin, geçmişte çalışan Toros Ekspresi ve Fırat Ekspresi gibi trenler Gaziantep üzerinden Adana ve Diyarbakır yönlerine bağlantı sağlamıştır.) 2024 itibarıyla Gaziantep ile Adana/Mersin arasında yeni bir hızlı tren projesi de gündemdedir. T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapımı sürdürülen Adana-Osmaniye-Gaziantep Yüksek Hızlı Tren Hattı tamamlandığında, Gaziantep'in demiryolu ile hem Akdeniz limanlarına hem de Ankara-İstanbul yönüne hızlı tren bağlantısı kurulacaktır. Proje kapsamında toplam 312 km uzunluğunda çift hatlı yüksek hızlı demiryolu inşa edilmekte olup tünel, köprü ve viyadük yapımları devam etmektedir (UAB, 2024). Bu hat faaliyete geçtiğinde Gaziantep-Ankara arası seyahat süresinin belirgin şekilde azalacağı öngörülmektedir (Şekil 2.4.2.3.1).

Şekil 2.4.2.3.1. Mersin-Gaziantep Hızlı Tren Hattı

Gaziantep, bölgenin önemli bir lojistik merkezi olduğundan demir yolu ile yük taşımacılığı yoğun şekilde yapılmaktadır. Özellikle Gaziantep OSB'de üretilen sanayi ürünleri, demir yoluyla Mersin ve İskenderun limanlarına taşınarak ihraç edilir. 2005 yılından bu yana Mersin Limanı-Gaziantep arasında düzenli konteyner tren seferleri gerçekleştirilmektedir. Özel sektör tarafından başlatılan bu konteyner taşımacılığı hizmeti, Gaziantep'in artan ihracat hacmine demir yolu üzerinden destek olmaktadır. 2023 yılında Gaziantep'ten demir yolu ile taşınan yük miktarı 1 milyon tonu aşmıştır (TCDD, 2024). Ayrıca Gaziantep yakınlarında bir Lojistik Merkezi kurulması için çalışmalar sürmektedir. Proje kapsamında, Gaziantep Garı şehir içinde kaldığı için yük trenlerine ait tesislerin şehir dışında yeni bir lojistik merkeze taşınması planlanmıştır (Örneğin, Boğazköprü/Kayseri benzeri bir model.). Bu sayede şehir içindeki demir yolu ağının yolcu taşımacılığı odaklı kullanımı artacak ve yük taşımacılığı şehir dışında daha verimli şekilde organize edilecektir. Gaziantep, Orta Doğu ve Avrupa ile demir yolu bağlantısına sahip olan nadir şehirlerden biridir. Gaziantep'in Narlı İstasyonu, Halep-Bağdat hattına bağlanmaktadır. Suriye'deki iç savaş nedeniyle uluslararası seferler durdurulmuş olsa da ilerleyen dönemde bu hattın tekrar açılması beklenmektedir. Gaziantep-Irak (Bağdat) arası demir yolu hattı üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin-Musul arasında yük taşımacılığı için yeni bir hat çalışması yapılmaktadır.

Gaziantep-Nizip Bölgesel Treni, Gaziantep Garı ile Nizip Tren İstasyonu arasındaki 49.370 km (30,7 mil) uzunluğundaki güzergâhta TCDD Taşımacılık tarafından her gün karşılıklı olarak 1 sefer işletilen bölgesel trendir. 5 Kasım 2022'de Gaziray hattının hizmete alınmasıyla birlikte bölgesel tren hattının da seferleri başlamıştır. Günlük karşılıklı 1 adet seferin düzenlendiği tren hattında sefer süresi yaklaşık 43 dakikadır.

2.4.2.4 Deniz Yolu

Gaziantep'in kendi sınırlarında denize kıyısı olmamasına rağmen deniz yolu taşımacılığı bölge ihracatı için hayati öneme sahiptir. Gaziantep sanayisinin ürettiği mallar büyük ölçüde Akdeniz limanları üzerinden dünya pazarlarına ulaşır. Şehre en yakın limanlar İskenderun Limanı (Hatay) ve Mersin Limanı (Mersin) olup kara yolu ve demir yolu ile bu limanlara bağlantılar mevcuttur. Geleneksel olarak Gaziantep ihracatçıları en fazla Mersin Limanı'nı kullanmaktadır; Gaziantep-Mersin arası kara yolu mesafesi ~270 km'dir ve D-400/TAG Otoyolu güzergâhı üzerinden yoğun bir tır taşımacılığı yapılmaktadır. Ayrıca TCDD Taşımacılık ve özel sektör iş birliğiyle Gaziantep-Mersin arasında düzenli yük trenleri çalıştırılarak konteyner taşınması sağlanmaktadır (2005 yılından beri). Bu sayede Gaziantep'ten Mersin Limanı'na demir yolu ile haftada birden fazla seferle konteyner sevkiyatı gerçekleşmekte, nakliye maliyetleri düşürülmektedir.

Öte yandan, İskenderun Limanı Gaziantep'e daha kısa mesafede (yaklaşık 120 km) bulunmasına rağmen Amanos Dağları engeli nedeniyle geçmişte ulaşım açısından dezavantajlıydı. Son yıllarda hayata geçirilen projelerle İskenderun Limanı'nın Gaziantep tarafından daha etkin kullanılması hedeflenmiştir. Özellikle Amanos Tüneli Projesi, Gaziantep'in denize bağlantısını kolaylaştıracak, stratejik bir yatırımdır. Hatay'ın Erzin/Dörtüyük ilçesi ile Gaziantep'in İslâhiye ilçesi arasında inşası süren çift tüp Amanos Tüneli tamamlandığında, Gaziantep ile İskenderun Limanı arasındaki kara yolu mesafesi yaklaşık 107 km'ye düşecektir. Böylece Gaziantep, 270 km uzaklıktaki Mersin yerine çok daha yakın olan İskenderun'u kullanarak ihracatını hızlandırabilecektir. Bu proje tamamlandığında, İskenderun Limanı'ndan Gaziantep'e düzenli konteyner treni seferleri planlanmakta ve liman-hinterland bağlantısı güçlendirilecektir.

Gaziantep ayrıca İskenderun Körfezi demiryolu hattı ile de bağlantı kurma hedefindedir. Mevcut durumda, Fevzipaşa-İskenderun demiryolu hattı üzerinden sınırlı yük taşımacılığı yapılabilmektedir; ancak planlanan iyileştirmelerle bu güzergâhtaki kapasite artacaktır. Sonuç olarak, Gaziantep her ne kadar bir "liman şehri" olmasa da coğrafi yakınlığındaki deniz limanları sayesinde dünya ticaretine entegredir. Limanlara hızlı erişim, Gaziantep'i Türkiye'nin en çok ihracat yapan ilk altı ili arasına taşımıştır (2023 itibarıyla ~10 milyar USD ihracat). Önümüzdeki dönemde demiryolu ve karayolu yatırımlarıyla denizyolu bağlantılarının daha da iyileştirilmesi, Gaziantep'in lojistik maliyetlerini azaltarak rekabet gücünü artıracaktır.

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2015 yılında inşa ettirdiği yolcu ve araç taşıyabilen Şahinbey ve Belkıs-2 feribotlarını Birecik Baraj Gölü'nde çalıştırılmak üzere Gaziantep Büyükşehir Belediyesine tahsis etmiştir. A tipi bu feribotlar, 36 metre boyunda, 13 metre enindedir. Yolcu taşıma kapasitesi 348 kişidir. Yolcu feribotu olarak gezi amaçlı turlar veya sabit seferler düzenlenmektedir.

2.4.2.5 Hava Yolu

Gaziantep Havalimanı, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en işlek havalimanlarından biridir. 1976 yılında hizmete giren havalimanı, 1993 yılında uluslararası statü kazanmıştır. Gaziantep Havalimanı, şehir merkezine 20 km mesafede bulunmaktadır. Uçak pisti uzunluğu 3.500 metre kadardır ve geniş

gövdeli uçakların inmesine uygundur. İç hat uçuşları, İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Trabzon gibi büyük şehirlere düzenli uçuşlar yapılmaktadır. Dış hat uçuşları, Almanya (Düsseldorf, Frankfurt, Münih, Stuttgart), Hollanda (Amsterdam), Avusturya (Viyana) ve Suudi Arabistan (Cidde, Riyad) gibi uluslararası destinasyonlara uçuşlar mevcuttur. Havalimanına belediye otobüsleri, HAVAŞ servisleri, taksi ve özel araçlarla ulaşım sağlanmaktadır. Aralık 2021’de havalimanında kapsamlı bir kapasite artışı gerçekleştirilmiş; eski terminal binasının yanına yıllık 6 milyon yolcu kapasiteli, 6 adet yolcu köprülül yeni bir terminal binası eklenerek hizmete alınmıştır. Bu sayede terminal alanı 72.000 m²’ye, yıllık yolcu kapasitesi de önceki 2 milyon seviyesinden 6 milyon seviyesine yükselmiştir (Tablo 2.4.2.5.1). Gaziantep Havalimanı’nda iç ve dış hatlar için ayrı terminaller bulunmaktadır ancak yeni yatırımla birlikte entegre bir terminal yapısına geçilmiştir.

Tablo 2.4.2.5.1. Gaziantep Havalimanı yeni terminal açılış verileri (2024)

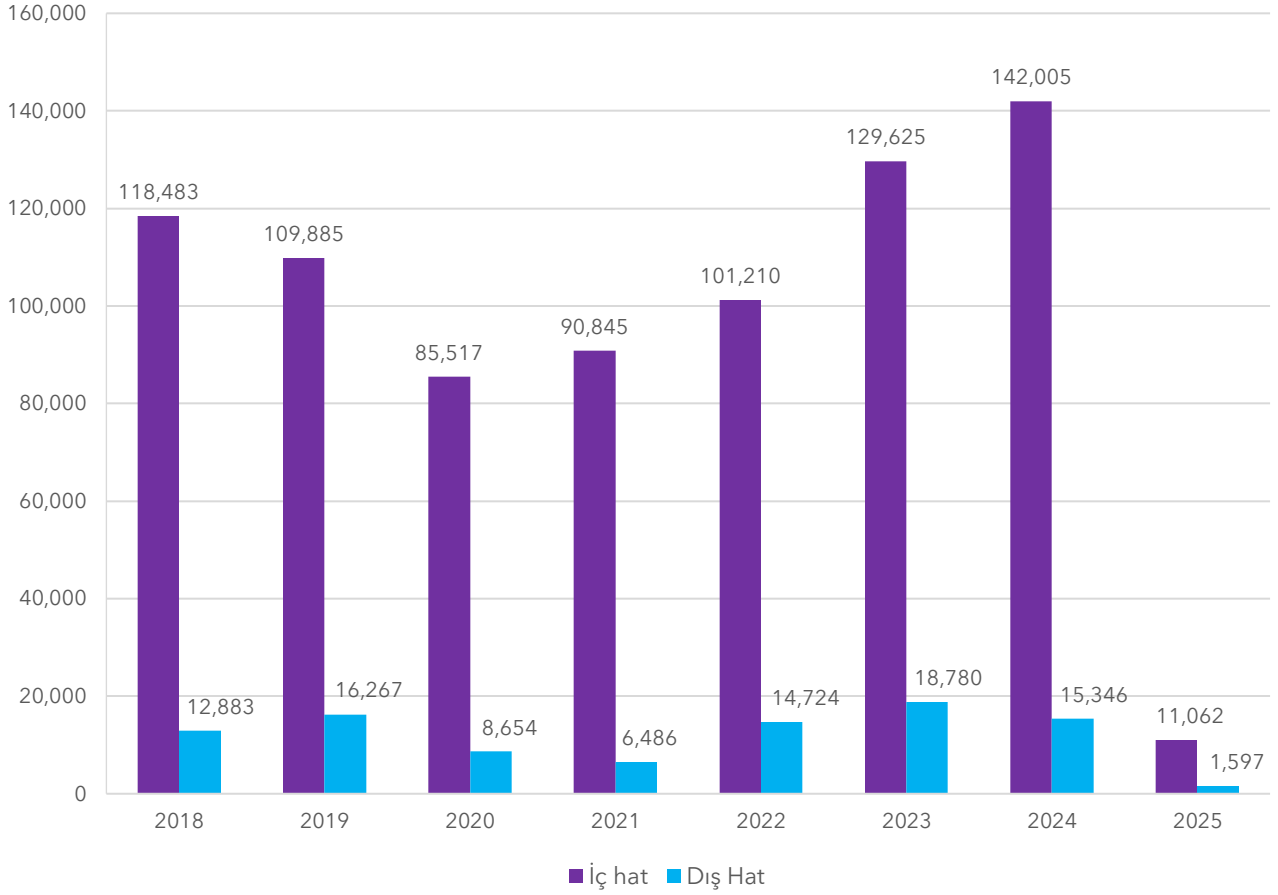
Özellik	Değer
Terminal Alanı (Toplam)	72.593 m ² -Yeni terminal binası genişletmesi sonrası toplam kapalı alan
Yıllık Yolcu Kapasitesi	6.000.000 kişi-Yeni terminal ile kapasite 2,5 milyondan 6 milyona yükseltilmiştir.
Apron (Uçak Park) Kapasitesi	18 uçak-Aynı anda park edebilecek uçak sayısı, önceki 12 uçağa kıyasla 18’e çıkarılmıştır.
Pist Uzunluğu x Genişliği	3.000 m x 48 m-Beton kaplamalı ana pist boyutları (10/28 yönlü)
İç Hatlar Terminal Kullanımı	Giden yolcu salonu: 5.850 m ² ; Gelen yolcu salonu: 3.741 m ²
Dış Hatlar Terminal Kullanımı	Giden yolcu salonu: 2.090 m ² ; Gelen yolcu salonu: 2.614 m ²

Kaynak: DHMI ve UAB, 2024

Gaziantep Havalimanı, 2023 yılında pandeminin etkilerinden çıkarak rekor sayıda yolcuya hizmet vermiştir. Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) verilerine göre 2023 yılında Gaziantep Havalimanı’nı toplam 2.620.399 yolcu kullanmış, bu yolcuların büyük kısmı iç hatlarda gerçekleşirken dış hat yolcu sayısı da artış göstermiştir. Aynı yıl içerisinde havalimanına iniş-kalkış yapan uçak sayısı 22.865 olarak kaydedilmiştir. 2022 yılında toplam yolcu sayısı 2,35 milyonken; 2023’te yolcu trafiğinde %11’lik bir artış yaşanmıştır.

Havalimanının kargo trafiği de bölge ekonomisine hizmet etmektedir. 2023 yılında hava yoluyla 25.758 ton yük (kargo + posta) taşınmıştır. DHMI’nin 2024 yılı ilk yarı verilerine göre Gaziantep Havalimanı yolcu trafiği bir önceki yıla oranla %20 civarında artış eğilimindedir. Bu artış trendiyle 2024 sonunda yıllık yolcu sayısının 3 milyonu aşması beklenmektedir.

Aşağıdaki grafikte Gaziantep Havalimanı’nın 2018-2025 yılları arasındaki yıllık uçuş (iniş-kalkış) sayıları iç ve dış hat olarak gösterilmektedir. Şekil 2.4.2.5.1, iç hat ve dış hat uçuş hareketlerindeki trendi ve toplam uçuş sayısındaki değişimi ortaya koymaktadır. Toplam uçak trafiği, 2017-2018 döneminde artış göstermiş, 2019’da hafif bir düşüş yaşamıştır. 2020 yılında COVID-19 salgını etkisiyle uçuş sayılarında belirgin bir düşüş yaşanmış (yaklaşık %25 azalma), takip eden yıllarda ise tekrar artış trendine girilmiştir. 2024 yılı sonunda Gaziantep Havalimanı’nda yıllık uçuş sayısı yaklaşık 25,5 bin ile rekor düzeye ulaşmıştır. İç hat uçuşları toplam hareketlerin büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Dış hat uçuşları ise pandemi öncesi 2019’da en yüksek seviyesine çıkmış, 2020’de düşüş sonrası kademeli toparlanma göstermiştir.

Şekil 2.4.2.5.1. Gaziantep Havalimanı'nın 2015-2024 Yılları Arasında İç-Dış Hat Uçuş Sayıları
Kaynak: DHMİ, 2024

2.4.3 İnsan Kaynakları

Gaziantep ilinin de dâhil olduğu TRC1 Bölgesi (Gaziantep, Kilis, Adıyaman) için Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında elde edilen verilere göre bölgede 15 yaş ve üzeri nüfus sayısı, toplamda 2.102.578 kişi olarak belirlenmiştir. Bölge genelinde işsizlik oranı %10,2 olmasına rağmen erkeklerin iş gücüne katılma oranının (%71,6) kadınların iş gücüne katılma oranından (%25,1) çok olması oldukça dikkat çekmektedir. Bu fark, kadınların iş gücü piyasasına katılma ve iş bulma konusunda erkeklere göre daha fazla zorluk yaşadığını göstermektedir. Ayrıca erkeklerin istihdam oranı %65,3 gibi yüksek bir oranda bulunurken kadınların istihdam oranı yalnızca %21,5'te kalmaktadır. Bu veriler, bölgedeki kadınların iş gücü piyasasında daha az temsil edildiğini ve kadınların ekonomik faaliyetlere katılım oranlarının artırılmasının önemini vurgulamaktadır.

Tablo 2.4.3.1. TR72 Bölgesi'nin TÜİK Bölgesel Temel İş Gücü Göstergeleri (2023)

TRC1 (Gaziantep, Kilis, Adıyaman)	Kadın	Erkek	Toplam
15 ve Daha Yukarı Yaştaki Nüfus (Bin Kişi)	1.041.999	1.060.579	2.102.578
İş Gücü (Bin Kişi)	255	722	977
İstihdam Edilenler (Bin Kişi)	219	659	878
İşsiz (Bin Kişi)	36	63	99
İş Gücüne Dâhil Olmayan Nüfus (Bin Kişi)	-	-	1048
İş Gücüne Katılma Oranı (%)	25,1	71,6	48,2
İstihdam Oranı (%)	21,5	65,3	43,3

İşsizlik Oranı (%)	10,2	8,8	10,2
--------------------	------	-----	-------------

Kaynak: TÜİK.

Veriler, TRC1 Bölgesi'nde kadınların iş gücüne katılımının erkeklere kıyasla düşük olduğunu ve bu durumu yansıtan istihdam oranlarının da oldukça düşük olduğunu göstermektedir. Kadınların iş gücüne katılma oranı %25,1, istihdam oranı ise %21,5 iken; erkeklerin bu oranları sırasıyla %71,6 ve %65,3'tür. Ayrıca kadınlar ve erkekler arasındaki işsizlik oranı farkı oldukça dikkat çekicidir. Bu durum, bölgedeki kadınların ekonomik hayata katılma fırsatlarının sınırlı olduğunu ve cinsiyet eşitsizliğinin daha da derinleştiğini göstermektedir. Kadınların iş gücüne katılım oranlarını artırmaya yönelik politikaların ve teşviklerin sağlanması, bölgedeki ekonomik eşitsizlikleri azaltmak açısından büyük önem taşımaktadır.

Tablo 2.4.3.2. Gaziantep İlinde Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları (2024)

Sektör	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan
İmalat	11.201	113.130	124.331
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2.750	9.148	11.898
Toptan ve perakende ticaret	5.753	17.745	23.498
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.188	3.051	4.239
Ulaştırma ve depolama	1.047	9.557	10.604
İnşaat	698	9.587	10.285
Eğitim	2.622	1.909	4.531
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5.529	5.536	11.065
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.447	2.521	3.968
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	775	783
Gayrimenkul faaliyetleri	546	1.121	1.667
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	86	1.350	1.436
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	147	152
Bilgi ve iletişim	68	304	372
Diğer hizmet faaliyetleri	857	1.953	2.810
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	214	2.286	2.500
Finans ve sigorta faaliyetleri	78	133	211
Genel Toplam	34.097	180.253	214.350

Kaynak: İŞKUR.

Gaziantep ilinde sektörlere ve cinsiyetlere göre çalışan sayıları tablosu incelendiğinde, toplamda 214.350 kişinin çalıştığı görülmektedir. Kadınların sektörel dağılımı, genel olarak erkeklerden daha az olmasına rağmen sadece eğitim sektöründe kadın çalışan sayısı erkeklerden fazladır. İlde kadın istihdamının en fazla olduğu sektör, imalat sektörüdür. Gaziantep'te çalışanların sektörlere göre dağılımı incelendiğinde imalat, toptan ve perakende ticaret ile idari ve destek hizmet faaliyetlerinde çalışan sayısının en fazla olduğu görülmektedir.

En fazla çalışanın bulunduğu sektör, 124.331 kişiyle imalat sektörüdür. Bu sektörde de kadın ve erkek çalışanlar arasında belirgin bir fark olduğu dikkati çekmektedir. Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörü sadece 152 çalışan ile en az çalışana sahip sektördür. Bu sektörde 147 erkek ve 5 kadın çalışmaktadır. Gaziantep'te konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri başlığı altında turizm sektöründe toplam 4.239 kişi istihdam edilmektedir. Bu sektör, çalışan sayısı bakımından sekizinci sırada yer almakta olup mevcut ve planlanan turizm faaliyetleri açısından büyük önem taşımaktadır.

Sektörlere göre açık iş sayısı, açık iş oranı ve açık işi olan iş yeri oranı incelendiğinde, toplam 3.271 açık iş pozisyonu olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş sayısına sahip sektör, 2.428 kişilik açık işle imalat sektörüdür. Bunu, 304 kişilik açık iş sayısı ile toptan-perakende ticaret sektörü takip etmektedir.

Tablo 2.4.3.3. Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı (2024)

Sektör	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	2.428	1,9	26,4
Toptan ve perakende ticaret	304	1.3	17.3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	101	0,8	13.6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	42	1.0	15.1
Ulaştırma ve depolama	39	0.4	6.2
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	66	0,6	17.0
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0	0
Meslekî, bilimsel ve teknik faaliyetler	18	0.5	8.0
İnşaat	185	1.8	6.3
Eğitim	12	0.3	12.1
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	0.8	33.3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	0.1	20.0
Bilgi ve iletişim	8	2.1	10.0
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0.0	0.0
Diğer hizmet faaliyetleri	5	0.2	4.8
Gayrimenkul faaliyetleri	35	2.1	10.0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	20	0.8	10
Genel Toplam	3.271	1,5	17,3

Kaynak: İŞKUR.

Açık iş oranı, açık iş sayısının, açık iş ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanmasıyla hesaplanmaktadır. Gaziantep ilinde açık iş oranı %0,8 olarak belirlenmiştir. Buna göre konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri açık iş oranı %1 olarak hesaplanmıştır. %1'lik açık iş oranı sektördeki iş gücü talebinin mevcut çalışan sayısına oranla düşük olduğunu, yani sektörde çalışanların büyük kısmının aktif pozisyonlarda olduğunu ancak hâlâ birkaç açık pozisyon bulunduğunu göstermektedir. Gaziantep ilindeki konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde açık iş oranının %1 olması, sektördeki iş gücü talebinin istikrarlı olduğunu ve iş gücü piyasasının nispeten dengede olduğunu göstermektedir. Ancak açık işlerin olması, sektördeki bazı pozisyonlar için uygun adayların hâlâ bulunmadığı veya belirli iş gücü sıkıntılarının yaşandığı anlamına gelebilir. Bu hem işverenler hem de çalışanlar için fırsat oluşturabilir.

Tablo 2.4.3.4. Gaziantep'te Turizmle İlgili Yükseköğretim Birimleri ve Öğrenci Sayısı (Ön Lisans-Lisans) (2024-2025 Öğretim Yılı)

Turizmle İlgili Birimler	Kadın	Erkek	Toplam
Gaziantep Üniversitesi			
Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Programı	253	164	417
Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Programı	0	0	0
Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu Turizm ve Seyahat Hizmetleri Programı	118	179	297
Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı	102	192	294
Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu Aşçılık Programı	149	73	222
Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu İkram Hizmetleri Programı	58	90	148
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi			
Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Programı	95	55	150
Hasan Kalyoncu Üniversitesi			

Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Programı	93	67	160
Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Programı	12	14	26
Toplam			

Kaynak: YÖK.

Yukarıdaki tabloda 2024-2025 öğretim yılı itibarıyla Gaziantep'te turizmle ilgili yükseköğretim birimlerinde eğitim gören ön lisans ve lisans düzeyindeki öğrenci sayıları, cinsiyet dağılımı ile birlikte gösterilmiştir.

İlgili programlarda kadın öğrenci sayısı genel olarak daha yüksektir. Özellikle Gastronomi ve Aşçılık gibi uygulamalı programlarda kadınlar belirgin çoğunluktadır. Örneğin, Gaziantep Üniversitesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Programında 253 kadın, 164 erkek öğrenci yer almaktadır. Benzer şekilde İkrâm Hizmetleri ve Aşçılık programlarında da kadınlar erkeklerden fazladır. Gastronomi ve Mutfak Sanatları programları tüm üniversitelerde yüksek doluluk oranına sahiptir. Toplamda üç üniversitede bu programın toplam öğrenci sayısı 727'dir. Bu durum, gastronomi alanının son yıllarda yükselen bir alan olduğunu ve bölgedeki öğrenciler arasında popülerliğini artırdığını ortaya koymaktadır.

Gaziantep Üniversitesi hem lisans hem de ön lisans programlarıyla en fazla öğrenciye sahip üniversitedir. Özellikle Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulunun farklı programlarında toplam 961 öğrenci bulunmaktadır.

Gaziantep Üniversitesinin Turizm İşletmeciliği Programına hiç öğrenci alınmamış olup Hasan Kalyoncu Üniversitesinde ise bu programa sadece 26 öğrenci kayıtlıdır.

Gastronomi ve Aşçılık programları hem devlet hem de vakıf üniversitelerinde en çok tercih edilen bölümler arasında yer almakta, toplam öğrenci sayılarında açık ara öne çıkmaktadır. Bu durum, Gaziantep'in güçlü mutfak kültürüyle de örtüşmektedir. Diğer taraftan turizm işletmeciliği gibi yönetim ve planlama odaklı programlara ilginin az olması, sektörün bütüncül, yetişmiş insan gücü ihtiyacını karşılamada yetersiz kalabileceğini göstermektedir. Gaziantep'in gastronomi turizmi başta olmak üzere kültürel miras, sağlık turizmi gibi alanlarda potansiyeli göz önüne alınarak müfredatlar ve araştırma projeleri bu doğrultuda şekillendirilmelidir.

2.4.4 Dijital İmkânlar ve İnternet Altyapısı

BTK (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu) İletişim Hizmetleri İstatistikleri Aralık 2024 güncel haber bültenine göre Türkiye'de 2023 yılı üçüncü çeyrekte 92,8 milyon olan mobil telefon abone sayısı, %1,8 artarak 2024 yılı üçüncü çeyrekte 94,5 milyon olmuştur. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam internet aboneliğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre mobil internet ve fiber abonelerinden kaynaklı %2,2 artış gerçekleşmiş olup, abone sayısındaki genel artış eğilimi ise devam etmiştir. 2023 yılı üçüncü çeyrekte 82,5 milyar dk. olan mobil ses trafiği 2024 yılı üçüncü çeyrekte 83,2 milyar dk. olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı üçüncü çeyrekte 1,2 milyar dk. olan sabit ses trafiği, 2024 yılı üçüncü çeyrekte de 1,3 milyar dk. olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı üçüncü çeyrekte 18.093.908 Tbyte olan toplam geniş bant internet data trafiği, 2024 yılı üçüncü çeyrekte %12,4 artışla 20.340.896 TByte'a çıkmıştır. Geniş bant internet trafiğinin dağılımına bakıldığında sabit trafik %15 artışla 14.280.632 TByte'tan 16.420.967 TByte'a ve mobil trafik ise %2,8 artışla 3.813.276 TByte'tan 3.919.929 TByte'a çıkmıştır. Mobil abone sayısı bu dönemde 94,5 milyona çıkmıştır, 2023 yılı üçüncü çeyrekte 92,8 milyon olan mobil telefon abone sayısı ise %1,8 artarak 2024 yılı üçüncü çeyrekte 94,5 milyon olmuştur. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam internet aboneliğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre mobil

internet ve fiber abonelerinden kaynaklı %2,2 artış gerçekleşmiş olup, abone sayısındaki genel artış eğilimi ise devam etmiştir.

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Gaziantep ili haberleşme göstergelerine bakıldığında Fiber optik kablo uzunluğu 2002 yılında 746 Km iken 2023 yılı itibari ile 8.674 Km olmuştur. Mobil abone sayısı 2007 yılında 1.301.210 iken 2023 yılı itibari ile 2.072.785 olmuştur. Geniş bant abone sayısı 2023 yılı itibari ile 2.225.788 olmuştur.2023 yılı itibari ile analog kablo TV abone sayısı 58.617, sayısal kablo TV abone sayısı 48.514, kablo net abone sayısı 57.618 olmuştur.

Tablo 2.4.4.1’de Adana, Kilis, Adıyaman, Batman, Siirt, Gaziantep illeri arasında Gaziantep ili 2002 yılı fiber optik kabloda %18,2, 2023 yılı fiber optik kabloda %14,55, 2007 yılı mobil abone sayısında %32,18, 2023 yılı mobil abone sayısında %33,55, 2023 yılı geniş bant abone sayısında ise %34,06’lık bir dilimde yer almıştır.

Tablo 2.4.4.1. Gaziantep İlinin Güneydoğu İlleri ile Karşılaştırılması

İller	2022 Fiber Optik Kablo	2023 Fiber Optik Kablo	2007 Mobil Abone Sayısı	2023 Mobil Abone Sayısı	2023 Geniş bant Abone Sayısı
Gaziantep	746	8.674	1.301.210	2.072.785	2.225.788
Adana	2.138	11.746	1.759.062	2.500.565	2.634.609
Kilis	82	1.192	88.592	181.462	183.682
Adıyaman	614	33.310	362.677	699.641	708.502
Batman	405	2.490	318.778	480.418	514.993
Siirt	115	2.222	213.753	244.027	267.301
Toplam	4.100	59.634	4.044.072	6.178.898	6.534.875
Yüzde	18,2	14,55	32,18	33,55	34,06

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı.

Tablo 2.4.4.2’de İzmir, Bursa, Konya, Antalya, Gaziantep illeri arasında ise Gaziantep ili 2002 yılı fiber optik kabloda %7,50, 2003 yılı fiber optik kabloda 10.43, 2007 yılı mobil abone sayısında %14,06, 2023 yılı mobil abone Sayısında %13,55, 2023 yılı geniş bant abone sayısında ise %13,24’lık bir dilimde yer almıştır.

Tablo 2.4.4.2. Gaziantep İlinin Çeşitli İller ile Karşılaştırılması

İller	2022 Fiber Optik Kablo	2023 Fiber Optik Kablo	2007 Mobil Abone Sayısı	2023 Mobil Abone Sayısı	2023 Geniş bant Abone Sayısı
Gaziantep	746	8.674	1.301.210	2.072.785	2.225.788
İzmir	2.043	25.900	3.668.266	4.722.985	5.349.393
Bursa	2.085	16.020	2.171.480	3.238.029	3.610.289
Konya	2.843	14.621	1.526.306	2.236.943	2.414.038
Antalya	2.231	17.919	1.886.419	3.025.602	3.206.375
Toplam	9.948	83.134	9.252.471	15.296.344	16.805.883
Yüzde	7,5	10,43	14,06	13,55	13,24

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı.

Gaziantep ili, dijital dönüşüm sürecinde önemli adımlar atarak, vatandaşlarına ve ziyaretçilerine sunduğu internet altyapısı ve dijital imkanlarla teknolojik gelişimde öncü bir şehir olmaktadır. 15 farklı noktada sunulan ücretsiz Wi-Fi hizmeti ile öğrencilere, ziyaretçilere ve vatandaşlara kesintisiz internet erişimi sağlanmaktadır. Her gün ortalama 13.200 kullanıcı bu hizmetten yararlanmakta ve bağlantı hızları 20 Mbps’ye kadar çıkmaktadır. Belediyeye ait fiber optik altyapısı, şehirdeki dijital erişimi destekler niteliktedir. Şu an 700 kilometre fiber optik kablo altyapısı mevcut olup güvenli internet alt yapısı sağlanmakta, Belediye altyapısında kullanılan kablolu internet hızı ise 900 Mbps’ye kadar ulaşmaktadır. Bu hızlı bağlantı, hizmetlerin daha verimli sunulmasına ve dijital dönüşümün hızlanmasına katkı sağlamaktadır.

Şehirdeki ulaşım altyapısı ve akıllı sistemler, dijitalleşme stratejisiyle paralel olarak geliştirilen projelerle hem verimliliği artırmak hem de çevresel etkileri azaltmak amacıyla entegre bir şekilde ilerlemektedir. Gaziantep kart mobil uygulaması aktif kullanılmaktadır. Yakında devreye girecek hayvanat bahçesi mobil uygulaması ziyaretçiler için de önemli olacaktır. Şehirde dolaşan tramvay ve Gaziray istasyonlarındaki led paneller yolcuları bilgilendirme için yeterli görünmektedir. Paneller, uzaktan kontrollü dijital altyapılarla sağlanmaktadır. Belli noktalarda bulunan büyük ana ekranlarda bulunduğunuz lokasyonu görebilmek, akıllı durak kare kod uygulamaları ile yaklaşan araçları cep telefonundan takip etmek mümkün hâle gelmiştir. 2016 yılından itibaren, şehirdeki 25 ana arterde ve 74 sinyalizasyon kavşakta yeşil dalga uygulaması başlatılmış, bu sayede trafik akışı hızlandırılmış ve seyahat süreleri kısaltılmıştır. Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS) stratejisi doğrultusunda, şehirdeki 438 sinyalizasyon kavşak, Trafik Kontrol Merkezi üzerinden izlenmekte ve 170 kavşakta yoğunluk göz önünde bulundurularak hareketli kameralarla anında müdahale yapılmaktadır. Ayrıca yol güvenliğini artırmak amacıyla 211 kamerayla kırmızı ışık ihlali ve hız koridoru denetimi yapılmakta, 288 adet kavşakta 54 adet erişilebilir yaya butonu bulunmakta, yaya geçişlerinin güvenliği için 57 adet yaya bas-geç butonu bulunup ve Elektronik Denetleme Sistemi (EDS) ile trafik ihlalleri azaltılmaktadır. EDS'nin yanı sıra mobil denetleme sistemleriyle park yasağına uymayan araçlar da denetlenerek trafik düzeni sağlanmaktadır. Bisiklet ulaşımını teşvik etmek amacıyla 7 istasyonda 108 bisiklet kiralama noktası oluşturulmuş ve şehir genelinde 150 km'lik bisiklet yolu projesiyle 99 km'si tamamlanmıştır. Bu projeler hem şehir içi ulaşımın daha verimli hâle gelmesini sağlamak hem de çevre dostu bir ulaşım alternatifi sunmaktadır. Hem şehir içinde yaşayan vatandaşlar hem de gelen misafirler için sunduğu dijital kent rehberi kapsamında tasarlanan KIOSK cihazları, havalimanı iç ve dış hatlarda gelen ziyaretçileri karşılamaktadır.

Dijital imkânlarla yaşam kalitesini artırmak ve elde edilen verilerle doğru noktalarda doğru hizmeti sunmak için güçlü bir veri tabanı oluşturulmaktadır. Sosyal medya kanalları, mobil uygulamalar, çağrı merkezi vs. gibi pek çok kanaldan gelen başvurular, GİKOM adı verilen Gaziantep İletişim Koordinasyon Merkezi'nde toplanmakta ve ilgili birimlere aktarılmaktadır. Hızlı ve etkin bir şekilde sağlanan bu yapı, başvuru sahibi tarafından da takip edilebilmektedir. 2025 yılı itibarıyla Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilen ve Türkiye'de bir ilk olma özelliği taşıyan Yapay Zekâ Destekli Sanal Çağrı Merkezi sistemi, belediye hizmetlerinin dijital dönüşüm sürecinde önemli bir kilometre taşı olarak öne çıkmaktadır. Bu sistem, vatandaşlara daha hızlı, kaliteli ve sürdürülebilir bir hizmet sunmak amacıyla yapay zekâ teknolojilerinden etkin bir şekilde faydalanılarak geliştirilmiştir.

Yapay Zekâ Destekli Sanal Asistan, vatandaşların istek, şikâyet, öneri ve bildirimlerini karşılamak üzere kurgulanmış, doğal dil işleme (NLP) teknikleriyle entegre çalışan bir platformdur. Bu sistem, vatandaşın doğal konuşma diliyle ifade ettiği sorunları analiz edebilme yeteneğine sahiptir. Sanal Asistan, aldığı metni gelişmiş dil modelleriyle değerlendirerek, talebin içeriğini ve aciliyet derecesini belirlemekte, ardından ilgili belediye birimini otomatik olarak bilgilendirmektedir. Daha önce yalnızca insan gücüyle yürütülen bu iletişim süreci, artık tamamen otomatikleştirilmiş ve yapay zekâ tabanlı bir sistem ile daha etkin şekilde yürütülmektedir.

Bu sistemin temel avantajlarından biri, vatandaş ile belediye arasındaki iletişim sürecinin hem zaman hem de kalite açısından optimize edilmesidir. Vatandaş, herhangi bir form doldurmaya veya uzun süre beklemeye gerek kalmaksızın, sadece sorununu anlatarak belediye sistemine ulaşmakta ve çözüm süreci anında başlamaktadır. Ayrıca belirlenen bazı özel kategorilerde, yapay zekâ analiz sonucuna göre durumun aciliyetine binaen vatandaş canlı operatöre yönlendirilmekte; böylece doğrudan insan müdahalesi gereken durumlarda gecikme yaşanmadan çözüm süreci başlatılmaktadır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin dijital ekosistemine entegre edilen bir diğer önemli bileşen ise Yapay Zekâ Destekli Chatbot sistemidir. Bu sistem hem resmî web sitesi hem de Alo 153 platformu

üzerinden erişilebilecek şekilde tasarlanmıştır. Chatbot aracılığıyla vatandaşlar yalnızca bildirimde bulunmakla kalmayıp, aynı zamanda GBB bünyesinde sunulan hizmetler, projeler ve güncel duyurular hakkında bilgi alabilmektedir. Chatbot, kullanıcı tarafından yöneltilen soruları NLP algoritmalarıyla analiz ederek uygun yanıtları sunmakta; gerektiğinde belediye internet sitesindeki ilgili sayfalara dinamik bağlantılar (hyperlink) oluşturarak doğrudan yönlendirme sağlamaktadır.

Sistem aynı zamanda site içinde aranılan bilgiye zaman kaybetmeden ulaşmayı kolaylaştıran yapısıyla kullanıcı deneyimini ciddi ölçüde artırmaktadır. Kullanıcı, herhangi bir konuyu merak ettiğinde veya bir hizmet hakkında bilgi almak istediğinde, doğrudan chat arayüzünden sorusunu yöneltebilmekte ve hem metinsel hem yönlendirmeli yanıtlar alabilmektedir. Bu yapı, vatandaşların ihtiyaç duydukları hizmete minimum sürede ulaşmalarına olanak tanırken, belediyenin bilgiye dayalı karar alma süreçlerine de nitelikli veri akışı sağlamaktadır.

Tüm bu sistemler, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin akıllı şehircilik vizyonunu destekleyen ve kamu hizmetlerinde dijitalleşme yolculuğuna yön veren stratejik bir yapı olarak değerlendirilmektedir. Yapay zekâ tabanlı bu çözümler sayesinde belediye, operasyonel iş yükünü azaltmakta, insan kaynaklarını daha stratejik alanlarda değerlendirme imkânı bulmakta ve vatandaş memnuniyetini üst seviyeye taşımaktadır. Geliştirilen bu yapılar, aynı zamanda diğer yerel yönetimlere örnek teşkil edecek nitelikte öncü bir model olarak konumlanmaktadır. Ayrıca Visit Gaziantep, Gaziantep Kart mobil uygulamaları ile şehir turizmine önemli katkı sağlamaktadır.

Gaziantep ilinde 20'den fazla noktada ve çeşitliliğe sahip kentin kültür miraslarının sunulmasını sağlayan müzeler bulunmaktadır. Mobil uygulamalar ile girişler kolaylıkla sağlanabilmektedir. Bazı müzelerde sesli rehberlik hizmeti ile teşhirde bulunan eserlerin bilgileri, 10 dilde, geçmişteki manevi duyguyu aktaracak şekilde dijital bir imkân olarak dikkati çekmektedir. Ziyaretçiler müze teşhirinde yer alan oyun uygulamaları ile mozaik müzesindeki eserleri *puzzle* şeklinde dokunmatik olarak birleştirebilmektedir. Yine sanalmuze.gov.tr adresinden müze, sanal tur yapıp, panoramik bir şekilde 3 boyutlu olarak çevrim içi ziyaret edilebilmektedir. Müzelerde KIOSK'lar ile bilgiye dijital olarak erişimler sağlanabilmektedir. Teşhir alanında bulunan KIOSK'lar sayesinde eserlerle ilgili bilgileri görüntülenebilmektedir.

Gaziantep Sanat Merkezi (Eski Adliye) içinde hizmete açılan Dijital Kütüphane, öğrencilere ve araştırmacılara dijital ortamda geniş bir kaynak sunmaktadır." Cümlesi ile başlayan paragraf "Gaziantep Sanat Merkezi (Eski Adliye) içinde hizmete açılan Dijital Kütüphane, öğrencilere ve araştırmacılara dijital ortamda geniş bir kaynak sunmaktadır. Turizm hedeflerinin rotası dijital dönüşümü benimsemeli, sanal gerçeklik (VR), artırılmış gerçeklik (AG) gibi teknolojileri kullanarak iş süreçlerini, gezginlere farklı deneyimler sunabilmek için yeniden yapılandırılmalıdır. Endüstri 4.0 kullanılarak akıllı şehir çalışmaları farklı yönlerden de hayata geçirilmelidir. Örneğin, hava kirliliği seviyelerini izlemek ve bu konuda halkı bilgilendirmek amacıyla belirli noktalarda akıllı sensörler kullanılmalıdır. Bu sensörler, hava kalitesi verilerini toplayarak kamuoyunu haberdar etmelidir. Gelen turist sayıları, akıllı sensörler sayesinde sayılarak yoğunluğun olmadığı yerler gelişime açık olarak değerlendirilmelidir. Konaklama alanlarında yeşil binalar, akıllı enerjiler kullanılarak enerji tüketimini azaltmak ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için adımlar atılmalıdır.

Dijital imkânlar TS EN ISO ISO27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, TS EN ISO 22301 İş Sürekliliği Yönetim Sistemi gibi kalite periyotları ile yönetilmelidir. Kalite ile yönetilen sistemler izlenebilir, iyileştirilebilir adımların atılması yanında risk fırsatları ortaya çıkaracaktır. Dünyanın ortaya koyduğu bu standartlar, güçlü taraflar olarak yer alacaktır.

Gaziantep ilinde bulunan 2 devlet ve 2 özel üniversite ile yapılan teknolojik ve diğer alanlardaki çalışmalar, dünya ile rekabet edebilme yol göstericiliğini yapmaktadır. Ancak bu noktada sanayi-

üniversite iş birliğinde daha çok mesafe alınması gerektiği bilinmektedir. Yapay zekâ alanında Sanko Üniversitesi, Sanshine Dijital Dönüşüm ve Yapay Zekâ Zirvesi çalışma ve etkinlikleri ile sanayi firmalarına öncülük eden firmalar arasında yer almaktadır. Deprem, pandemi olaylarının tetiklemesi ile felaket kurtarma merkezleri, uzaktan eğitim sistemleri iş sürekliliği ve sürdürülebilirlik anlamında yine önemli adımlar atılmıştır. Pek çok merkezden biri olan Müzeyyen Erkul Bilim Merkezi içerisinde bulunan yapay zekâ ve dijital yaşam sergi alanında, yapay zekâ ve dijital yaşam alanlarında karmaşık gibi görünen bilgilerin topluma aktarılması, İHA test pisti, gece gözlem rampası vb. pek çok dijital öğreti yer almaktadır. Teknolojinin üretilmesinde Teknokent'in, desteklenmesinde ise İpekyolu Kalkınma Ajansı'nın önemli katkıları olmaktadır. Şehirde bulunan 4 üniversitenin birbirlerine daha yakın konumda toplanması daha iyi sinerji oluşturacaktır. Dijital altyapılarını birleştirerek ulaşım, yatırım, insan kaynağı gibi maliyetleri minimize etmede, ortak çalışmalarda pek çok avantajları olacaktır.

Yüzden fazla tescillenmiş coğrafi işarete sahip ürünü olan Gaziantep ilinde gezilerde güvenliği sağlamaya yönelik aşağıdaki dijital altyapılar huzur içinde gezinmeyi sağlamaktadır.

KGYS (Kent Güvenlik Yönetim Sistemi): Kentsel alanlarda güvenliği en üst seviyelere taşımak için kurulmuş dijital bir altyapıdır. PolNet ağı ile bütünleşik çalışan sistem bileşenleri, şehrin pek çok yerine dağıtılarak toplumsal olaylarda, olay anında müdahalede, trafik kazalarının önlenmesi, azaltılması ve insanların güvenli bir şekilde seyahat etmelerinin sağlanması amacıyla alınan önlemleri ve yapılan çalışmaları sağlamaktadır.

PTS (Plaka Tanıma Sistemi): İlin giriş ve çıkış noktalarında, diğer illerle bağlantı noktalarında hizmet vermektedir. Trafikte yoğunluğu ölçme, ikiz plaka, terör, çalıntı araç, aranan araç tespiti noktasında ve güvenlik önlemlerinin alınmasını sağlayan farklı bir dijital altyapıdır.

MPTS (Mobil Plaka Tanıma Sistemi): Hareket hâlinde çalışan bir sistem olduğundan istenen zaman diliminde plakası okunan araçların plaka bilgileri ve fotoğrafları ile beraber sorgulanması ve anlık olarak alarm üretilmesini sağlayan, görüntü işleme teknolojisini barındıran kamera sistemleridir.

EDS (Elektronik Denetleme Sistemi): trafik kural ihlallerinin önüne geçerek kazaların engellenmesi, can ve mal emniyetinin sağlanması için güvenli, modüler ve akıllı çözümler sunmaktadır. EDS sisteminde sensörler ve görüntü işleme ile kural ihlalleri tespit edilerek merkezî sisteme iletilir. Sistemin uygulandığı noktalarda, kural ihlalleri önemli ölçüde azalmaktadır.

HAYDİ (Hayvan Durum İzleme): Hayvanları koruma, onlara yapılacak olumsuz davranışları önleme açısından kullanılan bir dijital yapıdır.

KADES (Kadın Destek Uygulaması): Kadınların ve çocukların karşılaşılabilecekleri olumsuz davranışları önleyecek bir projedir.

Gözcü Projesi: Yapay zekâ altyapıları kullanılarak uygulanmaya Gaziantep ilinde yeni başlamıştır. Önlem almada ve takibi kolaylaştırmada dijital alt yapı desteği ile şehri daha güvenli hâle getirmektedir.

Güvenlik sağlamada pek çok dijital altyapının varlığı göze çarpmakla birlikte insan gücü yerine yapay zekâ ağırlıklı yatırımlara daha fazla önem verilmesi gerekmektedir. Ayrıca sistemler, dağınık yapılar yerine birbiri ile entegre olmuş, tek çatı altında yönetilen yapılara doğru evrilmelidir. Bu durum da veriye dayalı karar verme süreçlerini desteklemekte ve şeffaflığı arttırmaktadır.

Akıllı şehir teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasını desteklemek amacıyla eğitim ve inovasyon merkezleri kurulmalıdır/desteklenmelidir. Bu merkezlerde dışarıya bağımlılık minimize edilmelidir. Ulusal sistemlere entegre çalışan akıllı şehir çalışmaları; halkın yaşam kalitesini artırmayı, çevresel sürdürülebilirliği desteklemeyi ve şehir hizmetlerini daha etkin hâle getirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmalar, şehirlerin teknoloji ve veriyi kullanarak daha iyi bir gelecek oluşturma potansiyelini

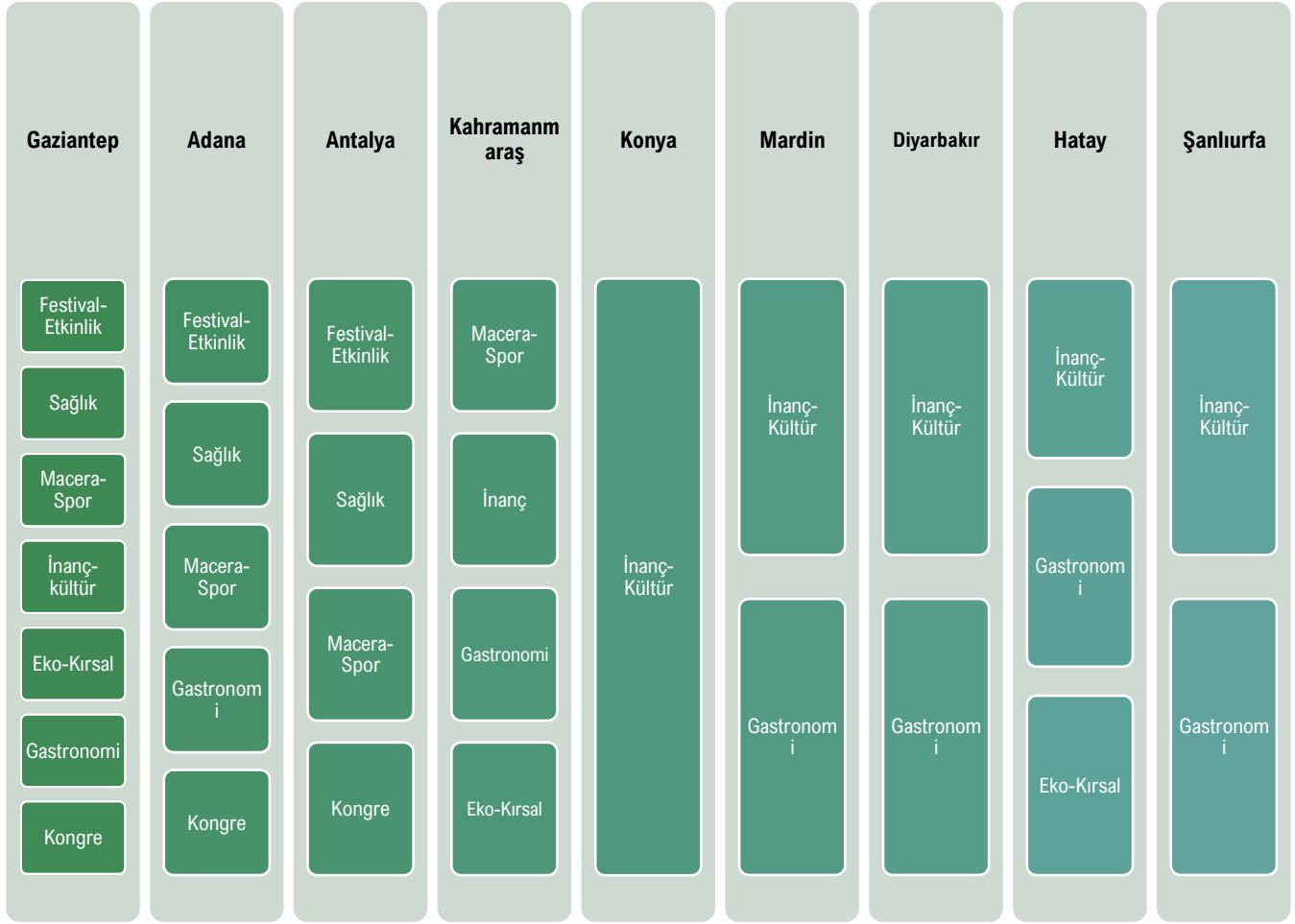
güçlendirecektir. Veriler, kamuya açık veri platformları aracılığıyla vatandaşlarla paylaşılmalıdır. Bu durum da veriye dayalı karar verme süreçlerini desteklemekte ve şeffaflığı arttırmaktadır.

3

Rekabetçilik ve Rakip Destinasyonlar Analizi

Bu bölümde Gaziantep'in rakip destinasyonlarının analizi gerçekleştirilmiştir. Turizm arz kaynakları, coğrafi yakınlık, mevcut turizm talebinin dağılımı, kültürel ve tarihî bağlar, ekonomik benzerlikler ve potansiyel turizm türleri açısından Gaziantep'in rakip destinasyonları, Adana, Antalya, Kahramanmaraş, Konya, Mardin, Hatay, Diyarbakır ve Şanlıurfa olarak belirlenmiştir.

Rakip destinasyonların kendilerine özgü doğal çekicilikleri, kültürel ve tarihî değerleri, altyapı ve ulaşılabilirlik düzeyleri, sürdürülebilirlik ve çevre yönetimi politikaları ile ekonomik ve sosyal faktörler gibi unsurları dikkate alındığında turizm türleri ve potansiyelleri değişkenlik göstermektedir (Şekil 3.1). Rakipler arasında ön plana çıkan Adana şehrinin belirli turizm türlerinde ön plana çıktığı görülse de diğer rakip illerle kıyaslandığında Gaziantep'in sahip olduğu potansiyel ile rekabet avantajına sahip olduğu değerlendirilmektedir.

Şekil 3.1. Turizm Türlerine Göre Rakip İller ve Gaziantep İli Turizm Potansiyeli

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından verilen turizm işletme belgesi, turizm yatırım belgesi ve basit konaklama işletme belgesine sahip işletmelerin toplam oda ve yatak kapasiteleri göz önünde bulundurulduğunda, Gaziantep söz konusu rakipler arasında alfabetik sıraya göre 4. sırada yer almaktadır (Tablo 3.1). Diyarbakır, Hatay, Kahramanmaraş, Mardin ve Şanlıurfa'dan daha yüksek kapasiteye sahip olan Gaziantep, Adana, Antalya ve Konya'dan düşük kapasiteye sahiptir.

Bununla birlikte, Gaziantep'te faaliyet göstermekte olan mevcut konaklama işletmelerinin kalitelerini artırıcı yenileme çalışmaları gerçekleştirmeleri ve şehrin potansiyele sahip çeşitli turizm türlerine yönelik yeni tesis projeleri üretilmesi son derece önemli görülmektedir.

Tablo 3.1. Rakip İller ve Gaziantep'te Bakanlık Belgeli Tesislerde Oda ve Yatak Sayıları (Haziran 2025)

		İşletme Belgeli			Yatırım Belgeli			Basit Konaklama İşl. Belgeli			Toplam Yatak Sayısı
		Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	
1	Adana	47	3.644	7.317	4	540	1.128	95	2.316	4.632	13.077
2	Antalya	1.102	236.681	509.546	85	16.254	35.214	1.529	51.233	105.398	650.158
3	Diyarbakır	39	2.595	5.250	8	942	1.853	55	1.351	2.671	9.774
4	Gaziantep	81	5.061	10.177	6	806	1.620	23	484	964	12.761
5	Hatay	57	2.057	4.163	7	797	1.660	114	2.949	6.203	12.026
6	Kahramanmaraş	47	1.654	3.302	5	232	454	84	1.184	2.368	6.124
7	Konya	53	4.192	8.425	4	445	919	79	2.061	4.122	13.466
8	Mardin	62	2.600	5.200	16	760	1.510	34	831	1.662	8.372

9	Şanlıurfa	51	1.677	3.445	12	850	1.857	57	1.339	3.312	8.614
---	-----------	----	-------	-------	----	-----	-------	----	-------	-------	-------

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Sıralama alfabetik yapılmıştır.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerekli işletme iznine sahip tesislerin ağırladıkları yerli turist sayısı istatistikleri değerlendirildiğinde, Gaziantep'in rakipleri arasında 4. sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo 3.2). 2024 yılı verilerine göre Gaziantep; Diyarbakır, Hatay, Şanlıurfa, Mardin ve Kahramanmaraş'tan daha çok yerli turisti ağırlarken, Adana, Antalya ve Konya'dan daha az yerli turiste ev sahipliği yapmıştır. 2020 yılında COVID-19 salgının etkisiyle tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de azalan turizm hareketliliği, Gaziantep ve rakip illeri derinden etkilemiş, 2021 yılı itibarıyla bu hareketlilik yeniden artmaya başlamıştır.

Pandeminin ardından Gaziantep'in yerli turist sayısının istikrarlı bir artış gösterdiği ancak özellikle deprem felaketi sonrası Gaziantep dâhil, bölge illerinin tamamında düşüş yönünde bir trend olduğu görülmektedir. Diğer bir ifade ile bölge illerinin gerekli toparlanmayı gerçekleştiremediği ve Gaziantep'in daha fazla çaba sarf etmesi hâlinde rekabetin yoğun olduğu bu ortamda daha iyi noktalara gelebileceği görülmektedir. Diğer taraftan, Gaziantep'te özellikle gastronomi ve inanç turizminde dünya lideri ülkelerle rekabet edebilmek adına yabancı turistlere odaklanan politikaların gerçekleştirilmesinin de yerli turist sayısının sabit kalmasına etki etmiş olabileceği düşünülmektedir.

Gastronomi turizmi, inanç ve kültür turizm gibi farklı turizm türlerinde yerli turistleri çekme potansiyeline sahip Gaziantep'in gerekli plan ve politikaları hayata geçirerek yerli turist sayısını artırma imkânı bulunmaktadır.

Tablo 3.2. Rakip İller ve Gaziantep Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Antalya	4.653.580	4.928.101	4.350.894	3.443.570	5.146.585	5.172.106	4.680.542	5.083.765
2	Adana	862.735	863.931	876.365	656.666	857.559	1.063.035	948.760	924.826
3	Konya	908822	971132	1081581	735109	1042492	1106712	877753	888.627
4	Gaziantep	640.963	681.944	745.933	482.280	772.959	1.009.210	798.982	886.080
5	Diyarbakır	290.339	397.996	494.735	362.874	513.622	608.074	462.040	520.707
6	Hatay	626.600	677.964	682.936	455.601	580.723	729.617	401.085	461.114
7	Şanlıurfa	386684	584311	603271	299232	472525	567210	290329	411.266
8	Mardin	228751	309089	382540	177878	386580	465117	227964	323.902
9	Kahramanmaraş	257399	323142	306307	227088	308760	343182	182776	194.384

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Sıralamada 2024 yılı dikkate alınmıştır.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerekli işletme iznine sahip tesislerin ağırladıkları yabancı turist sayısı istatistikleri değerlendirildiğinde de Gaziantep'in rakipleri arasında 2024 yılı esas alındığında 3. sırada yer aldığı anlaşılmaktadır (Tablo 3.3). 2024 yılı verilerine göre Diyarbakır, Adana, Hatay, Mardin, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'tan daha çok yabancı turiste ev sahipliği yapan Gaziantep, Antalya ve Konya'dan daha az yabancı turisti ağırlamıştır. 2020 yılında COVID-19 salgının etkisiyle dünya genelinde azalan turizm hareketliliği, yerli turist sayısını etkilediği gibi yabancı turist sayısını daha da derinden etkilemiş, 2021 yılı itibarıyla da bu hareketlilik yeniden artmaya başlamıştır.

Pandemi sonrası dönemde Nevşehir ve Konya illerinde yabancı turist sayısında ciddi bir toparlanma gerçekleştiği, buna karşın Gaziantep'te artan bir eğilim olsa da rakip illere oranla toparlanmanın daha düşük kaldığı görülmektedir.

Tablo 3.3. Rakip İller ve Gaziantep'e Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Antalya	10.814.879	15.072.144	18.870.842	6.697.757	15.171.136	22.185.936	20.662.085	23.414.564
2	Konya	77.952	120.999	167.539	39.554	76.929	164.766	162.426	181.406
3	Gaziantep	107.470	121.851	139.495	68.659	124.659	176.217	133.805	128.286
4	Adana	59.097	78.212	90.803	46.012	75.721	117.155	107.524	94.730

5	Diyarbakır	11.884	23.709	41.961	15.425	27.443	57.023	32.879	33.817
6	Mardin	12.020	23.232	27.836	8.890	28.962	41.537	25.535	27.869
7	Hatay	71.159	61.980	56.538	24.790	37.280	58.463	22.487	24.525
8	Şanlıurfa	20.005	20.350	24.074	11.553	24.496	33.490	18.110	23.191
9	Kahramanmaraş	5.383	5.728	6.896	4.394	4.934	8.143	2.364	3.702

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Sıralamada 2024 yılı dikkate alınmıştır.

Gaziantep farklı turizm türlerine ilişkin sahip olduğu potansiyeli, dünyadaki turizm eğilimlerine paralel olarak iyi değerlendirecek plan ve politikalarla yabancı turistlerin ilgisini çekebilecek güce sahiptir. Gaziantep inanç ve kültür turizminde yapmış olduğu girişimlerin haricinde özellikle gastronomi turizmi, macera ve spor turizmi, ekoturizm, sağlık turizmi, MICE turizm ile festival ve etkinlik turizminde ciddi rekabet avantajına sahip olabilir. Bu noktada, Gaziantep turizm potansiyellerinin çağdaş tanıtım ve pazarlama araçları kullanılarak hedef pazarlarda daha güçlü tanıtımının yapılması gerekmektedir. Ayrıca gerek yurt içi gerekse yurt dışındaki seyahat acenteleri ve tur operatörleri ile iş birlikleri geliştirilmeli, Gaziantep'in sahip olduğu bu turizm potansiyeli uluslararası düzeyde sunulmalıdır.

Turistlerin Gaziantep'te ve rakip illerde ortalama kalış süreleri incelendiğinde, Gaziantep'in 7. sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo 3.4). 2024 yılı verilerine göre Şanlıurfa ve Konya'dan daha fazla, Kahramanmaraş, Adana, Antalya, Mardin, Hatay ve Diyarbakır'dan daha az ortalama kalış süresine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3.4. Rakip İllerde Tesiste Ortalama Kalış Süreleri (Gün)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Antalya	3,95	4,20	4,05	3,28	3,61	3,67	3,71	3,53
2	Kahramanmaraş	1,69	1,59	1,69	1,69	1,72	1,71	2,00	2,16
3	Hatay	1,77	1,81	1,80	1,93	2,11	1,93	2,24	2,13
4	Mardin	1,59	1,56	1,48	1,72	1,58	1,60	1,78	1,76
5	Diyarbakır	1,61	1,57	1,51	1,57	1,55	1,65	1,76	1,69
6	Adana	1,62	1,69	1,65	1,66	1,67	1,70	1,69	1,66
7	Gaziantep	1,45	1,43	1,46	1,50	1,52	1,55	1,54	1,49
8	Şanlıurfa	1,73	1,67	1,69	1,76	1,63	1,65	1,64	1,53
9	Konya	1,50	1,37	1,35	1,41	1,42	1,43	1,43	1,44

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Sıralamada 2024 yılı dikkate alınmıştır.

Bu veriler incelendiğinde, Kahramanmaraş, Hatay ve Antalya haricindeki illerin tesiste ortalama kalış sürelerinin birbirlerine yakın olduğu; Antalya'nın ortalama 3 gün, Kahramanmaraş ve Hatay'ın ortalama 2 gün konaklama yapabilecek düzeyde turistlere daha uzun süreli deneyim imkânları sunduğu söylenebilir. Her ne kadar rakip iller olsalar da Gaziantep ve Şanlıurfa illeri konaklama sürelerini uzatmak adına turistlere daha kapsamlı tur paketleri hazırlayıp, sunarak kalış sürelerini arttırabilir. Ayrıca Gaziantep ili özelinde de farklı turizm türlerini bütünleştiren, farklı tur programları hazırlanarak hayata geçirilebilir ve bunun sayesinde turistlerin ortalama kalış süreleri uzatılabilir.

Gaziantep ve rakip illerde tesis doluluk oranları verileri incelendiğinde, 2024 yılında Gaziantep'in Diyarbakır, Konya, Mardin, Hatay, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'tan daha yüksek; Antalya ve Adana'dan ise daha düşük doluluk oranına sahip olarak 3. sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo 3.5).

Tablo 3.5. Rakip İllerde Tesis Doluluk Oranları (%)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Antalya	52,9%	60,1%	62,9%	20,5%	44,5%	60,0%	65,2%	68,1%
2	Adana	32,6%	36,2%	38,9%	28,4%	37,2%	42,7%	41,1%	39,6%
3	Gaziantep	24,5%	28,8%	34,7%	22,9%	36,5%	43,3%	37,6%	37,7%
4	Diyarbakır	23,8%	32,4%	36,9%	25,9%	36,4%	38,7%	33,6%	36,3%
5	Konya	25,6%	29,6%	34,3%	23,4%	32,5%	37,8%	35,7%	34,5%
6	Mardin	18,8%	24,5%	27,9%	13,4%	26,9%	30,3%	25,5%	33,5%

7	Hatay	20,4%	22,7%	24,0%	15,8%	22,4%	22,9%	24,8%	30,2%
8	Şanlıurfa	31,0%	43,6%	46,3%	21,0%	28,5%	32,7%	23,3%	29,7%
9	Kahramanmaraş	25,3%	29,3%	29,5%	19,9%	18,2%	25,5%	16,3%	21,4%

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Sıralamada 2024 yılı dikkate alınmıştır.

Gaziantep, her ne kadar çoğu rakibine oranla daha iyi bir noktada olsa da geçmiş yıllara göre doluluk oranlarındaki düşüşün sebepleri iyi değerlendirilmelidir. Doluluk oranlarındaki düşüşün sebebi olarak yaşanan büyük deprem felaketi gösterilebilir, bu düşüşün sadece Gaziantep ili özelinde olmadığı, tüm rakip illerde olduğu dikkati çekmektedir. Ayrıca artan yerli ve yabancı turist sayısına rağmen tesislerdeki doluluk oranının düşüş eğiliminde olması dikkat edilmesi gereken diğer bir husus olup, doluluk oranlarındaki düşüşün ulusal ve hatta uluslararası çaptaki faktörlerden olabileceği düşünülmelidir. Son yıllarda turizmde paylaşım ekonomisi uygulamalarından özellikle *Airbnb* gibi platformlar üzerinden vatandaşların yaşadıkları konutların bir kısmını veya ikincil konutlarını turistlerin kullanımına sunmaları nedeniyle T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerekli işletme iznine sahip tesisler yerine turistlerin bu konaklama imkânlarını tercih etmelerinin etkili olabileceği düşünülmelidir. Bu durum, yerel kültüre ve ürünlere erişim sağlamak isteyen turistlerin memnuniyetlerini arttırmak adına olumlu olarak değerlendirilebilirken Bakanlık tarafından denetimin yapılamaması, ülke ekonomisinde kayıpların yaşanmasına ve emniyet ile ilgili güvenlik zafiyetlerinin de yaşanmasına sebep olabilir. Bu noktada, bir taraftan *Airbnb* gibi platformlar resmî kurumlarca sıkı denetime tabi tutulurken diğer taraftan Bakanlıktan gerekli işletme belgelerine sahip olan konaklama işletmelerinin de turistlerin konaklamalarını cazip hâle getirecek, ilave çabalar göstermeleri gerekmektedir.

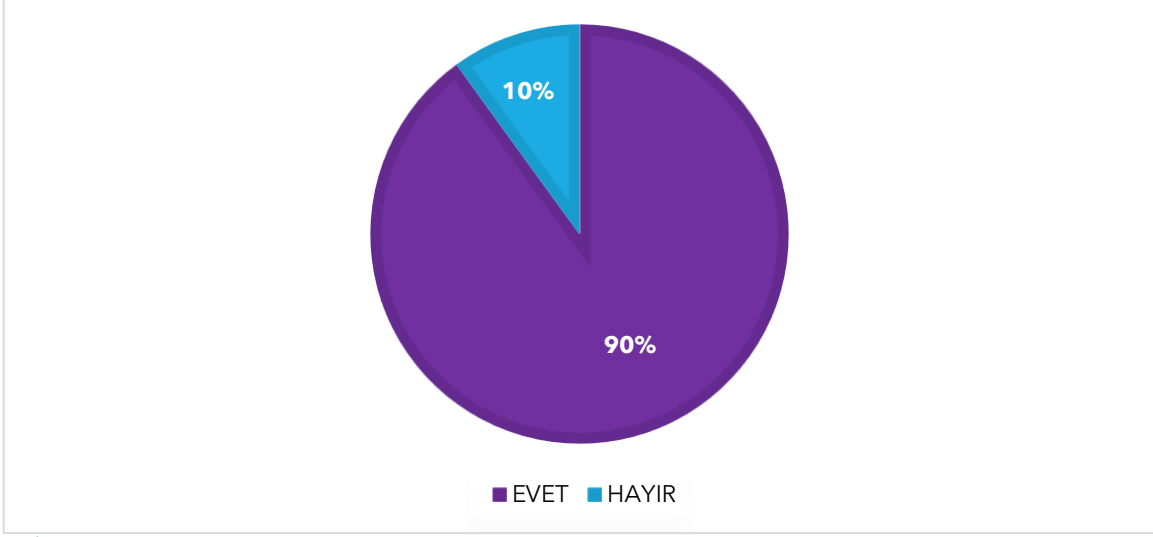
Dünya turizmindeki eğilimler dikkate alındığında, Gaziantep için özellikle yerel kültürü ve ürünleri deneyimlemek isteyen turistlerin talep göstereceği turizm türlerinin gelişim göstermesi beklenmektedir. Bu bağlamda, Gaziantep turizminin geleceği; altyapı yatırımları, uluslararası tanıtım çalışmaları ve sürdürülebilir turizm politikaları ile doğrudan bağlantılı olarak şekillenmektedir. Doğru stratejiler ve uzun vadeli planlarla, Gaziantep'in hem Türkiye'de hem de dünya çapında daha popüler bir turistik destinasyon hâline gelmesi mümkün görünmektedir.

4 Sürdürülebilirlik Analizi

Gaziantep turizmine kaynak oluşturan değerlerin korunarak gelecek nesillere aktarılabilmesinde sürdürülebilirlik bakış açısıyla yönetilmesi hayati öneme sahip bir konudur. Gaziantep, özellikle kültür ve gastronomi turizmi kapsamında Güneydoğu Anadolu'nun en önemli cazibe merkezlerinden birisi olmanın yanı sıra 2025 yılı içinde, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (PACE) tarafından verilen Avrupa Ödülü'nü (Avrupa idealini en aktif şekilde destekleyen şehir olması nedeniyle) almıştır. Sürdürülebilir turizm bir turizm türü olmayıp, tüm turizm türleri için benimsenmesi gereken bir yönetim anlayışıdır. Sürdürülebilirlik analizi ise turizmin uzun vadeli sürdürülebilirliğini ve etkilerini değerlendiren bir süreçtir. Turizm faaliyetlerinin çevresel etkilerinin en aza indirilmesi, yerel halka sosyoekonomik faydalar sağlanması ve kültürel mirasın korunması amaçlanmaktadır. Tüm bu noktalardan hareketle, Gaziantep ilinin sürdürülebilir turizm açısından detaylı bir şekilde değerlendirilmesi, GSTC (Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi) ve diğer önemli uluslararası kuruluşların kabul ettiği sürdürülebilirlik ilkeleri rehberliğinde gerçekleştirilmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin ilgili birimlerinden ve arama konferansının (11.04.2025) diğer katılımcılarından (Dernek ve Kooperatifler, İpekyolu Kalkınma Ajansı, TKDK-Tarım ve Orman-DHMI İl Müdürlükleri, KAGİDEM, İŞKUR, Oğuzeli Belediyesi, Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, GATOD, KOSGEB, Gaziantep Üniversitesi gibi) edinilen görüşlerin (43 kişi, %55,8 kadın-%44,2 erkek) de entegre edildiği söz konusu analiz, dört ana başlık altında (çevresel sürdürülebilirlik, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik, kültürel sürdürülebilirlik ve destinasyon yönetimi) ele alınmıştır.

4.1 Çevresel Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilir turizmin çevresel boyutu, turizm faaliyetlerinin doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin en aza indirilmesini ve doğal kaynakların korunmasını amaçlayan yönetim stratejilerini içermektedir. Sürdürülebilirlik analizi katılımcılarının büyük çoğunluğu (%90), Gaziantep'in doğal miras alanları ve varlıklarının listesinin mevcut olduğu görüşünü paylaşmaktadır (Şekil 4.1.1).

Şekil 4.1.1. İlinizde var olan doğal miras alanları ve varlıklarının bir listesi mevcut mudur?

Bu noktada söz konusu bu unsurların mevcudiyeti kadar koruma öncelikli yönetimini değerlendirmek gerekli olacaktır. Katılımcılar doğal çevre üzerindeki etkileri izlemek, ölçmek ve bunlara yanıt vermek için alınan önlemlere yönelik çeşitli önlemlerin (TGA-GBB iş birliğinde kurulan turizm komitesinin çalışmaları, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından çevre durum raporlarının hazırlanması ve ildeki tüm sektörler için 2023 yılında hazırlanan 2023 İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı, turizm projeleri öncesinde ÇED raporlarının alınması, Sanayi ve Ticaret Odası ve diğer kurum-kuruluşların düzenledikleri panel benzeri etkinlikler, doğal alanlarda ziyaretçi sayılarının izlenmesi ve taşıma kapasitesi aşılması durumunda sınırlamalara gidilmesi, ekoturizm ve doğa dostu turizm uygulamaların desteklenmesi, GBB-Üniversite iş birliği ile halkın çevre koruma bilinci kazanmasına yönelik eğitimlerinin verilmesi, yeşil alanların korunması için peyzaj düzenlemeleri ve koruma planları uygulamaları gibi) bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Gaziantep'te bulunan akarsuların büyük bir bölümü Fırat Nehri'ne dökülmektedir. Fırat Nehri Havzası, Tahtaköprü, Kayacık ve Hancağız baraj göletleri ile Burç, Zülfikar, Hacıarslan, Çakmak, Domuzderesi, Balıkalan, Nogaylar suni göletleri, Sacır, Karasu, Merzimen, Gözbaşı, Samözü ve Nizip çayları "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği" kapsamına girmektedir. 2008 yılında korunması gereken alan statüsüne alınmış olan Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alanı, barındırdığı kuş ve su basar ağaç toplulukları ile flora ve fauna bakımından oldukça kıymetlidir.

Gaziantep'te sulama amaçlı 3 baraj (Hancağız Barajı, Tahtaköprü ve Kayacık Barajı) ve enerji amaçlı işletilen Karkamış Barajı (ve Hidroelektrik Santrali) bulunmaktadır. Bunlardan Tahtaköprü Baraj Gölü de ilin önemli sulak alanlarından. Tahtaköprü Barajı, Karasu Çayı üzerinde İslâhiye ilçe sınırları içinde yer almakta olup bölge kuş türleri bakımından zengin bir potansiyele sahiptir ve birçok kuş türünün üreme alanı ve göçmen kuşların göç yolları üzerinde yer aldığından göçmen kuşların da kışlama ve barınma özelliğine sahip bir sahadır. Tahtaköprü Baraj Gölü, yaban hayatı geliştirme sahası olarak 2005 yılında koruma altına alınmıştır. Sulak alan ekosistem özellikleri nedeniyle diğer alanların ise koruma statüsü bulunmamaktadır.

Katılımcıların Gaziantep'te su yönetimine ilişkin çalışmalara verdikleri yanıtlar içerisinde su kaynaklarının gelecekteki durumu, su talebinin ve arzının izlenmesi amacıyla "Su Riski Değerlendirilmesinin" (iklim değişikliği, nüfus artışı ve tarımsal su tüketimi gibi konuları göz önünde

bulundurarak) yapıldığı vurgulanmaktadır. Ayrıca suyun modern teknolojiler kullanılarak arıtıldığı ve şehre güvenli bir şekilde dağıtıldığı, içme suyu kalitesinin izlenmesi konusunda düzenli aralıklarla numune alınarak analizlerin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Gaziantep, tabiat parkları açısından zengin olup (Dülükbaba, Huzurlu, Burç, Alleben, Millî Mücadele), söz konusu alanlar genellikle önemli flora ve fauna türleri, yapay göletler içeren orman alanları veya yayla ekosistemleridir. Bu alanlarda gerçekleştirilen rekreasyon ve turizm faaliyetlerinin istisnasız bir şekilde kaynak koruma öncelikli planlanması, sürdürülebilirlik bakış açısıyla ve dikkatle yönetilmesi gerekmektedir. Örneğin, kıymetli doğal yaşam ortamlarını bünyesinde barındıran ve Amanos Dağları'nın da bir parçası olan Huzurlu Yaylası, ekolojik niteliği korunması gereken bir alandır, aynı zamanda turizm merkezi de ilan edilmiştir.

Tabiat parklarının yanı sıra "Nur Dağı ve Çevresi", "Sof Dağı", "Gaziantep-Fevzipaşa-İslahiye arasındaki Çam Plantasyon Alanları", "Şehitkamil-Nurdağı-Şahinbey ilçe sınırlarını içine alan Yeşilce olarak anılan alan" ve "Araban Tepeleri ve Çevresi"nde korunması gereken flora (endemik, tehlike altına girmeye aday, kritik, zarar görebilir, tehlikede türler de dâhil olmak üzere) ve fauna (Fırat kaplumbağası ve kelaynak kuşunun da içlerinde yer aldığı amfibi, sürüngen, kuş, memeli türler gibi) türleri mevcuttur.

Gaziantep genelinde sulak alanlar da dâhil olmak üzere henüz koruma statüsü kazanmamış veya koruma altında olup tehlikeye maruz kalan, ekolojik niteliği korunacak tüm doğal alanların (Karkamış Taşkın Ovası, Sof Dağı, Gavur Gölü, Karasu kaynak Gölü, Huzurlu ve Dülükbaba Tabiat Parkları gibi) dikkatle yönetilmesi, koruma tedbirlerine özenle uyum sağlanması, plansız rekreasyon ve turizm gelişmeleri ve şehirleşme etkileri nedeniyle yok olmalarının önlenmesi gerekmektedir. Ancak bu sayede söz konusu alanlardaki flora ve faunaya ait türler ve habitatların sürdürülebilir bir bakış açısıyla gelecek nesillere aktarılabilmesi mümkün olacaktır. Şahinbey ilçesinin Durantaş Mahallesi'nde bulunan ve sıcaklığı 35°C olan termal su kaynağının turizm amaçlı kullanımında da sürdürülebilirlik anlayışı önceliklidir. T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından ortaya konan "Gaziantep Doğa Turizmi Master Planı"nda söz konusu tüm bu alanlar için sürdürülebilir turizm gelişim stratejisinin önceliklendirilmesi de bu durumu destekler niteliktedir. Aynı özen tarım alanları için de gösterilmelidir. Başta Antep fıstığı, zeytin ve bağ alanları olmak üzere tarımsal üretim alanlarının korunması, yapılaşma baskısının azaltılması, tahribatın önlenmesi için tedbirlerin alınması gerekmektedir. Gaziantep doğal mirasının sürdürülebilirliği hayati öneme sahip olup hassas çevrelerin korunması, doğal alanlarda ziyaretçi ve yaban hayatı yönetimi, bitki ve hayvan türlerinin korunması gibi ana hedefler doğrultusunda hareket edilmelidir. Bu kapsamda doğal alanların özellikleri, kapasitesi ve hassasiyetleri odaklı bir ziyaretçi yönetimi yaklaşımı ortaya konmalıdır.

Katılımcılar Gaziantep'in enerji tüketimini azaltma, kullandığı verimliliği artırma ve yenilenebilir enerji kullanımını artırma konularında öncü bir il olduğunu vurgulamışlar ve GBB'nin ilgili birimleri (Enerji Yönetimi ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü gibi) başta olmak üzere ilgili kurum-kuruluşlar tarafından;

- Projelerin (GBB ve yerel yönetimlerin kamu binalarında enerji verimliliğini artırmaya yönelik, binalarda izolasyon güçlendirmeleri, enerji tasarruflu aydınlatma ve ısıtma-soğutma sistemleri benzeri konuları içeren projeler gibi) yürütüldüğünü,
- Tesislerin (güneş enerjisi santralleri gibi) kurulduğunu,
- Toplu taşımada karbon emisyonunun azaltılmasını sağlayan çözümlerin (elektrikli otobüslerin kullanımı gibi) geliştirildiğini,

- Enerji verimliliğine yönelik eğitim ve bilinçlenme çalışmalarının yapıldığını,
- GBB'nin 2050 yılına değin sera gazı emisyonlarını %80 azaltmayı taahhüt ettiğini,
- Türkiye'nin ilk pasif evi olarak "Gaziantep Ekolojik Binası"nın yapıldığını ve burada özellikle ilköğrencilerine yönelik eğitimlerin verildiğini,
- "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı" ve "Gaziantep Yeşil Şehir Eylem Planı"nın hazırlandığını belirtmişlerdir.

Gaziantep, uzun yıllardır enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve iklim değişikliği konularında çalışmalar yürütmektedir. GBB, 2014 yılında "Enerji Yönetimi ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü'nü kurarak Türkiye'de ulusal ve uluslararası enerji projeleri yürüten ilk kurumlardan biri olmuştur. Ayrıca Belediye, sıfır karbonlu bina politikaları için ulusal taahhütler ve yol haritasının yanı sıra net sıfır karbonlu bina uygulaması için yerel stratejiler ve eylemler hazırlamaktadır. Bu strateji atık yönetimini de kapsamaktadır. GMM ve Gaziantep Üniversitesi iş birliğiyle geliştirilen ve İpek Yolu Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen pasif ve ekolojik ev, toplu taşıma araçlarıyla kolayca ulaşılabilen 100. Yıl Atatürk Kültür Parkı'nda yer almaktadır. Bu, GMM'nin iklim politikasının oluşturulmasında ilk "somut" adımdır. Yaklaşık 2.800 m² açık alana sahip olan bina, yenilenebilir enerji kaynakları, çevre dostu inşaat ve kendi kendine çalışan sistemler hakkında bilgi ve tanıtım merkezi olarak hizmet vermektedir. Bina, küresel ısınma, sıfır karbon ve atık yönetimi gibi konularda farkındalık yaratmak için kullanılmaktadır. 60 kişilik bir konferans salonunun yanı sıra ziyaretçilerin bilgi alabileceği bir bekleme alanı ve sergi kapasitesi olarak hizmet verecek bir fuaye alanı tasarlanmıştır. İlkokul çocuklarına çevre konularında farkındalıklarını artırmak için sürekli dersler verilmektedir. Hizmet binası ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgesine sahip olan GBB, 2015 yılında Uluslararası Enerji ve Çevre Ödülü'nü almıştır. Ayrıca Biyogaz Enerji Tesisi Projesi ile de Sürdürülebilirlik Akademisi'nin Sürdürülebilir İş Ödülleri'nde Karbon ve Enerji Yönetimi kategorisinde en iyi proje (2017) ödülünü kazanmıştır. Belediyenin güneş ve rüzgâr enerjisi santrallerine yönelik çalışmaları da olumludur. Yanı sıra Belediye internet sayfasında Bağlarbaşı Güneş Enerji Santrali ve Oğuzeli Biyogaz Enerji Santrali'ne ilişkin tesis ziyaret başvuru formunun yer alması, bu konuda yapılan çalışmaların geniş kitlelere tanıtımı açısından önemlidir.

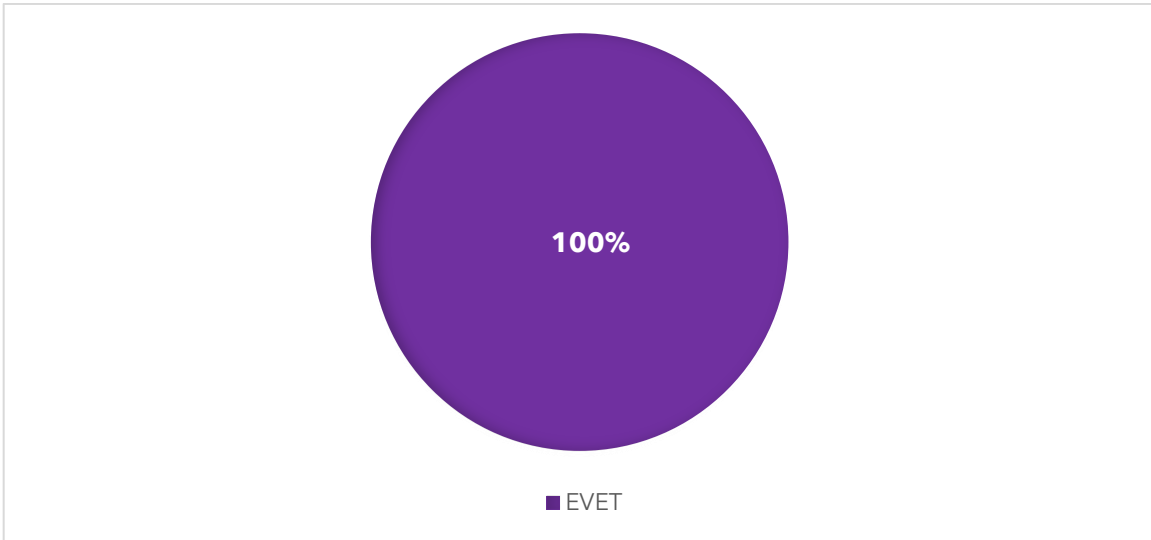
Gaziantep Üniversitesi, GBB ve Kalkınma Ajansı'nın ortak çalışma ürünü olan "Gaziantep Ekolojik Binası" ise enerji ile ilgili başka çalışma olup, burası çevre eğitimlerinin verildiği, yenilenebilir enerji teknolojilerinin de tanıtıldığı bir bilgilendirme merkezi olarak öne çıkmaktadır. Belediyenin yerel yönetim olarak söz konusu çalışmalarda üniversiteler, dernekler ve diğer kurum-kuruluşlar ile iş birliği içinde hareket etmesi, sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için katılımcı anlayışla ortaklıkların oluşturulması konusunda güzel bir örnektir. Kaynak yönetimi çevresel sürdürülebilirlik konusunda oldukça önemli bir konu olup bu doğrultuda enerji tasarrufu sağlamaya, verimliliği artırmaya yönelik programların kararlılıkla uygulanmasının yanı sıra yenilenebilir enerjiye yönelim ve işletmelere bu konudaki destek ve teşvik sağlanması beklentiler arasındadır.

Katılımcılar, "İl genelinde atık yönetimi nasıl yapılmaktadır?" sorusuna:

- Atıkların çöp depolama sahalarında depolandığı,
- GBB ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından atık yönetimi süreçlerinin (atıkların çevre dostu yöntemlerle bertarafı, tek kullanımlık plastik ürün kullanımının azaltılması, katı atıkların ayrıştırılması ve geri dönüştürülmesi uygulama ve tesisleri, atık miktarının ölçülmesi, raporlanması ve azaltılması, katı atıklardan enerji üretimi, organik atıklardan kompost yapımı gibi) önemsendiği,
- Atık yönetim planı (2024-Gaziantep il sıfır atık yönetim planı gibi) ve projelerinin (Bankam Atık/Şahinbey Belediyesi gibi) bulunduğu,
- Eğitim ve farkındalık programlarının (Gaziantep Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri gibi) yürütüldüğü şeklinde yanıtlar vermişlerdir.

Gaziantep'te atıklar, ilgili mevzuat doğrultusunda GBB tarafından düzenli çöp depolama sahalarında depolanmaktadır ve 2017 yılında kapasite artırımına gidilmiştir. Gaziantep Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi'ne Şahinbey, Şehitkamil, Oğuzeli, Nurdağı, İslâhiye, Araban ve Yavuzeli ilçelerinden atıklar kabul edilmektedir. Nizip'te bulunan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi 'ne ise Karkamış ve Nizip ilçelerinden atıklar kabul edilmektedir. Gaziantep Düzenli Katı Atık Depolama Tesisi bünyesinde metan gazından elektrik üretimi amacı ile yapılan çalışmalar neticesinde 2010 yılının şubat ayından itibaren elektrik üretimine başlanmıştır.

Gaziantep'te kanalizasyon ve yağmur suyu şebekelerinde toplanan tüm atık suların, farklı (paket, ileri biyolojik gibi) arıtma tesislerinde (Merkez, Kızılhisar, Araban Nurdağı gibi) arıtılması söz konusudur. Merkez Atıksu Arıtma Tesisinde arıtma sonucu ortaya çıkan çamur, çürütme ünitelerine gönderilerek biyogaz ve elektrik üretiminde kullanılmaktadır. Gaziantep atık su arıtma sistem ve tesislerinin varoluşunu katılımcıların tamamı da onaylamıştır (Şekil 4.1.2).

Şekil 4.1.2. İliniz genelinde atık su arıtma sistemleri ve tesisleri var mı?

Katılımcıların ulaşımda karbon emisyonu etkisinin azaltılması için neler yapıldığı sorusuna verdikleri yanıtlar şu başlıklar altında ele alınmaktadır:

- Toplu taşıma araçlarının çevre dostu hâle getirilmesi (elektrikli, CNG'li otobüs; elektrikli tramvay gibi),
- Toplu taşıma güzergâhlarının ve bisiklet yollarının artırılması,
- Elektrikli araçların çoğaltılmasının teşvik edilmesi,
- Çevre dostu projelerin (metrobüsün karbonsuzlaştırılması, elektrikli bisiklet kullanımı, elektrikli araç şarj istasyonlarının artırılması gibi konularda) artırılması,
- Yürüyüş yolları ve yeşil alanlar.

2025 yılında aldığı Avrupa ödülünde Gaziantep'ten, Türkiye'de iklim değişikliğine karşı eylem planı uygulayan ilk şehir olarak bahsedilmektedir. GBB'nin çabalarıyla iklim değişikliği etkilerinin hafifletilmesine yönelik çalışmalar neticesinde katılımcı bir yaklaşımla "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı"nın (2018) hazırlanması ve ayrıca İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından 2019 yılında Gaziantep, Kilis ve Adıyaman özelinde "İklim Değişikliğine Uyum Araştırma Raporu"nun ortaya konması sevindiricidir. "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı"nda yer aldığı şekliyle, GBB 2030 yılı için sera gazı emisyonlarını en az %40 azaltmayı taahhüt etmektedir. Söz konusu hedefe uyum

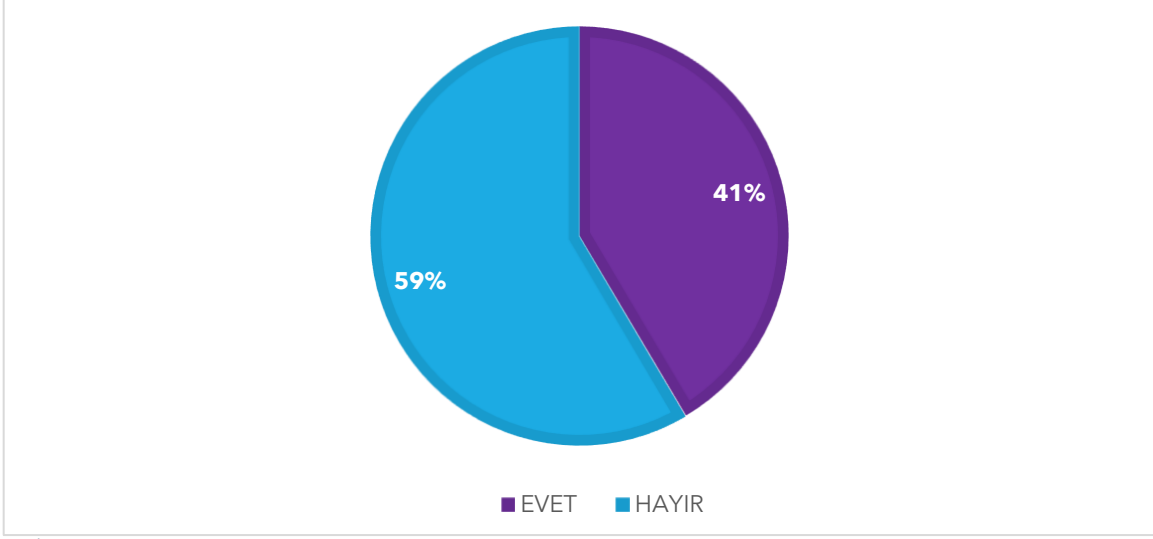
başarısının gözlemlenebilmesi adına izleme ve denetim çalışmalarının aksaksız yürütülmesi ve iklim eylem planı dâhil tüm planların süreç içinde katılımcı bir yaklaşımla güncellenmeleri önemli olacaktır.

Gaziantep şehir içi ulaşımında, banliyö tren hattı (Gaziray), bisiklet paylaşım sistemi (GaziBis) ve şebeke elektriği ile çalışan toplu taşıma amaçlı tramvayın varlığı ve CNG'li (sıkıştırılmış doğalgazlı) otobüsler çevreci ulaşım alternatiflerinin varlığı açısından olumlu örneklerdendir. Ayrıca akıllı ulaşım sistemlerine yönelik çalışmalar, veri güvenliğini artırmak amacıyla 2017 yılında (akıllı otoparklar, akıllı ulaşım projeleri, engelli bireylere yönelik çözümler gibi konuları da içerecek şekilde) revize edilmiştir. GBB tarafından Aralık 2024'te 79 km uzunluğa sahip bir bisiklet yolu (bisiklet park yerleri, bisiklet paylaşım istasyonları, tamir istasyonları da içerecek şekilde) tamamlanmıştır, söz konusu yolun uzatılması hedeflenmektedir. Bu örneklerdeki çevre dostu ulaşım çözümleri, Gaziantep açısından oldukça önemli olup raylı sistemde yeni hatların oluşturulması, bisikletle ulaşım ağının yaygınlaştırılması ve elektrikli araç kullanımına yönelik kolaylaştırıcı tedbirlerin (mevcut araç şarj istasyonlarının artırılması gibi) artırılması önerilmektedir.

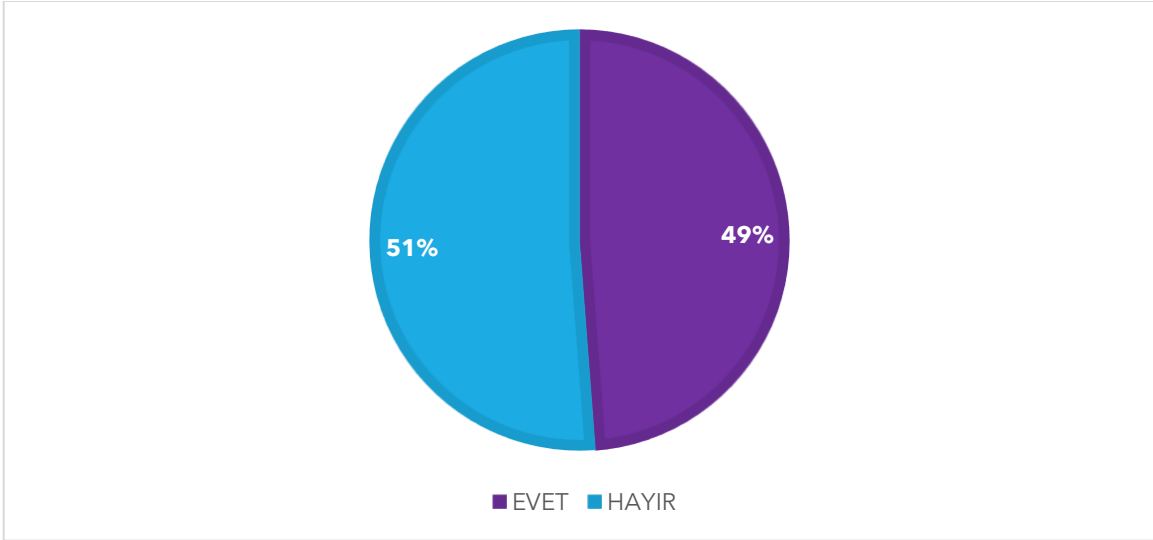
Atık ve emisyon yönetiminin temel alındığı bir yaklaşım, çevresel sürdürülebilirliğin önemli unsurlarındandır. Bu anlamda atıksu, katı atık, sera gazı emisyonları ile iklim değişikliği etkilerinin hafifletilmesi ve düşük etkili ulaşım gibi çözümlerin yanı sıra ışık ve gürültü kirliliği konularına da özenle yaklaşılmalıdır. Zira katılımcıların "İl genelinde ışık ve gürültü kirliliğini engellemek için ne tür önlemler alınmaktadır?" sorusuna verdikleri yanıtlar içinde "Alınan önlemlerin bulunduğu (gürültü uyarı levhaları, trafik düzenlemeleri ve hız sınırları, duyarlı aydınlatma sistemleri gibi) ancak yetersiz olduğu" ifade edilmektedir. Ayrıca özellikle gürültü kirliliğinin bir kültür meselesi olduğu, bu konuda caydırıcı önlemlere yer verilmesi ve konu ile ilgili paydaşların birlikte hareket etmesi gerektiği, yeşil alanların artırılması ve farkındalık çalışmalarının da önemli katkılar sağlayacağı vurgulanmıştır.

4.2 Sosyal ve Ekonomik Sürdürülebilirlik

Sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik noktasında turizm faaliyetlerinin yerel halka ve yerel ekonomiye nasıl bir fayda sağladığının değerlendirilmesi gerektiğinden, Gaziantep turizminin il ekonomisine doğrudan ve dolaylı katkısının (ziyaretçi hacmi ve harcamaları, istihdam, yatırım ve ekonomik faydanın dağılımı gibi konuları içerecek şekilde) izlenmesi ve sonuçların kamuoyu ile paylaşılması önemlidir. Katılımcıların "İlinizde ziyaretçi yoğunluğunun yerel halkın da ihtiyaç ve istekleri gözetilerek bütün bir yıla yayılmasını sağlayacak organizasyonlar mevcut mudur?" (Şekil 4.2.1) (%58,5 hayır) ve "Yerel/bölgesel işletmeleri, tedarik zincirlerini ve sürdürülebilir yatırımları destekleyerek turizm harcamalarının yerel/bölgesel ekonomide tutulmasını teşvik etmek için önlemler alınmakta mıdır?" (%51,2 hayır) (Şekil 4.2.2) sorularına verdikleri yanıt göstermektedir ki bu konudaki çabaların artırılması gerekmektedir.

Şekil 4.2.1. İlinizde ziyaretçi yoğunluğunun yerel halkında ihtiyaç ve istekleri gözetilerek bütün bir yıla yayılmasını sağlayacak organizasyonlar mevcut mudur?

Şekil 4.2.2. İlinizde yerel/bölgesel işletmeleri, tedarik zincirlerini ve sürdürülebilir yatırımları destekleyerek turizm harcamalarını yerel/bölgesel ekonomide tutmasını teşvik etmek için önlemler alınmakta mıdır?

Gaziantep turizminin sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği noktasında turizm kaynaklı ekonomik büyümenin bölge sakinleri için istihdam, eğitim ve bilinçlenme, sosyal hizmetler gibi konularda somut faydalara dönüştürülmesi oldukça kıymetlidir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, (%58,3 evet) "turizm sektöründeki KOBİ'lerin teşvik, destek gibi olanaklara yönlendirildiklerini" belirtmişlerdir. Eğitim ve istihdam fırsatlarının kadınlar, engelli bireyler ve gençlerin de dâhil olduğu çok geniş kesimler için erişilebilir olması hedeflenmelidir. Yerel işletmeler, yerel tedarik zinciri, çevreci ve sürdürülebilir yatırımların yanı sıra bölgenin doğasını ve kültürünü yansıtan yerel sürdürülebilir ürünlerinin gelişimi desteklenmeli, bu sayede yerel ekonomi canlandırılmalıdır. Yerel ürün ve hizmetler belirlenmeli, turizm işletmelerinin bunları tercih etmelerini sağlayan teşvik ve destekler ortaya konmalı, kadın kooperatifleri, yerel çiftçi ve zanaatkarlar ile gıda üreticilerinin turizm değer zincirine katılımları artırılmalıdır. GBB'nin "Haydi Tarladan Sofraya Projesi" bu konuda olumlu bir örnek olup, benzer çalışmaların geliştirilerek yaygınlaştırılması beklenmektedir.

Bu süreçte işletmeler, turistler ve halk da yerele katkı konusunda destek vermelidir. Ayrıca insan hakları konusundaki gerekliliklerle uyumlu ve kamuoyuna açık bir yaklaşım benimsenmelidir. Turizm tesis ve hizmetlerinin engelli bireyler de dâhil olmak üzere herkes için erişilebilir olması ve erişim olanaklarını içeren bilgilere kolayca ulaşılabilmesi önemlidir.

4.3 Kültürel Sürdürülebilirlik

Kültürel sürdürülebilirlik kapsamında yerel mirasın ve kültürel kimliğin korunması ve tanıtılmasına odaklanılmaktadır. Gaziantep UNESCO gastronomi şehri olmasının yanı sıra ulusal ve AB tescilli ürünleri (Antep baklavası, Araban sarımsağı ve Menengiç kahvesi) tescilli coğrafi işaretli ürünleri, kültürel koruma alanları, müzeleri, ulusal ve uluslararası festivalleri, geleneksel el sanatları gibi çok değerli kültürel unsurları bünyesinde barındırmaktadır. Bu kapsamda kültürel miras unsurlarının envanteri, korunması, yeterli tanıtımı ve sürdürülebilirlik bakış açısıyla yönetimi öne çıkmaktadır. Yerel ürün ve üreticiler ile zanaatkârlara destek de oldukça önemlidir. Katılımcıların "İlinizde yerel/bölgesel çiftçileri, zanaatkârları ve gıda ürün ve el sanatlarının tanıtımı ve satışını desteklemek için neler yapılmaktadır?" sorusuna verdikleri yanıtlar ise şu şekilde özetlenebilir:

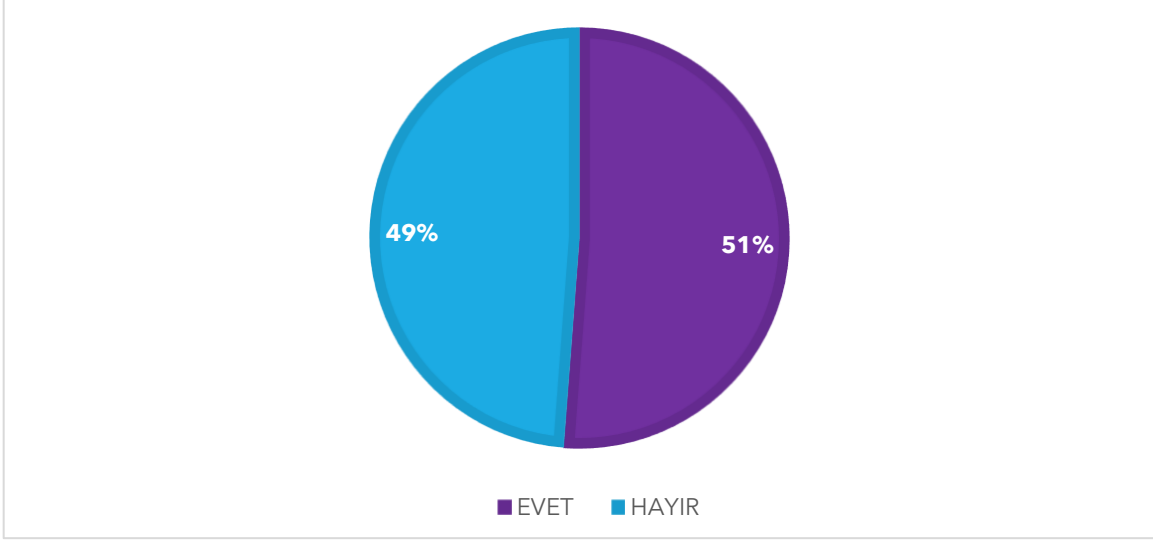
- Kalkınma Ajansı tarafından verilen destekler, yerel yönetimler ve olgunlaşma enstitüsünün çalışmaları,
- Tarım sektöründe verilen eğitimler ve meslek edinme kursları,
- Festivaller (GastroAntep benzeri), çalıştaylar, tanıtım günleri, sergiler, yemek atölyeleri ve fuar katılımları,
- Kooperatifleşmenin desteklenmesi, yerel ürün satışına yönelik dükkânlar, belediyelerin küçük girişimci ve zanaatkârlara etkinliklerde ücretsiz stant temini,
- Bakırcılar Çarşısı ve buradaki yerel el sanatlarının öğretilmesine yönelik çalışmalar,
- Yerel pazarların kurulması (Haydi Tarlada Sofraya projesi gibi),
- Coğrafi işaret tescili ve marka değerinin artırılmasına yönelik çalışmalar.

Kültürel sürdürülebilirlikte kültürel varlıkların, eserlerin korunmasının yanı sıra yerel halkın bu unsurlara erişimin olanaklarının kısıtlanmaması, kültürel alanların ziyaretçi yönetimi ve ziyaretçilerin doğru ve açıklayıcı materyallerle bilgilendirilmesi gibi hususlar da önemli olacaktır. Bu noktada Gaziantep turizminden elde gelirin önemli bir kısmının kültürel unsurların koruma ve onarımında kullanımı gerekmektedir. Ayrıca kültürel koruma alanları, müzeler gibi taşıma kapasitesinin sınırlayıcı olduğu yerlerde ziyaretçi yönetimini de içeren yönetim planlarının yapılarak uygulamaya aktarılması önemlidir. Bu anlamda Yesemek (2020) yönetim planı ve Gaziantep Doğa Turizmi Master Planı gibi çalışma örnekleri artırılmalıdır. Kültürel alanlarda ziyaretçi (karşılama ve tanıtım) merkezlerinin de yapılması ve sürdürülebilirlik anlayışıyla yönetimi beklenmektedir.

Gaziantep (somut ve somut olmayan) kültürel mirasını oluşturan öğelere ilişkin kurum ve kuruluşların internet sayfalarında yer alan bilgilerin güncel ve kapsayıcı nitelikte olması, gelişen teknoloji doğrultusunda (yapay zekâ ve dijital dönüşüm uygulamaları gibi) ele alınmaları önemlidir. Örneğin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ndeki 3 unsurun (Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, Gaziantep Yeraltı Suyu Yapıları: Livas ve Kasteller, Zeugma Arkeolojik Alanı) daha etkin tanıtımı hedeflenmelidir. Tanıtım, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarında hedef grup olarak ziyaretçilerin yanı sıra yerel halkın da önceliklendirilmesi gerekmektedir. Gaziantep, UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'nda Gastronomi teması ile yer aldığından, *Slow Food* Gaziantep çalışmalarının geliştirilmesi ve Gaziantep Yeryüzü Pazarı'nın kurulması gibi çalışmaların başlatılması önemlidir.

4.4 Destinasyon Yönetimi

Katılımcıların %54,8'i "İlinizde sürdürülebilirlik stratejinizi gösteren (çevre, toplum, kültür ve ekonomik değerler dikkate alınarak hazırlanmış) uzun vadeli bir doküman mevcut mudur?" sorusunu, hayır şeklinde yanıtlamışlardır. Benzer şekilde katılımcıların %59,5'u, Gaziantep'te kamu ve özel sektörden temsilcilerin yer aldığı ve sürdürülebilirlik konusunda uzman personel içeren bir topluluk/organizasyon/komitenin bulunmadığını ifade etmiştir. Yerel halkın ise turizm ile ilgili planlara yeterince dâhil edilmediği (%51,2 evet) anlaşılmaktadır (Şekil 4).

Şekil 4.4.1. İlinizde yerel halk turizm yönetimi ile ilgili planlamalara dâhil edilmekte midir?

Tüm bu noktalardan hareketle katılımcıların ifadelerine göre hâlihazırda TGA-GBB iş birliğinde kurulmuş olan turizm komitesinin, ilgili paydaşlarla ve katılımcı bir anlayış içinde turizm faaliyetlerinin yerel, ulusal ve uluslararası yasa ve standartlara uygunluğunu yakından takip eden ve doğal/kültürel unsurların korunması ve sürdürülebilirliği için gerekli önlemlerin alınmasını hedef edinen bir yaklaşımla çalışmalarını etkin bir şekilde yürütmesi gerekmektedir.

Diğer yandan katılımcıların %54,8'ine göre "il tanıtımında kullanılan bilgilerin doğruluğunu kontrol eden bir mekanizma" ve %66,7'sine göre "ziyaretçilerin destinasyon hakkında geri bildirim verebilecekleri bir mekanizma" bulunmaktadır.

En son yaşanan 6 Şubat 2023 depremi ve yıkıcı etkileri düşünüldüğünde katılımcıların büyük çoğunluğunun (%73,8) "ile ait uygun bir risk azaltma, kriz yönetimi ve acil durum müdahale planı bulunduğunu" belirtmeleri de afet yönetimi çalışmalarının önemsendiğini göstermektedir.

Son olarak Gaziantep turizmine yönelik ziyaretçi sayılarının artırılması önemli olmakla birlikte destinasyon yönetiminin yalnızca nicel bir yaklaşımla değil, ziyaretçi yönetimini de içerecek şekilde ele alınması oldukça önemlidir. Zira doğal ve kültürel mirasa yönelik çalışmaların aşırı ticarileştirilmesi, bu değerlerin özgünlüğünü ve önemini azaltabilir ve bu durum destinasyon sürdürülebilirliği açısından büyük riskler oluşturabilir.

5

Akıllı Turizm ve Dijital Görünürlük Analizi

5.1 Dijital Görünürlük ve Aramalar

Gaziantep ilinin dijital görünürlük ve aranmalara ilişkin analizi, *Google Trends* internet sitesi aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. *Google Trends* verilerine göre Gaziantep ile ilgili son bir yıldaki genel aramaların büyük bir çoğunluğu, Türkiye kaynaklı gerçekleşmiştir. Türkiye'den sonra sırasıyla arama yapılan ülkeler; Suriye, Kıbrıs, Almanya, İsviçre, Hollanda, Fransa, Birleşik Krallık, Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri şeklindedir. Elde edilen bulgulardan Gaziantep ilinin hem Türkiye'den hem de dünyanın çeşitli yerlerinden ilgi duyulan bir destinasyon olmasına rağmen Türkiye içinden aramaların daha fazla sayıda olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda "Gaziantep" kelimesi ile ilgili en alakalı artış gösteren anahtar kelimelerin sonuçları genel kategoriler, seyahat kategorisi, yiyecek ve içecek kategorisi şeklinde Tablo 5.1.1'de sunulmaktadır.

Tablo 5.1.1. Google Kullanıcı Aramalarında Gaziantep

Genel Kategoriler		Seyahat Kategorisi		Yiyecek ve İçecek Kategorisi	
Anahtar Kelime	Arama Artış Oranı	Anahtar Kelime	Arama Artış Oranı	Anahtar Kelime	Arama Artış Oranı
Şehir Hastanesi	Büyük Çıkış	Gaziantep Otelleri	Büyük Çıkış	Etli Ekmek	Büyük Çıkış
İmsakiye	+%4.550	Ajet	Büyük Çıkış	Gaziantep Gastronomi Festivali 2024	+%1.850
Seçim Sonucu 2024	+%3.500	Çukurova Uluslararası Havalimanı	+%1.950	Antep Fıstık Ezmesi Nasıl Yapılır	+%1.800
Ajet	+%3.500	Gaziantep Orduevi	+%450	Turizm Uygulama Oteli	+%180
Arsa	+%1.650	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Misafirhanesi	+%250	Gaziantep Katmeri	+%160
Gaziantep Nüfusu 2024	+%750	Gaziantep Kamu Misafirhaneleri	+%170	Gaziantep Kebapçıları	+%140
Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	+%350	G. Ü. Turizm Uygulama Oteli	+%170	Patlıcan Kebabı	+%110
Gaziantep	+%350	Haritalar	+%120	Antep Usulü Yağlı Köfte	+%100
Ezan Vakti 2024	+%200	Zeugma Mozaik Müzesi	+%120	Metanet Katmer	+%100
Gaziantep Haber	+%190	Gaziantep Karayolları Misafirhanesi	+%120	Şöbiyet	+%100
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	+%190	Göbeklitepe	+%110	Gaziantep Çıtır Lahmacun	+%100
Öğretmenevi	+%150	Bilet	+%110	Hışvahan	+%100
Antep Gezilecek Yerler	+%100	GAP Turu	+%100	Gaziantep'te Ne Yenir	+%90
Gaziantep Uygulama Oteli	+%80	Gaziantep Otogarı	+%100	Kurabiye	+%90
Gaziantep Otelleri	+%70	Öğretmenevi	+%90	Yayla Çorbası	+%90

Kaynak: Google. İlgili analizler 15.03.2025 tarihlidir.

Tablo 5.1.1'e göre Google kullanıcılarının arattığı anahtar kelime kategorilerinde genel bilgiler kategorisi kapsamında şehir hastanesi, imsakiye, seçim sonucu ve Ajet yüksek artış oranına sahiptir. Seyahat kategorisinde Gaziantep otelleri ve Ajet, büyük çıkış gösteren anahtar kelimeler olurken bunları Çukurova Uluslararası Havalimanı takip etmiştir. Yiyecek ve içecek kategorisinde ise etli ekmek büyük çıkış gösterirken bunu Gaziantep Gastronomi Festivali ve Antep fıstık ezmesi anahtar kelimeleri izlemiştir. Diğer taraftan Gaziantep turizm çekiciliklerine ilişkin özel anahtar kelimeler ve arama terimleri, TripAdvisor.com başta olmak üzere internet sitelerinden elde edilerek analiz edilmiş olup ilgili anahtar kelimelere ilişkin son bir yıla ait arama artış oranları Tablo 5.1.2'de sunulmaktadır. Sonuç olarak Gaziantep turizm çekiciliklerinin ulusal ve uluslararası çerçevede yüksek potansiyel taşıdığını belirtmek mümkündür.

Tablo 5.1.2. Google Trends Aramalarında Gaziantep

Aratılan Anahtar Kelime	Arama Ülkesi (Sıralama Önceliğiyle)	Arama İlgili Düzeyi
Gaziantep Kalesi	Türkiye (100 ve üzeri), Filistin, Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Rumkale	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya, Birleşik Krallık	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Yemekleri	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Baklava	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Kebap	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Katmer Gaziantep	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Yöresel Lezzetler	Karadağ (100 ve üzeri), Türkiye	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Müzesi	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Hayvanat Bahçesi	Türkiye (100 ve üzeri), Almanya	Yıllık 100 ve aşağısı
Gaziantep Gezilecek Yerler	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Turizm	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Mutfağı	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Gastronomi Festivali	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Yesemek Açık Hava Müzesi	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Hamam Müzesi	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Elmacı Pazarı	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Savaş Müzesi	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Piştirici Mescidi ve Kasteli	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Kurtuluş Camisi	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Botanik Bahçesi	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Dülükbaba Mesire Alanı	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Elmacı Pazarı	Türkiye	Yıllık 100 ve üzeri
Gaziantep Bakırcılık	Özbekistan	Yıllık 100 ve üzeri
Zeugma Mozaik Müzesi	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Emine Göğüş Mutfak Müzesi	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Zeugma Belkıs Antik Kenti	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Tarihi Gümrük Hanı	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Bakırcılar Çarşısı	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Hızır Yaylası (Letnik Khyzyr)	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Alleben Tabiat Parkı	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Karpuzatan Mesire Alanı	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı
Medusa Cam Eserler Müzesi	Türkiye	Yıllık 1 ve aşağısı

Kaynak: Google Trends. İlgili analizler 15.03.2025 tarihlidir. Puanlama, 100 değerinin en yaygın şekilde aranan sorguyu, 50 değerinin bunun yarısı kadar sıklıkta aranan bir sorguyu gösterdiği görece bir ölçekte belirtilir.

5.2 Akıllı Destinasyon

Akıllı destinasyon kavramı, turizm faaliyetleriyle ilgili bilgilerin anlık olarak paylaşılabilmesine, tüm paydaşların entegre bir platform üzerinden koordinasyon sağlayabilmesine ve kaynakların etkin bir

şekilde yönetilebilmesine olanak tanıyan sistemlere dayanmaktadır. Bu sistemler; bulut bilişim, mobil iletişim, nesnelerin interneti ve yapay zekâ gibi modern bilişim teknolojilerinin kullanımıyla turistlerin destinasyonla etkileşimlerini ziyaret öncesi, süreci ve sonrasında dinamik ve sürdürülebilir hâle getirerek hem destinasyon rekabetçiliğini artırmakta hem de yerel toplulukların katılımını güçlendirmektedir.

Avrupa akıllı turizm başkenti kriterleri, şehirlerin ve destinasyonların dijital dönüşüm, kültürel mirasın korunması ve yaratıcı endüstrilerin entegrasyonu, sürdürülebilirlik ilkelerinin benimsenmesi ve erişilebilirliğin evrensel tasarım prensipleri çerçevesinde sağlanması şeklinde dört temel kriter doğrultusunda yenilikçi, akıllı ve kapsayıcı çözümler geliştirmelerini teşvik etmektedir. Bu kapsamda dijitalleşme kriteri çerçevesinde turizm hizmetlerinin bilişim teknolojileri tabanlı çözümler ve dijital araçlar vasıtasıyla desteklenerek destinasyon deneyim kalitesinin artırılması ve hizmetlerin kişiselleştirilmesi amaçlanmaktadır. Kültürel miras ve yaratıcılık kriterinin temel amacı ise yerel kültürel değerlerin korunması ve yaratıcı endüstrilerin entegrasyonu yoluyla turistlere özgün ve zenginleştirilmiş bir deneyim sunulabilmesidir. Sürdürülebilirlik kriteri ile ekonomik, çevresel ve sosyokültürel dengelerin titizlikle gözetilerek yerel halkın karar alma süreçlerine aktif katılımının sağlanması ve belirlenen stratejilerin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması hedeflenmektedir. Erişilebilirlik kriteri ise kapsayıcı ve entegre ulaşım ile haberleşme altyapılarının, toplumsal çeşitliliği yansıtan dezavantajlı gruplar dâhil tüm kesimlerin gereksinimlerini karşılayacak şekilde tasarlanmasını öngörmektedir. Bu bağlamda destinasyonların teknolojik altyapılarını kullanarak turistlere kişiselleştirilmiş ve zenginleştirilmiş turizm deneyimleri sunması, yerel kültürel değerlerin ön plana çıkarılması ve doğal kaynakların sürdürülebilir şekilde yönetilmesi temel prensipler olarak belirlenmektedir.

Avrupa akıllı turizm başkenti kriterlerine uygun bir akıllı destinasyon, entegre ulaşım ve haberleşme altyapılarıyla erişilebilirliği sağlarken çevresel, ekonomik ve sosyokültürel sürdürülebilirliği dengeleyen uygulamaları da gerekli kılmaktadır. Dijital araçlar ve bilişim teknolojileri tabanlı çözümlerle desteklenen hizmetler, yerel kültür ve yaratıcı endüstrilerle harmanlanarak turist deneyimini zenginleştirmektedir. Böylece destinasyon, modern turizm anlayışının ve sürdürülebilir kalkınmanın temel unsurlarından biri olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 5.2.1. Gaziantep İlinde Dört Kriteria Göre Mevcut Akıllı Şehir Uygulamaları

Dijitalleşme	Kültürel Miras ve Yaratıcılık	Sürdürülebilirlik	Erişilebilirlik
<ul style="list-style-type: none"> Visit Gaziantep Mobil Uygulaması ALO 153 Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB) Mobil Uygulaması Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Ücretsiz Wi-Fi Noktaları Açık Veri Portalı Dijital Kütüphane Gaziantep Kart Mobil Uygulaması Yolcu Bilgilendirme Sistemi ve Akıllı Duraklar Sinyalizasyon Trafik Yönetim Merkezi Değişken Mesaj Panoları Akıllı Kavşak İzleme ve Sistem Entegrasyonları Trafikte Bluetooth Sensörler Yazılım Köyü Akıllı Taksi 	<ul style="list-style-type: none"> Başlıca Tarihi ve Kültürel Mekânlarda ve Müzelerde, Sesli Rehberlik, QR Kod, İnteraktif Kiosk, Sanal (VR) ve Artırılmış (AR) Uygulamaları Akıllı Ulaşım Hizmetleri Akıllı Şehir Yol Haritası 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrikli Araç ve Şarj İstasyonları Paylaşımlı E-Skuter Environment (Çevre)-IoT Projesi GAZİBİS Bisiklet Kiralama Sistemi Ekolojik Bina (PassivHaus) Trafik Işıklarında Yeşil Dalga Çevre Dostu Kamu Binası Projesi Sfır Karbon Destek Programı Düzbağ İçme Suyu Projesi Akıllı Bitki Fabrikası Akıllı Çiçek ile Güneş Enerjisi (KRİTA) Projesi Yaya Sayacı Akıllı Kavşak (Loop) Sistemi 	<ul style="list-style-type: none"> Engelsiz Yaşam Merkezi Görme Engelliler İçin Sesli Uyarı Sistemi Erişilebilir Yaya Butonu Engelliler için Hastane SMS Yönlendirme Sistemi Toplu Ulaşımında Panik Butonu Güvenli Park Alanları Deprem Master Planı Trafikte Kesintisiz Güç Kaynağı Sistemi Bluetooth Teknolojisiyle Seyahat Sürelerinin Kısaltılması Akü Şarj İstasyonları (Engelli Bireyler için) Glutensiz Başka Bir Kafe Online Satış Bisiklet Yolları ve Bisikletli Ulaşım

<ul style="list-style-type: none"> Elektronik Denetleme (EDS) ve Plaka Tanıma (PTS) Sistemleri Akıllı Medikal Hizmetleri 		<ul style="list-style-type: none"> Akıllı Park ve Bahçe Sulama IoT Hava Kalitesi Ölçüm Gaziantep Akıllı ve Sürdürülebilir Ulaşım Projesi (GAUS) 	<ul style="list-style-type: none"> Müzelerde Temassız Kredi Kartı ve Gaziantep Kart Uygulaması Mobil Bilet ile Giriş GAZIRAY Banliyö Hattı
--	--	--	--

Kaynak: Ulusal Akıllı Şehir Açık Veri Platformu (ULASAV); GBB Akıllı Şehirler ARGE İnovasyon Müdürlüğü.

Gaziantep ilinde Tablo 5.2.1'de yer alan turizm odaklı faaliyetler ile birlikte şehirde hayata geçirilen Genel Akıllı Şehir Uygulamaları aracılığıyla vatandaşlara hizmetler sunulmaktadır. Söz konusu uygulamalar aşağıda yer alan Tablo 5.2.2'de bulunmaktadır.

Tablo 5.2.2. Gaziantep İlinde Dört Kriteria Göre Mevcut Akıllı Şehir Uygulamaları

Dijitalleşme	Kültürel Miras ve Yaratıcılık	Sürdürülebilirlik	Erişilebilirlik
<ul style="list-style-type: none"> Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB) E-Belediye Hizmetleri Kadın Dostu Gaziantep Mobil Uygulaması Genç Gaziantep Mobil Uygulaması GASKİ E-Belediye Hizmetleri Emekli Kart Mobil Uygulaması Veri Koordinasyon Merkezi Haşere Kontrol ve Dezenfeksiyon Hizmetleri Kapsamında Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Saha Otomasyon Sistemi İş Takip Sistemi Sinyal ve Levha Görev Yönetimi Uygulamaları Mezarlık Kiosk Bilgi Hizmetleri Gaziantep Okuyor Mobil Uygulaması Dijital Çocuk Mobil Uygulaması 	<ul style="list-style-type: none"> GETEM E-Kütüphane / Erişilebilir Kitap Dondurarak Kurutma (Freeze Dry) Tesisi 	<ul style="list-style-type: none"> Güneş Enerji Santralleri (27 MW) Biyogaz Enerji Santralleri (Oğuzeli, Bağbaşı) Sürdürülebilir Enerji İklim ve Eylem Planı Merkezi Su Kumanda Sistemi (SCADA) Çiftçi Kart Uygulaması Dolu Topu (Dolu Savar) Sistemi Tarımda Erken Uyarı Sistemi Tarımsal Üretimde Mobil Analiz Laboratuvarı ve Toprak Tarama Organik Gübrenin Alana Özgü Enjeksiyonu Toprak Mobil Veri Sistemi Afet Bölgesi Ortak Makine Parkı (OMAK) 	<ul style="list-style-type: none"> Ağız ve Diş Sağlığı Tanı - Tedavi Aracı Anneler Üzülmesin, Bebekler Ağlamasın Projesi Mobil Kanser Tarama (Mamografi) Aracı Alzheimer Merkezi - Moral Evi Akıllı Hasta Takip Cihazı Toplu Taşımada Şoför Kartı Gaziantep Kart Gaziantep Kart'ın Belediye Tesislerinde Kullanımı Emekli Kart Hafriyat Araç Takip Sistemi İş Kariyer Merkezi Evim Dünyalara Bedel Mobil Uygulaması Tek Kartla Ödeme Sistemi Ayak Sağlığı ve Tabanlı Üretim Merkezi Görüntülü Destek Hattı Işıklı Kapı Zili Sistemi İşçi İmla Duy Beni Projesi

Kaynak: Ulusal Akıllı Şehir Açık Veri Platformu (ULASAV); GBB Akıllı Şehirler ARGE İnovasyon Müdürlüğü.

Gaziantep iline ilişkin Tablo 5.2.2'de yer alan Akıllı Şehir Uygulamalarına ilave olarak proje aşamasında olan *Akıllı Engelli Otoparkı Sesli ve Işıklı Uyarı Sistemi, Akıllı Parklanma, Dijital Triaj, GASTEK (Gaziantep Akıllı Sağlıklı Teknolojik Engelsiz Kent) Uygulaması, Trafik Işıklarında Hologram Sistemi, İtfaiye Araçlarının Ulaşımı için Yapay Zekâ Sistemleri, Metaverse ile Eğitim ve Tatbikat Sağlanması, Muhtar Bilgilendirme Sistemi, Sosyal Yardımlar Şehir Yönetim Platformu-Büyük Veri-Yardım Takip Modülü, Yerde ve Havada Müdahale için Otonom Araçlar Edinilmesi* gibi yenilikçi projeler bulunmaktadır.

Gaziantep, akıllı turizm uygulamaları alanında ilerlemeler gerçekleştirmiş bir şehirdir. Özellikle Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin geliştirdiği mobil araçlar, kent yaşamını kolaylaştırmanın yanı sıra turistler için de değerli olanaklar sunmaktadır. Turistlerin temel ihtiyaçlarına cevap veren bir gezi rehberi niteliğindeki Visit Gaziantep uygulaması dikkat çekerken Gaziantep Kart uygulaması şehir içi ulaşımı kullananlar için kolaylıklar sağlamaktadır. Gelecekte yapay zekâ destekli turist asistanları, akıllı reklamcılık ve AR/VR teknolojilerinin kullanılmasıyla Gaziantep'teki turizm deneyimi daha da

zenginleşebilecektir. Akıllı turizm teknolojilerinin yaygınlaşması, Gaziantep’i hem daha rekabetçi hem de yerli ve yabancı turistler için daha cazip bir destinasyon hâline dönüştürecektir. Gaziantep’in sahip olduğu tarihî, kültürel ve gastronomi zenginliklerini akıllı turizm uygulamaları aracılığıyla sunarak desteklemesi, şehrin turizm potansiyelini önemli ölçüde yükselterek şehrin turizmden elde ettiği gelir düzeyini artıracak ve turizm ekonomisini geliştirecektir.

Gaziantep ili 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında hazırlanan Akıllı Şehirler Olgunluk Değerlendirme Modelinin uygulanmasıyla oluşturulan Ulusal Akıllı Şehir Endeksi’ne göre 2023 yılında Türkiye’nin 81 ili içerisinde 14. sırada bulunmaktadır. Akıllı Şehir Yönetimi ve Akıllı Uygulamalar şeklinde iki ana başlık ve 21 bileşenden oluşan endekse ilişkin geçmiş yıllara ait sıralamalar incelendiğinde ise Gaziantep ilinin 2022 yılı için 10. sırada, 2021 ve 2020 yılları için 15. sırada yer aldığı görülmektedir. Bunlara ilave olarak 2023 yılındaki gerilemenin hangi bileşenlerden kaynaklandığını tespit edebilmek amacıyla 20 Mart 2025 tarihi itibarıyla endeks üzerinde karşılaştırma analizi yapılmıştır. Gerçekleştirilen analize ilişkin 2020, 2021 ve 2022 yıllarının karşılaştırılmasında endekste yer alan karşılaştırma aracı kullanılmıştır. Ancak endekste 2023 yılı için karşılaştırma dizini yer almadığından dolayı 2023 yılına ilişkin karşılaştırma, endeks üzerinde sunulan renk skalası üzerinden gerçekleştirilmiştir. Buna göre 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait Gaziantep ilinin Ulusal Akıllı Şehir Endeksi’ndeki konumu Tablo 5.2.3’te sunulmaktadır. Tablo 5.2.3’te bulunan yeşil renkli oklar bir önceki yıla göre ilerlemeyi, kırmızı renkli oklar gerilemeyi göstermektedir. Mavi renkli oklar ise durumun bir önceki yıla göre değişmediğini işaret etmektedir.

Tablo 5.2.3. Gaziantep İlinin Ulusal Akıllı Şehir Endeksi Sıralamalarındaki Görünümü

Başlık ve Bileşenler	2020 Yılı (Sıralama: 15/81)	2021 Yılı (Sıralama: 15/81)	2022 Yılı (Sıralama: 10/81)	2023 Yılı (Sıralama: 14/81)
Akıllı Şehir Yönetimi	↑	↓	↑	→
Strateji Yönetimi	↓	↑	↑	→
Yönetişim	↓	↑	↓	↓
Politika Yönetimi	↑	↓	↓	→
Bütüncül Hizmet Yönetimi	↑	↓	↓	→
İş Yönetimi	↑	↓	↓	→
Akıllı Şehir Uygulamaları	↓	↑	↑	→
Akıllı Yönetişim	↑	↓	↑	→
Çevre	↓	↑	↓	→
Ekonomi	↑	↓	↑	→
Enerji	↑	↓	↑	↓
İnsan	↓	↑	↓	↓
Ulaşım	↑	↓	↑	→
Yapılar	↑	↓	↑	→
Sağlık	↓	↑	↓	→
Afet ve Acil Durum Yönetimi	↓	↑	↓	→
Güvenlik	↓	↑	↓	→
İletişim	↓	↑	↑	→
Bilgi Teknolojileri	↓	↑	↑	↓
Bilgi Güvenliği	↑	↓	↑	↓
Mekân Yönetimi	↓	↑	↑	→
Altyapı	↓	↑	↑	↓
Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS)	↓	↑	↑	↓

Kaynak: T.C. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Akıllı Şehir Endeksi.

Tablo 5.2.3’e göre Akıllı Şehir Yönetimi başlığı ve bu başlığın altında bulunan Yönetişim, Politika Yönetimi, Bütüncül Hizmet Yönetimi ve İş Yönetimi bileşenlerinin gerileme kaydetmesinin yanında Akıllı Şehir Uygulamaları başlığı ve bu başlığın altında yer alan Çevre, Enerji, İnsan, Sağlık, Afet ve Acil Durum Yönetimi, Güvenlik, Bilgi Teknolojileri, Bilgi Güvenliği, Altyapı ve Coğrafi Bilgi Sistemi bileşenlerinin gerileme gösterdiği görülmektedir. Söz konusu gerilemenin en önemli sebepleri arasında Gaziantep ilinin 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen 11 şehir arasında olmasından

kaynaklandığı düşünölmektedir. Ancak yukarıda belirtilen ve son dönemde gerileme görölen akıllı şehir bileşenlerinin iyileştirilmesine öncelik verilmesi ve planlanan projelerin hayata geçirilmesi sayesinde kısa sürede daha güçlü bir konuma ulaşılması mümkün olacaktır.

6

Gaziantep Turizminin GZ Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER

ZAYIF YÖNLER

KONAKLAMA	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">• Butik otel, pansiyon, zincir otel gibi farklı segmentlerde seçenekler mevcuttur.• Tarihi konakların turizme kazandırılması otantik konaklama deneyimi sunmaktadır.• Bazı oteller gastronomi ve kültürel etkinliklerle entegre hizmet sunmaktadır.• Şehir merkezine yakın oteller ulaşım açısından avantajlıdır.	<ul style="list-style-type: none">• Fiyatlar yüksek, hizmet kalitesi değişkendir.• Yabancı dil bilen personel sayısı düşüktür.• Uluslararası zincir otel markası sayısı sınırlıdır.• Toplam yatak kapasitesi büyük kongreler için yetersizdir.• Engelli dostu erişim ve oda düzenlemeleri birçok tesiste eksiktir.
ULAŞTIRMA	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">• Gaziantep Havalimanı şehirle bağlantılı ve erişimi kolaydır.• Tramvay ve belediye otobüs hatları şehrin birçok bölgesini kapsamaktadır.• Karayolu bağlantıları gelişmiş, komşu illere ulaşım kolaydır.	<ul style="list-style-type: none">• Metro, hızlı tren gibi yüksek kapasiteli sistemler mevcut değildir.• Yürünebilir ve bisiklet yolları gelişmemiştir.• Turistik yönlendirme levhaları yetersiz ve genelde tek dil seçenektir.• Havalimanı-şehir içi transfer hizmetleri profesyonel ve yeterli değildir.• Kırsal alanlara ulaşım seferleri sınırlıdır.
İNSAN KAYNAKLARI	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">• Genç nüfus oranı yüksektir, eğitilebilir iş gücü bulunmaktadır.	<ul style="list-style-type: none">• Personelin çoğu meslekî formasyona sahip değildir.

<ul style="list-style-type: none"> • Belediyeler dönemsel meslek içi eğitimler sunmakta, bazı işletmeler hizmet içi eğitim ve motivasyon faaliyetleri uygulamaktadır. • Üniversite mezunlarının sektöre kazandırılması noktasında farkındalık yüksektir. • İstihdam fırsatları açısından turizm çok sektörlü yapıya sahiptir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ücret politikası ve çalışma koşulları sektörde istikrarsızlık yaratmaktadır. • Yabancı dil bilen ve kültürler arası iletişim yetkinliği olan personel sayısı düşüktür. • Mevsimsellik, kayıt dışı istihdam ve işe devamsızlık oranı yüksektir. • İnsan kaynakları yönetimi işletmelerde sistematik değildir.
MODERN SANAT VE KÜLTÜRE DAYALI TURİZM	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Barak müziği, tiyatro ve sanat atölyeleri gibi çağdaş üretimler desteklenmektedir. • Sanayi ve kültür birleşimi deneyim turizmi için yeni fırsatlar sunabilir. • Bazı kültür merkezleri ve festival mekânları gençlere hitap etmektedir. • Yaratıcı endüstri potansiyeli girişimciliğe uygundur. • Kültür sanat etkinliklerine ilgi duyan turist profili talep açısından gelişim göstermektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sanat galerisi, açık alan sergi ve gösteri alanları sayısı azdır. • Kültür politikaları, sanat alanını stratejik sektör olarak değerlendirmemektedir. • Yerel sanatçılar için sınırlı destek mekanizmaları vardır. • Sanat-turizm iş birlikleri ve ağ yapısı zayıftır. • Etkinlikler tanıtım ve erişim noktasında sınırlıdır.
İL TURİZM YÖNETİMİ	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Belediye, Valilik ve Kalkınma Ajansı arasında iş birliği kültürü gelişmektedir. • Arama konferansları ve çalıştaylarla katılımcı planlama uygulamaları denenmektedir. • Bazı stratejik planlar ve raporlar hazırlanmaktadır. • Kamu yatırımlarıyla müze ve kültürel altyapı desteklenmiştir. • Yerel yönetimler festival ve etkinlik planlamasında aktiftir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Destinasyon Yönetim Ofisi gibi önemli bir kurumsal yapı eksiktir. • Yıllık plan, bütçe ve izleme sistemi oluşturulmamıştır. • Kurumlar arası veri paylaşımı ve koordinasyon mekanizması sınırlıdır. • Özel sektör-kamu diyalogu süreklilik arz etmemektedir.
TURİZM EĞİTİMİ VE YEREL FARKINDALIK	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Üniversitelerde turizm, rehberlik ve gastronomi programları mevcuttur ve genç nüfus oranı yüksektir, bu nedenle eğitimi personel potansiyeli bulunmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sektörde çalışanların çoğu meslekî eğitim almamıştır ve uygulamalı eğitim altyapısı (uygulama oteli, mutfak vb.) sınırlıdır. • Esnaf ve çalışanlarda turistlerle iletişim becerisi düşüktür.

<ul style="list-style-type: none"> Bazı otellerde staj ve uygulamalı eğitim imkânı sunulması kalifiye personel yetişmesinde güçlü imkânlar sunmaktadır. Belediyeler halk eğitim ve meslek edindirme kursları düzenlemekte, sivil toplum kuruluşları turizm farkındalık projeleri yürütmektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> Turizm istihdamı geçici ve düşük ücretli olduğu için nitelikli gençler sektörde kalmamaktadır, iş gücü devir hızı yüksektir.
TANITMA VE PAZARLAMA	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> Gastronomi odaklı tanıtım kampanyaları ulusal ölçekte ses getirmekte, kültürel ürünler tanıtımda farklı disiplinlerle sunulmaktadır. Belediye ve kurumlar sosyal medya ve görsel medya içerikleri üretmektedir. Görsel kimlikte gastronomi, çarşılar ve kültürel öğeler kullanılmaktadır. Özel işletmeler bireysel kampanyalarla tanıtıma katkı sunmaktadır. Tanıtım ve pazarlamada belediye etkilidir. 	<ul style="list-style-type: none"> Tanıtım faaliyetlerinin sürekliliği ve stratejisi yoktur. İçerik üretiminde yabancı hedef kitleye erişim düşüktür. Sosyal medya hesaplarında kurumsal bakış açısı eksiktir. Marka şehir kimliği yalnızca gastronomiye indirgenmiştir. Fuar ve uluslararası tanıtım etkinliklerine katılım yetersizdir.
SOKÜM VE EL SANATLARI	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> Kutnu, bakırcılık, yemeni, sedef gibi özgün el sanatları yaşatılmaktadır. Çarşı ve atölyeler hâlen üretim işlevini sürdürmektedir. SOKÜM unsurları kültürel etkinliklerde yer almaktadır. Bazı ürünler tescil almış ve ulusal marka değeri kazanmıştır. Üretici-turist etkileşimi bazı bölgelerde başarıyla sağlanmaktadır. Yaşayan insan hazinelerinin varlığı şehrin tanınırlığını arttırmada önemli bir rol oynamaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> Genç nesillerde meslekî devamlılık düşüktür. Turistik hediyelik ürünlerde çeşit azlığı ve sunum eksikliği vardır. Üretim alanları merkezî bölgelerde değildir, erişim zayıftır. El sanatları ürünlerine yönelik pazarlama ve ambalajlama teknikleri modernleştirilmemiştir. Sanal mağazacılık ve e-ihracat altyapısı geliştirilmelidir.
KONGRE TURİZMİ	
Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> Sanayi, ticaret ve akademik kapasite, kongre noktasında önemli, güçlü alanlar sunmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> Organizasyon firmalarıyla kurumsal iş birlikleri gelişmemiştir. Konaklama, ulaşım ve etkinlik alanları arasındaki entegrasyon zayıftır.

<ul style="list-style-type: none"> • Üniversite, hastane ve fuar alanları kongre turizmüne uygun fiziki altyapıya sahiptir. • Gaziantep Havalimanı ve şehir içi ulaşım sistemleri kongre ulaşımını kolaylaştırmaktadır. • Kongre sonrası gastronomi ve kültürel alanlara erişim mümkündür. • Bölgesel kongre organizasyonlarına ev sahipliği geçmişi vardır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uluslararası kongrelerin şehre ilgisi sınırlıdır. • Kongre sonrası şehirde kalış süresini uzatacak entegre gezi programları yetersizdir.
--	---

FESTİVAL VE ETKİNLİK TURİZMİ

Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> • Gaziantep Gastronomi Festivali ve Kültür Yolu etkinlikleri marka değerini artırmaktadır. • Dört mevsim düzenlenebilir etkinlikler için uygun iklime sahiptir ve düzenlenen festivaller şehirde ekonomik canlılık oluşturmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Festival alanları fiziki kapasite ve konfor açısından yetersizdir. • Etkinlikler yıl bazında içerik tekrarına düşmektedir. • Otopark, yönlendirme, güvenlik gibi lojistik hizmetlerde sorunlar yaşanmaktadır. • Festival takvimi önceden ilan edilmediği için şehir dışı ziyaret azdır. • Etkinlik sonrası somut kalıcı projeler ortaya koyulmalıdır.

GASTRONOMİ TURİZMİ

Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> • UNESCO tescilli mutfak kültürü ile Gaziantep, gastronomi turizminde uluslararası bilinirlik kazanmıştır. • Yöresel ürünlerin çeşitliliği ve Antep fıstığı, baklava gibi coğrafi işaretli lezzetler dikkat çekmektedir. • Yerel halkın geleneksel tariflere bağlılığı, otantik deneyim sunulmasına olanak tanır. • Gastronomi festivalleri ve tanıtım etkinlikleri şehrin bu alandaki markalaşmasına katkı sağlamaktadır. • Aile işletmelerinin yaygın olması, kültürel aktarımı destekleyen mutfak deneyimleri yaratmaktadır. • Erişilebilirlik kolaydır. • Baharat zenginliği büyük avantaj sağlamaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Restoran ve lokantalarda hizmet kalitesi standart değildir. • Bazı işletmelerde menü çeşitliliği düşük, sunum kalitesi zayıftır. • Fiyatların yüksek olması yerli turistin erişimini zorlaştırmaktadır. • Yabancı dilde menü, dijital tanıtım ve rezervasyon altyapısı sınırlıdır. • Gastronomik anlatılar ve mutfak hikâyeleri turistlere etkin şekilde aktarılmamaktadır. • Hijyen endişeleri bulunmaktadır.

YAYLA VE EKOTURİZM

Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> Fırat Nehri, Dülük Ormanı ve Yavuzeli Kanyonu gibi doğal alanlar önemli ekoturizm kaynaklarıdır. Tarımsal üretim yapılan köylerde agroturizm entegrasyonu mümkündür. Doğa ile baş başa kalmak isteyen turist profiline uygun ortamlar mevcuttur. Huzurlu Yaylası örnek olarak gösterilebilir. Biyolojik çeşitlilik gözlemine uygun orman ve kırsal alanlar bulunur. Sessizlik, temiz hava ve görsel peyzaj, sürdürülebilir turizm fırsatları yaratmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> Ekoturizm destinasyonlarının tanıtımı yetersizdir. Rotalar belirlenmemiş, işaretlemeler ve güvenlik önlemleri eksiktir. Yerel halkın ekoturizm ve çevresel farkındalık düzeyi düşüktür. Ekoturizm tesis altyapısı (konaklama, ulaşım, yönlendirme) yetersizdir. Doğal alanlarda denetimsizlik nedeniyle tahribat riski bulunmaktadır. Doğal alanların tanıtımı kapsamında nitelikli projeler, yok denecek kadar azdır.
SPOR VE MACERA TURİZMİ	
Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> Rumkale, Köklüce Kanyonu ve Fırat çevresi doğa sporları için uygun, doğal alanlardır. Dağ bisikleti, trekking, kano gibi etkinlikler için potansiyel mevcuttur. Genç turist profili spor ve macera deneyimlemeye ilgidir. Keşfedilmemiş rotalar macera turizmi için fırsat sunar. Doğa temelli bireysel girişimler desteklenmeye açıktır. Genç nüfusun varlığı bu girişimlerde önem arz etmektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> Macera rotaları tanımlanmamış ve haritalandırılmamıştır. Ekipman, güvenlik ve yönlendirme altyapısı eksiktir. Profesyonel spor rehberliği hizmeti yaygın değildir. Yasal düzenleme ve sigorta prosedürleri eksiktir. Tanıtım eksikliği nedeniyle spor ve macera açısından destinasyon bilinirliği düşüktür.
KÜLTÜR TURİZMİ	
Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> Zeugma Müzesi, Bakırcılar Çarşısı ve tarihî yapılar kültür turizminin temel unsurlarıdır. Hitit, Roma, Osmanlı gibi çok kültürlü bir geçmiş mevcuttur. Tarihî mahallelerde yaşam devam etmektedir, kültürel süreklilik sağlanmaktadır. El sanatları, çarşı-pazar düzeni ve geleneksel mimari korunmaktadır. Kültürel festivaller, ziyaretçilerin yerel yaşamı deneyimlemesini sağlamaktadır. Lokasyon, birçok avantajı beraberinde getirmektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> Rehberlik hizmetleri profesyonel düzeyde sunulamamaktadır. Yönlendirme ve bilgilendirme levhaları eksik ve çoğunlukla Türkçedir. Kültürel rotalar netleştirilmemiştir. Alanlara yönelik koruma uygulamaları bazı alanlarda yetersizdir. Kültürel ürünlerin hikâyeleştirilmesi ve dijital sunumu eksiktir. Güvenlik noktasında endişeler duyulmaktadır.

İNANÇ TURİZMİ	
Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> • Yuşa Peygamber Türbesi, Dülük Antik Kenti ve Ökkeşiye gibi dinî alanlar, bölgenin köklü inanç geçmişini yansıtmaktadır. • Şehirde hem İslami hem de diğer inançlara ait ibadet yerlerinin bulunması, çok kültürlü inanç turizmi rotalarına olanak sağlamaktadır. • Antik dinî alanların bazıları doğal güzelliklerle iç içe konumlanmıştır, bu da inançla doğayı birleştiren bir deneyim yaratır. 	<ul style="list-style-type: none"> • İnanç merkezlerinin çoğunda tanıtıcı materyaller (broşür, kare kod, dijital anlatım) bulunmamaktadır. • Temizlik, düzen ve fiziki bakım koşulları birçok türbede yetersizdir. • Bu alanlarda görevli personelin eğitimsiz olması, ziyaretçilere doğru bilgi aktarımını zorlaştırmaktadır. • Ulaşım altyapısı (yol, yönlendirme tabelaları) eksik olduğu için erişilebilirlik sınırlıdır. • Alan yönetim planlarının olmaması, taşıma kapasitesinin aşılmasına ve yapısal bozulmalara yol açmaktadır.
SAĞLIK TURİZMİ	
Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> • Üniversite ve özel hastaneler sağlık altyapısını güçlü kılmaktadır. • Termal kaynaklar alternatif sağlık turizmi potansiyeli barındırmaktadır. • Körfez ülkelerine yakınlık, bölgesel hastaların talep potansiyelini artırmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uluslararası akreditasyonlar ve danışma ofisleri eksiktir. • Tercümanlık, sağlık koordinasyonu ve konaklama entegrasyonu yetersizdir. • Termal tesisler altyapı ve hizmet açısından modernize edilmemiştir. • Sağlık turizmine yönelik tanıtım faaliyetleri düşük ve dijital görünürlük sınırlıdır.
SOMUT KÜLTÜR MİRASINA DAYALI TURİZM	
Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
<ul style="list-style-type: none"> • Zeugma, Bakırcılar Çarşısı, Kale, hanlar ve camiler gibi miras alanları zengindir. • Tarihî mahallelerde yaşam ve ticaret hâlen sürmektedir. • Müzeler arası çeşitlilik ve zengin koleksiyonlar dikkat çekmektedir. • Restorasyon çalışmaları bazı bölgelerde başarılı örnekler sunmuştur. • Yapı türü ve fonksiyon bakımından mimari çeşitlilik mevcuttur. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bazı tarihî yapılar yıkılma riski taşımaktadır ve koruma eksiktir. • Miras alanlarında ziyaretçi yönlendirme, dinlenme alanları, bilgilendirme sistemleri eksiktir. • Ziyaretçi kapasitesi hesaplanmadan kullanım planlanmaktadır. • Anlatı ve dijital tanıtım hizmetleri düşüktür. • Koruma ve turizm dengesine ilişkin bütünleşik planlar yapılmamıştır.

7

Stratejik Amaçlar ve Hedefler

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2030 çerçevesinde aşağıdaki Stratejik Amaçlar belirlenmiştir.

1. Bölgeyi Ziyaret Eden Kişi Sayısının Artırılması
2. Turizm Gelirlerinin Artırılması
3. Turizm Kaynaklı Yerel Kalkınmanın Desteklenmesi
4. Alternatif Turizme Yönelik Proje Sayısının Artırılması
5. Kültürel Değerlerin Turizme Kazandırılmasına Yönelik Yatırımların Artırılması

Stratejik amaçlar ve bu amaçlara yönelik ölçülebilir sayısal hedefler, bu bölümde yer almaktadır. Kapadokya Üniversitesi Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi verilerini, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, UN Tourism Barometresi, Avrupa Seyahat Komisyonu (ETC) ve WTTC üzerinden sağlamaktadır. Kapadokya Üniversitesi, UN Tourism, UN SDSN ve GSTC üyesi ve çözüm ortağıdır. Bu veriler ışığında tahminlerini ilgili uluslararası projeksiyonlarda belirtilen trendler ve raporlara göre yapmaktadır.

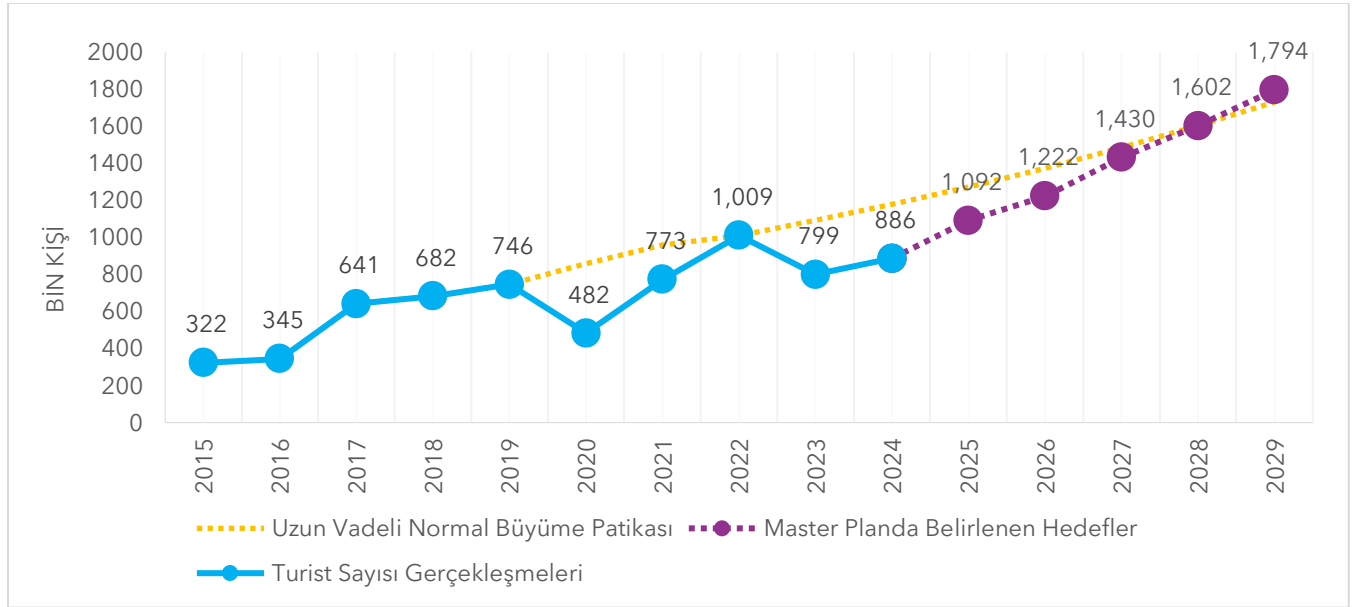
31 Ocak 2024 tarihli T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı resmî verilerine göre 2024 yılı için 62 milyon turist, 2030 yılı hedefi olarak 82 milyon turist öngörülmektedir. Bu verilerin büyüme oranları hesaplamalarda dikkate alınmıştır. Kapadokya Üniversitesi Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından iç turizm kaynaklı turizm geliri hesaplanırken 2016-2024 dönemine ait ortalama kişi başı iç turizm harcamaları verisi TÜİK'ten alınmış ve harcama verisi, Merkez Bankası tarafından yayınlanan döviz kurlarının yıllık ortalaması kullanılarak ABD dolarına çevrilmiştir. Yabancı turistlerin ABD doları cinsinden harcamaları hesaplanırken 2016-2024 dönemine ait ortalama turist başı harcama verisi, toplam konaklama süresi ve türlere göre harcama verileri TÜİK'ten alınmış ve ilin turizm yapısı ve konaklama eğilimlerine uyarlanmıştır. Yerli turistlerin 2025-2030 dönemine ait ortalama harcama eğilimleri hesaplanırken 2016-2024 dönemine ait veriler kullanılarak doğrusal regresyon analizi ile tahmin yapılmıştır. Bu verilerin dışında uluslararası turizm tercihlerine ait raporlar da dikkate alınmıştır. Salgın sonrası ortaya çıkan "revenge" (intikam) turizmi, macera turizmi ve "regenerative" (yenileyici) turizm tercih oranlarının yükselişi de değerlendirilmiştir. Dünyadaki turistlerin yeni trendlere yönelimindeki turistik satın alma oranları ve harcama çeşitleri projeksiyonları sunan "Euromonitor International" ve "Mastercard Travel Industry Trends" raporları da çalışmaya kaynak oluşturmuştur.

7.1 Bölgeyi Ziyaret Eden Kişi Sayısının Artırılması

7.1.1 Yerli Ziyaretçi Sayısını Artırmak

Gaziantep turizmi 2020 ve 2021 yıllarında etkili olan küresel COVID-19 salgını ve ardından 2023 yılında gerçekleşen deprem felaketinden yerli ziyaretçi sayısı bakımından olumsuz etkilenmiştir. COVID-19 salgınının ardından gerçekleşen hızlı toparlanma neticesinde yerli turist sayısında 2022 yılında zirve noktası gerçekleşmiş, ancak takip eden yıllarda sayıda düşüş gözlemlenmiştir. Sonuç olarak Gaziantep'te yerli turist sayısı 2023 ve 2024 yıllarında uzun vadeli büyüme trendinin altında seyretmiştir.

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2030 içindeki politikaların devreye alınması ile birlikte 2025-2028 döneminde toparlanma sürecinin devam ederek uzun vadeli büyüme trendinin yeniden yakalanacağı, 2028-2029 döneminde ise kademeli olarak bu trendin üzerine çıkacağı öngörülmektedir. Gaziantep mevcut durumda Türkiye'nin en fazla yerli turist ağırlayan destinasyonları arasında yer almaktadır. Şehrin taşıma kapasitesi dikkate alınarak planlama dönemi içinde yerli turist sayısının artış hızının yabancı turist sayısı artış hızından daha yavaş gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Bu değerlendirme çerçevesinde, planlama dönemi sonunda, Gaziantep'e gelen yerli ziyaretçi sayısının 2029 yılında 2024 yılına göre %102 oranında artarak yaklaşık 1 milyon 794 bin kişi seviyesinde gerçekleşeceği hesaplanmaktadır (Şekil 7.1.1.1).

Şekil 7.1.1.1. Gaziantep Yerli Turist Sayısı, Master Plan Hedefleri ve Uzun Vadeli Eğilim

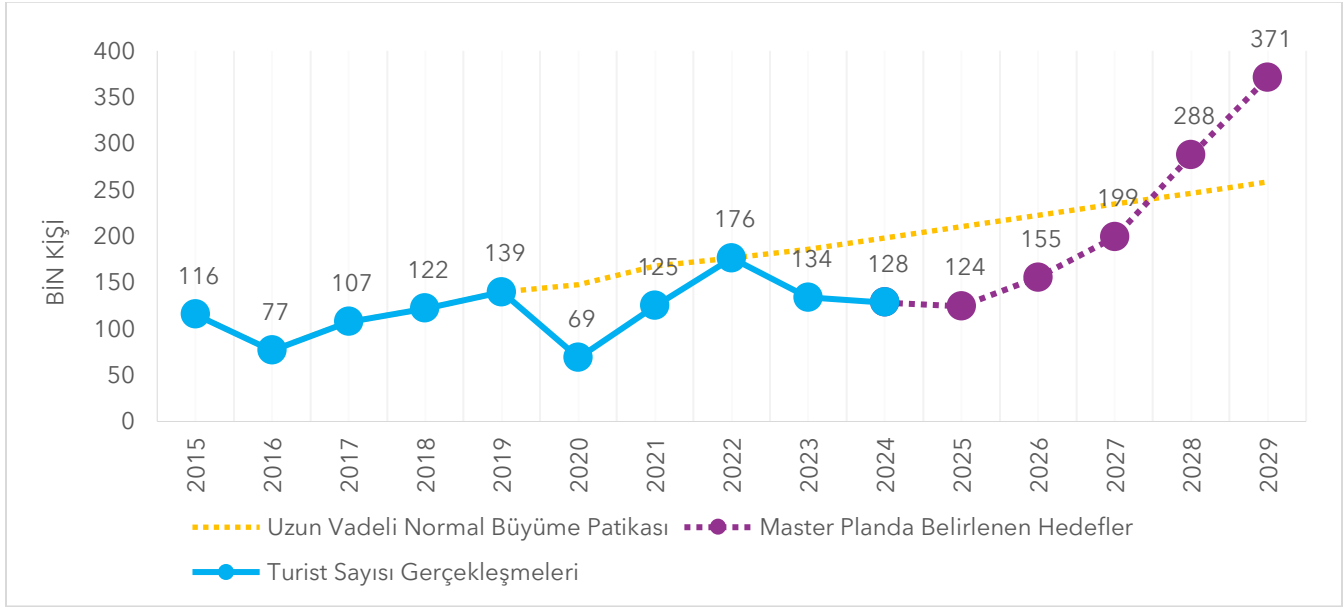
Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı; Kapadokya Üniversitesi. Turizm İşletme ve Basit Belgeli konaklama tesislerine gelen turist sayılarıdır. Hedefler 2026 yılından başlamakta olup 2025 yıl sonu tahmini, Ocak-Mart 2025 yılı verilerinden tahmin edilmiştir.

7.1.2 Yabancı Ziyaretçi Sayısını Artırmak

Yerli turist sayısına ilişkin yapılan gözlem ve değerlendirmelerin benzeri yabancı turist sayısı için de geçerlidir. Gaziantep turizmi 2020 ve 2021 yıllarında etkili olan küresel COVID-19 salgını ve 2023 yılında gerçekleşen deprem felaketinden yabancı ziyaretçi sayısı bakımından da olumsuz etkilenmiştir. Ancak deprem sonrası yabancı turist sayısında gerçekleşen düşüş, yerli turist sayısında gerçekleşene

kıyasla daha yüksek bir oranda (%27,2) kaydedilmiştir. COVID-19 salgınına takip eden toparlanma döneminde yabancı turist sayısında 2022 yılında zirve noktası gerçekleşmiş, ancak takip eden yıllarda sayıda düşüş gözlemlenmiştir. Dolayısıyla yabancı turist sayısı 2023 ve 2024 yıllarında uzun vadeli büyüme trendinin altına inmiştir.

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2030 içindeki politikaların devreye alınması ile 2025-2027 döneminde deprem sonrası hızlı bir toparlanma gerçekleşmesi, 2027-2029 döneminde ise bu toparlanmanın uzun vadeli büyüme eğiliminin üzerine çıkması hedeflenmektedir. Bu değerlendirme çerçevesinde, planlama dönemi sonunda, Gaziantep'e gelen yabancı turist sayısının 2029 yılında 2024 yılına göre %190 oranında artarak yaklaşık 371 bin kişi seviyesinde gerçekleşeceği hesaplanmaktadır (Şekil 7.1.2.1).

Şekil 7.1.2.1. Gaziantep Yabancı Turist Sayısı, Master Plan Hedefleri ve Uzun Vadeli Eğilim

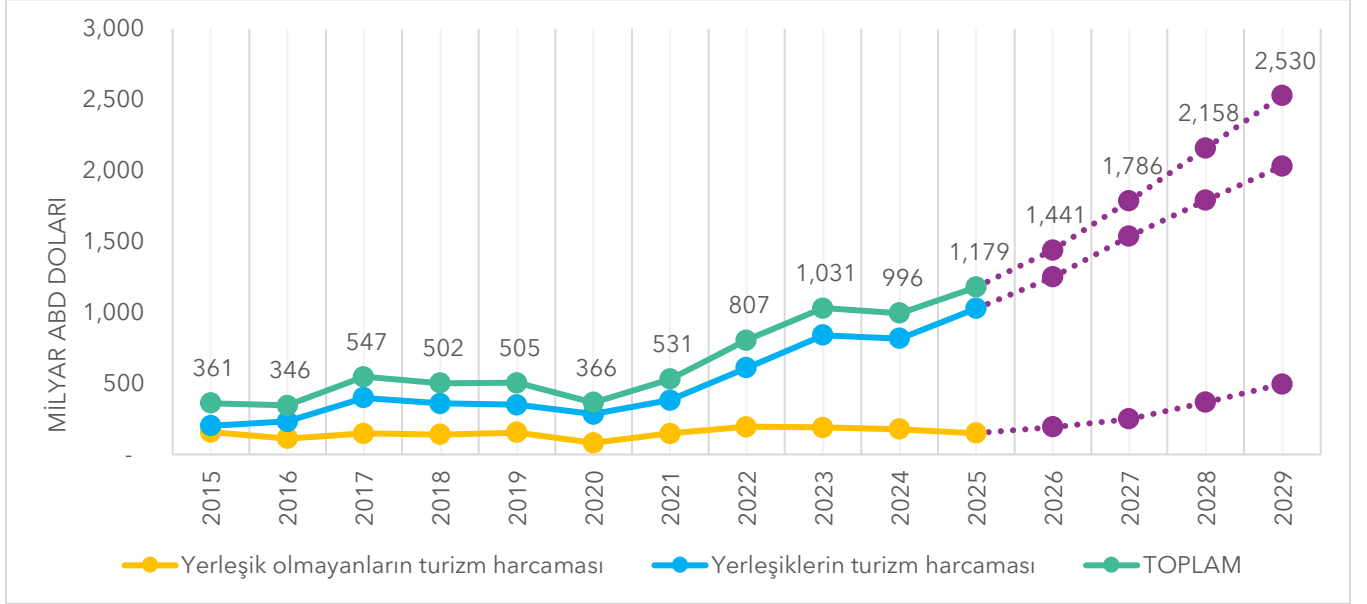
Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı; Kapadokya Üniversitesi. Turizm İşletme ve Basit Belgeli konaklama tesislerine gelen turist sayılarıdır. Hedefler 2026 yılından başlamakta olup 2025 yıl sonu tahmini, Ocak-Mart 2025 yılı verilerinden tahmin edilmiştir.

7.2 Turizm Gelirlerinin Artırılması

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası gelir odaklı sürdürülebilir büyümeyi merkeze almaktadır. Yol haritası kapsamında ele alınan eylemlerin gerçekleşmesi ile turizm gelirlerinde 2024 yılına kıyasla %154 seviyesinde bir artış gerçekleşmesi ve planlama dönemi sonu olan 2029 yılında turizm gelirlerinin 2 milyar 530 milyon ABD dolarına ulaşması hedeflenmiştir (Şekil 7.2.1). Hedeflenen bu artışın çoğunluğu Türkiye'de yerleşik ziyaretçilerin turizm harcamalarından kaynaklıdır.

Turizm gelirleri hesaplanırken TÜİK tarafından yayımlanan Turizm Uydu Hesabı verileri kullanılarak destinasyon bazında modelleme yapılmıştır. Modelleme kapsamında Turizm Uydu Hesabı'ndan alınan yurt içi yerleşiklerin seyahat ve ulaşım harcamaları ile diğer harcamaları yerli turistler ve diğer yerleşikler arasında eşit paylaştırılmıştır. Turizm Uydu Hesabı, UN Tourism tarafından belirlenen uluslararası veri toplama ve raporlama standartlarına uygun olarak geliştirilen kapsamlı bir veri raporlama sistemidir. Bu kapsamda "Yerleşikler" olarak ifade edilen turizm harcaması kalemi,

konaklama tesisinde geceleme yapan “yerli turistler” ile konaklama tesisi dışında konaklayan ziyaretçileri (kiralık konut, akraba ziyareti, vb.) ve destinasyonda yerleşik kişileri ifade etmektedir. “Yerleşik olmayanlar” olarak ifade edilen turizm harcaması kalemi ise, konaklama kaydı olmayan yabancılar, yurtdışı ikametli Türk vatandaşları ve yabancı turistlerin toplamını ifade etmektedir. Konaklama kaydı olmayan yabancılar, bir destinasyonu ziyaret ederken konaklama yapmayan veya konaklama tesisi dışında konaklayan yabancıların toplam sayısını vermektedir.

Şekil 7.2.1. Gaziantep İli Turizm Harcaması, Gerçekleşme ve Hedefler

Kaynak: Kapadokya Üniversitesi; TÜİK Turizm Uydu Hesabı, 2025. Hedefler 2025 yılından başlamaktadır.

7.3 Turizm Kaynaklı Yerel Kalkınmanın Desteklenmesi

Turizm, ulusal ve bölgesel kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde Gaziantep'in sosyoekonomik altyapısını geliştirmek için kritik bir araçtır. Yerel kalkınmanın desteklenmesi için turizmin ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan şehirde yaşayan halk ve faaliyet gösteren işletmelerle entegre edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Gaziantep'in turizm potansiyelinin geliştirilmesi, yerel üretim kapasitesi, yerel kültürel miras ve yerel insan kaynağı gibi bileşenlerin eş zamanlı geliştirilmesine bağlıdır.

Özellikle UNESCO Gastronomi Şehri statüsü, ulusal ve uluslararası coğrafi işaretli ürünleri ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından başlatılan “Anadoludakiler” projesine her kategoride dahil olan yerel ürünleri sayesinde turizmin sağladığı fırsatlar, Gaziantep ekonomisine önemli katma değer yaratmaktadır. Mevcut ürünlerin yanında yeni ürünler ile birlikte, bu ürünleri üreten yerel üreticilerin ve zanaatkarların turizm tedarik zincirine entegre edilmesiyle, turizmden elde edilen ekonomik faydanın yerelde kalması ve tabana yayılması mümkün hale gelecektir. Bu kapsamda yerel ürünlerin markalaşma süreçlerinin desteklenmesi, pazarlama kapasitelerinin artırılması ve uluslararası tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Yerel KOBİ'lerin ve kooperatiflerin turizm ekonomisi içerisindeki konumlarının güçlendirilmesi için çeşitli projelerin desteklenmesi ve bunların yaygınlaştırılması önemlidir. Bu doğrultuda tarım, gastronomi ve turizm sektörlerinin entegrasyonunu hedefleyen projelere yatırım yapılması, yerel

üreticilere yönelik eğitim ve kapasite geliştirme programlarının yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Yerel festivaller ve etkinliklerle kültürel değerlerin turizm ürünü haline getirilmesi, aynı zamanda yerel halkın ekonomik açıdan güçlendirilmesini sağlayacaktır.

7.4 Alternatif Turizme Yönelik Proje Sayısının Artırılması

Gaziantep, kırsal turizm ve doğa turizmi açısından güçlü potansiyele sahiptir. İl için hazırlanan "Tabiat Turizmi Master Planı", kırsal alanlarda sürdürülebilir turizmin temellerini atmakta, agro-turizm, eko-turizm, yürüyüş rotaları ve kırsal konaklama tesisleri için yol haritası sunmaktadır. Bu çerçevede Gaziantep'te yerel tarımsal üretimi ve tedarik zincirlerini deneyim odaklı rotalarla birleştirecek yeni agro-turizm projelerinin sayısının artırılması kritik bir hedef olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle, AB tescilli Antep fıstığı ve baklava üretiminin tanıtıldığı stratejiler benimsenerek kentin marka tarım ürünleri turizme kazandırılacaktır.

Diğer yandan, Türkiye'nin ulusal turizm stratejisinde vurgulanan MICE, gastronomi ve sağlık turizmi gibi niş alternatif turizm alanları Gaziantep turizmi için de öne çıkmıştır. Bu doğrultuda bu eylem planı; şehir merkezinde gastronomi rotaları oluşturmak, kongre-paketleri hazırlamak ve sağlık turizmi altyapısıyla entegrasyon sağlamak gibi somut hedefler belirlemektedir.

2025 Yatırım Programı içinde yer alan Metro-Gaziray hattı ve hızlı tren bağlantıları sayesinde, kırsal bölgeler ve şehir içi destinasyonlar arasında ulaşım bağlantısı kuvvetlenmektedir. Böylece alternatif turizm çeşitliliği şehir dinamikleriyle ve şehrin farklı bölgelerindeki turizm cazibe unsurları ile desteklenecek, yüksek sezon dışı dönemlere daha fazla turist çekilerek ekonomik istikrar sağlanacaktır.

7.5 Kültürel Değerlerin Turizme Kazandırılmasına Yönelik Yatırımların Artırılması

Gaziantep'in UNESCO Gastronomi Şehri unvanı, Zeugma Mozaik Müzesi, Kalesi, Tabakhane, Mevlevihane gibi miras varlıkları, şehrin kültürel zenginliğini gözler önüne sermektedir. Bu varlıkların korunması ve ziyaretçi etkileşiminin teşvik edilmesi stratejik hedefler arasındadır. Gaziantep Kalesi, Tabakhane ve Mevlevihane'yle birlikte bu tarihi merkezler bütüncül bir anlayışla ele alınarak yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekecek unsurlar çerçevesinde geliştirilecektir. Bu girişimler, müzelerin ziyaretçi sayısında artışı ve uluslararası turistlerin toplam turist sayısı içindeki payının yükseltilmesine yönelik sayısal hedeflerle de uyumludur. *Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası* bu stratejik hedef çerçevesinde çeşitli projeler ve eylemleri içermektedir.

8

Öncelikli Alanlar

Tablo 8.1. Gaziantep Öncelikli Alanlar Listesi

No **Öncelikli Alanlar**

8.1	Somut Kültürel Miras ve İnanç Turizmi
8.2	Gastronomi Turizmi
8.3	Ulaşım ve Seyahat
8.4	Turizmle Kırsal Kalkınma ve Girişimcilik
8.5	Macera ve Spor Rekreasyonları
8.6	İş Gücü Kapasitesi Güçlendirme ve Turizm Eğitimi
8.7	MICE ve Etkinlik
8.8	Akıllı Ekosistemler
8.9	SOKÜM ve El Sanatları
8.10	Konaklama
8.11	Tanıtım/Pazarlama ve DYÖ

9

Öncelikli Alanlara Yönelik Politika ve Eylem Planı

Eylem 1

Turistler İçin Gece Saatlerini Canlandırarak Alternatif Ulaşım İmkanları Sunacak Ulaşım Ağlarını Artırmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİSTİK NOKTALAR ARASI
ENTEĞRE ULAŞIM SİSTEMİNİ
OLUŞTURMAK

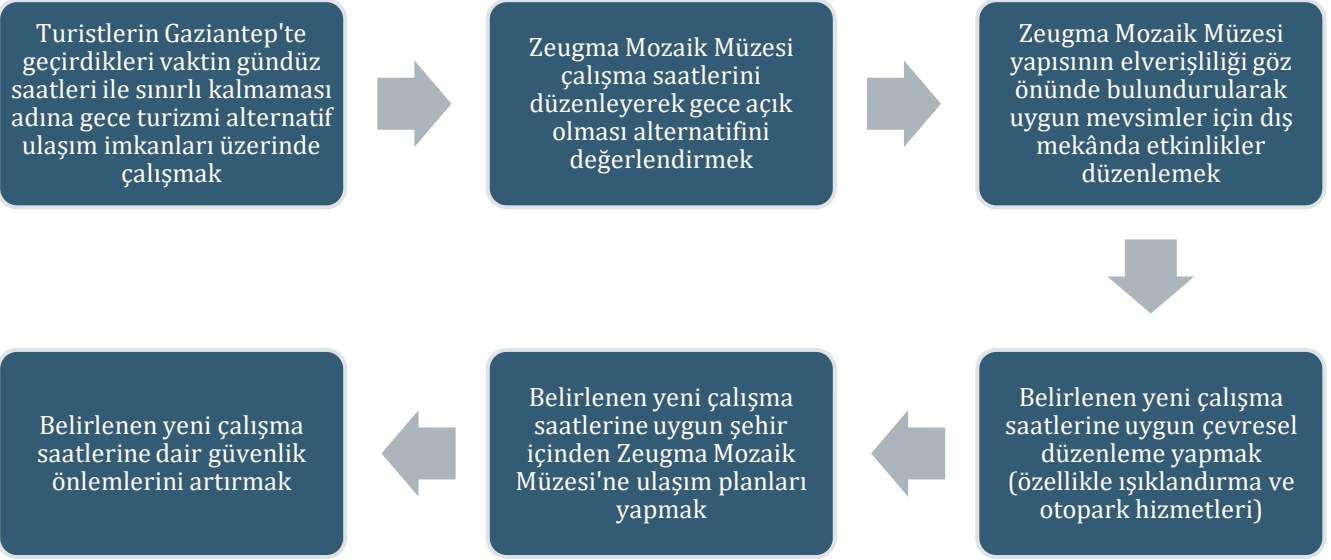
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Geçeceği Yer

Şehitkâmil İlçesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	ORTA	DÜŞÜK
Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	150000	25000	ORTA	ORTA	AZ
2027	175000	50000			
2028	200000	75000			
2029	250000	90000			
2030	300000	100000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Akşam saatinde ulaşım konusunda güvenlik önlemleri dikkate alınmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Turistik noktalarda geçirilecek vaktin akşam saatlerini de içerecek şekilde uzatılması, doğal kaynaklarda kirliliğe sebep olabilir.

Kültürel Çevre: Turistik noktalarda geçirilecek vaktin akşam saatlerini de içerecek şekilde uzatılması, kültürel çevrede kirliliğe sebep olabilir.

Yerel Halk: Aktivitelerin akşam saatlerinde devam edecek olması ve özellikle dış mekânda planlanacak etkinlikler, bölgede ikamet eden halk için gürültü kirliliği oluşturabilir.

Eylem 2

Rumkale'ye İyileştirmek

Olan Ulaşım Yolunu

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİSTİK NOKTALAR ARASI
ENTEĞRE ULAŞIM SİSTEMİNİ
OLUŞTURMAK

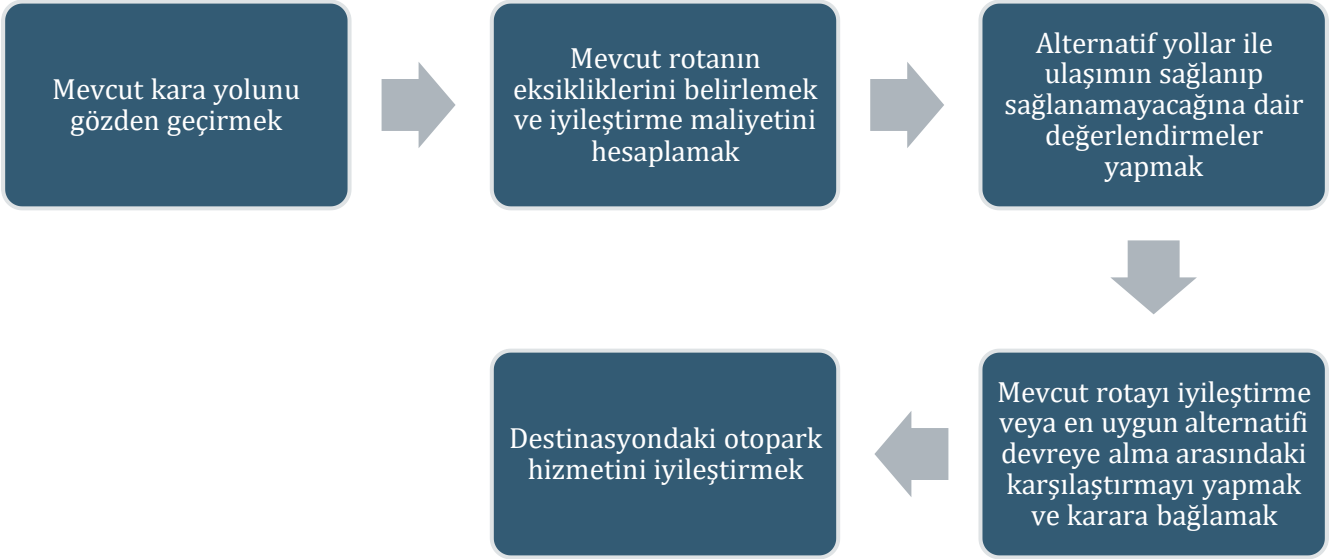
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Yavuzeli İlçesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Gaziantep Valiliği

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel
Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	850000	150000	ORTA	ORTA	ORTA
2029	900000	175000			
2030	950000	200000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Rota üzerinde tüm güvenlik önlemlerinin alınması

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Çalışmalar sırasında ortaya çıkacak her türlü atığın (moloz gibi) doğal çevrede oluşturacağı kirlilik

Kültürel Çevre: Rota üzerinde yer alan herhangi bir kültürel varlığa zarar verilmesi riski

Yerel Halk: Özellikle güzergâh üzerindeki ilçelerde ikamet eden yerel halkın yaşam konforunun azalması

Eylem 3

**VisitGaziantep
Kullanabileceği
Kazandırmak**

**Uygulamasına
Bir Uygulama
Turistlerin
Özelliği**

**MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEM**

**POLİTİKA ADI
AKILLI ULAŞIM
TEKNOLOJİLERİNİ
BENİMSEMEK**

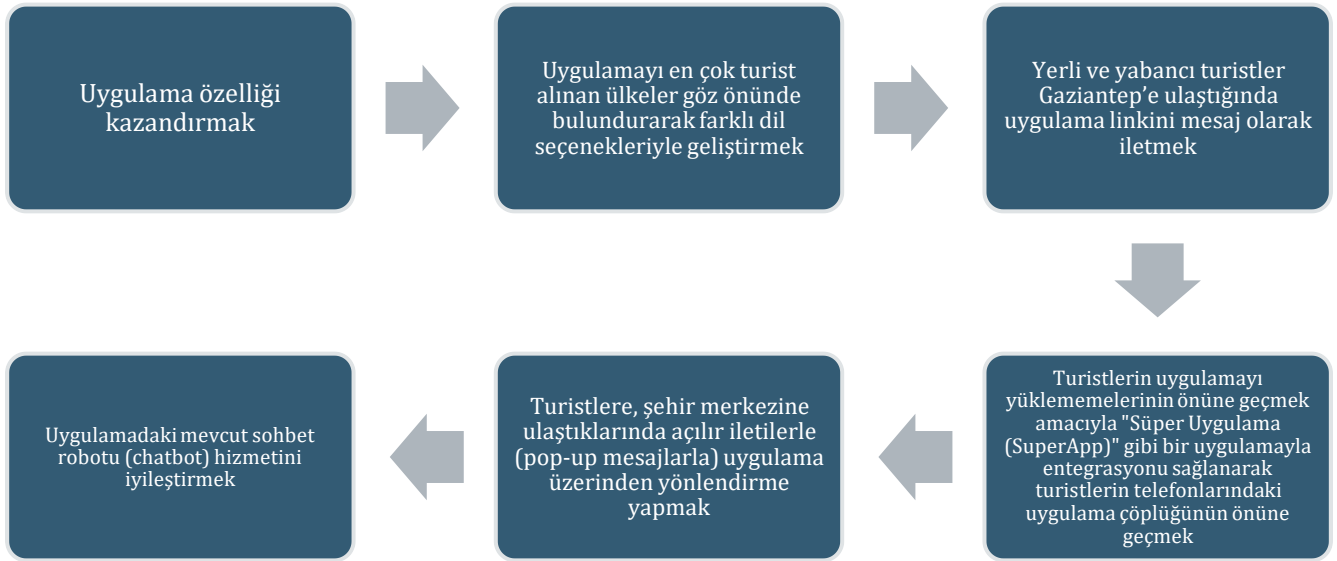
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Eylem VisitGaziantep uygulaması üzerinde gerçekleşecektir.

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özel Sektör
İletişim Operatörleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Almanya, İngiltere, Suriye	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	750000	30000	ORTA	DÜŞÜK	ORTA
2029	800000	35000			
2030	850000	40000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Turistlerin konum bilgileri paylaşımı ve uygulamayı kullanmaları sırasında karşılaşılabilecekleri internet güvenliğine dair bilgilendirmeler

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal kaynakları tehdit eden herhangi bir risk öngörülmemektedir.

Kültürel Çevre: Kültürel çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Yerel Halk: Yerel halkı tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Eylem 4

Kırsal Hat (K-Kodlu: Yesemek, Rumkale) Kullanımını Talebe Duyarlı Ulaşım Yöntemleriyle Özendirmek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİSTİK NOKTALAR
ARASI ENTEGRE ULAŞIM
SİSTEMİNİ OLUŞTURMAK

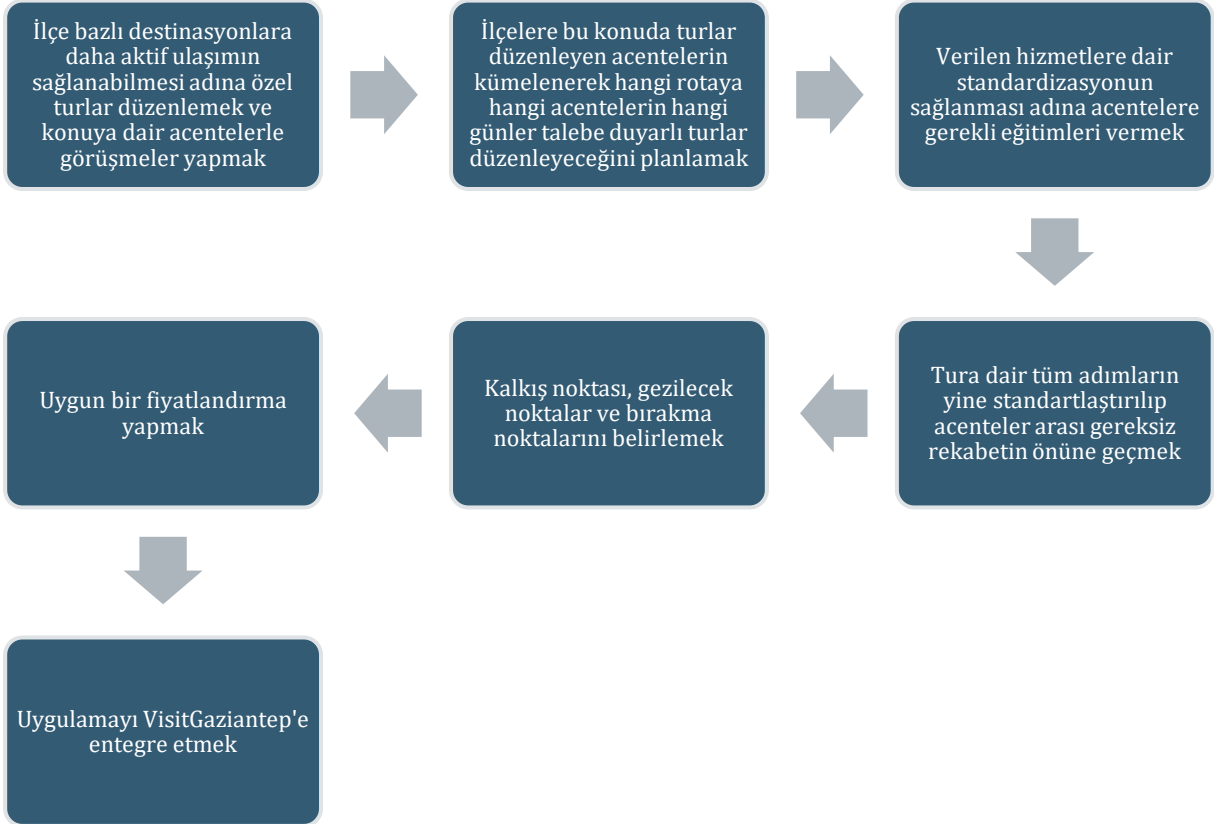
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

İslâhiye ve Oğuzeli İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özel Sektör
Seyahat Acenteleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK
		ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	7500	2000	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2029	10000	2500			
2030	12500	3000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Ulaşım sırasındaki güvenlik önlemleri konusunda bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Turist yoğunluğu nedeniyle yerel halkın duyabileceği rahatsızlık

Eylem 5

Yurt İçi Hava Yolu Ulaşım Rotalarını Artırmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'E ULAŞIMI
KOLAYLAŞTIRMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Geçeceği Yer

Oğuzeli İlçesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Özel Sektör
Hava Yolu Şirketleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Devlet Hava Meydanları İşletmesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
--------------------------------	--	--

Ulusal
Uluslararası

Gaziantep'e en çok yerli turist geldiği iller başta olmak üzere iş nedeniyle yapılan seyahatlerde göz önünde bulundurularak sanayisi ile öne çıkmış illerimiz: Örneğin, Bursa

Uluslararası hedef pazara yönelik bir eylem değildir.

ORTA

DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	1000	-	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	1500	-			
2028	2000	-			
2029	2500	-			
2030	3000	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Hava yolu ile seyahate dair bilgilendirme ve güvenlik önlemleri

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Uçuş sayılarındaki artış nedeniyle ortaya çıkacak karbon salınımı, uçuş sayılarındaki artış nedeniyle havalimanlarında ortaya çıkacak kirlilik, şehri ziyaret edecek turist sayısının artması nedeniyle doğal çevrede oluşacak kirlilik

Kültürel Çevre: Şehri ziyaret edecek turist sayısının artması nedeniyle kültürel çevrede oluşacak kirlilik

Yerel Halk: Bu yolla şehre ulaşacak turist sayısındaki artış nedeniyle yerel halkın rahatsız olması, artan uçuşlar nedeniyle havalimanı yakınlarında ikamet eden yerel halkın maruz kalacağı hava ve gürültü kirliliği

Eylem 6

Kadın Kooperatifleri Aracılığıyla Kırsaldaki Kadın Üreticilerin Ürünlerinin Pazarla Buluşturulması İçin Köy Pazarları Projesi Yürütmek ve Deneyimsel Turizm İçin Pazarlarda Etkinlikler Düzenlemek

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA VE GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
TURİZM GİRİŞİMCİLİĞİNİ VE İNOVATİF ÜRÜNLERİ GELİŞTİRMEK

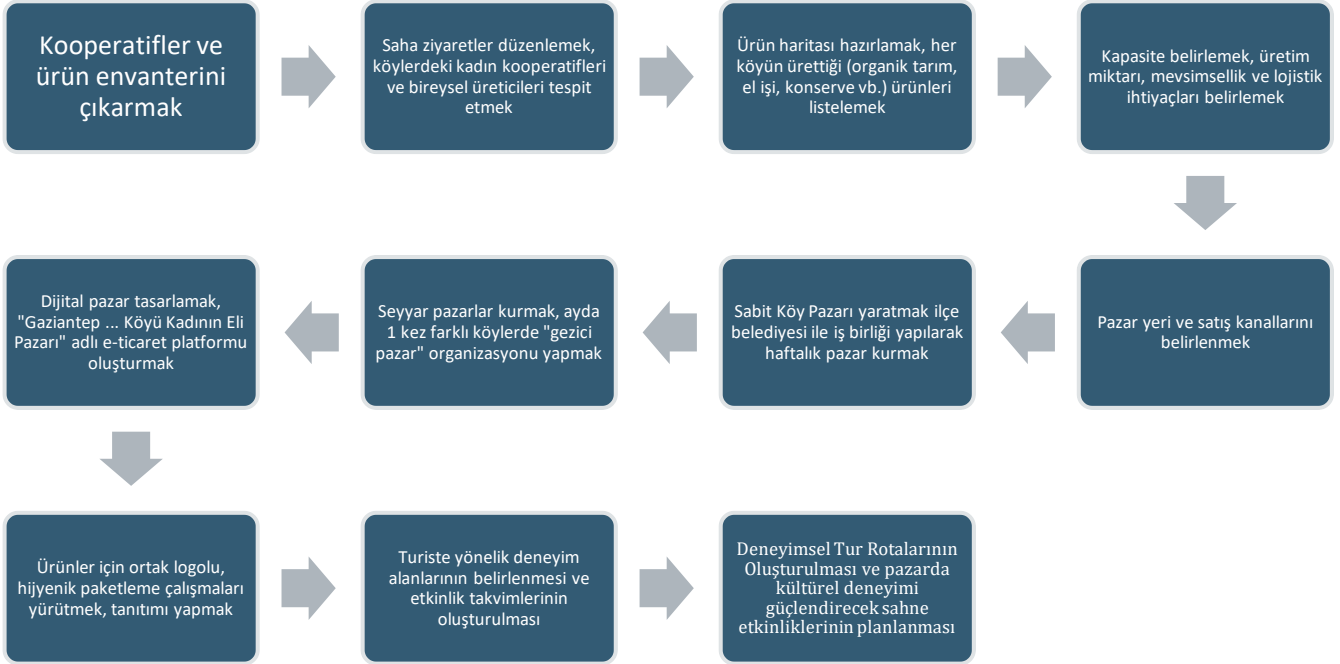
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Bütün İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İlçe Belediyeleri
Kooperatifler

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar YETERLİ	İnsan Kaynağı YETERLİ	Teknoloji KISMEN	Makine- Teçizat KISMEN
----------------------------	--------------------------	---------------------	---------------------------

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Bütün iller	Uluslararası Almanya-İran- İrak-Hollanda	DÜŞÜK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	1000	0	YÜKSEK	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	2000	100			
2028	3000	200			
2029	4000	400			
2030	5000	800			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Çevresel Kirlenme

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 7

Yabancı Dil Bilen Rehber Sayısını Arttıracak Eğitim Mekanizmasını Oluşturmak

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ GÜÇLENDİRME VE
TURİZM EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP TURİZM EĞİTİM KONSEYİ
KURARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM
EĞİTİMİ VE YÖNETİM YAPISINI
GÜÇLENDİRMEK

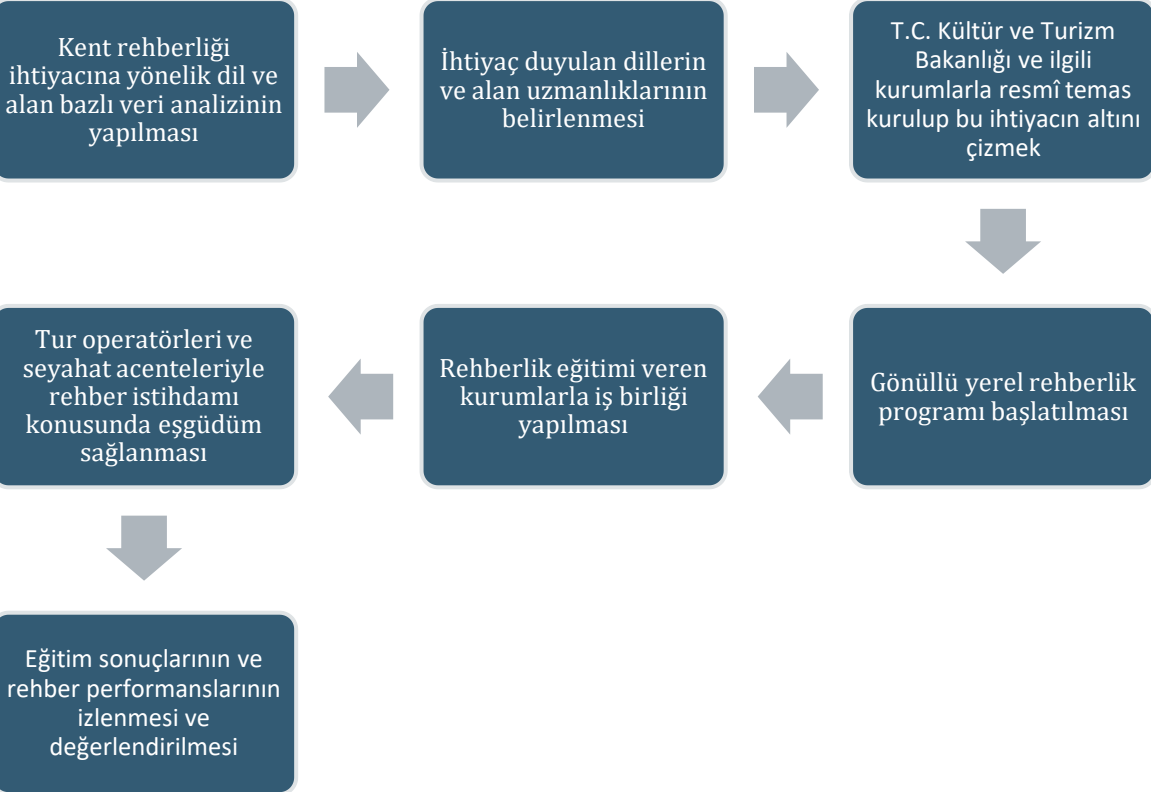
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, STK, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, TÜRSAB, Gaziantep Rehberler Odası.

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, TÜRSAB, Gaziantep Rehberler Odası.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERSİZ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal YOK	Uluslararası İngilizce konuşan ülkeler. DÜŞÜK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	5000	ORTA	ORTA	DÜŞÜK
2027	-	6000			
2028	-	8000			
2029	-	12000			
2030	-	20000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Eylemli rehberler turistlerin güvenliğini artırır, kalabalık yönetimi ve acil durum bilgilendirmesinde etkilidirler.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: İngilizce eylemli turist rehberlerin sayısının artırılması, doğa ve çevre bilincinin yayılmasına katkı sağlar. Rehberler, turistlere doğal alanlarda sürdürülebilir turizm uygulamalarını tanıtarak çevreye duyarlı bir yaklaşım benimsemelerini teşvik eder ve doğal kaynakların korunmasına yardımcı olur.

Kültürel Çevre: İngilizce eylemli rehberlerin sayısının artırılması, yerel kültürel mirasın doğru bir şekilde tanıtılmasını sağlar. Rehberler, kültürel değerleri aktarırken, turistlerin bu değerlere saygı göstermelerini sağlayarak kültürel çevrenin korunmasına katkı sunar. Bu da kültürel sürdürülebilirliğin sağlanmasına yardımcı olur.

Yerel Halk: İngilizce eylemli rehberler, yerel halkla etkili bir şekilde iletişim kurarak turizm gelirlerinden daha fazla pay almalarını sağlar. Bu, yerel halkın ekonomik kalkınmasını destekler ve turizmin toplumsal faydalarını artırır.

Eylem 8

Konaklama İşletmelerinin Ön Büro ve Servis Departmanı ile Yiyecek-İçecek İşletmelerinin Servis Departmanında Çalışanlar İçin "Meslekî İngilizce" Konusunda Eğitim Programı Uygulamak

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ
GÜÇLENDİRME VE TURİZM
EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
MEVCUT İŞ GÜCÜ KALİTESİNİ
ARTIRMAYA VE GELİŞEN
TEKNOLOJİYE UYUM
SAĞLAMAYA YÖNELİK
EĞİTİMLER VERMEK

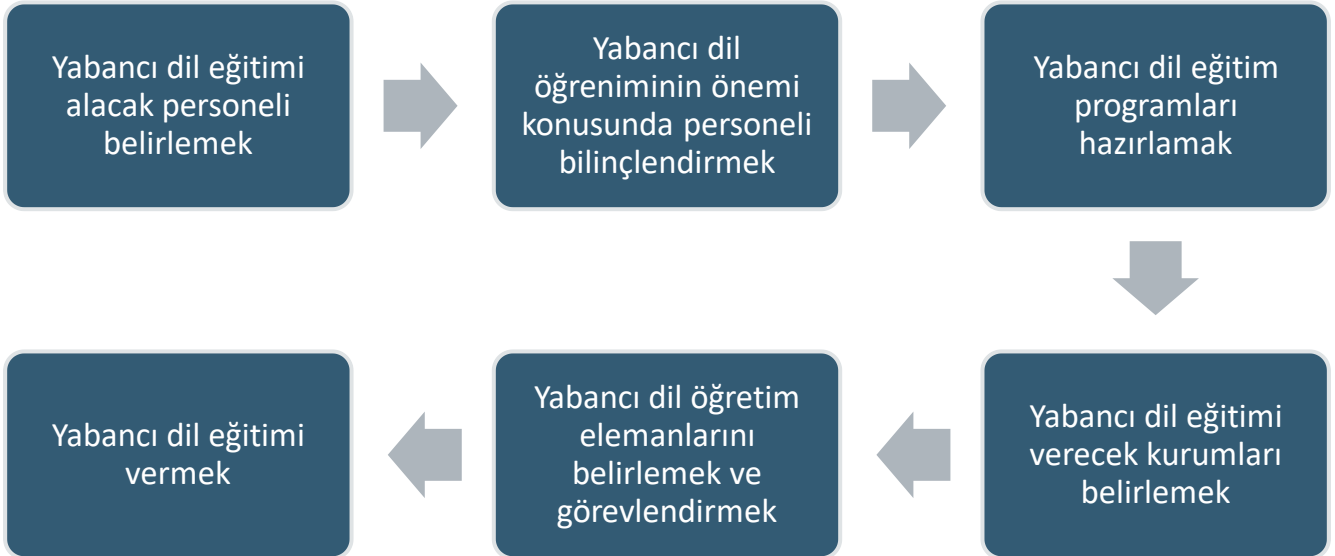
Öngörülen Süre

Uzun Vade (2029-2030)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediyeleri, STK, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Meslekî Eğitim Merkezleri, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi ve Halk Eğitim Merkezi.

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşlar, Üniversiteler, Halk Eğitim Merkezi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	DÜŞÜK	YÜKSEK
YOK	İngilizce konuşan ülkeler		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	3000	YÜKSEK	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	-	4000			
2028	-	6000			
2029	-	8000			
2030	-	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yabancı dil eğitimi almış ve etkili iletişim becerilerine sahip personel, turistlerin acil ihtiyaçlarını ve sağlıkla ilgili hassas durumlarını doğru bir biçimde analiz ederek hızlı ve etkili müdahalelerde bulunabilme yetkinliği göstermektedir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Eğitim düzeyi yüksek ve güçlü iletişim becerilerine sahip personel, hizmet sunumu sırasında çevreye duyarlı ve sürdürülebilir turizm ve çevre uygulamalarını benimseyen tutumlar sergilemektedir.

Kültürel Çevre: Turistlerle etkili ve doğru iletişim kurulması, yerel kültürel değerlerin tanıtımında etkinliğin artırılmasına ve kültürel mirasın daha geniş kitlelere aktarılmasına olanak sağlamaktadır.

Yerel Halk: Eğitim alan personel aracılığıyla istihdamın niteliği yükselmekte, buna bağlı olarak bireysel gelir düzeylerinde artış sağlanmaktadır.

Eylem 9

Sosyal Medya İçerik Üreticileri ile Gaziantep Turistik Rotalarının Tanıtılması Amacıyla İş Birliği Yapmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'İ BÖLGESEL
TURİZM ULAŞIM MERKEZİ
HÂLİNE GETİRMEK

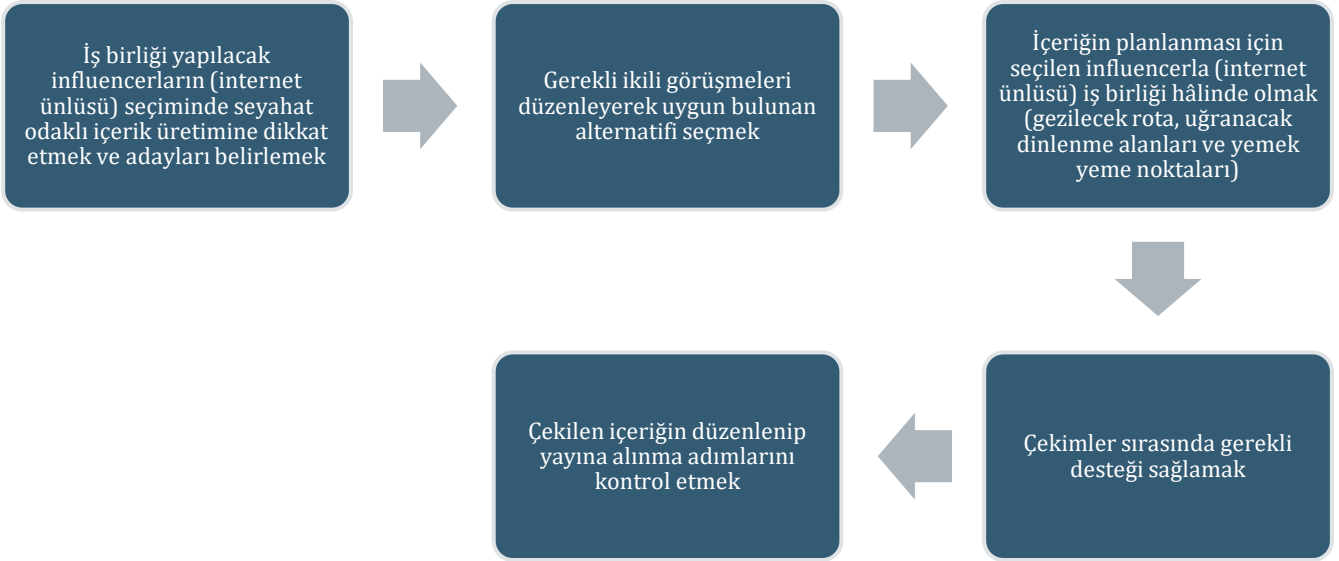
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

İslâhiye, Karkamış, Nizip, Şahinbey, Şehitkâmil ve Yavuzeli İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	500000	5000	ORTA	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	600000	6000			
2028	700000	7000			
2029	800000	8000			
2030	900000	9000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Turistlerin sosyal medya üzerinden ilgili içeriği ulaşması konusunda yaşanacak sıkıntılar

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal kaynakları tehdit eden herhangi bir risk öngörülmemektedir.

Kültürel Çevre: Çekim donanımlarının gereksinim duyduğu yapay ışıklandırmalar nedeniyle kültürel çevreye, çok az da olsa zarar verilebilir.

Yerel Halk: Yerel halk ilgili çekimde yer almaktan kaçınabilir, çekimin amacı kendilerine açıklanmazsa çekim sırasında yerel halkla sosyal gerginlikler yaşanabilir.

Eylem 10

Hava Yolu Bilet Fiyatlarını Makul Seviyelere Çekmek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'E ULAŞIMI
KOLAYLAŞTIRMAK

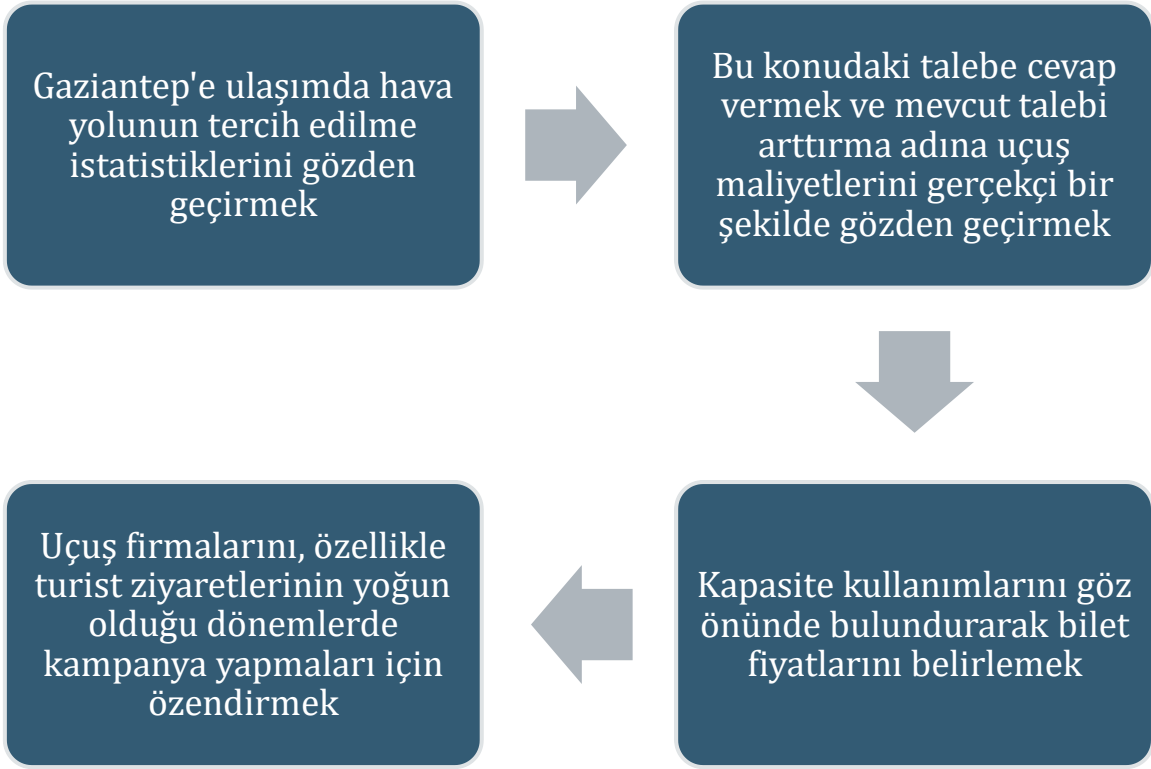
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Geçeceği Yer

Bu eylem hava yolu şirketleri tarafından gerçekleştirilecektir.

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Özel Sektör
Hava Yolu Şirketleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık
Genel Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya	Uluslararası Almanya, Suudi Arabistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	DÜŞÜK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	200000	10000	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	250000	12500			
2028	300000	15000			
2029	350000	17500			
2030	400000	20000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Havayolu ile seyahate dair bilgilendirme ve güvenlik önlemleri

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Bilet fiyatlarındaki düşüş sebebiyle şehrin daha fazla turist alması nedeniyle doğal çevrede oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Bilet fiyatlarındaki düşüş sebebiyle şehrin daha fazla turist alması nedeniyle kültürel çevrede oluşabilecek kirlilik

Yerel Halk: Bilet fiyatlarındaki düşüş sebebiyle şehrin daha fazla turist alması nedeniyle yerel halkın rahatsız olması

Eylem 11

Huzurlu Yaylası Doğa ve Macera Turizminin Planlamasını Yapmak

MASA ADI
MACERA VE SPOR REKREASYONLARI
TURİZMİ

POLİTİKA ADI
TABİAT PARKLARININ VE DOĞAL
ALANLARIN TURİZM POTANSİYELİNİ
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLKELERİ
DOĞRULTUSUNDA GELİŞTİRMEK

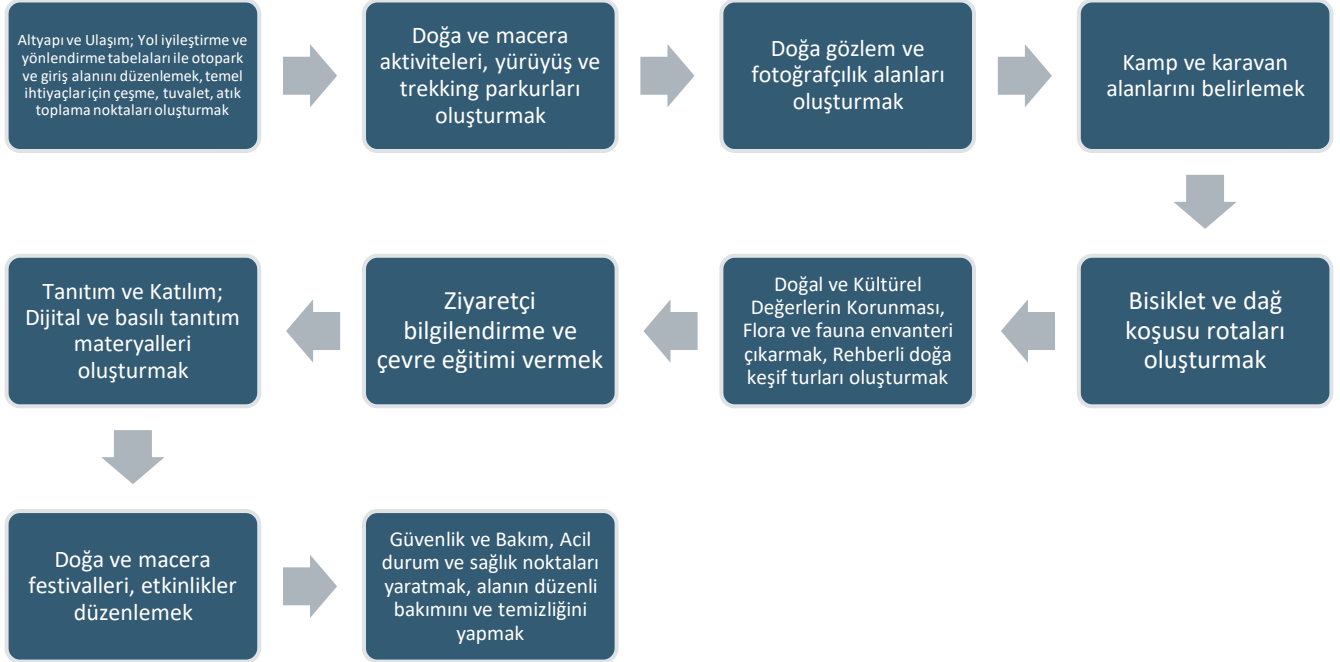
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

İslâhiye

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Mersin, Antalya, Hatay, Osmaniye, Gaziantep, Adıyaman, Kilis, Trabzon, Rize, Ordu, Giresun, Artvin, Kayseri, Konya, Nevşehir	Uluslararası Almanya, Hollanda, Fransa, İngiltere, İtalya, İspanya, Belçika, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan, Rusya, Ukrayna, Azerbaycan, İran	YÜKSEK
	YÜKSEK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2029	2000	1000	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK
2030	3000	1500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Sarp ve engebeli arazide yürüyüş ve kamp yapanlara uygun uyarı ve önlemlerin belirtilmesi, ziyaretçi sayılarının sınırlandırılarak yönetilmesi, bölgedeki endemik bitki ve hayvanlara karşı bilinçli davranılması, çevre temizliğine özen gösterilmesi ve acil durumlarda ulaşılabilecek iletişim noktalarının önceden tespit edilmesi gerekmektedir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Hassas bitki türlerinin korunması için yürüyüş parkurları kontrollü şekilde belirlenmelidir. Yangın riskine karşı acil müdahale ekipleri ve erken uyarı sistemleri kurulmalı, ziyaretçilere ateş yakma yasağı sıkı şekilde uygulanmalıdır. Nadir türlerin korunması için yürüyüş parkurları bilimsel verilere dayalı olarak sınırlandırılmalı ve kritik alanlara erişim kontrollü hâle getirilmelidir. Ayrıca mikro iklim alanlarının bozulmaması için inşaat faaliyetleri sıkı denetlenmelidir. Atık yönetim sistemleri kurularak plastik kullanımı azaltılmalı ve ziyaretçilere geri dönüşüm bilinci aşılanmalıdır.

Kültürel Çevre: Yöresel taş evlerin restore edilerek konaklama alanına dönüştürülmesi kültürel mirasın korunmasını sağlayacaktır. Yayılda tarihî taş evler ve geleneksel mimari korunarak restore edilmeli, çarpık yapılaşmanın önüne geçmek için imar planları acilen tamamlanmalıdır. Kültürel mirasın tahribatını önleyecek bilgilendirme tabelaları yerleştirilmelidir.

Yerel Halk: Ulaşım yollarının genişletilmesi ve kış aylarında erişimin kesintisiz sağlanması kritik öneme sahiptir. Gelir adaleti için turizmde elde edilen kaynakların bir kısmı eğitim, sağlık ve tarımsal destek programlarına ayrılmalıdır. Rehberlik ve konaklama hizmetlerinde yerel halkın istihdam edilmesi, sosyoekonomik kalkınmayı destekleyecektir.

Eylem 12

Trafik Yoğunluğunu İzleyen ve Alternatif Rotalar Sunan Akıllı Navigasyon Sistemlerini Kurmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
AKILLI ULAŞIM ÇÖZÜMLERİNİ
TURİZM ERİŞİLEBİLİRLİĞİNİ
ARTTIRACAK ŞEKİLDE
GELİŞTİRMEK

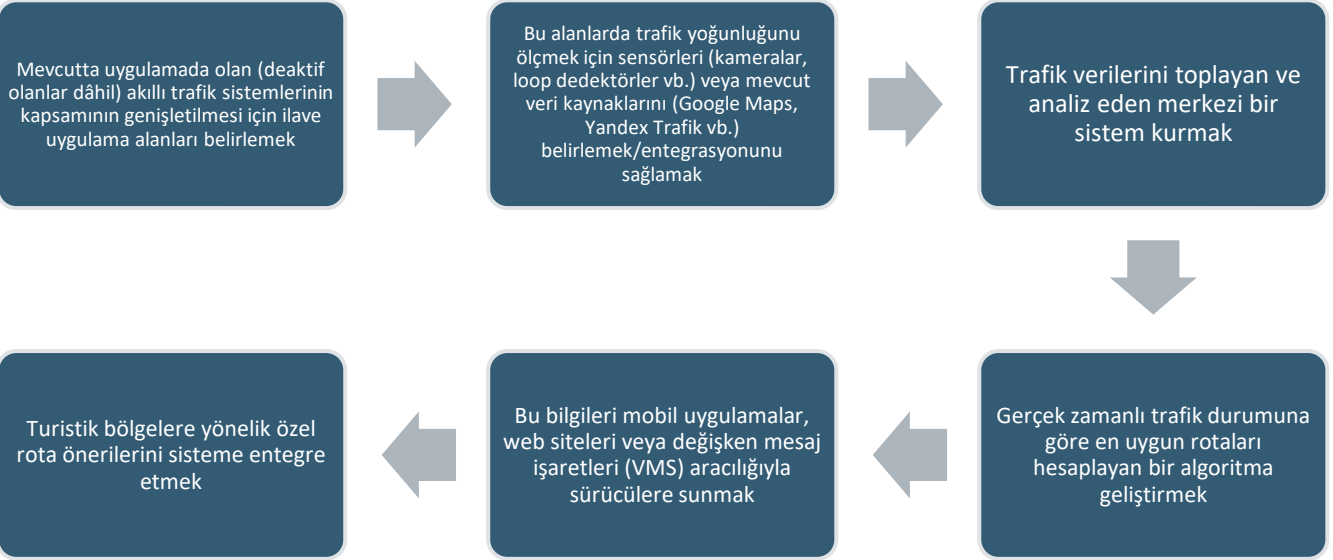
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep ana arterleri ve turistik güzergâhlar

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı/Trafik Kontrol Merkezi
Karayolları Bölge Müdürlüğü
Teknoloji Firmaları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	YETERSİZ	Farklı veri sağlayıcılarla entegrasyon, karayolları ve belediye birimleri arasında koordinasyon

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Genel olarak Gaziantep'te araç kullanan yerli turistler ve yerel halk	Uluslararası Genel olarak Gaziantep'te araç kullanan yabancı turistler	ORTA	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	20000	2000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2027	50000	5000			
2028	100000	10000			
2029	150000	15000			
2030	200000	20000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Navigasyonun dikkat dağıtıcı olmaması, doğru ve güvenli rota önerileri

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Emisyon azaltımı, Olumsuz etki: Sensör/VMS üretimi ve bertarafı

Kültürel Çevre: VMS tabelalarının tarihî/estetik dokuya uyumu

Yerel Halk: Trafik akışının iyileşmesi, alternatif rotalardaki potansiyel yoğunluk artışı

Eylem 13

Zeugma-Rumkale; Dülük Tabiat Parkı Kaya Mezarları, Habeş Kanyonu Yürüyüş Yolları ve Bisiklet Rotaları Oluşturmak

MASA ADI
MACERA VE SPOR
REKREASYONLARI TURİZMİ

POLİTİKA ADI
DOĞA SPORLARI VE MACERA
TURİZMİ FAALİYETLERİNİ
ÇEŞİTLENDİRMEK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Nizip, Şehitkâmil, Yavuzeli

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
STK
Özel Sektör
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü
TGA

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERSİZ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
---------------------------------------	---	---

Ulusal Başta Gaziantep şehir merkezi olmak üzere, Adıyaman, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Osmaniye, Mersin, Adana, Hatay ve Kilis. Büyükşehirlerden gelen outdoor ve macera grupları: İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi büyük şehirlerdeki doğa sporları kulüpleri, bisiklet grupları ve macera turizmi meraklıları	Uluslararası Almanya, Hollanda, Fransa, Belçika, İsviçre ve İskandinav ülkeleri, bisiklet ve doğa yürüyüşü turizmine yüksek ilgi gösteren, ekoturizm ve macera turizmi segmentinde büyük potansiyele sahip pazarlardır. Türkiye'ye düzenli olarak en yüksek sayıda gelen, İngiltere ve Rusya'dan gelen yeni destinasyonlar ve otantik deneyimler arayan turistler önemli bir hedef pazar oluşturur. Kazakistan, Azerbaycan, İran, Polonya, Çekya, Macaristan, Bulgaristan gibi ülkelerden gelen doğa ve spor turizmi meraklıları, özellikle kanyon yürüyüşü, dağcılık ve bisiklet rotalarına ilgi göstermektedir.
---	---

ORTA

ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	7000	1500	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK
2027	10000	2500			
2028	15000	3000			
2029	20000	4500			
2030	25000	5500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yürüyüş yolları ve bisiklet rotalarında turistlerin sağlığı ve güvenliği için uygun kondisyon ve ekipman gerekliliği, zorluk seviyelerine göre parkur seçimi, rehberli turlar, yol işaretlemeleri, acil durumlara erişim, hava ve çevre koşullarına karşı bilgilendirme, kask ve koruyucu ekipman kullanımı ile trafik ve çevre kurallarına uyum sağlanmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: *Biyolojik Çeşitlilik Koruma:* Yürüyüş ve bisiklet rotaları, hassas ekosistemleri ve endemik türleri koruyacak şekilde planlanmalı; habitat bölünmesi önlenmelidir.

Atık ve Kirlilik Yönetimi: Rota boyunca geri dönüşüm istasyonları ve ekotualetler kurulmalı, ziyaretçilere "sıfır atık" bilinci aşılanmalıdır.

Su Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı: Habeş Kanyonu'ndaki su kaynaklarına yönelik aşırı kullanım ve kirlilik riski izlenmeli, su tasarrufu sağlayan altyapı tercih edilmelidir.

Taşıma Kapasitesi ve Erozyon Kontrolü: Ziyaretçi yoğunluğu sınırlandırılmalı, erozyon riski yüksek alanlarda doğal malzemelerle stabilizasyon sağlanmalıdır.

Yenilenebilir Enerji ve Çevre Dostu Malzemeler: Aydınlatma ve işaretlemelerde güneş enerjisi kullanılmalı, rotalar inşa edilirken yerel ve geri dönüştürülmüş malzemeler tercih edilmelidir.

Kültürel Çevre: *Arkeolojik ve Tarihî Mirasın Korunması:* Dülük Kaya Mezarları ve Zeugma gibi antik alanlara fiziksel müdahaleden kaçınılmalı, ziyaretçi erişimi kontrollü hâle getirilmelidir.

Kültürel Kimlik ve Anlatı Entegrasyonu: Rotalarda tarihî yapıların bilgi panoları ve dijital rehberlik sistemleriyle anlatılması, kültürel mirasın yaşatılması sağlanmalıdır.

Görsel ve İşitsel Kirlilik Önleme: Doğal ve kültürel peyzajı bozacak reklam, ses sistemi veya yapay ışıklandırmalardan kaçınılmalıdır.

Yerel Sanat ve El Sanatlarının Tanıtımı: Rota güzergâhında yerel el sanatı atölyeleri ve sergi alanları oluşturularak kültürel değerlerin turizmle entegrasyonu desteklenmelidir.

Yerel Halk: *Katılımcı Planlama ve İstihdam:* Proje tasarımından uygulama aşamasına kadar yerel halkın görüşleri alınmalı, rehberlik, bakım ve güvenlik gibi alanlarda öncelikli istihdam sağlanmalıdır.

Ekonomik Fayda Paylaşımı: Giriş ücretlerinden elde edilen gelirin bir kısmı yerel kalkınma projelerine aktarılmalı, yerel üreticilerin ürünlerini satabileceği pazarlar oluşturulmalıdır.

Eğitim ve Kapasite Geliştirme: Yerel halka ekoturizm, kültürel miras yönetimi ve dil eğitimleri verilerek turizmden etkin şekilde faydalanmaları sağlanmalıdır.

Sosyal ve Kültürel Dokuya Saygı: Turizm faaliyetlerinin yerel yaşam tarzını bozmasını için mevcut sosyal ritüeller ve gelenekler dikkate alınmalı, ziyaretçilere "kültürel hassasiyet" eğitimleri verilmelidir.

Uzun Vadeli İzleme ve Şikâyet Mekanizması: Projenin yerel halk üzerindeki etkileri düzenli olarak ölçülmeli, geri bildirim sistemleri kurulmalıdır.

Eylem 14

Gaziantep'i Hızlı Tren Projesine Entegrasyonunu Hızlandırmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'E ULAŞIMI
KOLAYLAŞTIRMAK

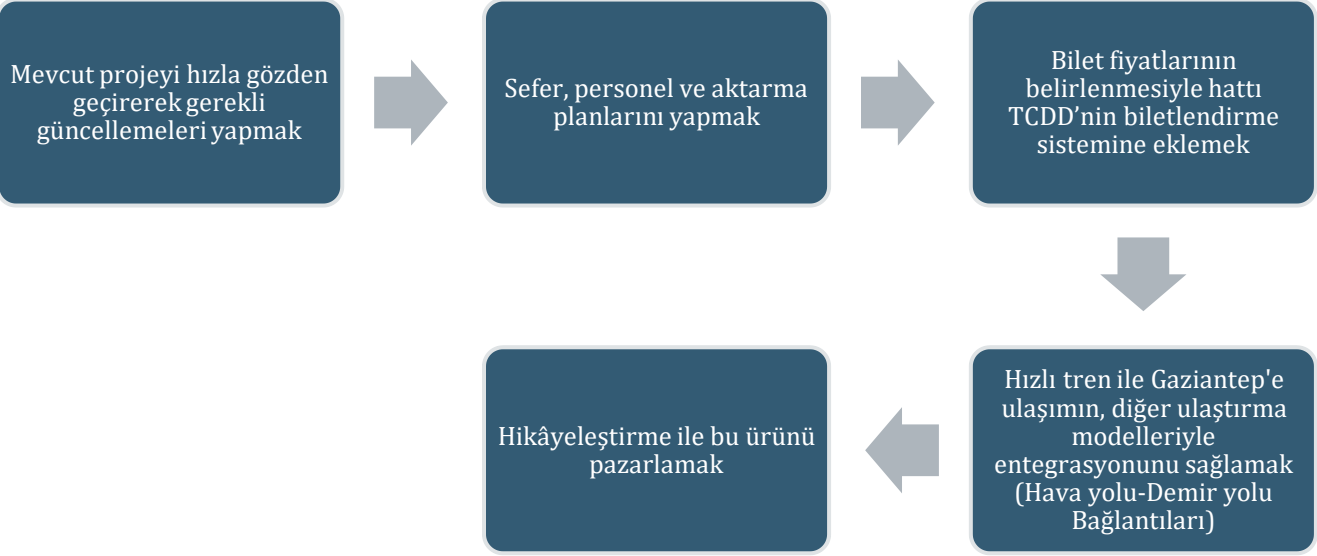
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Nurdağı, Şahinbey, Şehitkâmil İlçeleri ve Başpınar Mahallesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine- Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal Hızlı tren projesinde hat üzerinde bulunan tüm şehirler: Mersin, Adana, Osmaniye, Konya, Ankara, Eskişehir, Sivas, İstanbul	Uluslararası Almanya, Hollanda, İngiltere, İsviçre	YÜKSEK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	100000	500	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK
2027	150000	750			
2028	200000	1000			
2029	250000	1250			
2030	300000	1500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yüksek hızlı trende seyahat konusunda bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Planlanan rota üzerinde yer alan doğal çevreye, yer altı ve yer üstü doğal zenginliklere zarar verilmesi riski

Kültürel Çevre: Planlanan rota üzerinde yer alan kültürel zenginliklerine zarar verilmesi riski

Yerel Halk: Özellikle güzergâh üzerindeki ilçelerde ikamet eden yerel halkın yaşam konforunun azalması

Eylem 15

Gaziantep'teki Butik Otellerin Kalite Standartlarının Belirlenmesi ve Denetimlerin Arttırılması

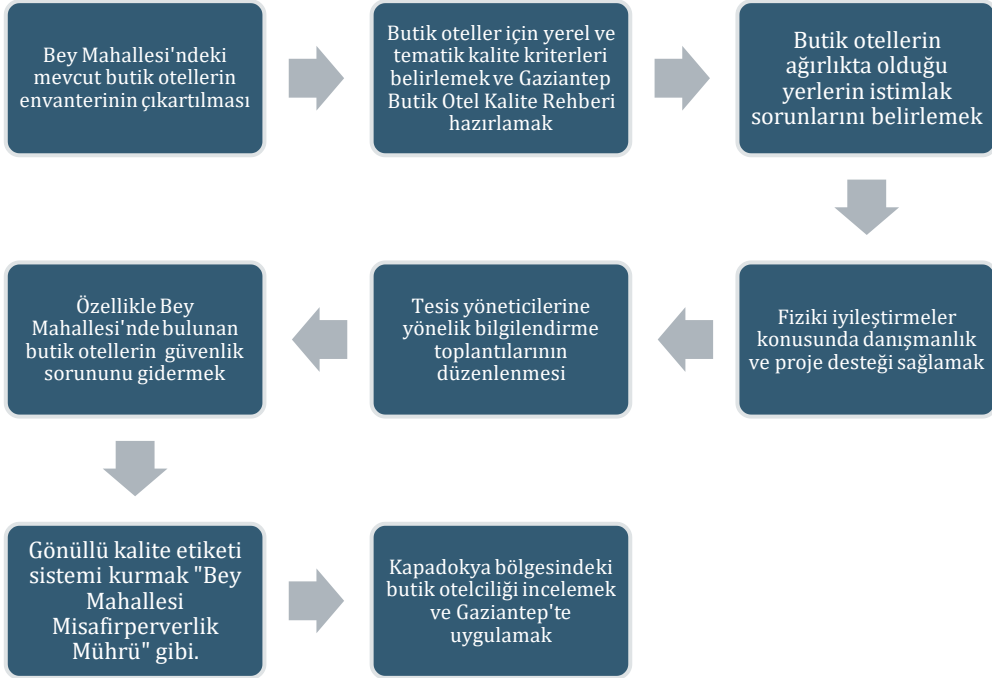
MASA ADI
KONAKLAMA

POLİTİKA ADI
KONAKLAMA TESİSLERİNDE
HİZMET KALİTESİNİ
ARTTIRMAK İÇİN DENETİM
MEKANİZMASI KURMAK

Öngörülen Süre Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer Bey Mahallesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Butik oteller, Oteller, Gaziantep Büyük Şehir Belediyesi

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Büyük Şehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERSİZ	YETERSİZ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	YÜKSEK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	7000	1500	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK
2027	10000	2500			
2028	15000	3000			
2029	21000	4500			
2030	25000	5500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 16

Gaziray-Havalimanı Bağlantısı Projesine Hız Vermek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
HAVALİMANI VE OTOGAR
ENTEGRASYONUNU
GÜÇLENDİRİLMEK

Öngörülen Süre Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer Şehitkâmil İlçesi

BASAMAKLAR

Özellikle şehir merkezine ulaşım da raylı sistemlerin önemi büyüktür. Gaziray projesinin otopark bağlantısı sayesinde birçok yolcu kolaylıkla şehir merkezine ulaşabilmektedir. Aynı durumun havalimanına inen yolcu içinde mümkün olması için mevcut projeyi hızlandırmak

Mevcut durumun analiz edilip faaliyetlerin planlanan en kısa sürede gerçekleşmesi adına önlemler almak

Güzergâh üzerindeki durakların inşasına dair çalışmaları hızlandırmak

Çalışma programını bu projeye dair aciliyete göre yeniden gözden geçirmek

Projeyi tanıtmak

Öngörülen talebe göre sefer planlamaları yapmak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'e hava yolu ile ulaşımın sağlandığı tüm iller	Uluslararası Gaziantep'e hava yolu ile ulaşımın sağlandığı tüm ülkeler	YÜKSEK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	20000	10000	ORTA	ORTA	YÜKSEK
2027	25000	12500			
2028	30000	15000			
2029	35000	17500			
2030	40000	20000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Ulaşım sırasındaki güvenlik önlemleri konusunda bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda neden olunabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Güzergâh üzerinde ikamet eden halkın sağlığını tehdit eden hava ve gürültü kirliliği

Eylem 17

Kültürel Mirası Dijitalleştirmek

MASA ADI
MICE VE ETKİNLİK

POLİTİKA ADI
GASTRONOMİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMAK VE TANITMAK

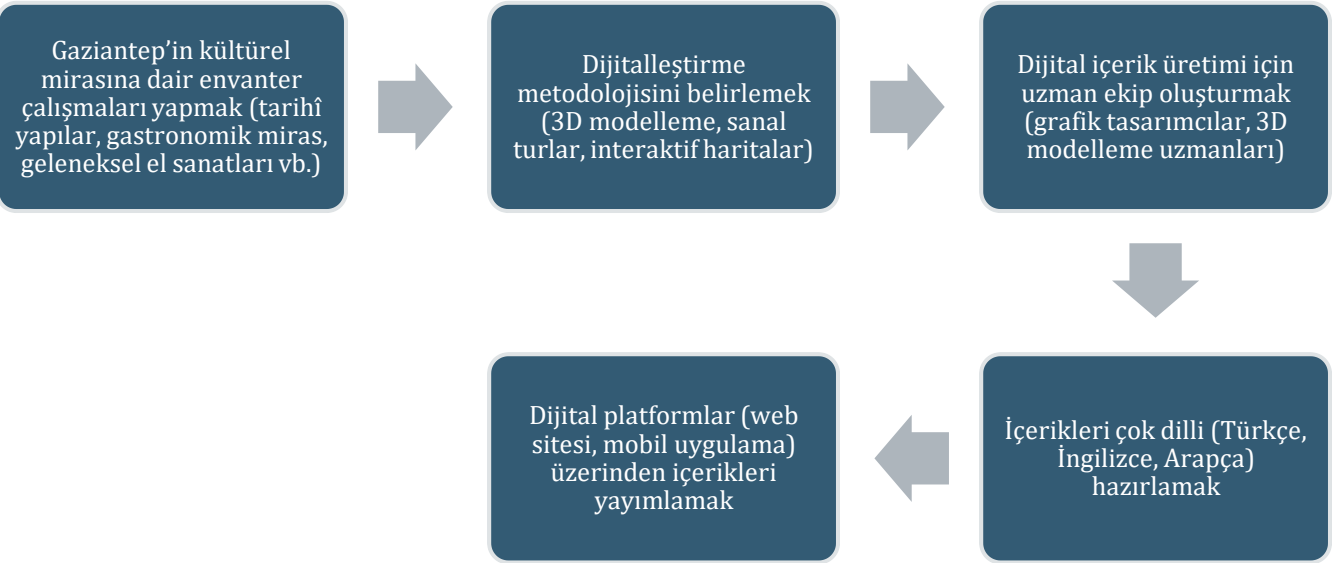
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Karkamış, Nizip

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Turizm Daire Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı
Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı- Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
TÜBİTAK
Gaziantep Valiliği - İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
Üniversitelerde yer alan uygun bölümler
TGA Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı
Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine- Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Ana etkinliklerde hedeflenen pazarlar	Uluslararası Ana etkinliklerde hedeflenen pazarlar	DÜŞÜK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2500	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	YÜKSEK
2027	5000	2000			
2028	7500	3000			
2029	10000	4000			
2030	15000	5000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 18

Gaziantep Otogarını Modernize Etmek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'E ULAŞIMI
KOLAYLAŞTIRMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Şehitkâmil İlçesi

BASAMAKLAR

Modernize edilmesi
gereken noktaları
belirlemek

Mevcut otogar trafiğini en
az etkileyecek şekilde
çalışma planı hazırlamak

Yapılan modernizasyon
çalışmalarının
sürdürülebilir olması adına
otogarda görev yapmakta
olan tüm personele
eğitimler vermek

Otogardaki esnafı, firma
yetkililerini ve diğer
personeli bilgilendirmek

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine -Teçhizat
KISMEN	YETERLİ	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal Gaziantep'e otobüs seferi yapılan tüm iller	Uluslararası Suriye, Rusya, Afganistan	YÜKSEK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	500000	75	DÜŞÜK	ORTA	YÜKSEK
2027	550000	100			
2028	600000	125			
2029	650000	150			
2030	700000	175			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Otogar modernizasyon işlemleri ve mevcut otogar trafiğinin birlikte yürütülmesi durumunda ziyaretçilerin çalışma alanlarına yaklaşmamları konusunda bilgilendirilmesi

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Çalışmalar sırasında ortaya çıkacak her türlü atığın (moloz gibi) doğal çevrede oluşturacağı kirlilik

Kültürel Çevre: Kültürel çevre ile ilgili herhangi bir risk söz konusu değildir.

Yerel Halk: Otogara yakın ikamet eden, eve veya işe geçiş rotası nedeniyle sürekli otogar yönünü kullanan ve otogarda çalışan yerel halkın modernizasyon çalışmalarından rahatsız olması

Eylem 19

Toplu Taşıma Aracı Şoförleri İçin Yeniden Eğitim Planları Oluşturmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİZM ODAKLI ULAŞIM
EĞİTİMİ VE FARKINDALIĞI
OLUŞTURMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey ve Şehitkâmil İlçeleri

BASAMAKLAR

Turistle iletişiminin güçlendirilmesi ve daha sağlıklı bir iletişim kurulabilmesi adına toplu taşımada görev yapan şoförlere başlıca eğitimler verilmiştir. Bu eğitimlerin duruma olumlu yansımaları gözlemlendiğinden programa yeni eğitimler ile devam edilebilir. Öncelikle verilecek alternatif eğitimleri belirlemek (İletişim Becerileri ve Nezaket Eğitimi, Arapça Eğitimi gibi)

Özellikle turistik bölgelerden geçmekte olan rotalarda çalışan şoförlerden başlamak üzere eğitim planları hazırlamak

Eğitimleri tamamlanan şoförleri sertifika ile ödüllendirmek

Eğitim öncesi ve eğitim sonrası duruma dair analizlerin yapılabilmesi adına anket çalışmaları ile veri toplamak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine -Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	200000	100000	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	250000	125000			
2028	300000	150000			
2029	350000	175000			
2030	400000	200000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Eylem turiste yönelik herhangi bir önlem gerektirmemektedir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal kaynakları tehdit eden herhangi bir risk öngörülmemektedir.

Kültürel Çevre: Kültürel çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Yerel Halk: Yerel halkı tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Eylem 20

Uluslararası Spor Organizasyonlarını Gerçekleştirmek ve Mevcutları Geliştirmek: Yesemek Ultra Maratonu ve Rumkale Ultratrail ve Gazi Maratonu

MASA ADI
MACERA VE SPOR
REKREASYONLARI TURİZMİ

POLİTİKA ADI
ULUSLARARASI
STANDARTLARDA SPOR
ETKİNLİKLERİ VE
ORGANİZASYONLAR
DÜZENLEMEK

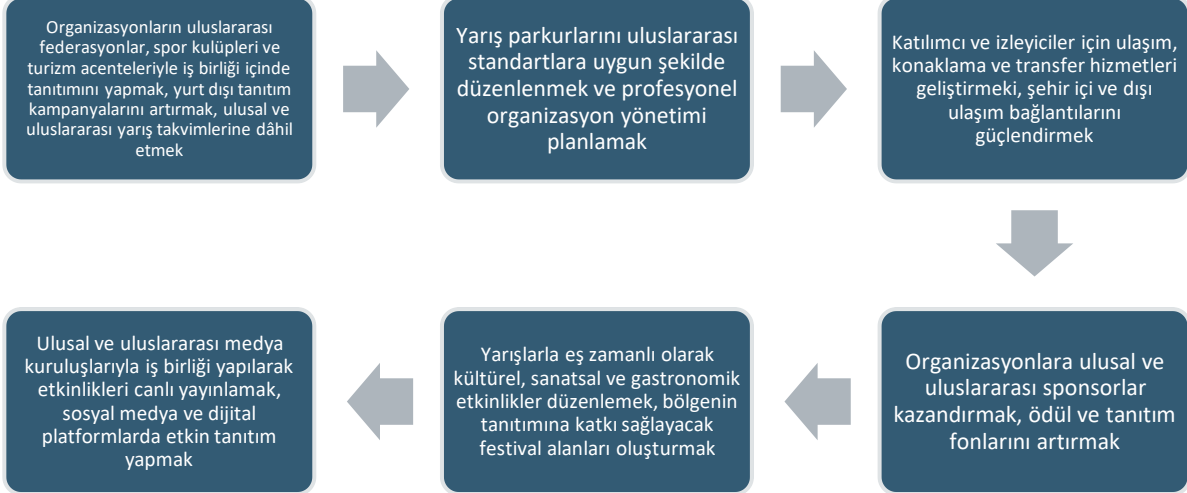
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

İslâhiye, Nizip, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
Özel Sektör
Atletizm Federasyonu
İl Gençlik Spor Müdürlüğü
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine -Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Ulaşım ve konaklama imkânlarının iyileştirilmesi ile Türkiye'nin yaklaşık 50 ilinden koşucular bu yarışmalara katılmaktadır.	Uluslararası Etkinliklerin uluslararası spor takvimlerinde daha görünür hâle getirilmesi ve bağlantı uçuşlarının geliştirilmesi ile Rusya ve çevresi, Kazakistan, Gürcistan, İran, Avrupa ülkeleri, Çin, ABD, İngiltere	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	3000	600	YÜKSEK	ORTA	ORTA
2027	3500	1000			
2028	5000	1500			
2029	7000	2000			
2030	8000	2500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Katılımcıların yarış öncesi sağlık kontrollerini yaptırmaları, yeterli hidrasyon ve uygun beslenme sağlamaları, parkurda acil sağlık ve güvenlik ekiplerinin hazır bulunması, parkur işaretlemeleri ve bilgilendirme noktalarının açık olması, kişisel koruyucu ekipman kullanımı, trafik ve kalabalık yönetimi ile acil durum iletişim planlarının uygulanması gerekmektedir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yarış rotaları, biyolojik çeşitliliği koruyacak şekilde planlanmalı, atık yönetimi ve yenilenebilir enerji kullanımı ile doğal kaynakların sürdürülebilirliği sağlanmalıdır.

Kültürel Çevre: Tarihî alanlar (Yesemek, Rumkale) ve kültürel miras korunarak katılımcılara yönelik bilgilendirme panoları ve rehberlik hizmetleriyle kültürel farkındalık artırılmalıdır.

Yerel Halk: Yerel istihdam, ürün satışı ve turizm gelirlerinin adil paylaşımı sağlanmalı, toplumun etkinliklere katılımı ve geri bildirim mekanizmaları oluşturulmalıdır.

Eylem 21

Gaziantep'li Olimpik Sporcuları Marka Elçileri Olarak Tanıtım Amaçlı Kullanmak

MASA ADI
MACERA VE SPOR REKREASYONLARI
TURİZMİ

POLİTİKA ADI
ULUSLARARASI STANDARTLARDA
SPOR ETKİNLİKLERİ VE
ORGANİZASYONLAR DÜZENLEMEK

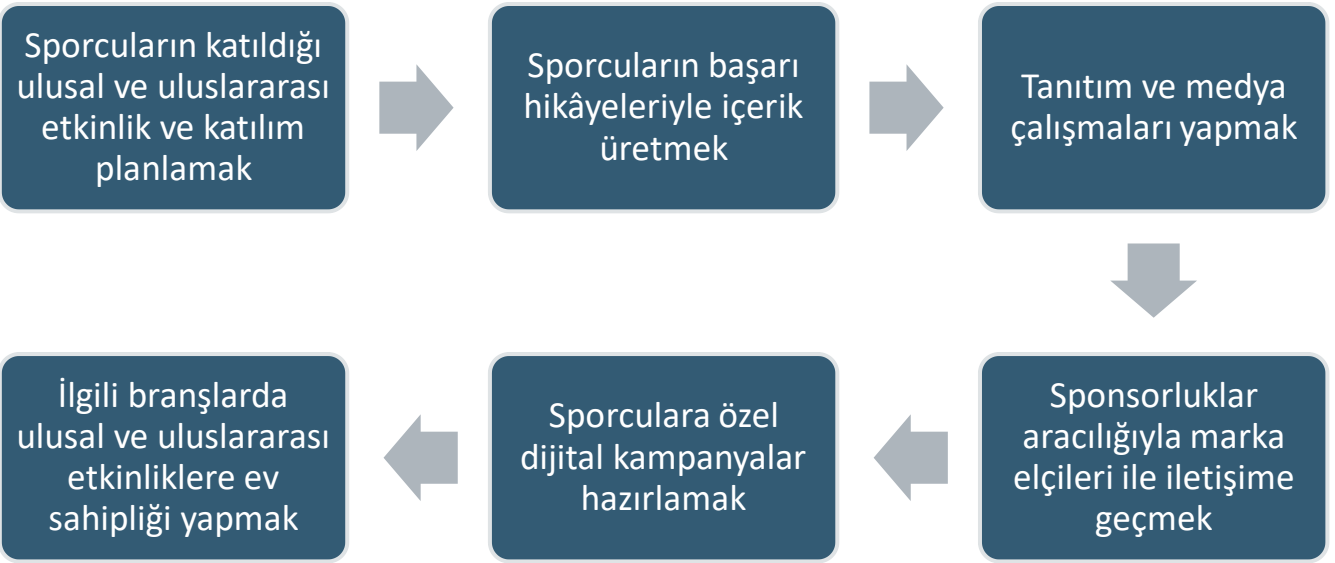
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey, Şehitkâmil

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık
Özel Sektör
TGA

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Bakanlık
Yerel Yönetimler

Eylem 22

Turistik Noktalar Arası Ulaşım Aracı Çeşitliliğini Artırmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
ALTERNATİF VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
ULAŞIM SEÇENEKLERİNE
ODAKLANMAK

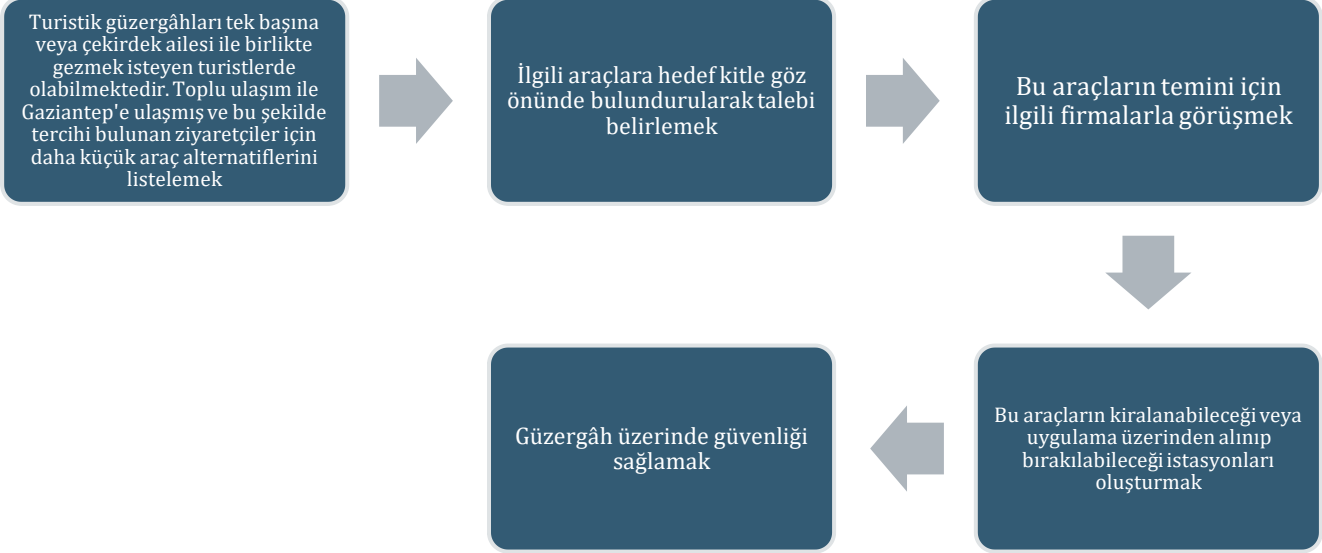
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Geçeceği Yer

Şahinbey ve Şehitkâmil İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	10000	5000	ORTA	ORTA	DÜŞÜK
2029	20000	7500			
2030	30000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Ulaşım sırasındaki güvenlik önlemleri konusunda bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Güzergâh üzerinde ikamet eden halkın turist yoğunluğu nedeniyle yaşayacağı sıkıntı

Eylem 23

Konaklama İşletmelerinin Ön Büro ve Servis Departmanı ile Yiyecek-İçecek İşletmelerinin Servis Departmanında Çalışanlar İçin Farklı Başlıklarda Düzenli Eğitim Programı Uygulamak

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ GÜÇLENDİRME
VE TURİZM EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
MEVCUT İŞ GÜCÜ KALİTESİNİ
ARTIRMAYA VE GELİŞEN
TEKNOLOJİYE UYUM SAĞLAMAYA
YÖNELİK EĞİTİMLER VERMEK

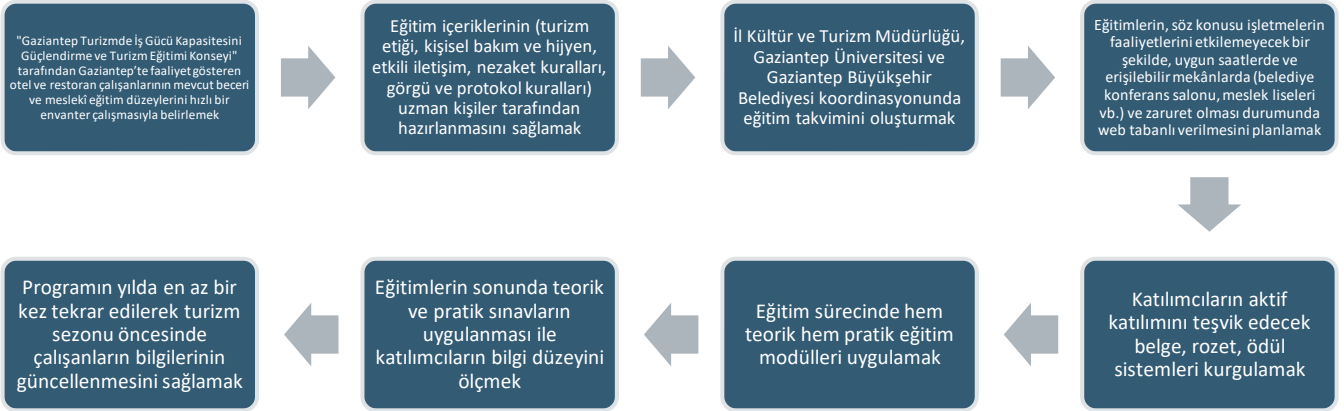
Öngörülen Süre

Uzun Vade (2029-2030)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediyeleri, STK, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Halk Eğitim Merkezleri.

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Halk Eğitim Merkezleri.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere Gaziantep'in en çok turist kabul ettiği iller	Uluslararası Avrupa, Orta Doğu ve Uzak Doğu ülkeleri	DÜŞÜK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	2000	YÜKSEK	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	2500	2500			
2028	4000	3000			
2029	6000	4000			
2030	15000	6000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Bu tür eğitimler, personelin kriz anlarında hızlı ve doğru müdahalelerde bulunmasını sağlarken turistlerin sağlık ve güvenliğini tehdit edebilecek durumların önceden belirlenmesine ve engellenmesine imkân tanır. Ayrıca turizm sektöründe sağlıklı ve güvenli bir ortamın oluşturulması, turistlerin güvenle seyahat etmelerini sağlayarak bölgedeki turizmin sürdürülebilirliğine katkı sunar.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Hijyen ve kişisel bakım konularında verilen eğitimler, çevreye duyarlı davranışları teşvik eder. Çalışanlar; atık yönetimi, enerji verimliliği ve çevre kirliliğini önleme konusunda daha bilinçli bir hâle gelir.

Kültürel Çevre: Turizm etiği ve protokol kuralları eğitimleri, yerel kültür ve geleneklere saygıyı artırır. Bu, turistlerin yerel kültüre daha saygılı bir şekilde yaklaşmalarını sağlarken aynı zamanda dolaylı yoldan kültürel mirasın korunmasına yardımcı olur.

Yerel Halk: Eğitim programları, personelin yerel halkla daha etkili ve saygılı iletişim kurmasını sağlar. Bu da yerel halkın turizmden daha fazla fayda sağlamasına ve kültürel etkileşimlerin olumlu bir şekilde gelişmesine katkıda bulunur.

Eylem 24

Turistlerin Havalimanı, Otogar ve Garda "Turist Danışma Masası (Information Desk)"na Erişimini Sağlamak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
HAVALİMANI VE OTOGAR
ENTEGRASYONUNU
GÜÇLENDİRİLMEK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Oğuzeli ve Şehitkâmil İlçeleri

BASAMAKLAR

Turistlerin Gaziantep'e ulaşım şekline göre istatistiklerini tutmak ve bu istatistiklere binaen açılacak ofis ve personel sayısını belirlemek

Bu masalarda görev yapacak personeli yetiştirmek

VisitGaziantep uygulamasını tanıtmak

Bu noktalarda turistlere gerekli tanıtım materyalleri sağlamak (şehir içi ulaşım kartı, şehir haritası, önemli güzergâhlar, müze kart gibi)

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERSİZ	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	840000	125000	DÜŞÜK	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	845000	135000			
2028	850000	150000			
2029	900000	175000			
2030	950000	200000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Herhangi bir sağlık ve güvenlik uyarısı söz konusu değildir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Kültürel Çevre: Kültürel çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Yerel Halk: Yerel halkı tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Eylem 25

Mevcut Yamaç Paraşütü Alanını İyileştirmek, Geliştirmek ve Tanıtımını Yapmak

MASA ADI
MACERA VE SPOR
REKREASYONLARI TURİZMİ

POLİTİKA ADI
AÇIK ALAN (OUTDOOR) SPORLARI
VE MACERA TURİZMİ ALTYAPISINI
GÜÇLENDİRMEK

Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Nurdağı

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İlçe Belediyeleri
Özel Sektör
Sivil Havacılık

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler
Sivil Havacılık

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Şanlıurfa, Adıyaman, Kahramanmaraş, Kilis, Adana, Antalya, İstanbul, İzmir, Muğla, Kayseri, Konya	Uluslararası Almanya, Hollanda, Fransa, İngiltere, İtalya, İspanya, Belçika, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan, Rusya, Ukrayna, Azerbaycan, İran, Güney Kore	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2027	800	200	ORTA	DÜŞÜK	ORTA
2028	1000	300			
2029	1200	500			
2030	1500	750			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Güvenli uçuş için ekipmanların ve pilot sertifikalarının kontrolü yapılmalı, kalkış ve iniş bölgelerinde güvenlik önlemlerine uyulmalı, hava koşulları takip edilmeli ve acil durumlarda hızlı müdahale için iletişim sağlanmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Kalkış ve iniş alanları ile parkur çevresinde doğal bitki örtüsü ve yaban hayatı korunmalı, çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınılmalıdır. Atık yönetimi titizlikle sağlanmalı, etkinlik sonrası alan temiz bırakılmalıdır. Erozyon ve arazi tahribatını önlemek için altyapı çalışmaları doğaya uyumlu şekilde yapılmalıdır.

Kültürel Çevre: Yamaç paraşütü alanı ve tanıtımında bölgenin kültürel ve tarihî değerlerine saygı gösterilmeli, geleneksel dokunun bozulmamasına özen gösterilmelidir. Yerel festivaller, etkinlikler ve geleneksel yaşamla uyumlu organizasyonlar planlanmalıdır.

Yerel Halk: Yerel halkın etkinliklere katılımı ve istihdamı teşvik edilmelidir. Bölge sakinlerinin yaşam kalitesini olumsuz etkilemeyecek şekilde ziyaretçi yoğunluğu ve etkinlik planlaması yapılmalıdır.

Eylem 26

Gaziantep'e Özgü Yapay Zekâ Destekli Kişiselleştirilmiş Turist Deneyimi Platformu Visitgaziantepgpt Uygulamasını Geliştirmek

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
TURİZM DEĞERLERİNİN DİJİTAL
TEKNOLOJİLERLE TANITIMINI
GÜÇLENDİRMEK VE
ERİŞİBİLİRLİĞİNİ ARTIRMAK

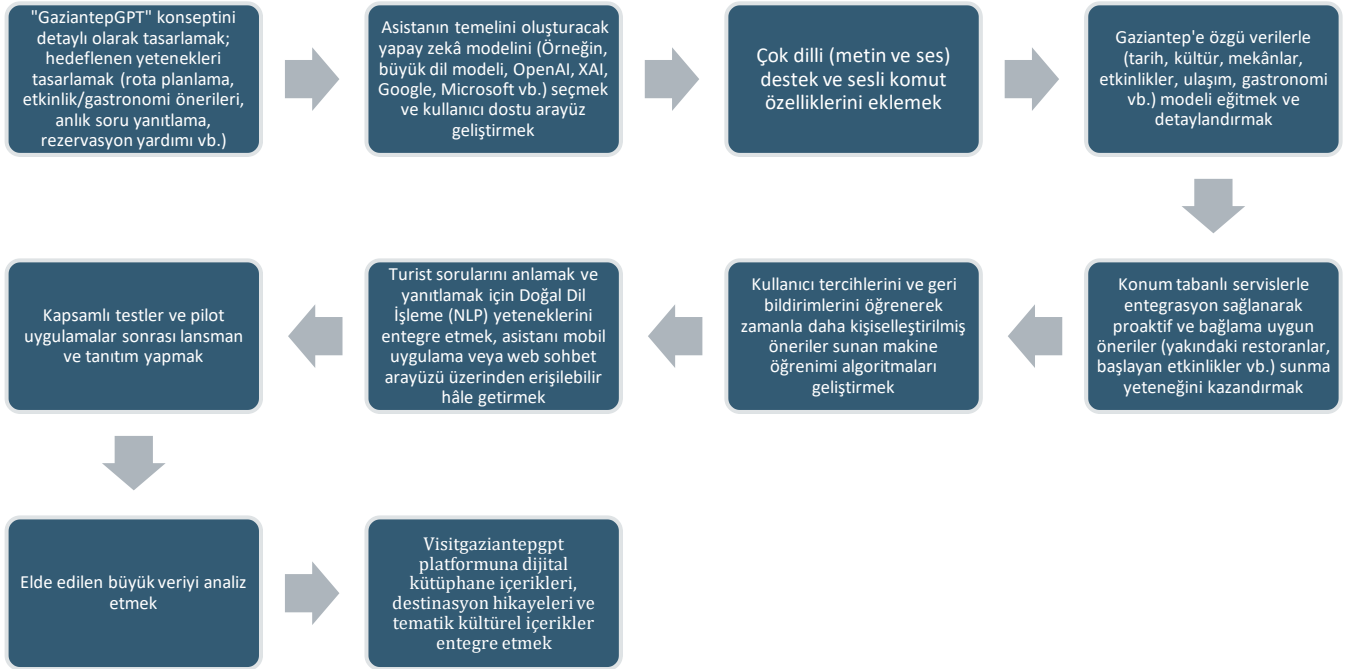
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Dijital Platform (Mobil Uygulama/Web Arayüzü)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	YETERLİ	Kapsamlı ve kaliteli yerel veri setleri, etik kurallar, sürekli geri bildirim mekanizması

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal Teknolojiye yatkın, kişiselleştirilmiş ve anlık bilgi/yardım arayan yerli turistler ve destinasyonları	Uluslararası Dil seçeneklerinin yeterli olduğu tüm destinasyonlar	DÜŞÜK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	5000	10000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	25000	50000			
2028	50000	75000			
2029	100000	150000			
2030	150000	200000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Verilen bilgilerin (özellikle sağlık, güvenlik, acil durumla ilgili) doğruluğu ve güncelliği kritiktir. Yanlış yönlendirme veya bilgi riskine karşı mekanizmalar kurulmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Geliştirme ve işletme maliyetleri, modelin hatalı veya yanıltıcı bilgi üretme riski (halüsinasyon), veri gizliliği, algoritmik önyargılar, sürekli güncelleme gerekliliği, insan etkileşimini azaltma riski

Eylem 27

Gaziantep Tematik Tur Rotalarını Oluşturmak

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE
İNANÇ TURİZMİ

POLİTİKA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRASI
TANITMAK VE TURİZME ENTEGRE
ETMEK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep ili genelinde, özellikle turistik ve kültürel açıdan yoğun bölgeler (Zeugma, Yesemek, Doliche, Rumkale, Karkamış ve çevreleri ile Gaziantep şehir merkezi)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Müzesi Müdürlüğü, Üniversiteler, Kazı Başkanlıkları, STK'lar

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar YETERLİ	İnsan Kaynağı YETERLİ	Teknoloji YETERLİ	Makine-Teçhizat KISMEN
----------------------------	--------------------------	----------------------	---------------------------

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	DÜŞÜK	YÜKSEK
Tüm iller	Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Amerika		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	40.000	8.000	ORTA	YÜKSEK	ORTA
2027	50.000	10.000			
2028	60.000	12.000			
2029	70.000	15.000			
2030	90.000	20.000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Her rota için sağlık ve güvenlik önlemleri alınmalı, özellikle acil durumlar için rehberlik yapılmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yeni yolların açılması veya mevcut yolların genişletilmesi gibi istekler flora/faunaya zarar verebilir. Mümkün olduğunca bu durumdan uzak durulmalıdır. Ziyaretçilerin atıkları çevre kirliliğine sebep olabilir.

Kültürel Çevre: Tur rotalarında somut kültürel miras öğelerine öncelik verilmelidir. Ticaret gibi başka önceliklerin belirlenmesi kültürel alanlara zarar verebilir. Ziyaretçilerin bilinçsiz davranışları (yazı yazma, çöp bırakma) mirasa zarar verebilir.

Yerel Halk: Turist yoğunluğu, mahalle sakinlerinin günlük yaşamını olumsuz etkileyebilir. Rotalar bu durum gözetilerek hazırlanmalıdır.

Eylem 28

Gaziantep'te Faaliyet Gösteren Profesyonel Turist Rehberlerine Yönelik "Gaziantep Kültürü" Konusunda Eğitim Programı Uygulamak

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ
GÜÇLENDİRME VE TURİZM
EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
MEVCUT İŞ GÜCÜ KALİTESİNİ
ARTIRMAYA VE GELİŞEN
TEKNOLOJİYE UYUM SAĞLAMAYA
YÖNELİK EĞİTİMLER VERMEK

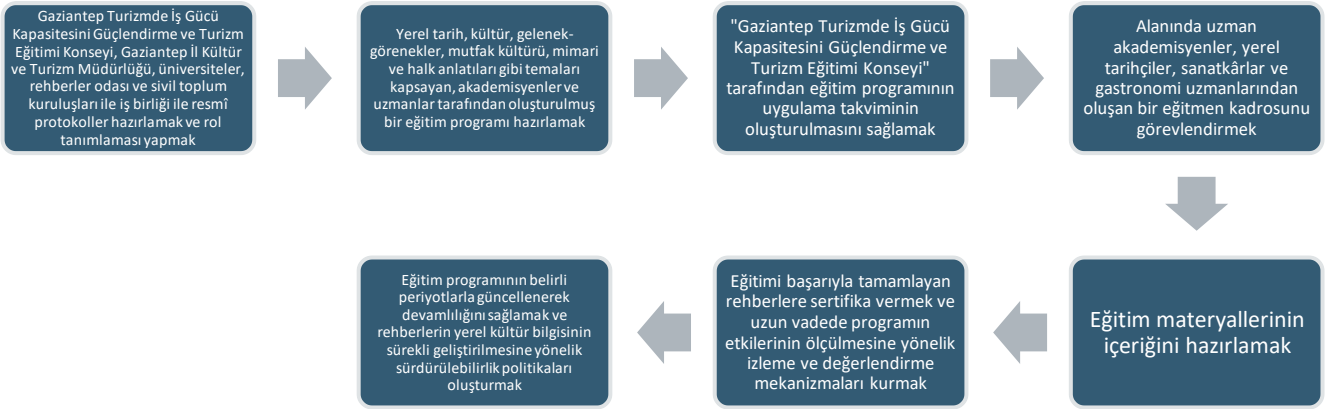
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Özel Sektör, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep Rehberler Odası.

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep Rehberler Odası.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere Gaziantep'in en çok turist kabul ettiği iller.	Uluslararası İngilizce konuşan ülkeler.	DÜŞÜK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	2000	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	2500	2500			
2028	4000	3000			
2029	6000	4000			
2030	15000	6000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Rehberlerin kriz yönetimi, kalabalık kontrolü ve acil durum prosedürleri konularında bilinç kazanmasını sağlayarak turistlerin sağlık ve güvenlik açısından daha korunaklı bir deneyim yaşamalarına katkı sunabilir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Gaziantep kültürü konulu bir eğitim programı, profesyonel turist rehberlerinin çevresel farkındalık düzeyini artırarak doğal alanlara yönelik daha bilinçli ve koruyucu bir rehberlik pratiği geliştirmelerine katkı sağlayabilir.

Kültürel Çevre: Eğitim programı, rehberlerin kültürel mirası daha derinlikli ve bağlamsal biçimde aktarmasını sağlayarak Gaziantep'in özgün kültürel değerlerinin korunmasına ve sürdürülebilir tanıtımına katkıda bulunmasını sağlayabilir.

Yerel Halk: Program kapsamında geliştirilecek bilinçli rehberlik uygulamaları, yerel halk ile turistler arasındaki etkileşimi güçlendirerek toplumsal kabulü ve turizme yönelik olumlu algıyı artırabilir.

Eylem 29

Kamp-Karavan Alanlarının Standardizasyonunu Sağlamak ve İyileştirmek

MASA ADI
MACERA VE SPOR REKREASYONLARI
TURİZMİ

POLİTİKA ADI
TABİAT PARKLARININ VE DOĞAL
ALANLARIN TURİZM POTANSİYELİNİ
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLKELERİ
DOĞRULTUSUNDA GELİŞTİRMEK

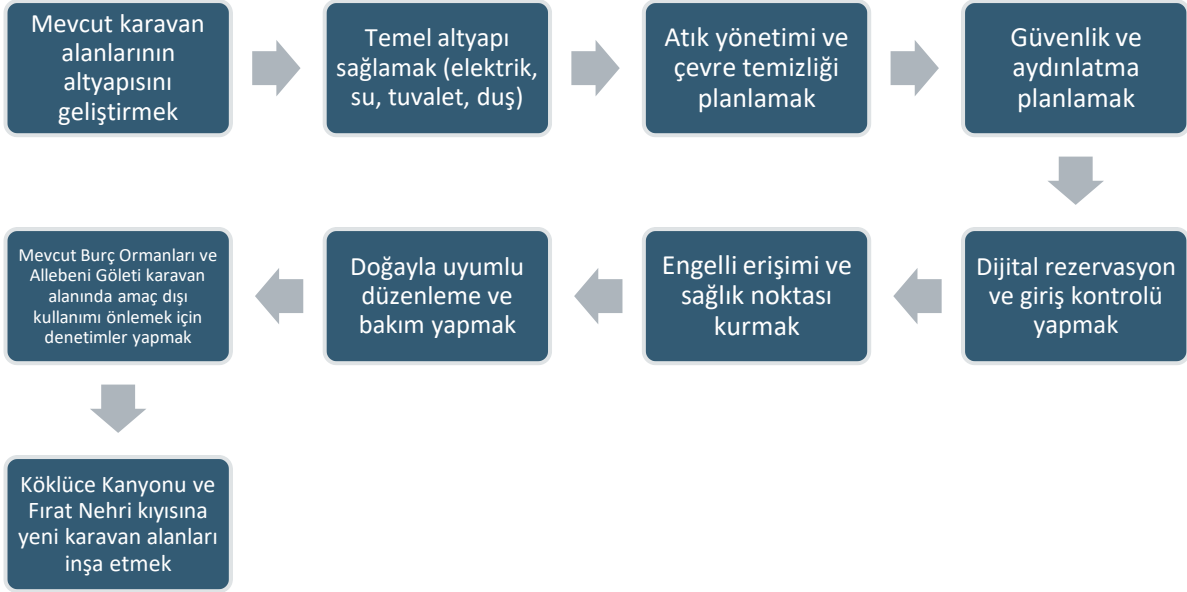
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Nizip, Şahinbey, Şehitkâmil

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık
Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
T.C. Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Tarım ve Orman Bakanlığı
Millî Parklar

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERSİZ	YETERSİZ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
<p>Ulusal</p> <p>İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropollerde yaşayan ve şehir gürültüsünden kaçarak doğa ile iç içe zaman geçirmek isteyen kesimler</p> <p>Antalya ve Muğla gibi deniz turizminin yoğun olduğu bölgelerden, farklı bir deneyim arayanlar</p> <p>Gaziantep'in tarih ve doğa kombinasyonuna yönelebilir.</p> <p>Türkiye'de kayıtlı ülke genelinde yaklaşık 8000 karavan sahibi</p>	<p>Uluslararası</p> <p>Almanya, Hollanda ve Fransa, Avrupa'da karavan turizminin en aktif olduğu ülkeler</p> <p>Birleşik Arap Emirlikleri, Katar ve Suudi Arabistan gibi ülkelerden gelen turistler, glamping (konforlu kamp) konseptiyle tasarlanmış alanlara ilgi duymaktadır.</p> <p>Hırvatistan, Sırbistan ve Bulgaristan</p>	<p>ORTA</p>

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	500	250	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2027	800	500			
2028	1000	800			
2029	1200	1000			
2030	1500	1250			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Güvenlikli ve aydınlatılmış resmî alanların tercih edilmesi, yangın ve gaz güvenliği önlemlerinin alınması, vahşi hayvan ve doğal afet risklerine karşı bilgilendirme yapılması, acil durum kitleri ve ilk yardım malzemelerinin bulundurulması, hijyen kurallarına uyulması ve değerli eşyaların korunması sağlanmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Kamp-karavan alanları, habitat tahribatını ve atık oluşumunu önleyecek şekilde planlanmalı, yenilenebilir enerji, su tasarrufu ve çevre dostu malzeme sağlanmalıdır.

Kültürel Çevre: Alanlar, bölgenin kültürel mirasına ve yerel geleneklerine saygılı olacak şekilde tasarlanmalı, kültürel değerlerin tanıtımı ve korunması için bilgilendirici uygulamalar ve yöresel unsurlar ön plana çıkarılmalıdır.

Yerel Halk: Yerel halkın istihdamı, ürün ve hizmetlerinin değerlendirilmesi ile kullanım sürelerinin ve ekonomik faydanın adil paylaşımı gözetilmeli, toplumsal katılım ve sürdürülebilir turizm bilinci artırılmalıdır.

Eylem 30

Engelli ve Kısıtlı Bireyler İçin Akıllı Erişilebilirlik Çözümlerini Yaygınlaştırmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
AKILLI ULAŞIM ÇÖZÜMLERİNİ
TURİZM ERİŞİLEBİLİRLİĞİNİ
ARTIRACAK ŞEKİLDE
GELİŞTİRMEK

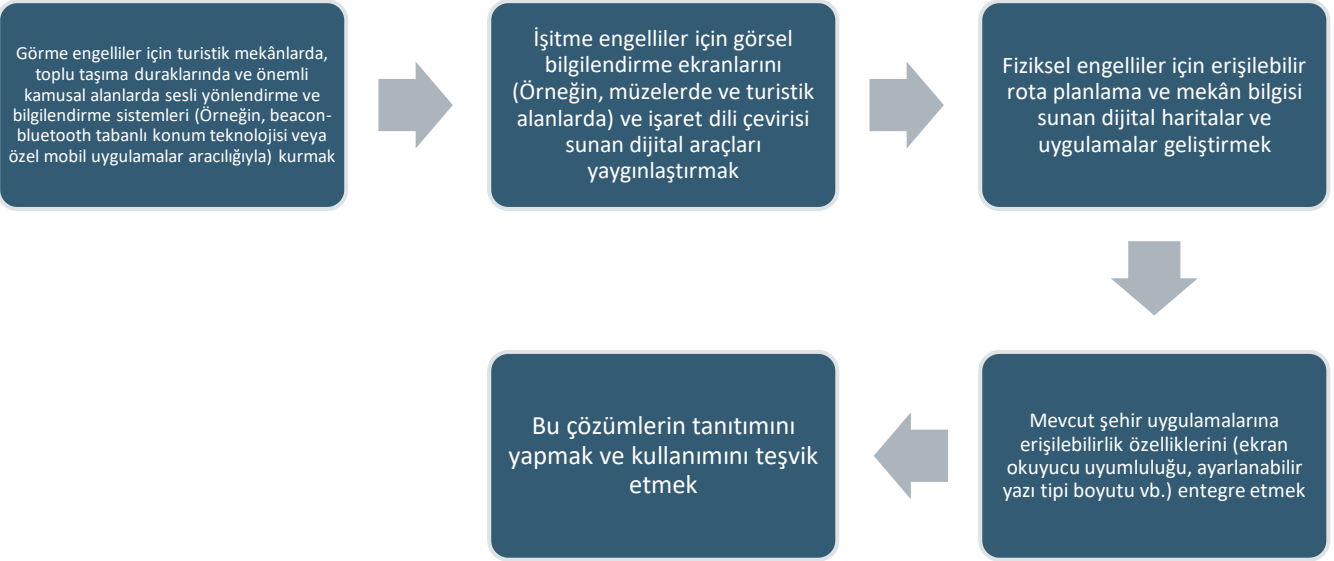
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep'teki turistik mekânlar, kamusal alanlar, dijital platformlar

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Müzeler
Teknoloji Firmaları
Engelli Dernekleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi
Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	YETERSİZ	YETERSİZ	Engelli dernekleri ve STK'lar ile yakın iş birliği, mekân yöneticileri ile koordinasyon

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Engelli ve kısıtlı yerli turistler	Uluslararası Engelli ve kısıtlı yabancı turistler	YÜKSEK
		DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	10000	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2029	20000	2000			
2030	40000	4000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Sunulan bilgilerin (yönlendirme vb.) doğruluğu ve güvenilirliği, acil durum bilgilerinin erişilebilir olması

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Beacon vb. cihazların e-atık potansiyeli

Kültürel Çevre: Teknolojinin kültürel mekânlarda estetik entegrasyonu

Yerel Halk: Engelli ve kısıtlı bireylerin şehirdeki deneyiminin iyileşmesi

Eylem 31

Köklüce Kanyonu Rehabilitasyonu ve Kaya Tırmanış Parkurlarını Markalaştırmak

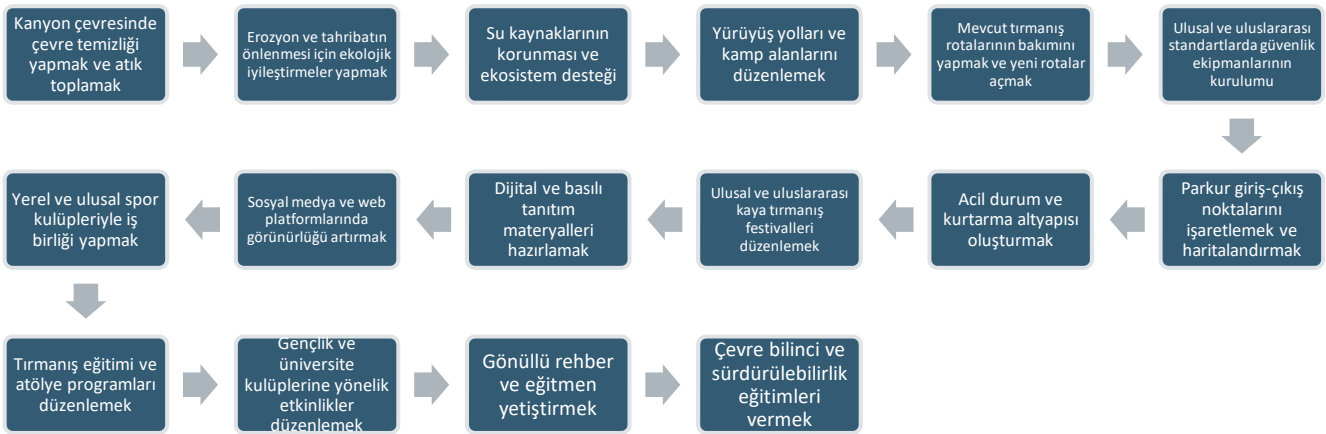
MASA ADI
MACERA VE SPOR
REKREASYONLARI TURİZMİ

POLİTİKA ADI
TABİAT PARKLARININ VE
DOĞAL ALANLARIN TURİZM
POTANSİYELİNİ
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLKELERİ
DOĞRULTUSUNDA
GELİŞTİRMEK

Öngörülen Süre Uzun Vade (2029-2030)

Hayata Gececeği Yer Araban

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık
Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
T.C. Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Tarım ve Orman Bakanlığı
Millî Parklar

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler
Tarım ve Orman Müdürlüğü
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	YETERSİZ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep, Şanlıurfa (yakın coğrafi konum ve kültürel turizm potansiyeli ile sinerji)	Uluslararası Almanya, Hollanda, Fransa, İngiltere, İtalya, İspanya, Belçika, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan, Rusya, Ukrayna, Azerbaycan, İran	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2029	2000	1000	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK
2030	3000	1500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Turistlerin sağlığı ve güvenliği için parkur zorluk seviyelerine uygun ekipman kullanılması, kask ve emniyet malzemelerinin eksiksiz olması, yalnızca deneyimli ve eğitilmiş sporcuların zorlu rotalara yönlendirilmesi önemlidir. Ani hava değişiklikleri, taş veya kaya düşmesi, toprak kayması gibi doğal risklere karşı dikkatli olunmalı, böcek ve yılan gibi hayvanlara karşı önlem alınmalıdır. Parkurda grup hâlinde hareket edilmeli, temel ilk yardım bilgisine sahip olunmalı ve acil durumlar için iletişim araçları bulundurulmalıdır. Ayrıca çevreye zarar vermemek için mevcut rotalar kullanılmalı ve yerel halkla iyi ilişkiler sürdürülmelidir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Tırmanış rotaları, nesli tehlikedeki kuş türlerinin üreme alanlarından uzakta planlanmalıdır.

Kültürel Çevre: Kanyonun arkeolojik kalıntılarını (kaya mezarları, tarihî köprüler) koruyarak turizm faaliyetlerinde zarar görmesi önlenmelidir. Endemik bitki türleri (201 türden 5'i endemik) ve doğal yaşam alanlarının rehabilitasyon sürecinde tahribatı engellenmelidir. Kaya tırmanış parkurlarını tasarlarken kültürel peyzaj dokusunu bozmayacak şekilde doğal taş ve yerel malzeme kullanılmalıdır.

Yerel Halk: Yerel halk, turizm gelirlerinden adil pay alacak şekilde istihdam edilmeli ve eğitim programlarıyla turizm bilinci artırılmalıdır. Rehabilitasyon ve markalaşma sürecinde yerel köylerin (Köklüce Mahallesi) sosyokültürel yapısını bozmayacak şekilde katılımcı planlaması yapılmalıdır. Yöre halkının geleneksel yaşam pratiklerini (tarım, hayvancılık) sürdürülebilir turizmle entegre ederek ekonomik çeşitlilik sağlanmalıdır.

Eylem 32

İlçe Bazlı Destinasyonlara Yakın Bölgelerde Karavan Kent Altyapısını Oluşturmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
ALTERNATİF VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM
SEÇENEKLERİNE
ODAKLANMAK

Öngörülen Süre

Uzun Vade 2029-2030

Hayata Gececeği Yer

İslâhiye, Karkamış, Nizip, Oğuzeli ve Yavuzeli İlçeleri

BASAMAKLAR

Karavan turizmi özellikle ilçe bazlı destinasyonlar için uygun bir konaklama alternatifi olabileceğinden değerlendirilebilir. Bu konuda öncelikli olarak konuya dair talebi belirlemek

Talebe yönelik karavan kentlerinin kurulması adına yer seçimi yapmak

Gerekli alt yapı hizmetlerini planlamak

Mevcut karavan kentlerinden yola çıkarak yeni kurulacak olanlar için ihtiyaç planlaması yapmak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine- Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	YÜKSEK	ORTA
Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2030	10000	5000	ORTA	ORTA	YÜKSEK

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Karavan kentinde güvenliğe ve hijyene dair önlemler

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Sistemin kurulmasına karar verilmesi durumunda doğal kaynaklar her yönden risk altındadır.

Kültürel Çevre: Sistemin kurulmasına karar verilmesi durumunda kültürel çevre her yönden risk altındadır.

Yerel Halk: Sistemin kurulmasına karar verilmesi durumunda yerel halk her yönden risk altındadır.

Eylem 33

Konaklama İşletmesi ve Yiyecek-İçecek İşletmesi Sahip ve Yöneticilerine “Turizmdeki Etik Yaklaşımlar” Konusunda Eğitim Programı Uygulamak

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ
GÜÇLENDİRME VE TURİZM
EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
MEVCUT İŞ GÜCÜ KALİTESİNİ
ARTIRMAYA VE GELİŞEN
TEKNOLOJİYE UYUM
SAĞLAMAYA YÖNELİK
EĞİTİMLER VERMEK

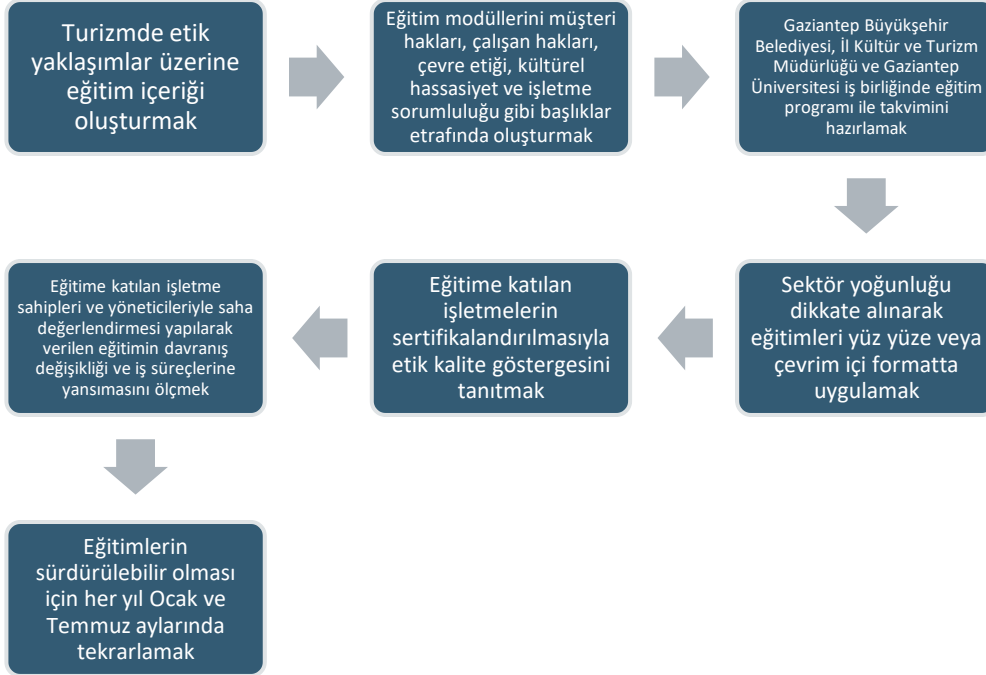
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediyeleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Ticaret Odası, Gaziantep Üniversitesi.

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Ticaret Odası, Gaziantep Üniversitesi.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere Gaziantep'in en çok turist kabul ettiği iller.	Uluslararası Avrupa, Orta Doğu ve Uzak Doğu ülkeleri	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	2000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	2500	2500			
2028	4000	3000			
2029	6000	4000			
2030	15000	6000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Etik bilince sahip işletme sahip ve yöneticileri, turist haklarına daha duyarlı bir hizmet anlayışı geliştirir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Bu eğitimi alan işletme sahip ve yöneticileri, çevreyi koruyacak uygulamaları hayata geçirerek atık yönetimi, enerji tasarrufu ve ekosistemi koruma konusunda bilinçli adımlar atarlar.

Kültürel Çevre: Bu eğitimi alan işletme sahip ve yöneticileri, kültürel değerlere saygılı, kapsayıcı yönetim anlayışına sahip olacaklardır. Bununla beraber yapılan hizmet ve servis sayesinde, turistlerin yerel geleneklere uygun davranmalarını sağlayarak kültürel çevrenin sürdürülebilirliğini olumlu yönde etkiler ve kültürel değerlerin zarar görmesini engeller.

Yerel Halk: Bu eğitim ile işletme sahip ve yöneticilerine kazandırılan etik bakış açısı sayesinde, yerel halkla adil ve saygılı ilişkiler kurulması sağlanır. Bunun sonucunda yerel halkın refahını artıran kararlar alınır ve bu da yerel ekonomiyi destekler ve toplumsal uyumu güçlendirir.

Eylem 34

Havalimanındaki Dinlenme Alanlarını İyileştirmek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
HAVALİMANI VE OTOGAR
ENTEGRASYONUNU
GÜÇLENDİRİLMEK

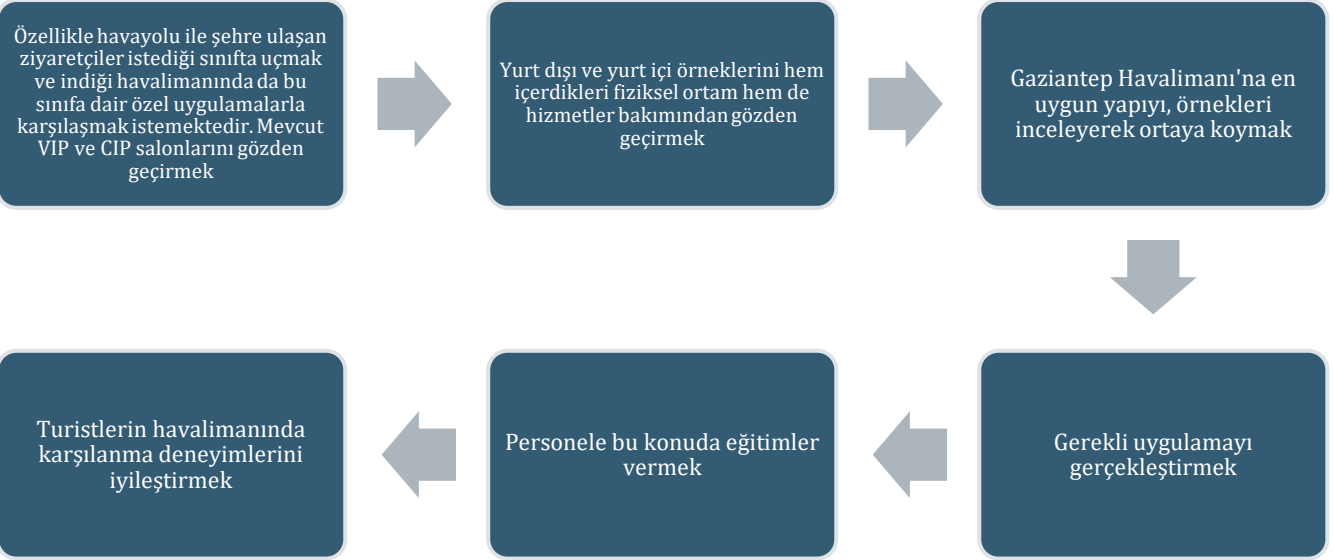
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Oğuzeli İlçesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Devlet Hava Meydanları İşletmeleri
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası		
Gaziantep'e hava yolu ile ulaşımın sağlandığı tüm iller	Gaziantep'e hava yolu ile ulaşımın sağlandığı tüm ülkeler	ORTA	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	1000	YÜKSEK	ORTA	ORTA
2027	2500	1200			
2028	3000	1500			
2029	3500	1700			
2030	4000	2000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

İlgili salonlardaki sürdürülebilirliği sağlayabilmek üzere hijyen önlemleri ve güvenlik önlemleri

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Kültürel Çevre: Kültürel çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Yerel Halk: Yerel halkın bu üst sınıf ziyaretçilere Gaziantep'e ulaşımını ve karşılanmalarını sırasında gösterilen muameleyi göstermemesi durumunda ortaya çıkabilecek sosyal gerginlikler.

Eylem 35

İl Çapında Taksi Şoförlerine Eğitim Vermek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİZM ODAKLI ULAŞIM
EĞİTİMİ VE FARKINDALIĞI
OLUŞTURMAK

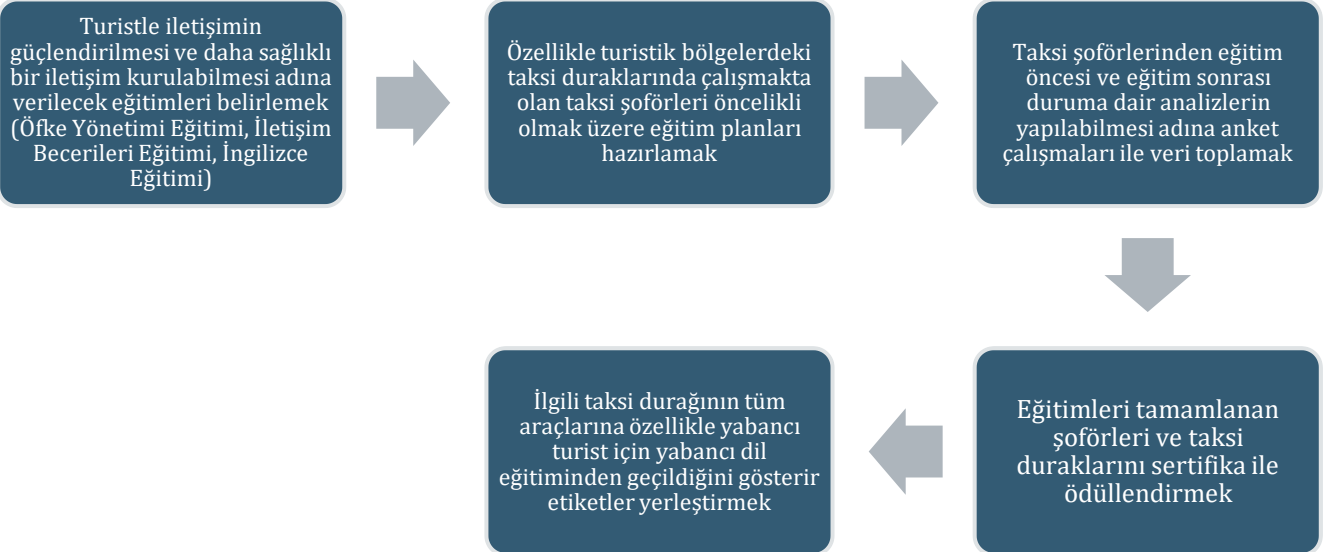
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey ve Şehitkâmil İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özel Sektör
Taksi Durakları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası		
Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	200000	100000	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	250000	125000			
2028	300000	150000			
2029	350000	175000			
2030	400000	200000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Eylem turiste yönelik herhangi bir önlem gerektirmemektedir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal kaynakları tehdit eden herhangi bir risk öngörülmemektedir.

Kültürel Çevre: Kültürel çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Yerel Halk: Yerel halkı tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Eylem 36

Konaklama, Ulaşım, Aktivite Rezervasyonlarını Tek Platformda Birleştiren Turizm Portalı Kurmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
TURİZM DEĞERLERİNİN DİJİTAL
TEKNOLOJİLERLE TANITIMINI
GÜÇLENDİRMEK VE
ERİŞİBİLİRLİĞİNİ ARTIRMAK

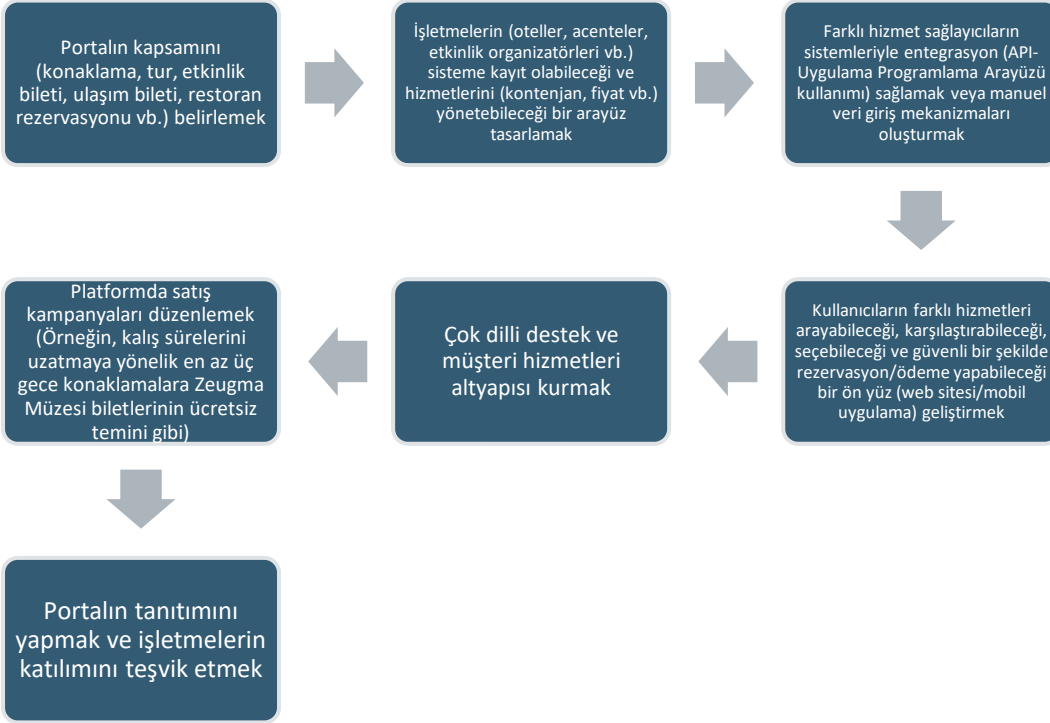
Öngörülen Süre

Uzun Vade 2029-2030

Hayata Gececeği Yer

Dijital Platform (Web Sitesi/Mobil Uygulama)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İpekyolu Kalkınma Ajansı
Belediye İştiraki
Özel Sektör Teknoloji/Turizm Firmaları
Konsorsiyumu
Turizm İşletmeleri Birlikleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İşletici Kurum

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	Çok sayıda turizm işletmesi ile anlaşma ve entegrasyon, yasal uyumluluk (KVKK, e-ticaret yasaları vb.), güvenli ödeme altyapısı

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal Türkiye genelindeki tüm çevrim içi seyahat planlaması yapan potansiyel turistler	Uluslararası Çevrim içi seyahat acentelerini ve destinasyon portallarını kullanan yabancı turistler	DÜŞÜK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2029	150000	15000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2030	200000	20000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Rezervasyon ve ödeme güvenliği, sunulan hizmetlerin kalitesi ve doğruluğu, iptal/iade politikaları

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğrudan etkisi düşük, ancak teşvik edilen turizmin dolaylı etkilerinden söz etmek mümkündür

Kültürel Çevre: Portalın yerel kültürü yansıtan küçük işletmelere de yer vermesi önem taşımaktadır

Yerel Halk: Komisyon oranlarının yerel işletmeler üzerindeki etkisi, veri gizliliği

Eylem 37

Turistik Mekânlara Acil Durum Ekipmanlarının Temin Edilmesini ve Yerleştirilmesini Sağlamak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
ACİL DURUM YÖNETİMİ VE
MÜDAHALE HİZMETLERİNİ
GELİŞTİRMEK

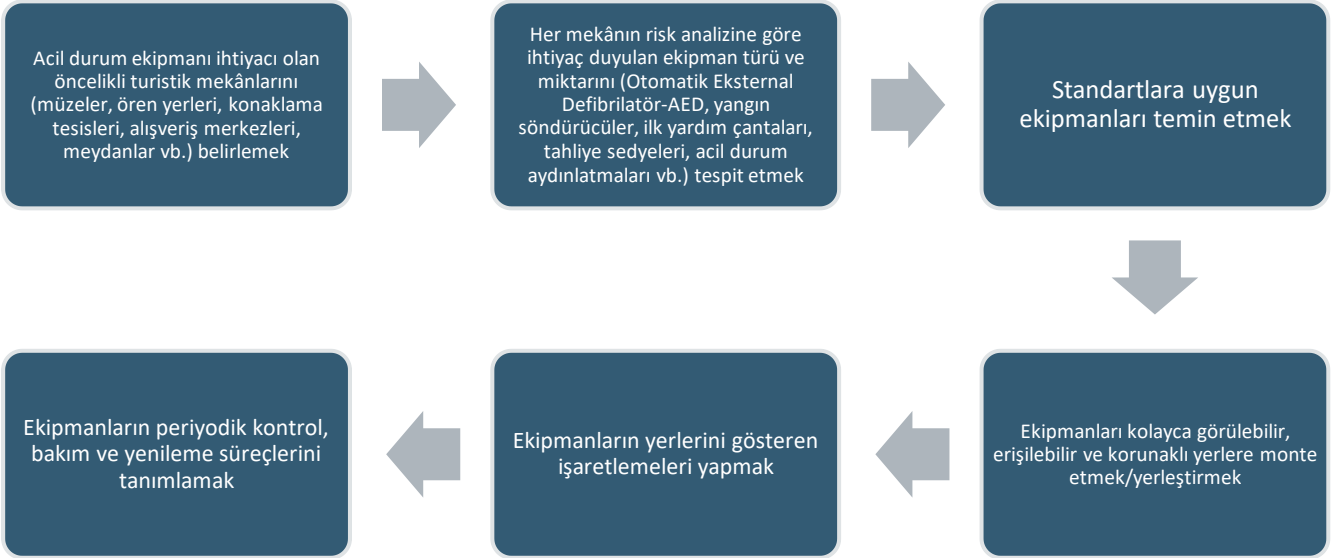
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Geçeceği Yer

Gaziantep'te belirlenen turistik mekânlar

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İlgili mekânın yönetimi (Müze Bşk., Otel Yön., AVM Yön. vb.)
Belediye (İtfaiye/Zabıta)
İl Sağlık Müdürlüğü (AED için)
AFAD

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Belirlenen Kurumlar

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	Mekân yöneticileri ile koordinasyon, yasal standartlara (örn: Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik) uyum

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Orta	Düşük
Eylem, güvenlik önlemi niteliğinde olduğundan uygulanabilir değil	Eylem, güvenlik önlemi niteliğinde olduğundan uygulanabilir değil	

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	20000	2000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2027	30000	3000			
2028	50000	5000			
2029	100000	10000			
2030	150000	15000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Bu eylem doğrudan sağlık ve güvenliği artırmaya yöneliktir. Ekipmanların çalışır durumda olması ve yerlerinin bilinmesi önemlidir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Ekipmanların üretimi ve bertarafı

Kültürel Çevre: Ekipmanların tarihî mekânlarda estetik olarak uygun yerleştirilmesi

Yerel Halk: Kamusal alanlarda güvenlik hissinin artması

Eylem 38

Gaziantep Otellerinin Yabancı Misafirler İhtiyaçlarının Belirlenmesi ve Uygulanması

MASA ADI
KONAKLAMA

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP OTELLERİNİN
YABANCI MİSAFİRLER
İHTİYAÇ KARŞILAMASI

Öngörülen Süre Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer Oteller

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Oteller, Üniversiteler

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Oteller kendi denetimlerini sağlayacaklar.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERSİZ	YETERSİZ	YETERLİ	YETERLİ
EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası		
-	-	YÜKSEK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	7000	1500	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK
2027	10000	2500			
2028	15000	3000			
2029	21000	4500			
2030	25000	5500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Hijyen ve İş Güvenliği

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 39

Kadın Üreticilerle Buluşmalar Düzenlemek

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA VE
GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
KIRSAL GİRİŞİMCİLERİ
TANITMAK VE DENEYİMSEL TURİZMİ
YAYGINLAŞTIRMAK

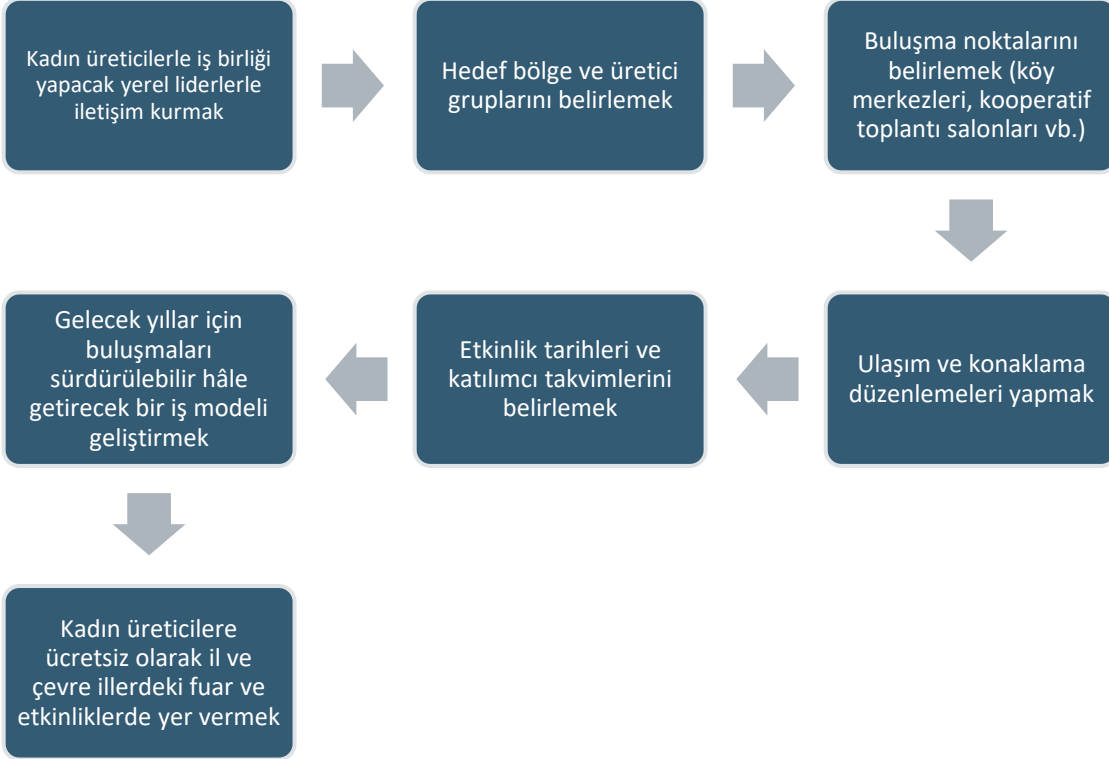
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Bütün İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık
Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
STK
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Bakanlık ve Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
---------------------------------------	---	---

Ulusal Uluslararası

-

-

ORTA

YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 40

Mutfak Zanaatkarlarıyla İş Birliği İçinde Usta-Çıracak Temelli Meslekî Eğitim Programları ve Yerel İşletmelerde Uygulamalı Staj İmkânlarını İyileştirmek

MASA ADI
GASTRONOMİ TURİZMİ

POLİTİKA ADI
GASTRONOMİ
TURİZMİNDE ÜRÜN
ÇEŞİTLİLİĞİ, YERELLEŞME
VE KUŞAKLAR ARASI BİLGİ
AKTARIMINI
GERÇEKLEŞTİRMEK

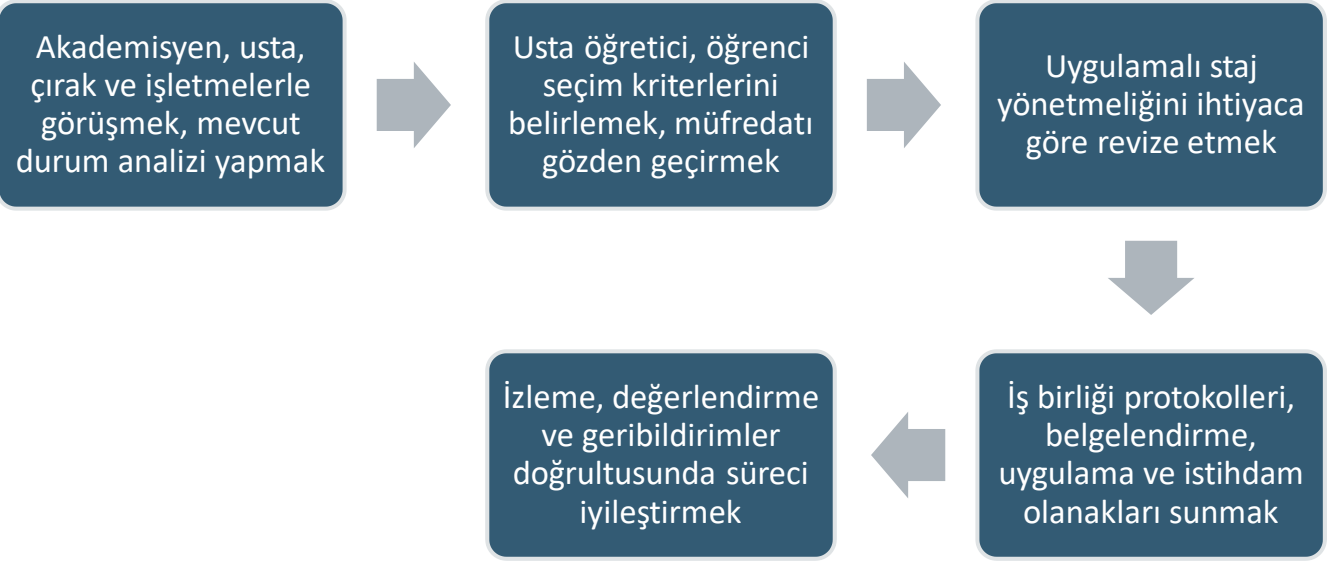
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey, Şehitkâmil

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık, Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Bakanlık, Yerel Yönetimler, Üniversiteler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
<p>Ulusal</p> <p>İstanbul: Yükselen yeme-içme pazarı, bu tür eğitimler için hazır genç nüfus.</p> <p>Antalya: Yeme-içme hizmet sektöründeki yüksek sirkülasyon.</p> <p>Bursa: Gelenekselin ve göçmen mutfağının birbirinden etkilendiği ve usta-çırak ilişkisinin başarılı uygulamalarının hâlen devam etmesi.</p>	<p>Uluslararası</p> <p>Fransa: Dünyanın gastronomi merkezi</p> <p>İtalya: 1986'dan beri geleneksel iyi, temiz, adil gıda hareketi savunuculuğu yapan Slow Food hareketinin geleneksel mutfağa ve usta-çırak iş birliğine aşına olması</p> <p>Almanya: Büyük göçmen nüfusuna sahip olması ve gıda girişimcilerinin büyük bir çoğunluğunun göçmenlerden oluşması.</p>	<p>ORTA</p> <p>YÜKSEK</p>

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	1000	500	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2029	1500	900			
2030	2000	1300			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Stajyerlerin yeterli hijyen eğitimi almasının ve yeterli meslekî yabancı dil bilgisine sahip olması sağlanmalı, turistler için acil durumlarda sağlık hizmetlerine hızlı ve etkin erişim sağlanmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Eğitimde kullanılacak yöresel ürünlere olan talebin artması sonucu sürdürülebilir üretimin olmaması, eğitim takvimi ile mevsimsel beslenmenin örtüşmemesi sonucu erişimi olmayan ürünlerin sera ürünleri ile yer değiştirmesi, bazı ürünlerin öne çıkması sonucu çiftçilerin bu ürünlere yönelmesi ve biyolojik çeşitliliğin azalması.

Kültürel Çevre: Özgün tariflerin sadeleştirilmesi sonucu bir sonraki nesle eksik bilgilerin aktarılması, sözlü usta-çırak öğretilerinin yazılı kaynaklara dönüştürülmemesi, genç kuşağın yeni nesil uygulamaları benimsemesi hâlinde geleneksel yöntemlerin kaybolmaya yüz tutması. Bu noktada arşiv yaratılması, standart reçetelerin özgün hallerinin önceliklendirilmesi ve alternatif/modern yöntemlerin benimsenmesinin olası etkileri konusunda genç neslin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim içeriğinin hazırlanması önerilmektedir.

Yerel Halk: Eğitim fırsatlarının belli kişi/gruplarla sınırlı kalması, dışardan gelecek olan eğitmenlerin yerel ustalara tercih edilmesi, ustanın öğretilerine ve yöntemine saygı gösterilmemesi durumunda amacına uygun eğitimin gerçekleşmemesi, eğitimi alan gençlerin şehir dışında istihdam edilmeyi tercih etmeleri.

Eylem 41

Kırsal Alanlardaki Esnafın Satış, Pazarlama, Turizm ve Kalite Konularında Eğitmek

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA
VE GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
TURİZM GİRİŞİMCİLİĞİNİ
KIRSALDA
ÖĞRETMEK

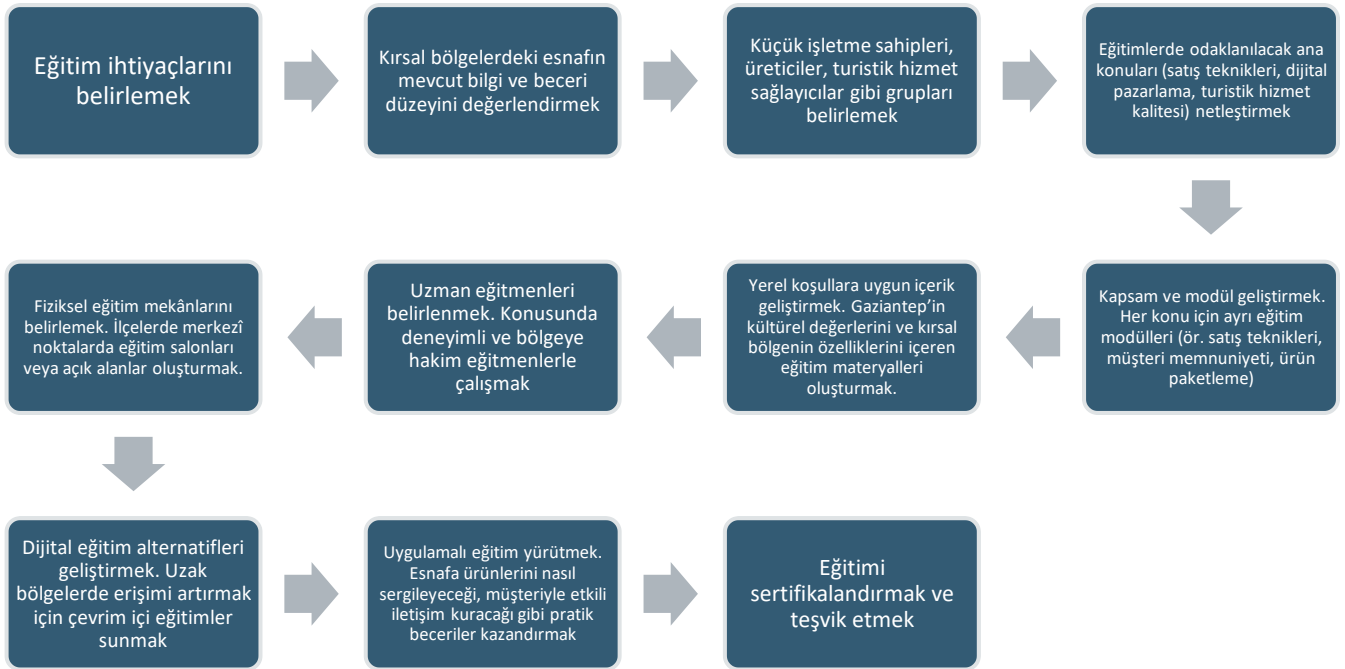
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Geçeceği Yer

Merkez

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık
Valilik
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
STK
Üniversiteler
GAP BKİ

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Üniversiteler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERSİZ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
---------------------------------------	---	---

Ulusal Uluslararası

DÜŞÜK

ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 42

Havalimanı/Otogar ve Şehir Merkezi Arasında Entegre ve Akıllı Ulaşım Çözümleri Geliştirmek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
AKILLI ULAŞIM ÇÖZÜMLERİNİ
TURİZM ERİŞİLEBİLİRLİĞİNİ
ARTTIRACAK ŞEKİLDE
GELİŞTİRMEK

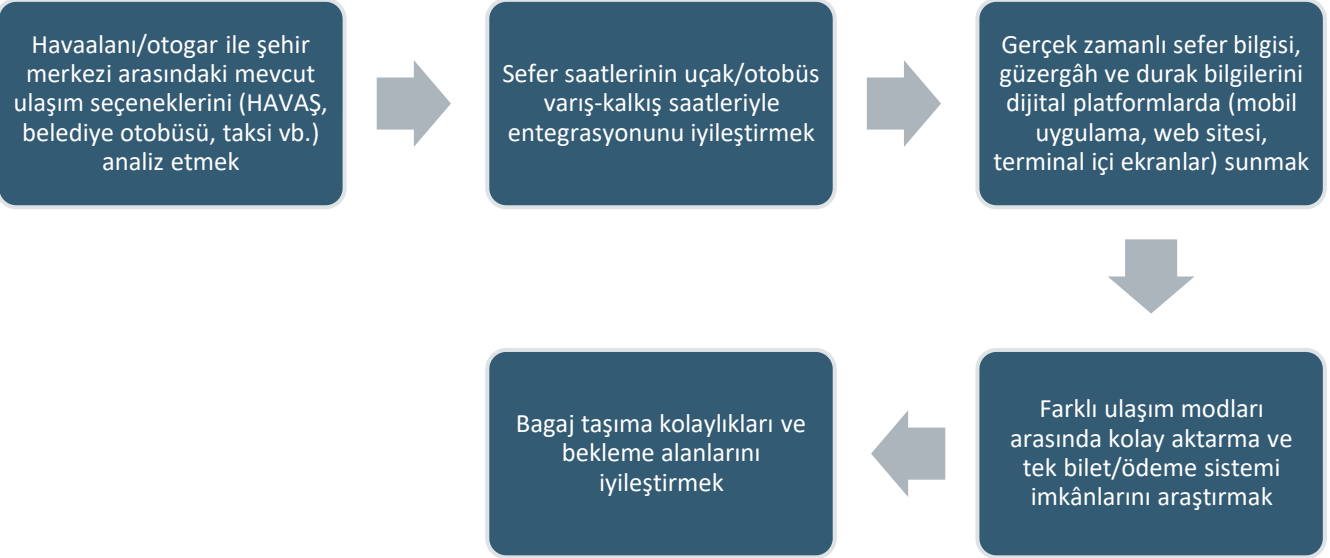
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep Havaalanı, otogar, şehir merkezi ve aradaki ulaşım hatları

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı
Havaalanı İşletmeciliği
Otogar İşletmeciliği
HAVAŞ

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	Havaalanı/Otogar yönetimi, farklı ulaşım operatörleri (HAVAŞ, Belediye vb.) ile koordinasyon ve veri entegrasyonu
EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ		YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası			
Gaziantep'e gelen yerli yolcular	Gaziantep'e gelen yabancı yolcular	ORTA		ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	50000	5000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2029	100000	10000			
2030	150000	15000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Doğru ve güncel bilgi sunumu, araç/terminal güvenliği, bagaj güvenliği

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Toplu taşımayı teşvik ederek olumlu etki

Kültürel Çevre: Doğrudan etkisi düşük

Yerel Halk: Ulaşımın kolaylaşması

Eylem 43

Somut Kültürel Miras Alanlarını/Yapılarını Tespit Etmek

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE
İNANÇ TURİZMİ

POLİTİKA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRASI
KORUMAK VE YÖNETMEK

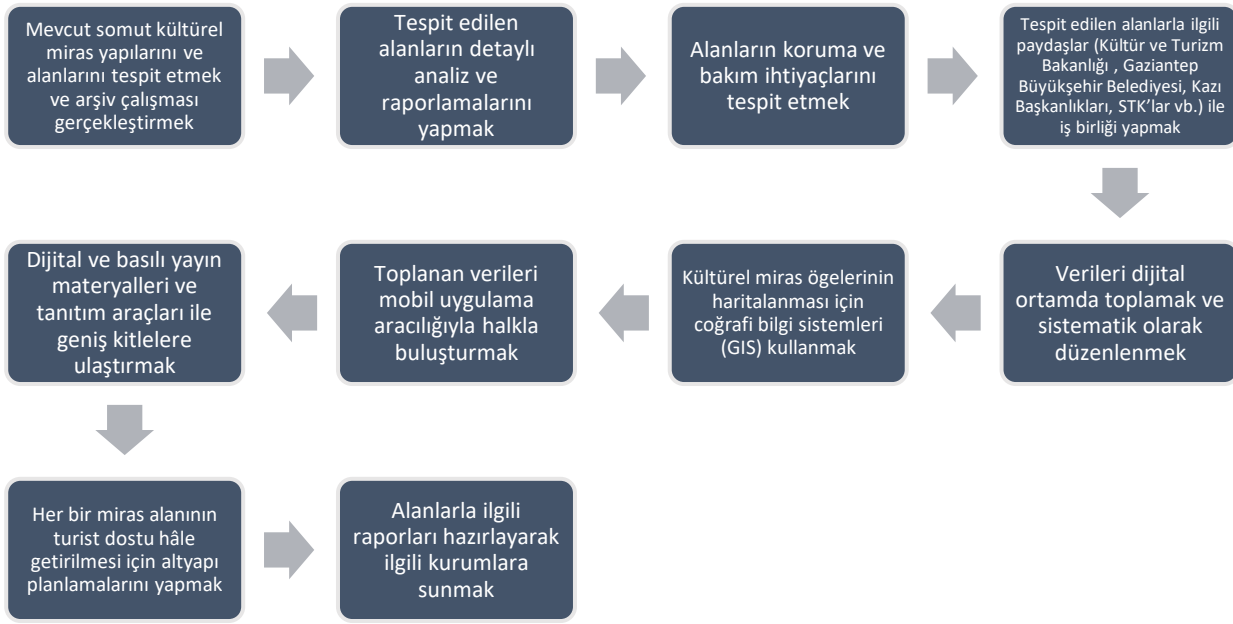
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep ili, özellikle tarihî ve kültürel açıdan zengin bölgeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Gaziantep Müze Müdürlüğü, Üniversiteler, Kazı Başkanlıkları, Yerel STK'lar

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	KISMEN
EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal Tüm iller	Uluslararası Tüm ülkeler	ORTA	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	50.000	10.000	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK
2027	60.000	12.000			
2028	70.000	15.000			
2029	80.000	18.000			
2030	100.000	25.000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Sağlık ve güvenlik önlemleri alınarak, ziyaretçilerin güvenli bir şekilde gezebileceği alanlar oluşturulmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Tespit ve belgeleme süreçlerinde yapılacak sondajlar, kazılar doğal habitatlara zarar verebilir. Bu çalışmalar sırasında denge gözetilerek doğaya verilebilecek zarar minimumda tutulmalıdır. Taşıma ve ulaşım faaliyetleri sırasında çevresel kirlilik oluşabilir. Bu konuda önlemler alınmalıdır.

Kültürel Çevre: Yetersiz belgeleme veya yüzeysel tespitler yanlış koruma politikalarına yol açabilir. Birden fazla kaynak ve ekiple çalışmalar tamamlanmalıdır. Tespit edilen alanların aşırı popülerleştirilmesi, alanlarda olumsuz durumların yaşanmasına sebep olabilir.

Yerel Halk: Halkın mülkiyet hakları ve özel alanları göz ardı edilirse problemler yaşanabilir. Bu konuda özellikle hassasiyetle hareket edilmelidir.

Eylem 44

Vizesiz Seyahat Edilebilen Ülkelerle Karşılıklı Turizm Seyahatleri Planlamak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'İ BÖLGESEL
TURİZM ULAŞIM MERKEZİ
HÂLINE GETİRMEK

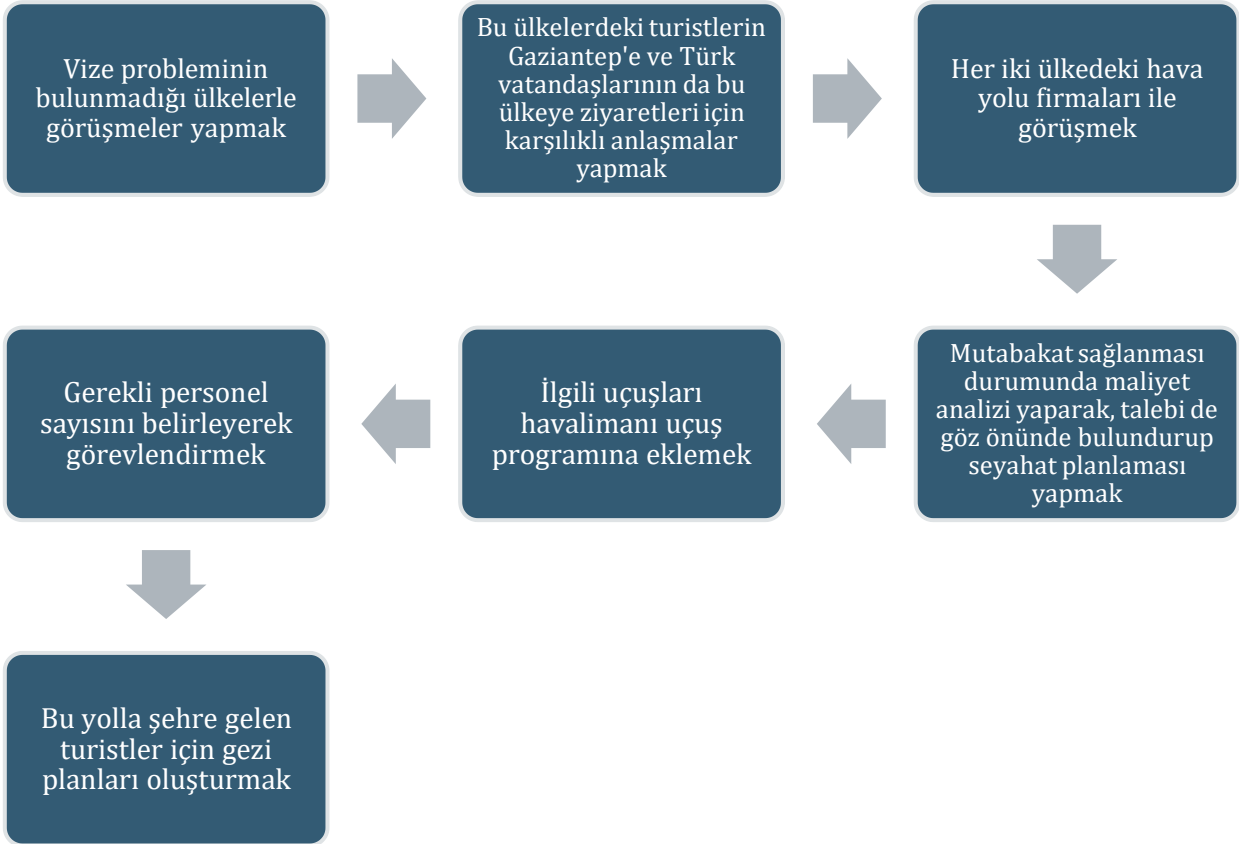
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Oğuzeli İlçesi

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Özel Sektör
Hava Yolu Şirketleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Devlet Hava Meydanları İşletmesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Ulusal hedef pazara yönelik bir eylem değildir.	Uluslararası Sırbistan, Karadağ, Makedonya, Bosna-Hersek, Arnavutluk, Ukrayna, Moldova, Gürcistan Kosova, Azerbaycan, Katar, İran, Bahreyn, Ürdün, Fas, Tunus	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	-	1000	ORTA	ORTA	DÜŞÜK
2029	-	1250			
2030	-	1500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Karşılıklı seyahat anlaşmaları konusunda turisti bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Bu yolla şehre gelecek turist sayısındaki artışın doğal çevrede oluşturacağı kirlilik

Kültürel Çevre: Bu yolla şehre gelecek turist sayısındaki artışın kültürel çevrede oluşturacağı kirlilik

Yerel Halk: Bu yolla şehre gelecek turist sayısındaki artışın yerel halka oluşturabileceği rahatsızlık

Eylem 45

Kara Yolu İçin Elektrik Şarj İstasyonu Sayısını Çoğaltmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
ALTERNATİF VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM
SEÇENEKLERİNE
ODAKLANMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep'te şehirler arası kara yolu üzerinde bulunan yeni şarj istasyonlarının kurulacağı yerler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
--------------------------------	--	--

Ulusal Uluslararası

Gaziantep'e kara yolu ile ulaşımın sağlandığı tüm iller

Uluslararası hedef pazara yönelik bir eylem değildir.

ORTA

DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	3000	-	ORTA	ORTA	ORTA
2027	3500	-			
2028	4000	-			
2029	4500	-			
2030	5000	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Elektrikli şarj istasyonunun kullanımına dair güvenlik önlemleri

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Şarj istasyonu kurulması sırasında doğal çevreye verilecek tahribat

Kültürel Çevre: Şarj istasyonun yer alacağı konuma yakın kültürel çevreye verilecek tahribat

Yerel Halk: Kurulacak istasyonlara dair altyapı çalışmaları nedeniyle yerel halkın ikamet ettikleri noktalarda yaşayacağı problemler

Eylem 46

Turizm Altyapısında Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımını Teşvik Etmek

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM
ALTYAPISINI GÜÇLENDİRMEK VE
UYGULAMALAR GELİŞTİRMEK

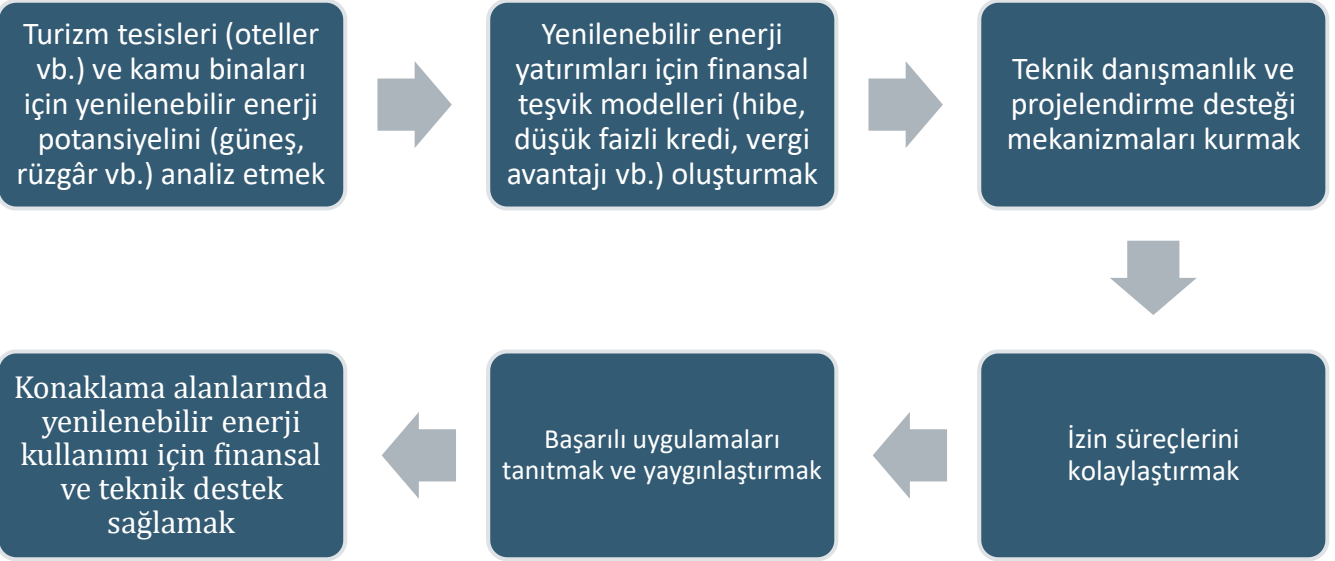
Öngörülen Süre

Uzun Vade 2029-2030

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep'teki turizm tesisleri ve ilgili kamu binaları

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İpekyolu Kalkınma Ajansı
Büyükşehir Belediyesi
T.C. Enerji Bakanlığı
Turizm İşletmeleri Birlikleri
Enerji Firmaları, Finans Kuruluşları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İpekyolu Kalkınma Ajansı
Büyükşehir Belediyesi
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu - EPDK

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	Yasal düzenlemeler, enerji piyasası koşulları

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası		
Uygulanabilir değil, hedef kitle işletmelerdir	Uygulanabilir değil, hedef kitle işletmelerdir	ORTA	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2029	50000	5000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2030	100000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Genel açıdan doğrudan ilişkili değil

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Olumlu etki: Karbon emisyonu azaltımı, Olumsuz etki: Panellerin/türbinlerin görsel etkisi, kurulum için arazi kullanımı.

Kültürel Çevre: Tarihî alanlarda gerçekleştirilecek kurulumlarda olumsuz etkiler ortaya çıkabilir.

Yerel Halk: Enerji maliyetlerinde potansiyel düşüş, kurulum süreçlerinde istihdam.

Eylem 47

Kültürel Miras Bilincinin Oluşturulmasına Yönelik Yerel Eğitim ve Farkındalık Faaliyetleri Düzenlemek

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE
İNANÇ TURİZMİ

POLİTİKA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRASI
KORUMAK VE YÖNETMEK

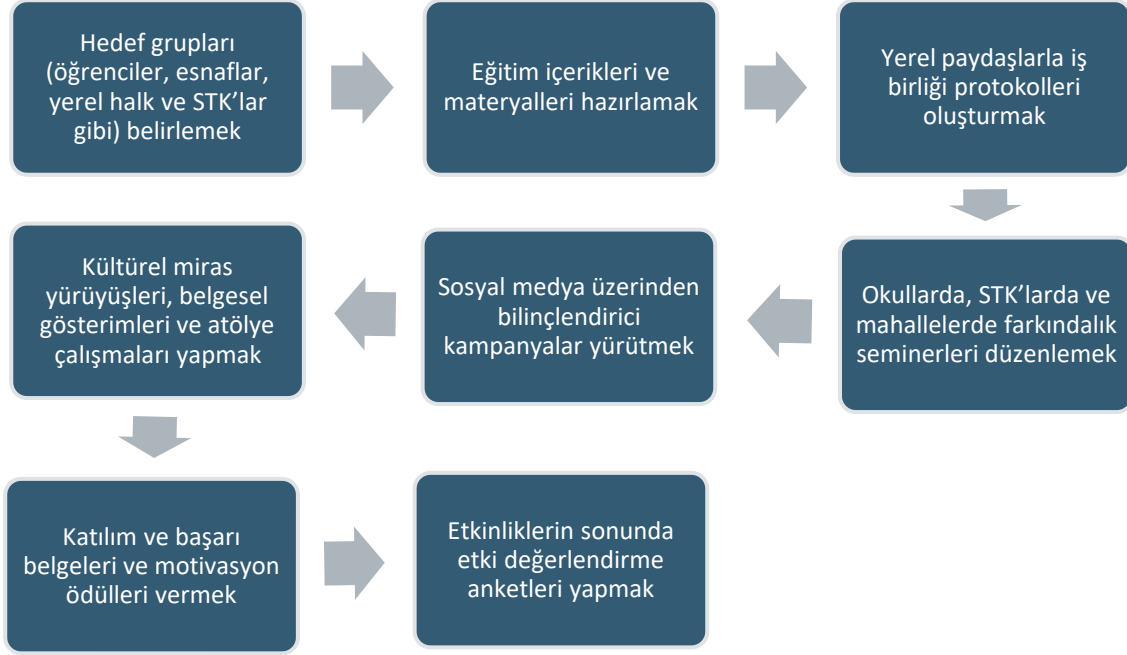
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep İli ve İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, STK'lar, Üniversiteler

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Bölgedeki diğer şehirlerle iş birliği potansiyeli (Kilis, Şanlıurfa, Adıyaman, Mardin, Kahramanmaraş)	Uluslararası Eğitim/araştırma turizmine ilgi duyan ülkeler (Fransa, İtalya, Japonya)	YÜKSEK DOLAYLI ETKİ

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	5.000	500	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	7.000	1.000			
2028	10.000	1.500			
2029	12.000	2.000			
2030	15.000	2.500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Eğitimlerde ve etkinliklerde güvenli, engelsiz ve erişilebilir ortam sağlanacaktır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Sadece belirli kültürel değerler öne çıkarılırsa kültürel çeşitlilik gölgede kalabilir. Eğitici içerikler demografik gruplara uygun olmazsa beklenen etki elde edilemez.

Yerel Halk: Eğitim faaliyetleri halka bütünlük planlanmazsa dirençle karşılaşılabilir.

Eylem 48

Nizip-Gaziantep Ekspresini Modernize Ederek Karkamış'a Ulaşımı Sağlamak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİSTİK NOKTALAR ARASI
ENTEĞRE ULAŞIM SİSTEMİNİ
OLUŞTURMAK

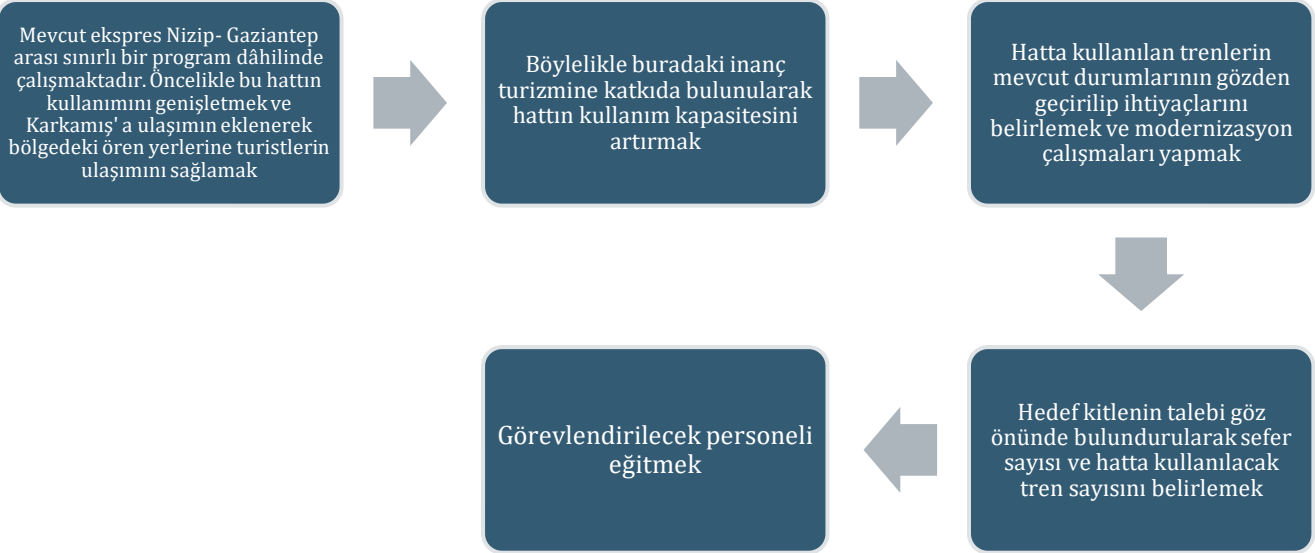
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Karkamış ve Nizip İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası İran ORTA	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	5000	500	ORTA	ORTA	ORTA
2029	7500	750			
2030	10000	1000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Güzergâh içim hem ulaşımda hem de ulaşılan ören yerinde güvenliğe dair önlemler

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Özellikle güzergâh üzerindeki ilçelerde ikamet eden yerel halkın yaşam konforunun azalabilir, bu noktada yerel halka turizm bilinci aşılanmalı ve turizmin ekonomik faydalarından yararlanabilecekleri iş modelleri önerilmeli/geliştirilmeli

Eylem 49

Gaziantep'te Faaliyet Gösteren Konaklama ve Yiyecek-İçecek İşletmeleri ve Bu İşletmelerin Personelleri İçin Başarı Ödül Sistemi Geliştirmek

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ
GÜÇLENDİRME VE TURİZM
EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
İŞ GÜCÜNÜN NİTELİK, MORAL
VE MOTİVASYONU ARTIRMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediyeleri, STK, Gaziantep Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Gaziantep Lokantacılar Kebapçılar Pastacılar Tatlıcılar ve Baklavacılar Odası, Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Demeği (GATOD).

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, Gaziantep Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Gaziantep Lokantacılar Kebapçılar Pastacılar Tatlıcılar ve Baklavacılar Odası, Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği (GATOD).

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ
EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal	Uluslararası	DÜŞÜK	DÜŞÜK
YOK	YOK		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	2500	1500			
2028	3000	2500			
2029	5000	3500			
2030	10000	4500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: YOK

Kültürel Çevre: YOK

Yerel Halk: Yerel hizmet kalitesini artırarak halkın turizmden duyduğu memnuniyeti yükseltebilecek bu ödüllendirme sistemi; işletmelerin ve personelin motivasyonunun artması, uzman akademisyenler aracılığıyla meslekî bilgi akışının sağlanması, farklı otel çalışanlarının birbirini tanıma ve deneyim paylaşma fırsatı elde etmesi, işletmeler ile çalışanlar arasındaki bağın güçlenmesi ve belediye-işletme iş birliğinin geliştirilmesi gibi çok boyutlu katkılar sunar.

Eylem 50

Fırat Nehri-Rumkale Triatlon ve Su Sporları Merkezi Kurmak

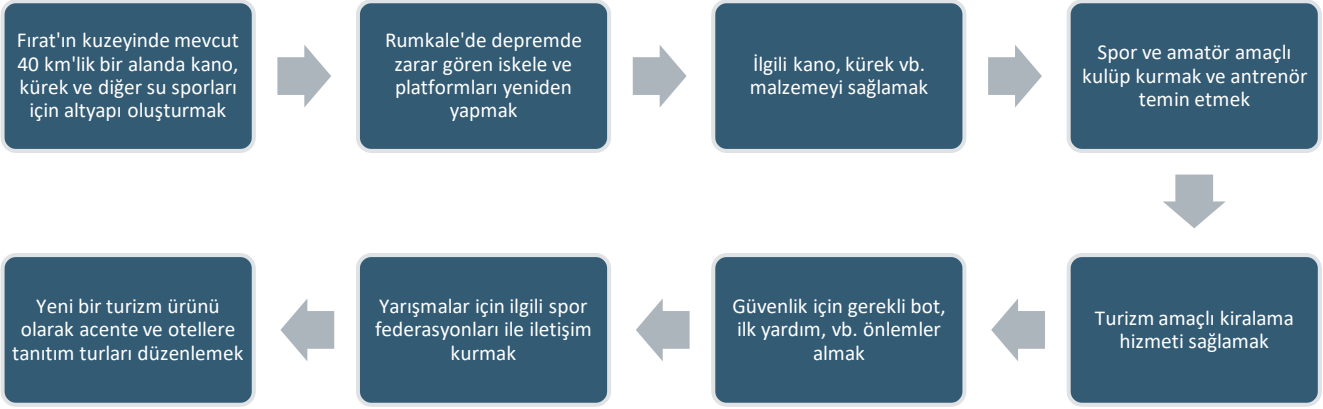
MASA ADI
MACERA VE SPOR
REKREASYONLARI TURİZMİ

POLİTİKA ADI
DOĞA SPORLARI VE MACERA
TURİZMİ FAALİYETLERİNİ
ÇEŞİTLENDİRMEK

Öngörülen Süre Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer Nizip, Yavuzeli

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Bakanlık
İlçe Belediyeleri
STK
Özel Sektör
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü
Orman Bölge Müdürlüğü
T.C. Çevre ve Şehircilik İklim Değişikliği
Bakanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü
İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
---------------------------------------	---	---

Ulusal	Uluslararası		
Gaziantep, Şanlıurfa (yakın coğrafi konum ve kültürel turizm potansiyeli ile sinerji) Adıyaman (Nemrut Dağı turizmi ile kombine edilebilir). İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa (büyükşehirlerdeki spor kulüpleri ve yüksek gelirli turistler). Antalya ve Muğla (spor turizmüne alışkın ziyaretçi profili ve deneyimli turizm altyapısı). Erzurum ve Kayseri (kış sporları merkezleri ile çeşitlendirilmiş turizm rotaları). Mardin ve Diyarbakır (kültür turizmi ile entegre edilmiş macera turizmi).	Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda: Yüksek harcama gücüne sahip, doğa sporlarına ilgili turistler. İsveç, İsviçre, Danimarka: Ekstrem spor ve sürdürülebilir turizm odaklı ziyaretçiler. Suudi Arabistan, BAE, Katar: Lüks ve macera turizmüne yatkın, yüksek bütçeli turistler. İran ve Irak: Coğrafi yakınlık ve kültürel bağlar nedeniyle potansiyel ziyaretçiler. Çin, Japonya, Güney Kore: Yeni destinasyon arayışında olan, macera turizmi meraklısı turistler. Hindistan: Genç nüfus ve artan spor turizmi talebi. Rusya ve Kazakistan: Alternatif turizm rotalarına ilgi duyan pazarlar. Azerbaycan ve Gürcistan: Coğrafi yakınlık ve kültürel iş birliği potansiyeli.	YÜKSEK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	5.000	1000	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2027	7.000	1500			
2028	12.000	2000			
2029	15.000	2500			
2030	20.000	3000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Hijyen ve gıda güvenliği, acil sağlık hizmetlerine erişim, ilk yardım ve kurtarma ekiplerinin hazır bulunması, çevresel ve iklimsel risklere karşı bilgilendirme, ekipman ve ulaşım güvenliği, sigorta ve iletişim altyapısının sağlanması başlıklarında önlemler alınmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: *Ekosistem ve Biyolojik Çeşitlilik:* Spor merkezi ve etkinliklerin planlanmasında bölgenin doğal ekosistemi ve biyolojik çeşitliliği korunmalı, habitatlara zarar verecek uygulamalardan kaçınılmalıdır. Özellikle su sporları faaliyetleri, sucul yaşamı ve çevreyi olumsuz etkilememelidir.

Su Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı: Fırat Nehri, Türkiye'nin en önemli içilebilir su kaynaklarından biridir. Su kalitesinin korunması, kirlilik ve aşırı kullanımın önlenmesi için etkin izleme ve yönetim gereklidir. Nehirdeki faaliyetler, suyun hem ekolojik hem de toplumsal işlevlerini riske atmamalıdır.

Atık ve Kirlilik Yönetimi: Etkinlikler sırasında ortaya çıkabilecek atıkların (plastik, yiyecek, ekipman vb.) doğaya bırakılmaması için etkin atık yönetim sistemleri kurulmalı, geri dönüşüm ve temizlik çalışmaları sürekli olmalıdır.

Altyapı ve Yapılaşma: Spor merkezi için yapılacak altyapı ve tesisler, doğal peyzajla uyumlu, minimum düzeyde ve çevreye zarar vermeyecek şekilde tasarlanmalı; büyük ölçekli ve kalıcı yapılaşmadan kaçınılmalıdır.

Taşıma Kapasitesi: Bölgenin ekolojik taşıma kapasitesi dikkate alınarak ziyaretçi ve etkinlik sayısı sınırlandırılmalı, aşırı kullanımın önüne geçilmelidir.

Kültürel Çevre: *Kültürel Mirasın Korunması:* Rumkale ve çevresi, tarihî ve kültürel açıdan zengin bir bölgedir. Etkinlikler ve tesisler, bölgenin kültürel mirasına zarar vermeyecek şekilde planlanmalı, arkeolojik ve tarihî alanlara müdahaleden kaçınılmalıdır.

Kültürel Kimliğin Desteklenmesi: Yerel kültürel değerler ve gelenekler tanıtılmalı, spor merkezi bu değerlerin yaşatılmasına katkı sunmalı, kültürel mirasın turizm ürünü olarak kullanımını koruma-kullanma dengesi gözetilerek yapılmalıdır.

Farkındalık ve Eğitim: Katılımcılar ve ziyaretçiler için kültürel mirasın önemi hakkında bilgilendirme ve farkındalık programları düzenlenmeli, kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılması sağlanmalıdır.

Yerel Halk: *Katılımcı Planlama ve Karar Alma:* Yerel halk, planlama ve karar alma süreçlerine aktif olarak dâhil edilmeli, ihtiyaç ve beklentileri dikkate alınmalıdır. Katılımcı yönetim, sürdürülebilirliğin temel unsurlarındandır.

Ekonomik Faydaların Paylaşılması: Spor merkezi ve etkinliklerden elde edilen ekonomik faydalar, adil şekilde yerel topluma yansıtılmalı, istihdam, ürün ve hizmet tedariki gibi alanlarda yerel halk öncelikli olmalıdır.

Eğitim ve Kapasite Geliştirme: Yerel topluluklara çevre, turizm ve kültürel miras konularında eğitimler verilmeli, sürdürülebilir turizmde aktif rol almaları sağlanmalıdır.

Kültürel ve Sosyal Uyum: Yerel halkın sosyal ve kültürel bütünlüğü gözetilmeli, dışarıdan gelen ziyaretçi ve sporcularla olumlu etkileşim ortamı oluşturulmalıdır.

Uzun Vadeli İzleme ve Geri Bildirim: Proje uygulama ve izleme süreçlerinde yerel halkın görüşleri alınmalı, olası olumsuz etkiler hızlıca tespit edilip giderilmelidir.

Eylem 51

Su Tasarrufu ve Çevre Bilinci İçin Dijital Bilgilendirme Kampanyaları Düzenlemek

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM
ALTYAPISINI GÜÇLENDİRMEK VE
UYGULAMALAR GELİŞTİRMEK

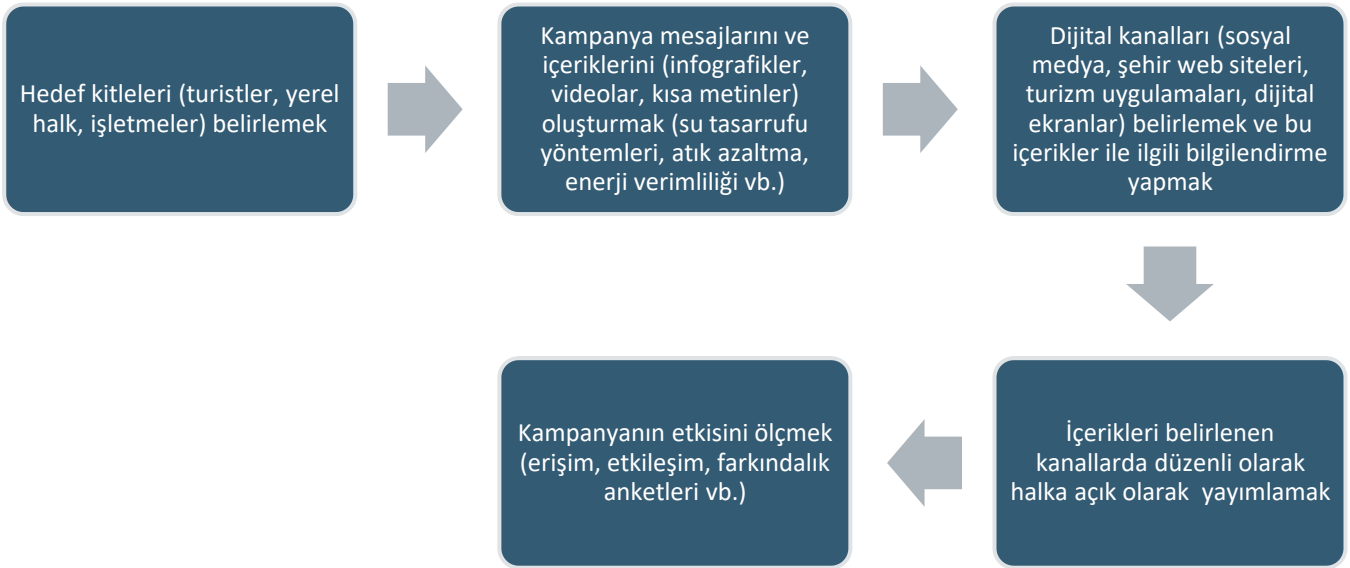
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Dijital platformlar, Gaziantep genelindeki dijital ekranlar

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi (Basın Yayın/Çevre Koruma)
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
GASKİ
İpekyolu Kalkınma Ajansı
Çevre STK'ları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	Kamu kurumları ve STK'larla içerik iş birliği

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Tüm Türkiye genelinde farkındalık yaratan destinasyon imajı	Uluslararası Uluslararası düzeyde farkındalık yaratan destinasyon imajı	ORTA DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	10000	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2027	15000	1500			
2028	20000	2000			
2029	50000	5000			
2030	100000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Kaynak kullanımında bilinç artışına bağlı olarak olumlu etki

Kültürel Çevre: Doğrudan etkisi düşük

Yerel Halk: Çevre bilincinin artmasıyla olumlu etki

Eylem 52

Yatak Sayısının Tespiti ve Fiziki Durumları ile İlgili Mevcut Durumun İyileştirilmesi

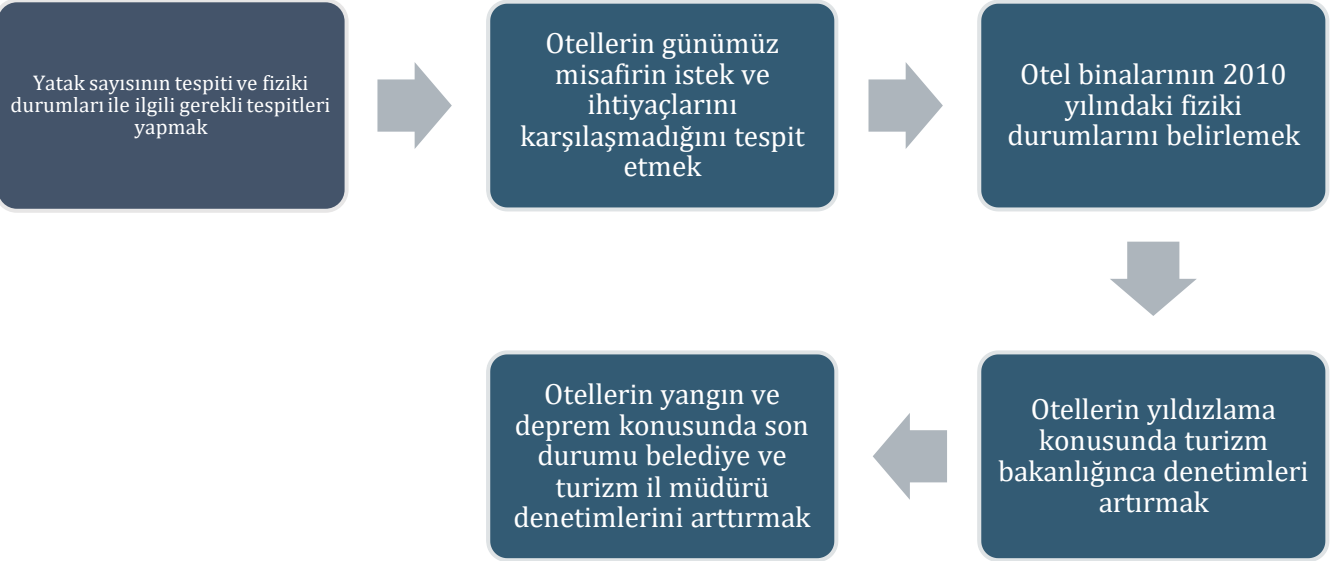
MASA ADI
KONAKLAMA

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP OTELLERİNİN
MARKA, YATAK SAYISI VE
FİZİKİ DURUMLARI

Öngörülen Süre Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Geçeceği Yer Gaziantep Otelleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Yatırımcılar, Gatod, İtfaiye ile Müdürlüğü, Çevre Şehircilik Müdürlüğü, Belediye Ruhsat Bölümü, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERSİZ	YETERSİZ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Bütün iller	Uluslararası Bütün ülkeler	ORTA
		YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	7000	1500	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK
2027	10000	2500			
2028	15000	3000			
2029	21000	4500			
2030	25000	5500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yüksek güven

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Sürdürülebilir hâle getirilmesi

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 53

Google, Tripadvisor Gibi Çevrim İçi Platformlardaki Yorumları İzlemek ve Analiz Etmek

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
VERİ ODAKLI TURİZM YÖNETİMİNİ
GÜÇLENDİRMEK VE İZLEME
MEKANİZMALARINI OLUŞTURMAK

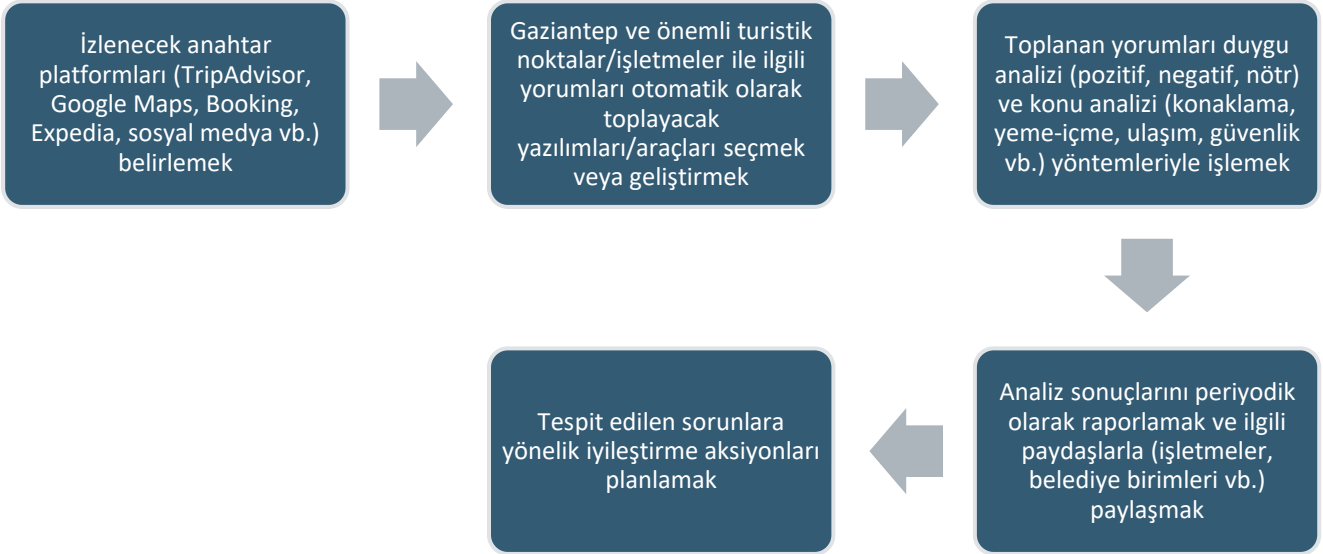
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Geçeceği Yer

Gaziantep (Analiz Merkezi/Platformu)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İpekyolu Kalkınma Ajansı
Turizm İşletmeleri Birlikleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	KISMEN	API (uygulama programlama arayüzü) erişimleri, platformların kullanım koşullarına uygunluk

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Eylem, iç yönetim aracı niteliği taşıdığından uygulanabilir değil	YÜKSEK	YÜKSEK
Uluslararası Eylem, iç yönetim aracı niteliği taşıdığından uygulanabilir değil		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	20000	2000	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK
2027	50000	5000			
2028	100000	20000			
2029	200000	50000			
2030	500000	100000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yorumlarda belirtilen sağlık (hijyen, gıda zehirlenmesi vb.) ve güvenlik sorunlarının tespit edilip ilgili birimlere iletilmesi önem taşımaktadır

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğrudan etkisi yok

Kültürel Çevre: Yorumlardaki kültürel hassasiyetlerin analizi

Yerel Halk: İşletmeler hakkındaki yorumların yerel istihdama etkisi

Eylem 54

Şehir Merkezindeki Çeşitli Noktalarda Kültürel Miras Öğelerine Yer Vererek Farkındalığı ve Görünürlüğü Artırmak

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE İNANÇ TURİZMİ

POLİTİKA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRASI TANITMAK VE TURİZME ENTEGRE ETMEK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep şehir merkezi, özellikle turistik ve yoğun yürüyüş yolları, parklar, meydanlar ve alışveriş caddeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, yerel sanatçılar, mimarlar, kültürel etkinlik organizatörleri, yerel ticaret odası

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	YÜKSEK	ORTA
Tüm iller	Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	4.000	1.000	YÜKSEK	ORTA	ORTA
2027	6.000	2.000			
2028	8.000	3.000			
2029	10.000	5.000			
2030	12.000	6.000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Etkinlik alanlarında güvenlik sağlanmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Kent estetiği zarar görebilir (yeşil alan kaybı, doğal yapıların zarar görmesi). Uygun olmayan malzemelerin kullanımı doğal çevreye zarar verebilir.

Kültürel Çevre: Uygulamalar yüzeysel kalırsa görsel dekoratif görünüm dışında bir işlev yaratmaz. Seçilecek öğelerin temsil niteliği zayıfsa kültürel çeşitliliği yansıtmaz.

Yerel Halk: Gerekli alanlarda uygun olmayan uygulamalar halkta rahatsızlık yaratabilir (örneğin halkın yoğun ilgi gösterdiği parklarda, halkın kullanabileceği alanları azaltacak büyük boyutlu uygulamalar). Yeterli ilgilendirme yapılmazsa halkın dikkatini çekmez ve benimsenmez.

Eylem 55

Acil Durum Müdahale Protokollerini Oluşturmak ve Kurumlararası Koordinasyonu Sağlamak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
ACİL DURUM YÖNETİMİ VE
MÜDAHALE HİZMETLERİNİ
GELİŞTİRMEK

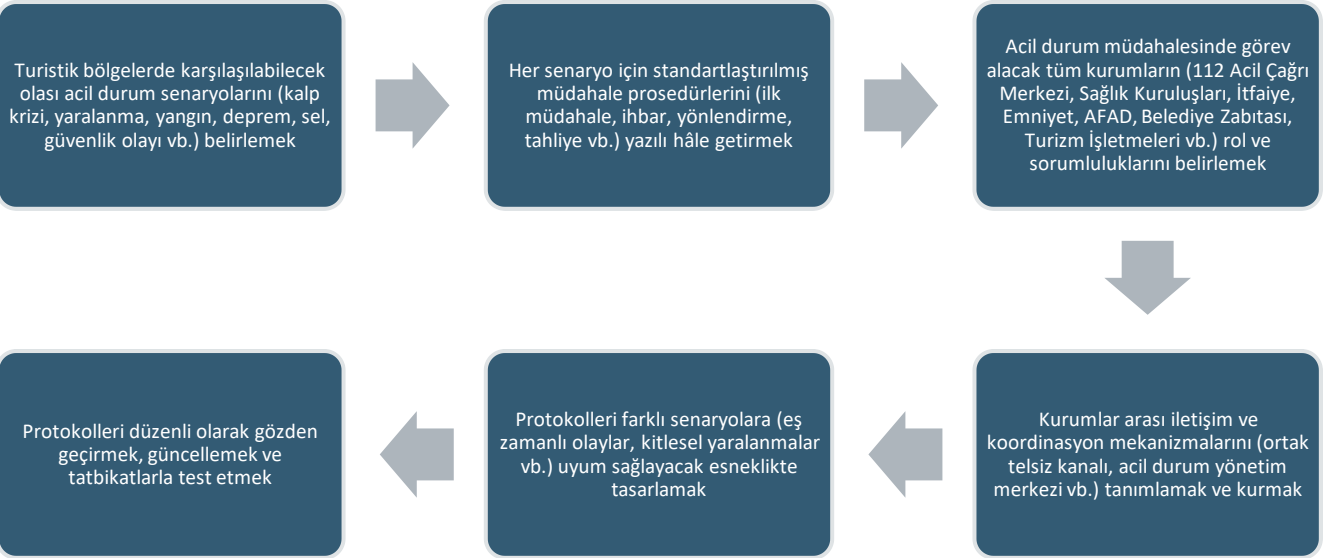
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep (ilgili kurumların koordinasyon merkezleri)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Valilik (AFAD koordinasyonunda)
112 Acil Çağrı Merkezi
İl Sağlık Müdürlüğü
Büyükşehir Belediyesi (İtfaiye, Zabıta)
Emniyet Müdürlüğü
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Turizm İşletmeleri Temsilcileri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Belirlenen Kurumlar

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	Kurumlar arası güçlü iş birliği ve mutabakat, yasal dayanak

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Eylem, iç işleyiş niteliği taşıdığından uygulanabilir değil	Uluslararası Eylem, iç işleyiş niteliği taşıdığından uygulanabilir değil	ORTA	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	20000	2000	DÜŞÜK	DÜŞÜK	ORTA
2027	30000	3000			
2028	50000	5000			
2029	100000	10000			
2030	150000	15000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Bu eylem doğrudan turist sağlığı ve güvenliğini sağlamaya yönelik temel bir adımdır. Protokollerin etkinliği hayat kurtarıcı olabilecektir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğrudan etkisi bulunmamaktadır

Kültürel Çevre: Doğrudan etkisi bulunmamaktadır

Yerel Halk: Acil durumlarda daha etkin müdahale ile can ve mal güvenliğinin artması

Eylem 56

“Tarladan Turiste” Satış Sistemini Oluşturmak

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA
VE GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
KIRSAL GİRİŞİMCİLERİ
TANITMAK VE DENEYİMSEL
TURİZMİ YAYGINLAŞTIRMAK

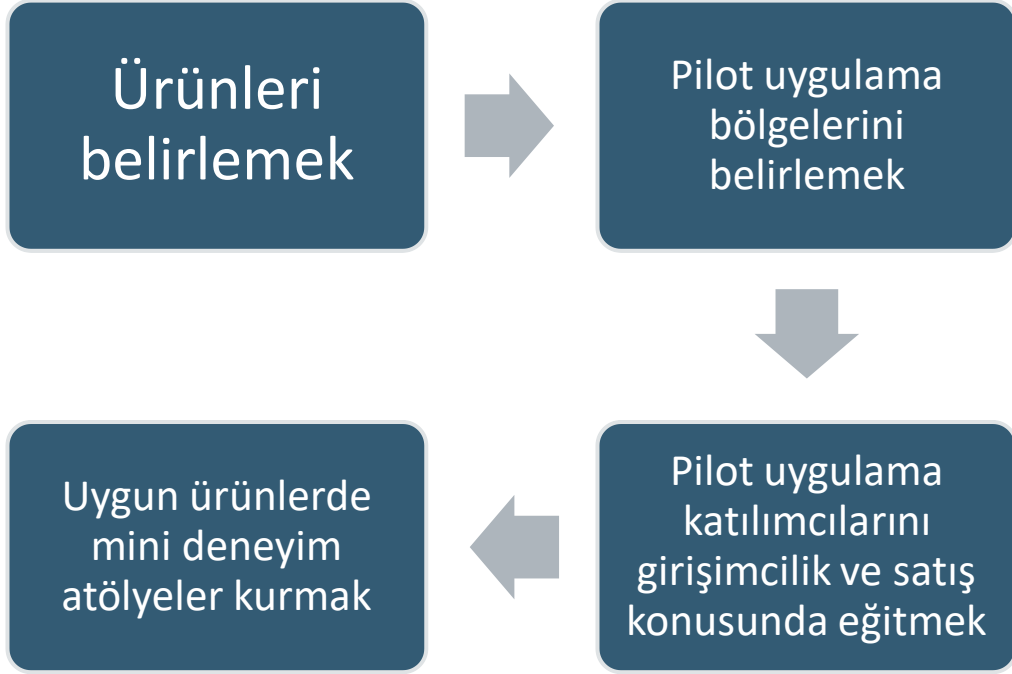
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Bütün İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İlçe Belediyeleri
STK
Özel Sektör
Kooperatifler

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERSİZ	YETERSİZ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ	
Ulusal Bütün İller	Uluslararası Almanya-İran- Hollanda	DÜŞÜK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	1000	500	YÜKSEK	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	2000	1000			
2028	3000	1500			
2029	4000	2000			
2030	5000	2500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: İsrafi önlemek

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 57

Dokuz İlçeye Yöresel Ürünler Satış Noktası Kurmak

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA
VE GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
TURİZM GİRİŞİMCİLİĞİNİ VE
İNOVATİF ÜRÜNLERİ
GELİŞTİRMEK

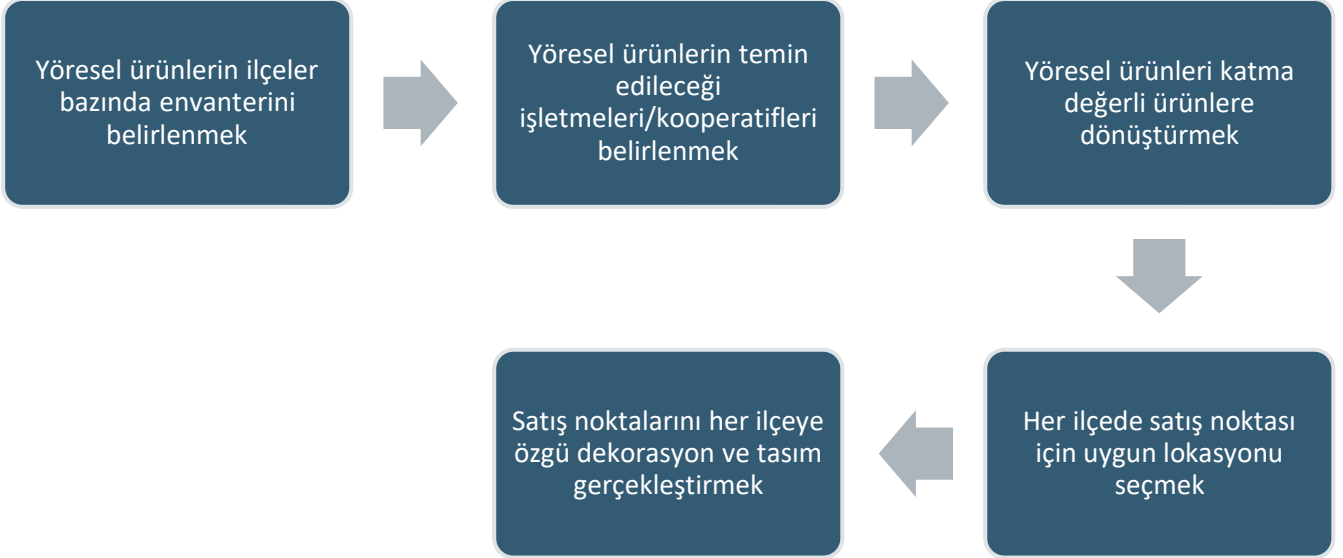
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Bütün İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERSİZ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ
EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	DÜŞÜK	ORTA
-	-		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	ORTA	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 58

Engelli ve Kısıtlı Bireyler İçin Erişilebilir Toplu Taşıma ve Dijital Bilgi Sistemlerini Artırmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
AKILLI ULAŞIM ÇÖZÜMLERİNİ
TURİZM ERİŞİLEBİLİRLİĞİNİ
ARTIRACAK ŞEKİLDE GELİŞTİRMEK

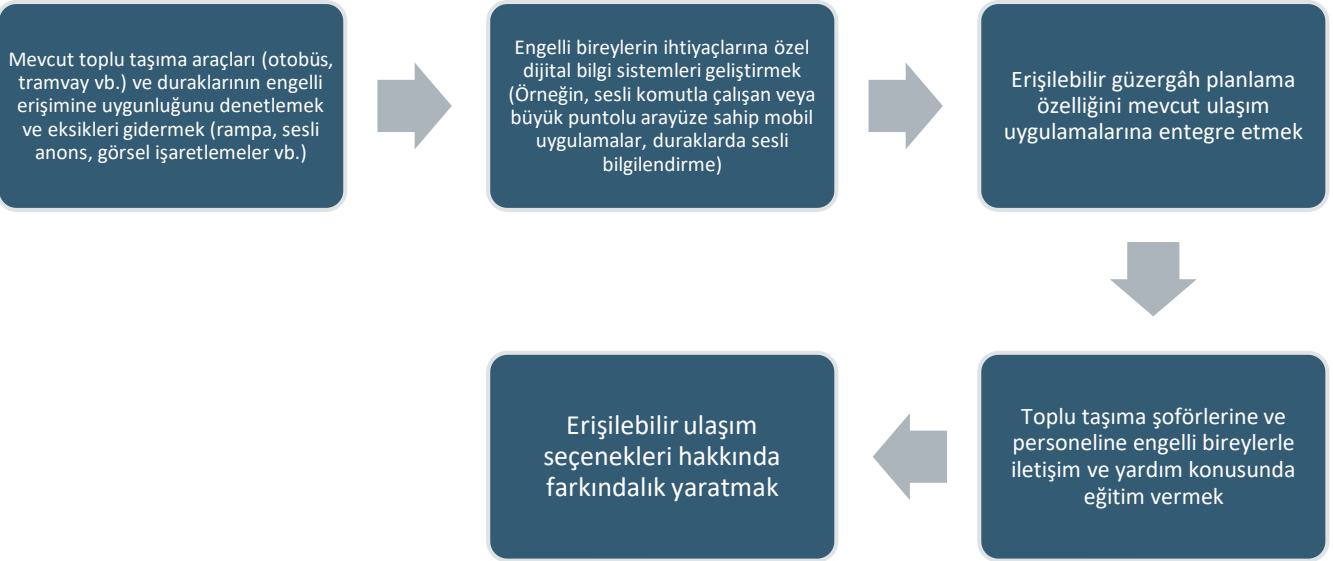
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep toplu taşıma sistemi (araçlar, duraklar, dijital platformlar)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi
Toplu Taşıma Operatörleri
Engelli Dernekleri
Yazılım Firmaları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi
Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	Engelli dernekleri ve STK'lar ile iş birliği, yasal standartlara uyum

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Engelli ve kısıtlı yerli turistler	Uluslararası Engelli ve kısıtlı yabancı turistler	YÜKSEK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	10000	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2029	20000	2000			
2030	40000	4000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Ekipmanların (rampa, lift vb.) doğru ve güvenli çalışması, personel desteğinin yeterliliği

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğrudan etkisi düşük

Kültürel Çevre: Erişilebilirliğin kültürel mekânlara entegrasyonu

Yerel Halk: Engelli ve kısıtlı bireylerin toplumsal katılımının artması

Eylem 59

Mevcut Turistik Rotalarla Ulaşım Şekillerini Eşleştirmek

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
AKILLI ULAŞIM TEKNOLOJİLERİNİ
BENİMSEMİK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Eylem "VisitGaziantep" uygulaması üzerinde gerçekleşecektir.

BASAMAKLAR

Turistik destinasyonlar arası önerilen alternatif ulaşım şekilleri ışığında bu ulaşım şekilleri ile ilgili mesafenin ne kadar sürede alınabileceğine dair turistlerin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Öncelikle alternatif ulaşım şekillerinin ortaya koymak

Bu alternatif ulaşım şekillerinin her biri için turistik rotayı kat etme süresini ölçmek

Bu ölçümlerin VisitGaziantep uygulamasına entegrasyonunu sağlamak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	250000	20000	ORTA	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	500000	25000			
2028	750000	30000			
2029	800000	35000			
2030	850000	40000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Eyleme yönelik herhangi bir uyarı ve önlem söz konusu değildir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğal kaynakları tehdit eden herhangi bir risk öngörülmemektedir.

Kültürel Çevre: Kültürel çevreyi tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Yerel Halk: Yerel halkı tehdit edecek bir risk bulunmamaktadır.

Eylem 60

"Zanaatkârlar Sokağı" Kültür Rotası ve Açık hava Etkinlikleri Düzenlemek

MASA ADI
TANITMA/PAZARLAMA/DYÖ

POLİTİKA ADI
KÜLTÜREL MİRASI ETKİLİ
TANITMAK

Öngörülen Süre

Orta vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Bakırcılar Çarşısı ve çevresi

BASAMAKLAR

Bakırcılar Çarşısı ve çevresini tematik olarak yeniden düzenlemek

Açık hava tanıtım günleri, zanaat atölyeleri gerçekleştirmek

QR kodlarla dijital bilgilendirme sistemi kurmak

Yerli-yabancı ziyaretçilere rehberli yürüyüş rotaları sağlamak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Kültür Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi, UNESCO Türkiye Komisyonu

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Ankara, İstanbul, İzmir, Trabzon	Uluslararası Avrupa ülkeleri (özellikle Fransa, Hollanda, İtalya)	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	30000	2000	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK
2027	60000	7000			
2028	80000	13000			
2029	130000	20000			
2030	200000	30000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Kalabalık alanlarda güvenlik önlemleri ve hijyen koşulları sağlanmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Somut olmayan kültürel mirasın korunması

Yerel Halk: Halkın katılımı sağlanmalı, yerel zanaatçıların üretim hakları ve gelirleri korunmalı, ticari sömürden kaçınılmalıdır. Yerel halk gözetilmeli, kültürel öğeler korunmalıdır.

Eylem 61

Rumkale ve Zeugma Antik Kentini Deniz Ulaşımı ile Tekrar Bağlamak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
TURİSTİK NOKTALAR ARASI
ENTEĞRE ULAŞIM SİSTEMİNİ
OLUŞTURMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Nizip ve Yavuzeli İlçeleri

BASAMAKLAR

Bu iki önemli turistik merkez arasındaki deniz yoluyla ulaşım şekli 6 Şubat depremleri sırasında zarar gören iskeleler nedeniyle sona ermiştir. Turistler için farklı bir deneyim sunan bu alternatifin tekrar devreye alınması için öncelikle bölgeye gerekli ziyaretin yapılarak üzerinde çalışılması gereken noktaları belirlemek

Onarılacak noktalar için firmalarla görüşmeler yaparak fiyat teklifleri almak

Uygun alternatifi seçmek ve çalışma planları yapmak

Çevre düzenlemelerini tamamlamak ve faaliyete geçirmek

Onarılan iskelelerin aynı zamanda modernizasyonuna da önem göstermek

Çalışmalar sırasında denetim yapmak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Gaziantep Valiliği
Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	ORTA
		ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	10000	5000	ORTA	ORTA	ORTA
2027	20000	6000			
2028	30000	7000			
2029	40000	8000			
2030	50000	9000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Onarım çalışmaları sırasında bölgeye alternatif yollarla ulaşan turistler için güvenlik önlemleri

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Onarım sırasındaki atıklar, doğal kaynakları, özellikle sudaki yaşamı tehdit edebilir.

Kültürel Çevre: Onarım çalışmaları sırasında kültürel çevreye zarar verilmesi riski söz konusudur.

Yerel Halk: Yerel halk, onarım çalışmaları sırasındaki çevre kirliliği, hava kirliliği ve su kirliliğine maruz kalabilir.

Eylem 62

Konaklama İşletmelerinin Ön Büro ve Servis Departmanı ile Yiyecek-İçecek İşletmelerinin Servis Departmanında Çalışanlar İçin Sektör Temsilcileriyle (Mutfak Ekipman Üreticileri, Otel Tedarikçileri vb.) İş Birliği İçerisinde Workshop, Çalıştay gibi Eğitim Programları Düzenlemek

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ
GÜÇLENDİRME VE
TURİZM EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
MEVCUT İŞ GÜCÜ
KALİTESİNİ ARTIRMAYA
VE GELİŞEN
TEKNOLOJİYE UYUM
SAĞLAMAYA YÖNELİK
EĞİTİMLER VERMEK

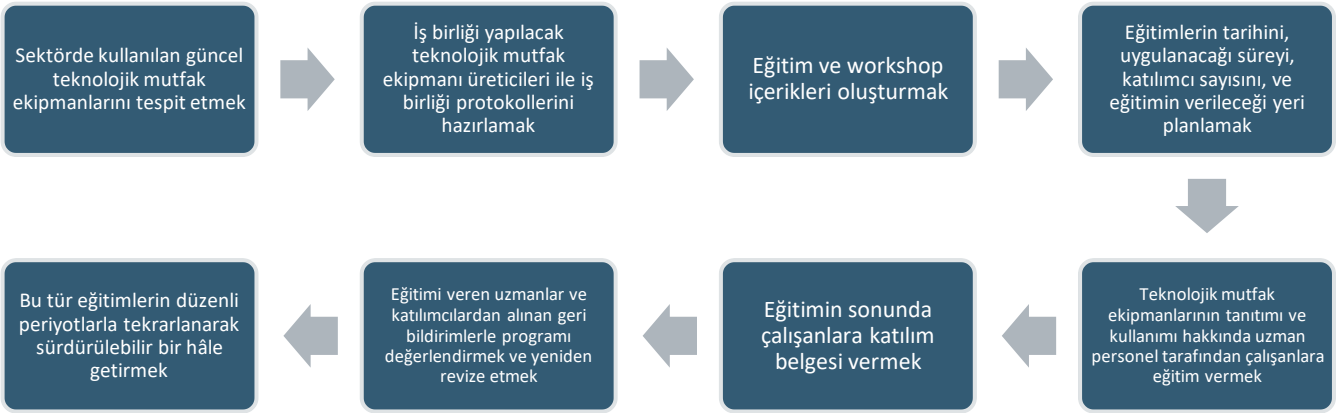
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Alanda Kullanılan Teknolojik Cihaz ve Yazılım Markaları Sektör Temsilcileri.

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, Gaziantep Lokantacılar Kebapçılar, Pastacılar, Tatlıcılar ve Baklavacılar Odası, Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği (GATOD).

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere Gaziantep'in en çok turist kabul ettiği iller.	Uluslararası Avrupa, Orta Doğu ve Uzak Doğu ülkeleri	ORTA DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	2000	ORTA	DÜŞÜK	ORTA
2027	2500	2500			
2028	4000	3000			
2029	6000	4000			
2030	15000	6000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Turizm çalışanlarının teknoloji temelli ekipman ve sistemlere yönelik bilgi ve becerilerle donatılması; acil durum müdahale süreçlerinde etkinliği artırmakta, hijyen, izleme ve yönlendirme sistemlerinin doğru kullanımını sağlayarak turistlerin sağlık ve güvenliğini üst düzeyde korumaktadır. Bu eğitimler, güvenli hizmet sunumunu destekleyerek turist memnuniyetini ve destinasyon güvenilirliğini güçlendirir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Teknolojik mutfak ekipmanların kullanımı sırasında enerji tüketimi, atık üretimi ve karbon ayak izi gibi çevresel etkiler göz önünde bulundurulmadığında, doğrudan veya dolaylı olarak doğal çevrenin tahribatına neden olabilir. Bu durum, çevre dostu turizm ilkeleriyle çelişmekte ve sürdürülebilirlik hedeflerini zayıflatmaktadır.

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 63

Gaziantep Otellerinin Online Kanallardaki Hizmet Kalitesinin Artırılması

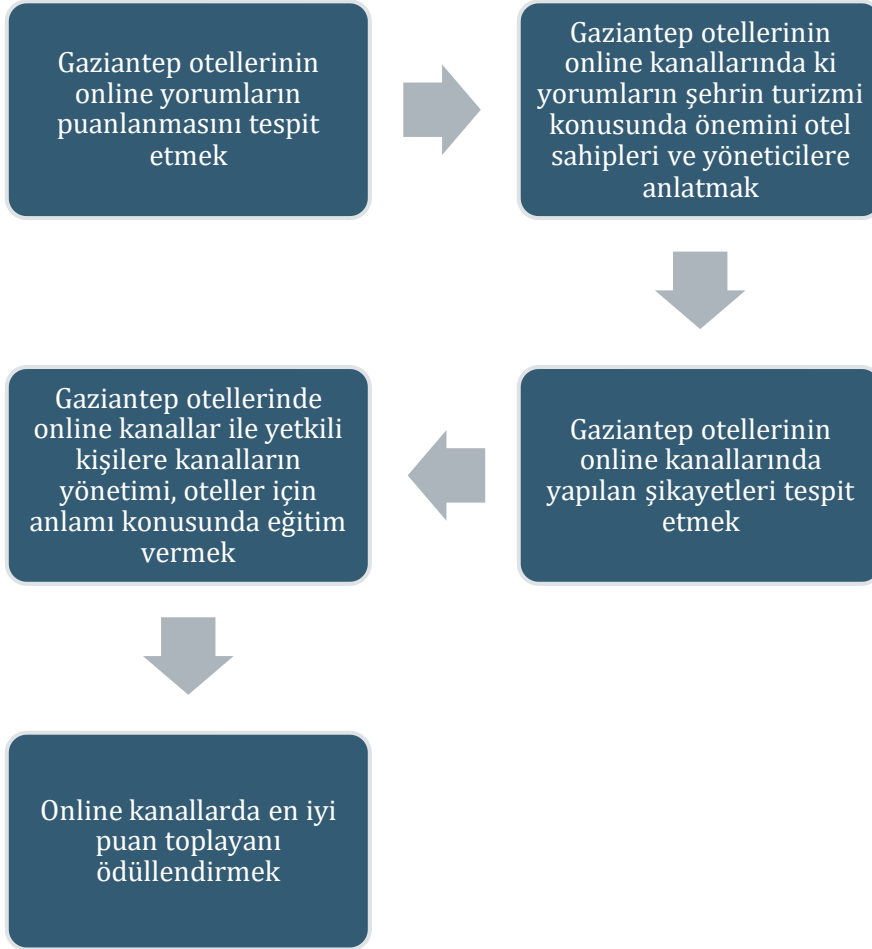
MASA ADI
KONAKLAMA

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'TEKİ OTELLERİN
ONLİNE KANALLARDA
HİZMET KALİTESİNİN
ÖLÇÜMÜ

Öngörülen Süre Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer Oteller

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gatod, STK'lar, Gaziantep ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Büyükşehir Belediyesi

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Otellerin kendi iç denetimi gerekmektedir.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERSİZ	YETERSİZ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Bütün iller	Uluslararası Bütün ülkeler	YÜKSEK
		YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	7000	1500	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK
2027	10000	2500			
2028	15000	3000			
2029	21000	4500			
2030	25000	5500			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yüksek güven

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 64

Uluslararası Dijital Platformlarda Gaziantep Mutfağı Tanıtım Projeleri Geliştirmek

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
TURİZM DEĞERLERİNİN
DİJİTAL TEKNOLOJİLERLE
TANITIMINI GÜÇLENDİRMEK
VE ERİŞİBİLİRLİĞİNİ
ARTIRMAK

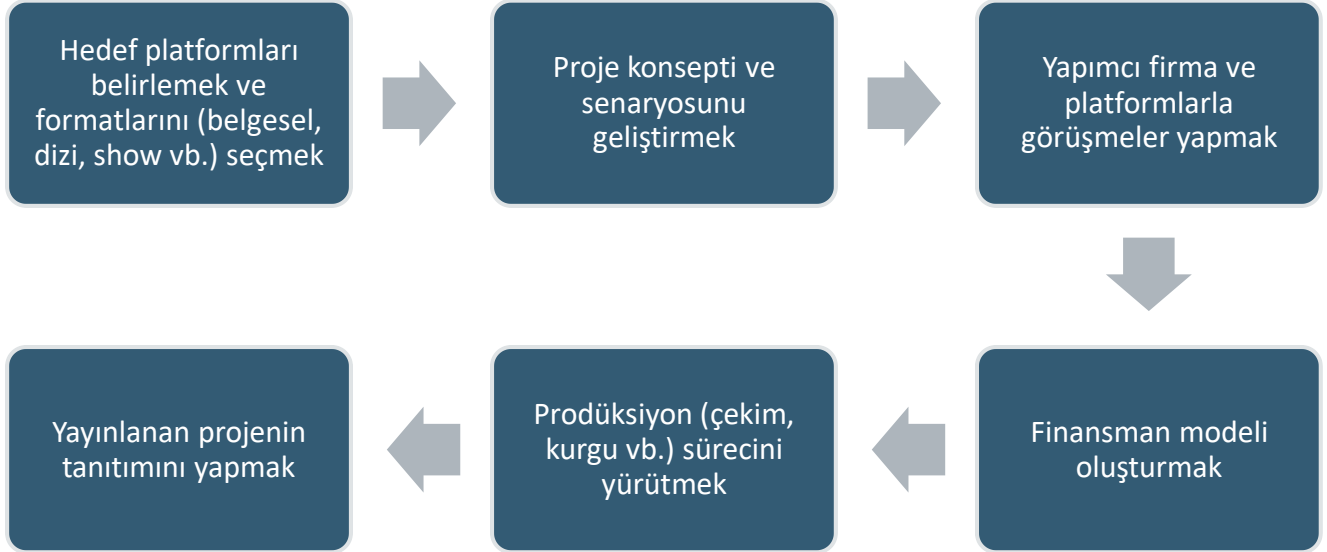
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep (çekimler), Uluslararası dijital platformlar (yayın)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
TGA
Gastronomi Dernekleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	KISMEN	Platformlarla güçlü ilişkiler, yerel işletmelerle iş birliği

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi büyükşehirlerdeki gastronomiye ilgili kitleler	ORTA	YÜKSEK
Uluslararası ABD, Almanya, Fransa, İngiltere, Japonya, Güney Kore gibi gastronomi turizmine ve belgesellere ilgi duyan ülkeler		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2027	100000	10000	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2028	150000	20000			
2029	200000	50000			
2030	250000	100000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Eylem, genel olarak doğrudan ilişkili değil, ancak tanıtılan mekânlarda/restoranlarda hijyen ve gıda güvenliği standartlarının korunması önem taşımaktadır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Prodüksiyon sürecindeki seyahatler ve lojistik kaynaklı karbon ayak izi, tanıtım sonrası artan turist yoğunluğunun çevresel etkileri

Kültürel Çevre: Gaziantep mutfağının ve kültürünün doğru ve saygılı bir şekilde temsil edilmesi gerekliliği, ticarileşme riski

Yerel Halk: Çekimler sırasında yerel yaşamın olası etkilenmesi, artan turizm sonrası yerel halk üzerindeki sosyoekonomik etkiler (örneğin, fiyat artışları)

Eylem 65

Nizip Bölgesine Zeytin ve Fıstık Konulu Katma Değeri Yüksek İnovatif Ürünler Geliştirmek ve Satış Noktasını Kurmak

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL
KALKINMA VE GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
TURİZM GİRİŞİMCİLİĞİNİ VE
İNOVATİF ÜRÜNLERİ
GELİŞTİRMEK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Nizip

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İlçe Belediyeleri
STK
Özel Sektör
GAP
BKİ

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ

Ulusal	Uluslararası	ORTA	YÜKSEK
Bütün iller	Almanya- Hollanda-İran- Irak		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 66

Gastroantep Festivalini Somut Kültürel Mirasla Buluşturmak

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE
İNANÇ TURİZMİ

POLİTİKA ADI SOMUT
KÜLTÜREL MİRASI KÜLTÜREL
VE SANATSAL ETKİNLİKLERLE
BULUŞTURMAK

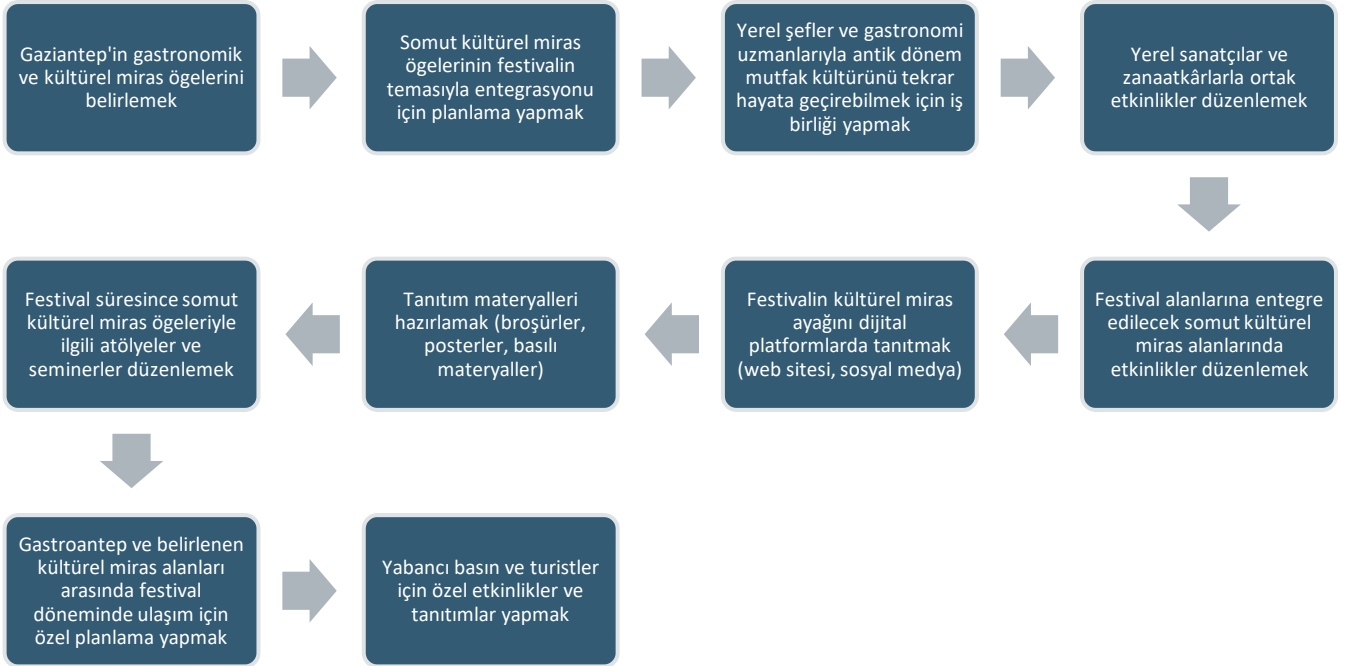
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep ili, özellikle gastronomi ve kültürel mirasla ilgili önemli bölgeler (özellikle tarihî çarşılar, Zeugma Mozaik Müzesi, ören yerleri, kültürel mekânlar)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Müzesi Müdürlüğü, Üniversiteler, Kazı Başkanlıkları, STK'lar

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Türkiye genelinde gastronomi ve kültür turizmine ilgi duyan iller	Uluslararası Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Amerika	ORTA YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	30.000	5.000	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2027	40.000	8.000			
2028	50.000	12.000			
2029	60.000	15.000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Müze girişlerinde acil durum planları, engelsiz erişim ve hijyen standartları sürekli gözden geçirilecektir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Etkinliklerde çöp, plastik ve atık oluşabilir.

Kültürel Çevre: Koruma-kullanma dengesi gözetilmezse somut kültürel miras öğelerinin zarar görmesi kaçınılmaz olur.

Yerel Halk: Yerel halk festival içerisinde yer almazsa festivalin canlılığı kaybolabilir. Dışarıdan gelen ziyaretçilerle yerel halk arasında koordinasyon sağlanmazsa etkinliğe olan ilgi kaybolabilir.

Eylem 67

El Sanatları ve Zanaat Fuarları Düzenlemek

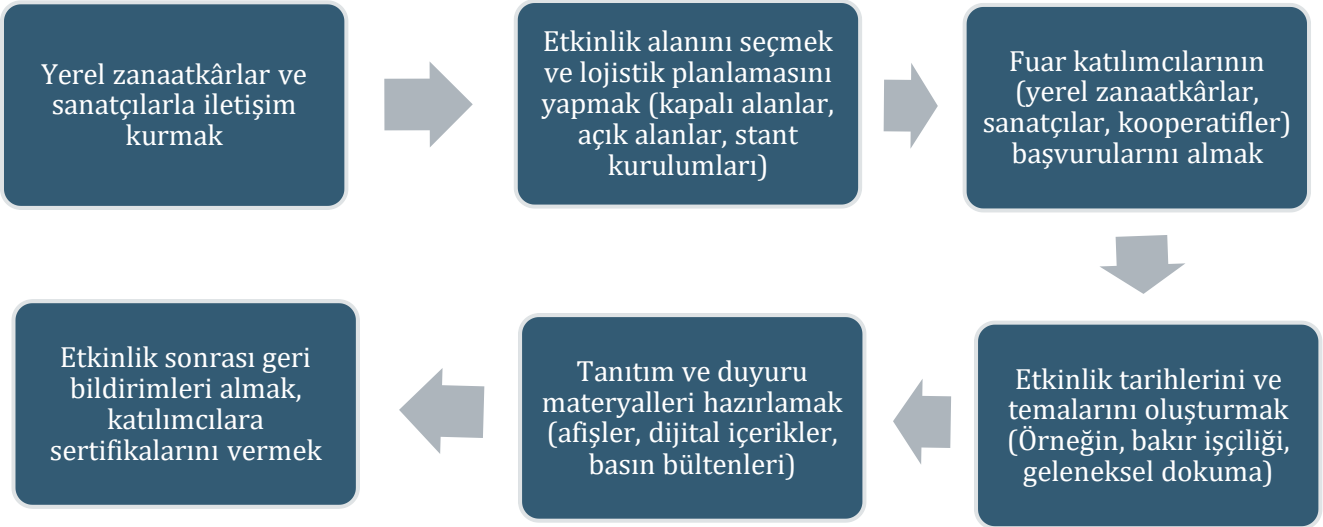
MASA ADI
MICE VE ETKİNLİK

POLİTİKA ADI
GASTRONOMİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMAK VE TANITMAK

Öngörülen Süre Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer Şahinbey/Şehitkâmil

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Ana etkinliklerde hedeflenen	Uluslararası Ana etkinliklerde hedeflenen	DÜŞÜK	YÜKSEK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	ORTA	YÜKSEK	ORTA
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Bakır işleme gibi atölyeler esnasında kullanılacak kimyasal içerikli malzemelerin çevreye verebileceği potansiyel zararlar. Gezi rotalarında ziyaretçilerin bırakabileceği çöpler, transfer kaynaklı emisyon salınımı.

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 68

Turist Sayısı ve Harcama Hedeflerini Takip Edecek Bir Sistem Kurmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
VERİ ODAKLI TURİZM
YÖNETİMİNİ GÜÇLENDİRMEK
VE İZLEME MEKANİZMALARINI
OLUŞTURMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep (Veri Yönetim Merkezi/Platformu)

BASAMAKLAR

Takip edilecek temel metrikleri (geceleme sayısı, ortalama harcama, ziyaret edilen yerler vb.) belirlemek

Veri toplama yöntemlerini (sınır girişleri, konaklama tesisleri kayıtları, mobil operatör verileri, anketler vb.) tanımlamak

Belirlenen hedeflerle gerçekleşen verileri periyodik olarak karşılaştırmak ve raporlamak

Verilerin toplanacağı, işleneceği ve raporlanacağı veri tabanı/platform altyapısını oluşturmak

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Büyükşehir Belediyesi
İpekyolu Kalkınma Ajansı
Üniversiteler
TÜİK

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	Veri sağlayan kurumlarla (TÜİK, Emniyet, Konaklama Tesisleri vb.) iş birliği ve veri paylaşım protokolleri

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Eylem, iç yönetim aracı niteliği taşıdığından uygulanabilir değil	Ulusal Eylem, iç yönetim aracı niteliği taşıdığından uygulanabilir değil	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	10000	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	15000	1500			
2028	20000	2000			
2029	50000	5000			
2030	100000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Genel olarak doğrudan ilişkili değil

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğrudan etkisi yok.

Kültürel Çevre: Doğrudan etkisi yok.

Yerel Halk: Veri gizliliği endişeleri oluşabilir.

Eylem 69

Sıfır Atık Uyumlu Kongre Rehberi Hazırlamak

MASA ADI
MICE VE ETKİNLİK

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'İ YEŞİL VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR MICE
DESTİNASYONU OLARAK
KONUMLANDIRMAK

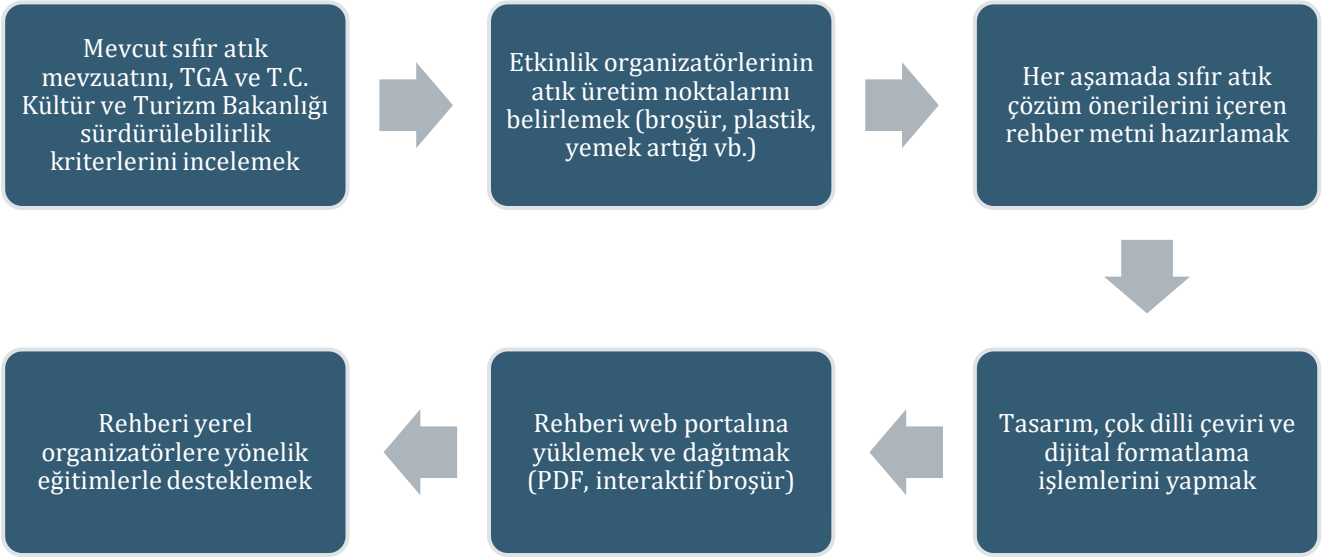
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Nizip, Karkamış, Şahinbey, Şehitkamil

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Eskişehir, Trabzon, Samsun, Kocaeli, Ankara, Erzurum, Erzincan, Konya	Uluslararası Avrupa ve Birleşik Arap Emirlikleri	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yok

Sürdürülebilirlik
Doğal Çevre: Yok
Kültürel Çevre: Yok
Yerel Halk: Yok

Eylem 70

Şehir İçi Tüm Turistik Noktalara Bisikletle Erişimi Sağlamak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
ALTERNATİF VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM
SEÇENEKLERİNE
ODAKLANMAK

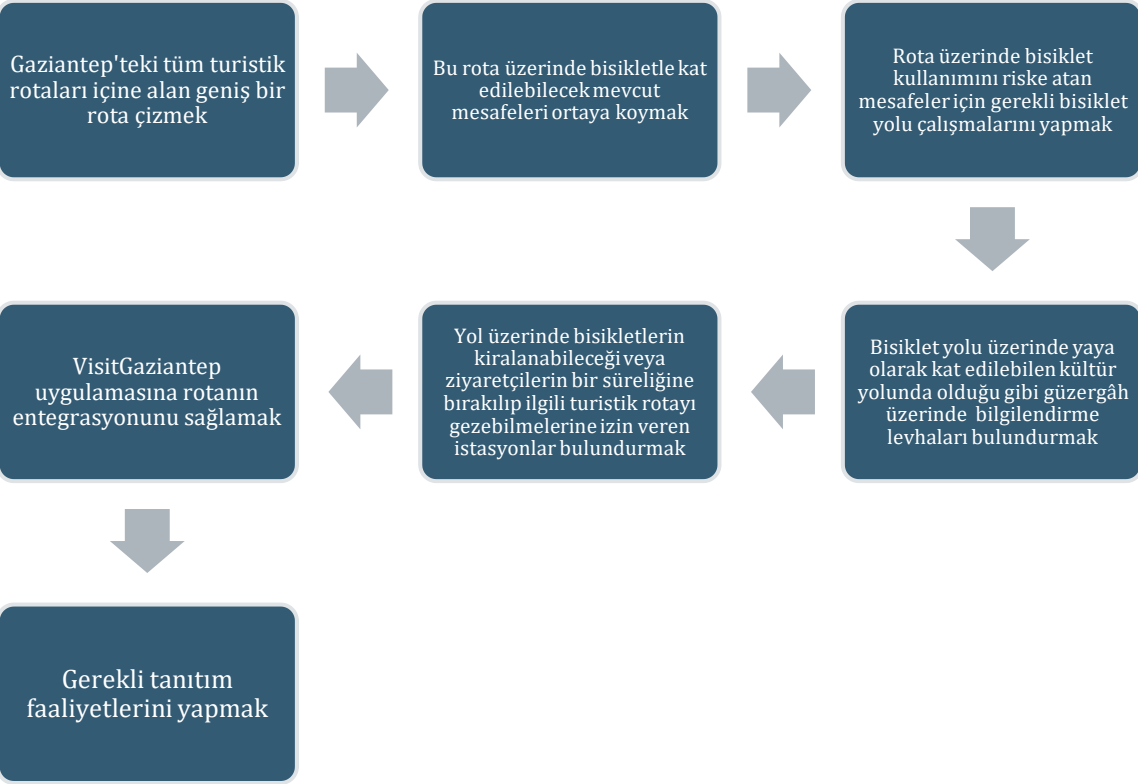
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey ve Şehitkâmil İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	10000	5000	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2029	20000	7500			
2030	30000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Ulaşım sırasındaki güvenlik önlemleri konusunda bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Güzergâh üzerinde ikamet eden halkın turist yoğunluğu nedeniyle yaşayacağı sıkıntı, bisiklet yolu yapımı nedeniyle mevcut rotalar üzerindeki çalışmalara halkın göstereceği direnç

Eylem 71

Mikro Mobilite Ulaşım Araç Çeşitliliğini Artırmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
ALTERNATİF VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
ULAŞIM SEÇENEKLERİNE
ODAKLANMAK

Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey ve Şehitkâmil İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
KISMEN	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2028	10000	5000	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA
2029	20000	7500			
2030	30000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Ulaşım sırasındaki güvenlik önlemleri konusunda bilgilendirme

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Güzergâh üzerinde ikamet eden halkın turist yoğunluğu nedeniyle yaşayacağı sıkıntı, bisiklet yolu yapımı nedeniyle mevcut rotalar üzerindeki çalışmalara halkın göstereceği direnç

Eylem 72

Ekolojik Otobüs Güzergâhları Oluşturmak ve Dijital Bilgilendirme Sistemleri Kurmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM
ALTYAPISINI GÜÇLENDİRMEK VE
UYGULAMALAR GELİŞTİRMEK

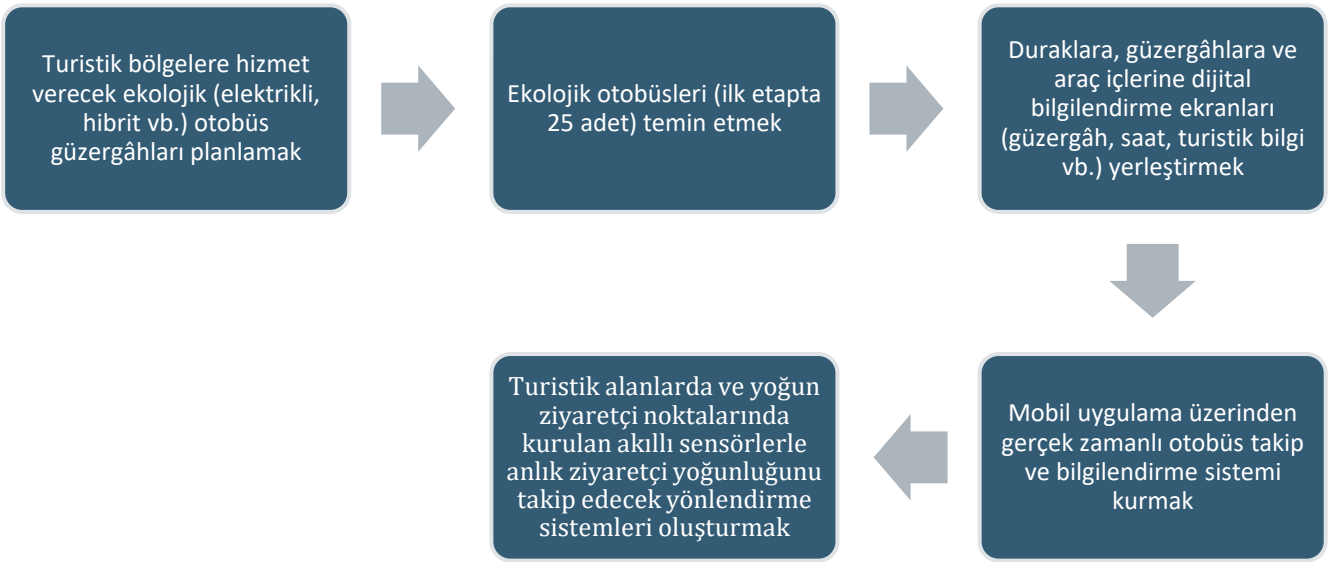
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Geçeceği Yer

Şahinbey, Şehitkâmil ilçeleri başta olmak üzere eylemin uygulamaya alındığı güzergâhlar

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı
Özel Halk Otobüsü İşletmecileri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	Altyapı (şarj istasyonu vb.)

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden ve toplu taşıma kullanabilecek tüm yerli turistler	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden ve toplu taşıma kullanabilecek tüm yabancı turistler	YÜKSEK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2027	10000	1000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2028	20000	2000			
2029	50000	5000			
2030	100000	10000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Araç içi güvenlik, durak güvenliği

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Emisyon azaltımı ile olumlu etkiye karşın batarya üretimi/bertarafı, şarj istasyonlarının görsel etkisi, inşaat süreçleri gibi olumsuz etkiler önem arz etmektedir.

Kültürel Çevre: Durakların tarihî dokuya uygun tasarımı gerekebilir.

Yerel Halk: İnşaat sürecinde gürültü/trafik gibi olumsuz etkilere karşın daha sessiz ve temiz ulaşım imkânı.

Eylem 73

Yerel Mitolojik Anlatıların Modern Dans, Tiyatro, Film ve Dizilerde Yer Bulmasını Sağlamak

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE İNANÇ
TURİZMİ

POLİTİKA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRASI
KÜLTÜREL VE SANATSAL
ETKİNLİKLERLE BULUŞTURMAK

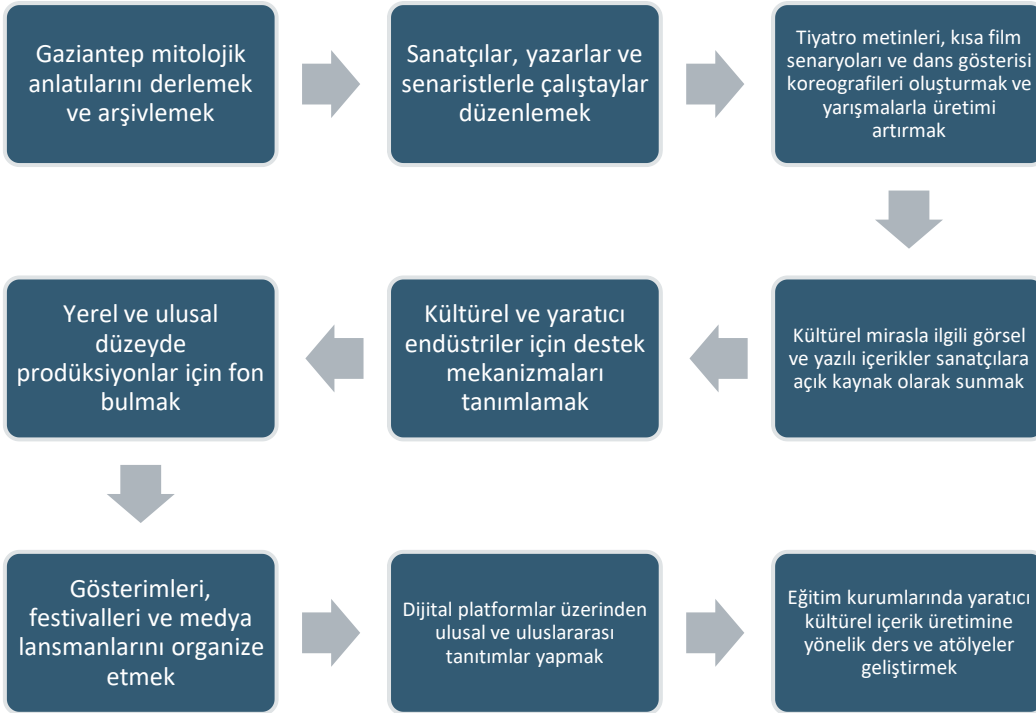
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep şehir merkezi, kültür merkezleri, sahneler, okullar, açık hava mekânları, antik kentler, müzeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, yerel tiyatro toplulukları, Üniversiteler, STK'lar, TRT ve özel yapım şirketleri

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
GEREKLİ DEĞİL	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Tüm iller	Uluslararası Tüm ülkeler (özellikle İspanya, Suudi Arabistan ve Mısır gibi Türk dizi-film sektörünün etkili olduğu ve ABD ve İngiltere gibi dizi-film sektöründe öncü ülkeler)	YÜKSEK ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	3.000	1.000	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	6.000	2.000			
2028	8.000	3.000			
2029	10.000	4.000			
2030	12.000	5.000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Prodüksiyonların doğal alanlarda yapılması, çevreye kalıcı zararlar verebilir. Bu nedenle tüm işlemler dikkatle takip edilmelidir.

Kültürel Çevre: Mitolojik öğelerin (anlatıların) bağlamından koparılması, kültürel çarpıtmaya ve eleştirilere neden olabilir. Tarihî ve bilimsel kaynaklara sadık kalınmaması, tanıtım faaliyetlerinin olumsuz sonuçlanmasına neden olabilir.

Yerel Halk: Yerel halkın her türlü değeri yanlış yansıtılırsa kültürel kırılmalar yaşanabilir.

Eylem 74

Rumkale Destinasyonunda Su Sporlarını Teşvik Amacıyla Amfibik Araçlar Kullanmak

MASA ADI
ULAŞTIRMA VE SEYAHAT

POLİTİKA ADI
ALTERNATİF VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
ULAŞIM SEÇENEKLERİNE
ODAKLANMAK

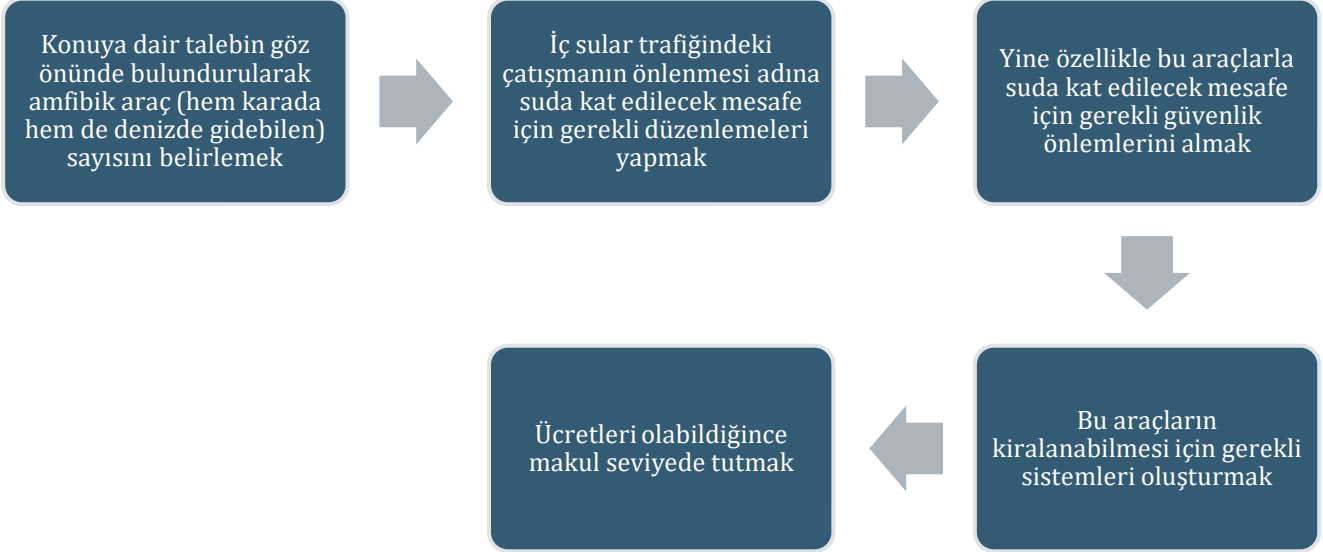
Öngörülen Süre

Uzun Vade 2029-2030

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey, Şehitkâmil ve Yavuzeli İlçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Gaziantep Valiliği
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Kıyı Emniyeti Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Gaziantep'i ziyaret eden tüm yerli turistler, diğer bir deyişle tüm iller	Uluslararası Gaziantep'i ziyaret eden tüm yabancı turistler, diğer bir deyişle tüm ülkeler	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2030	25000	10000	ORTA	ORTA	DÜŞÜK

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Amfibik araç kullanımına dair güvenlik önlemleri alınmalıdır.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Güzergâh üzerindeki doğal kaynaklarda oluşabilecek kirlilik

Kültürel Çevre: Güzergâh üzerindeki kültürel çevreye verilebilecek maddi zarar

Yerel Halk: Özellikle güzergâh üzerindeki ilçelerde ikamet eden yerel halkın yaşam konforunun azalması

Eylem 75

Acil Korunma İhtiyacı Duyulan Kültürel Miras Ögeleri İçin Projeler Geliştirmek

MASA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRAS VE
İNANÇ TURİZMİ

POLİTİKA ADI
SOMUT KÜLTÜREL MİRASI
KORUMAK VE YÖNETMEK

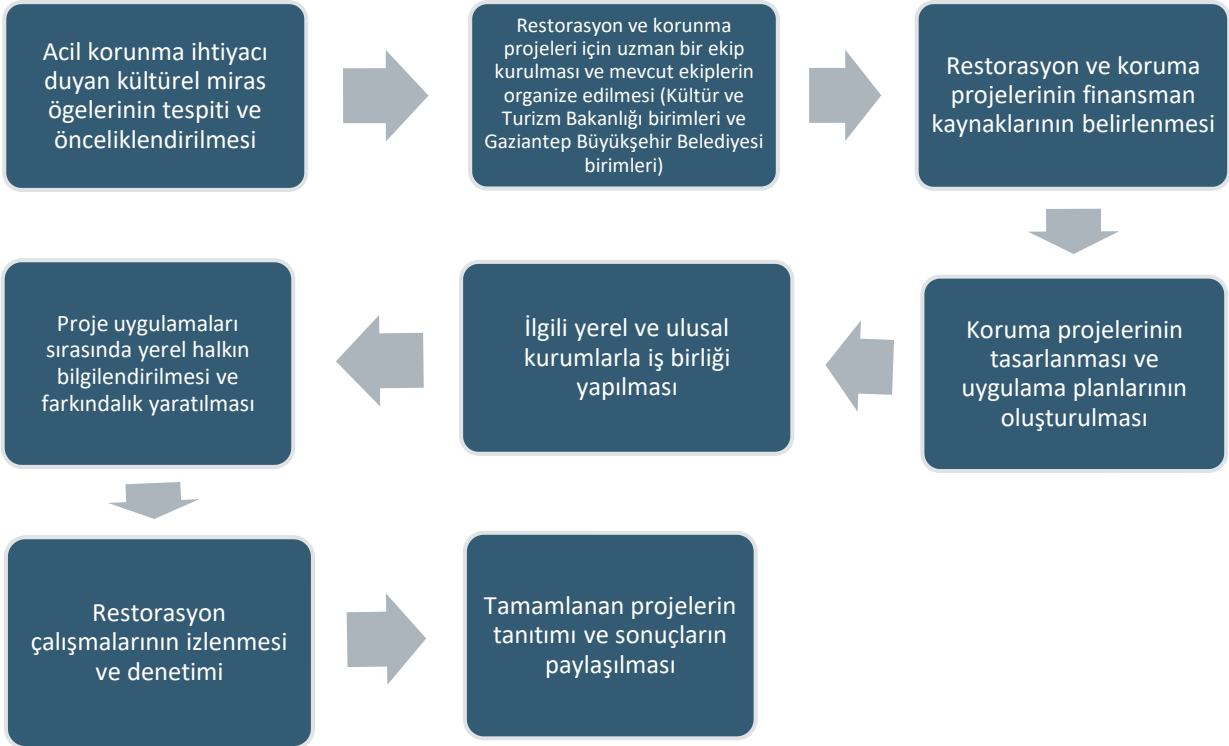
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep ili, özellikle tarihî ve kültürel mirasın yoğun olduğu bölgeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi birimleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü birimleri, Üniversiteler, Kazı Başkanlıkları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine- Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Türkiye'nin tüm illeri, özellikle kültürel miras alanlarıyla ilgili çalışan kurumlar ve uzmanlar	Uluslararası Kültürel miras alanlarında restorasyon çalışmaları yapan kurumlar ve uluslararası araştırmacılar	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	10.000	2.000	ORTA	YÜKSEK	ORTA
2027	15.000	3.000			
2028	20.000	5.000			
2029	25.000	7.000			
2030	30.000	10.000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Müze girişlerinde acil durum planları, engelsiz erişim ve hijyen standartları sürekli gözden geçirilecektir.

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Restorasyon çalışmalarında çevre dostu malzemeler kullanılmazsa doğal dokuya zarar verilebilir. Malzeme temini için doğa tahrip edilebilir.

Kültürel Çevre: Aşırı hızlı ve yeterince planlanmamış müdahaleler, kültürel miras öğelerine zarar verebilir.

Yerel Halk: Restorasyon süreçlerine halk dâhil edilmezse projeler benimsenmez.

Eylem 76

Yerel Kırsal Ürünlerin Deneyim Atölyelerini Kurmak ve İşletmek

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA VE GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
KIRSAL GİRİŞİMCİLERİ
TANITMAK VE DENEYİMSEL
TURİZMI YAYGINLAŞTIRMAK

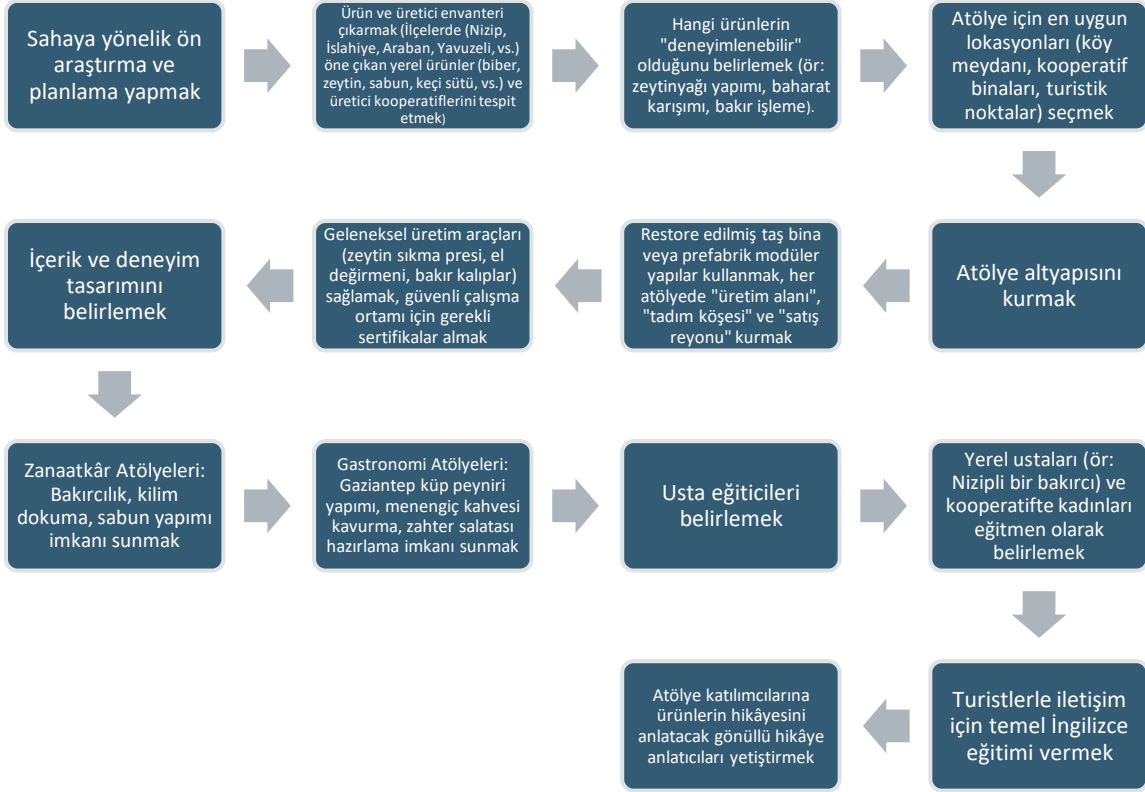
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Bütün İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

İlçe Belediyeleri
STK
GAP
BKİ

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Bütün iller	Uluslararası Almanya-Hollanda- Yeni Zelenda-İran	DÜŞÜK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	1000	0	YÜKSEK	ORTA	DÜŞÜK
2027	2000	100			
2028	3000	200			
2029	4000	400			
2030	5000	800			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 77

Tanıtım Videosu, Sanal Tanıtım Turları ve Etkileşimli Görsel İçerikler Hazırlamak

MASA ADI
MICE VE ETKİNLİK

POLİTİKA ADI
GAZİANTEP'İ ULUSLARARASI
MICE PAZARINDA ETKİLİ
TANITMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

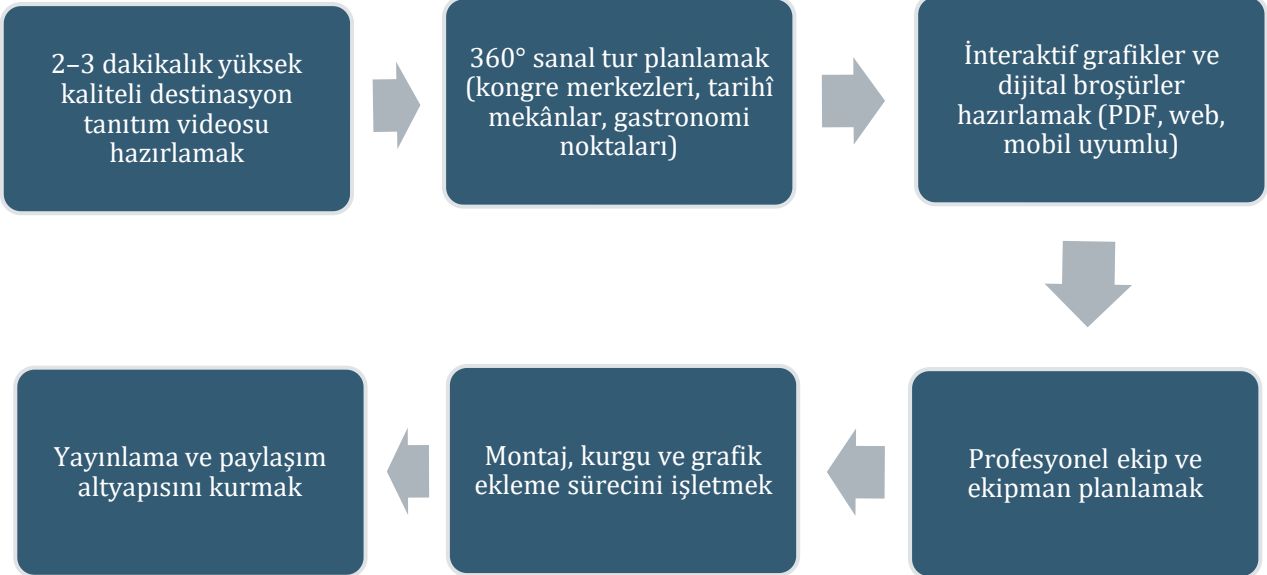
Öncelik Derecesi

Birincil

Hayata Gececeği Yer

Şehitkamil, Nizip, Şahinbey, Oğuzeli

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Özel Sektör

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal Etkinlik temasına göre hedef iller.	Uluslararası Etkinlik temasına göre hedef ülkeler	DÜŞÜK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 78

Yerel Turizm İşletmelerine Dijitalleşme Konusunda Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Sunmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
YEREL EKONOMİ AKILLI TURİZM
ÇÖZÜMLERİYLE DESTEKLEMEK

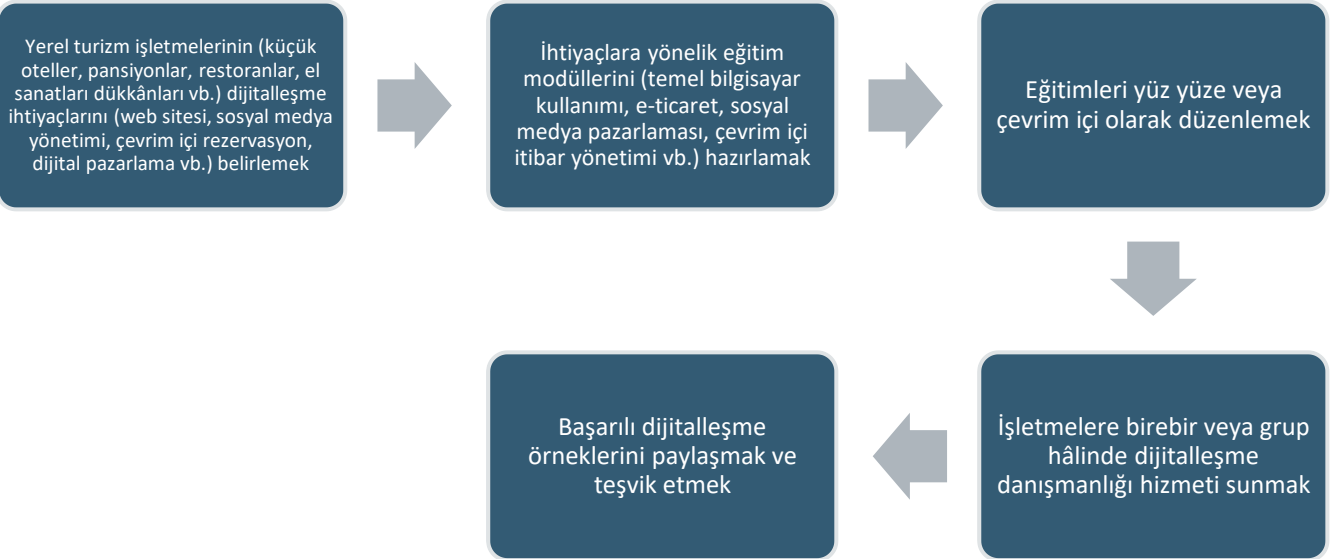
Öngörülen Süre

Kısa Vade 2025-2026

Hayata Gececeği Yer

Gaziantep (eğitim merkezleri, çevrim içi platformlar)

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi
İpekyolu Kalkınma Ajansı
KOSGEB, Ticaret Odası
Esnaf Odaları
Üniversiteler (Sürekli Eğitim Merkezleri)
STK'lar

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Eğitim/danışmanlık programını yürüten kurum

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	KISMEN	İşletme birlikleri, odalar ve STK'lar ile iş birliği

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası		
Uygulanabilir değil, hedef kitle işletmelerdir	Uygulanabilir değil, hedef kitle işletmelerdir	DÜŞÜK	ORTA

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	10000	1000	ORTA	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2027	20000	2000			
2028	40000	4000			
2029	100000	10000			
2030	150000	20000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Genel açıdan doğrudan ilişkili değil

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Doğrudan etkisi düşük

Kültürel Çevre: Dijitalleşmenin yerel kimliğe etkisi

Yerel Halk: Yerel işletmelerin kapasite artışı

Eylem 79

Turizm Eğitimi Almış Olmasına Rağmen Sektörde Çalışmayı Tercih Etmeyen Nitelikli İş Gücünün Gaziantep Turizm Sektörüne Kazandırmak

MASA ADI
İŞ GÜCÜ KAPASİTESİ GÜÇLENDİRME VE
TURİZM EĞİTİMİ

POLİTİKA ADI
İŞ GÜCÜNÜN NİTELİK, MORAL VE
MOTİVASYONU ARTIRMAK

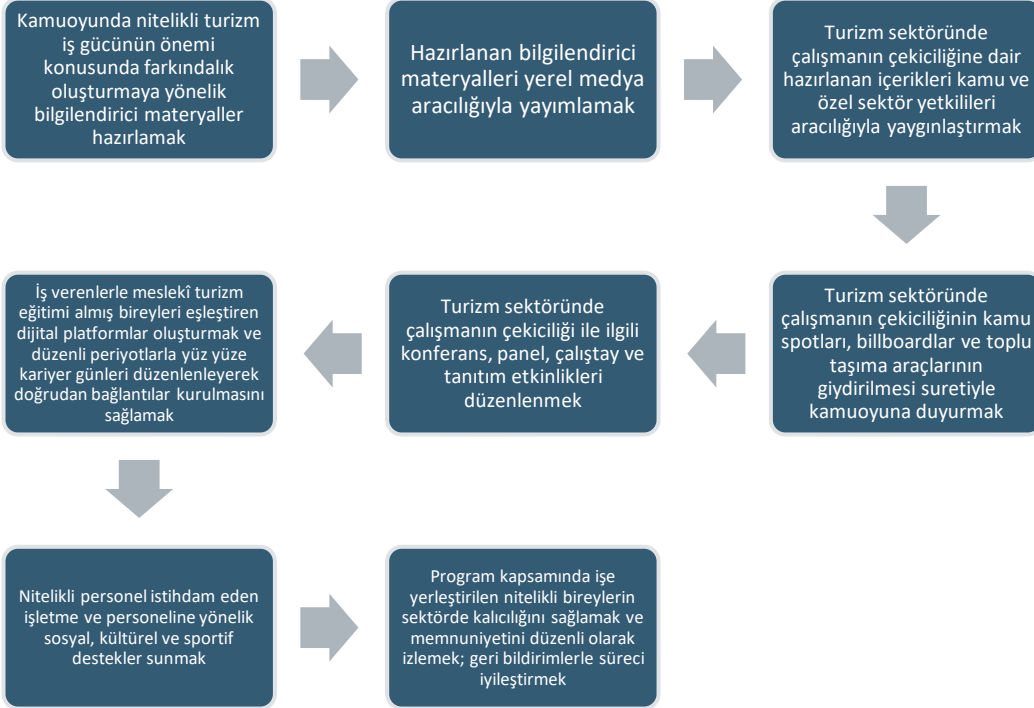
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı, Oğuzeli, Şahinbey, Şehitkâmil, Yavuzeli ilçeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Valilik, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediyeleri, STK, İŞKUR

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler, İŞKUR.

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ	YETERLİ

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere Gaziantep'in en çok turist kabul ettiği iller	Uluslararası Avrupa, Orta Doğu ve Uzak Doğu ülkeleri	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	2000	2000	ORTA	ORTA	DÜŞÜK
2027	2500	2500			
2028	4000	3000			
2029	6000	4000			
2030	15000	6000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği
Yok

Sürdürülebilirlik
Doğal Çevre: Yok
Kültürel Çevre: Yok
Yerel Halk: Yok

Eylem 80

Yerel El Sanatları Temalı Sürdürülebilir Turizm Rotalarını Oluşturmak

MASA ADI
SOKÜM VE EL SANATLARI

POLİTİKA ADI
KÜLTÜREL MİRASIN
SÜRDÜRÜLEBİLİR TANITIMINI VE
GÖRÜNÜRLÜĞÜNÜN
ARTIRILMASINI SAĞLAMAK

Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Tüm İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı, STK, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Eylem 81

Turistik Tesislerde ve Etkinliklerde Akıllı Atık Yönetimi ve Enerji Verimliliği Çözümleri Kullanmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM
ALTYAPISINI GÜÇLENDİRMEK VE
UYGULAMALAR GELİŞTİRMEK

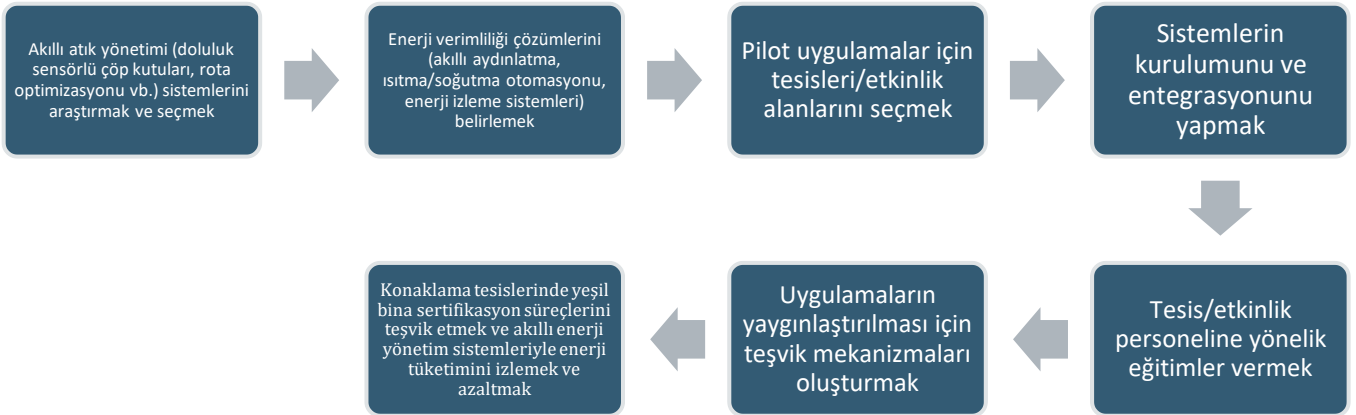
Öngörülen Süre

Orta Vade 2027-2028

Hayata Gececeği Yer

Şahinbey, Şehitkâmil ilçeleri başta olmak üzere eylemin uygulamaya alındığı turistik tesisler ve alanlar

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Daire Başkanlığı
Turizm İşletmeleri
Teknoloji Firmaları
Enerji Verimliliği Danışmanlık Firmaları

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Büyükşehir Belediye Çevre Koruma Daire Başkanlığı
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	YETERSİZ	İşletmelerle iş birliği, yasal düzenleme ve teşvikler

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası		
Uygulanabilir değil, hedef kitle tesislerdir	Uygulanabilir değil, hedef kitle tesislerdir	YÜKSEK	DÜŞÜK

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2027	20000	2000	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTA
2028	50000	5000			
2029	100000	10000			
2030	150000	15000			
2027	20000	2000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Genel açıdan doğrudan ilişkili değil

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Olumlu etki: Kaynak tasarrufu, Olumsuz etki: Elektronik atık (sensör vb.), veri merkezi enerji tüketimi

Kültürel Çevre: Doğrudan etkisi düşük

Yerel Halk: Doğrudan etkisi düşük

Eylem 82

Şehirden Kırsala Göç Eden Nüfusu Turizm Ürünü Üretimine Teşvik Etmek

MASA ADI
TURİZMLE KIRSAL KALKINMA VE
GİRİŞİMCİLİK

POLİTİKA ADI
TURİZM GİRİŞİMCİLİĞİNİ VE
İNOVATİF ÜRÜNLERİ GELİŞTİRMEK

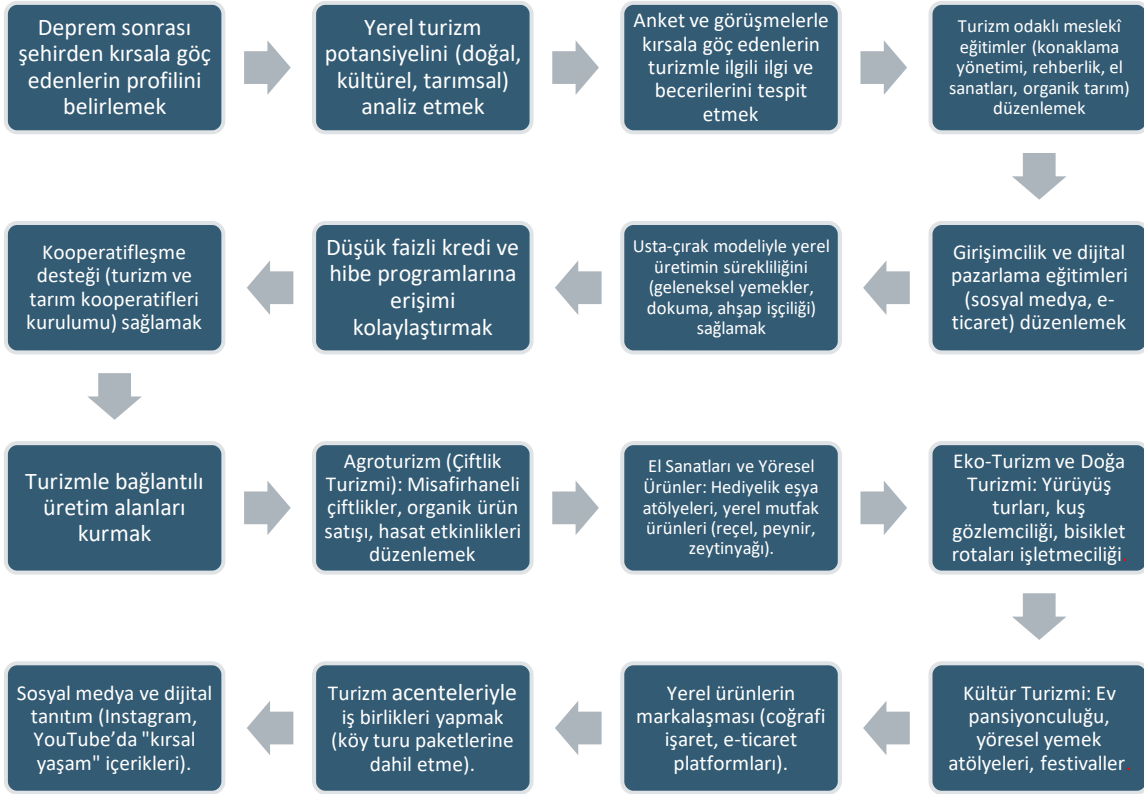
Öngörülen Süre

Kısa Vade (2025-2026)

Hayata Gececeği Yer

Bütün İlçeler

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İlçe Belediyeleri
STK
Kooperatifler

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

Yerel Yönetimler ve İlgili Bakanlıklar

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat
YETERLİ	KISMEN	KISMEN	KISMEN

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI		ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
Ulusal	Uluslararası	DÜŞÜK	YÜKSEK
-	-		

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2026	-	-	YÜKSEK	YÜKSEK	DÜŞÜK
2027	-	-			
2028	-	-			
2029	-	-			
2030	-	-			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

Yok

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Yok

Kültürel Çevre: Yok

Yerel Halk: Yok

Eylem 83

Zeugma Müzesi İçin İnteraktif Dijital Sergiler ve Tarihî Bölgelerde AR/VR Turları Başlatmak

MASA ADI
AKILLI EKOSİSTEMLER

POLİTİKA ADI
TURİZM DEĞERLERİNİN
DİJİTAL TEKNOLOJİLERLE
TANITIMINI GÜÇLENDİRMEK
VE ERİŞİBİLİRLİĞİNİ
ARTIRMAK

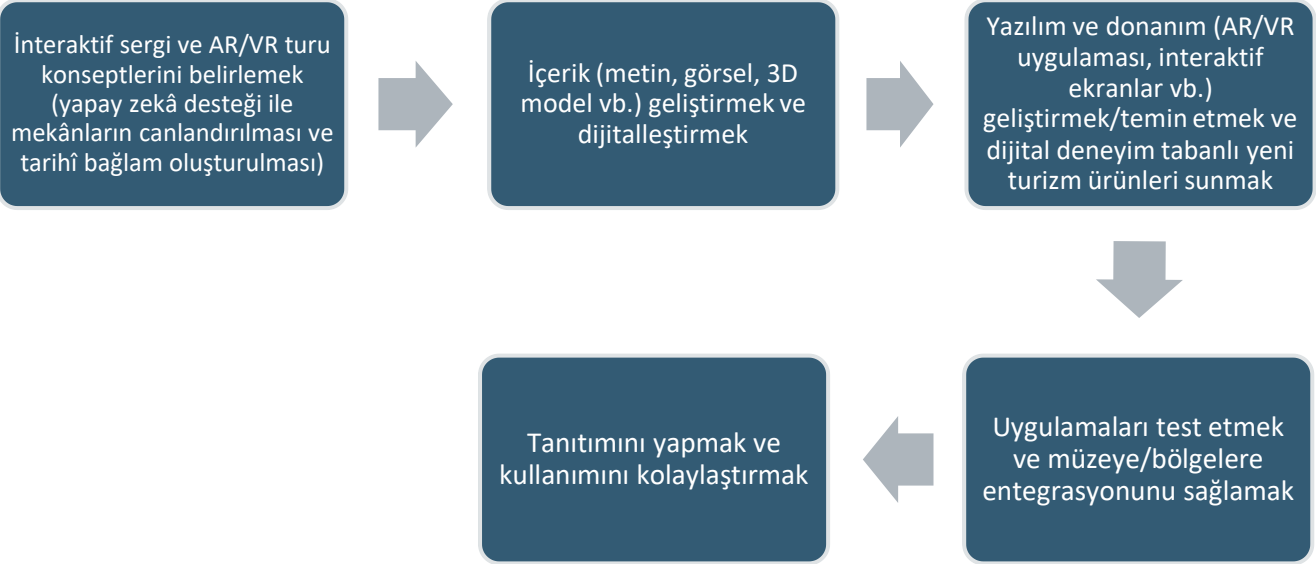
Öngörülen Süre

Orta Vade (2027-2028)

Hayata Gececeği Yer

Zeugma Mozaik Müzesi, Gaziantep'in Tarihî Bölgeleri

BASAMAKLAR

EYLEMİ YERİNE GETİRECEK KİŞİ/KURUMLAR

Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Müze Müdürlüğü
Teknoloji (Start-up) Firmaları
Üniversiteler

EYLEM DENETİMİNDEN SORUMLU KURUM

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Müze Müdürlüğü

EYLEM MEVCUT KAYNAK ANALİZİ

Doğal Kaynaklar	İnsan Kaynağı	Teknoloji	Makine-Teçhizat	Diğer
YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ	KISMEN	Müze ve tarih alanlar yönetimleri ile iş birliği

EYLEMİN ÖNCELİKLİ HEDEF PAZARI	ÜST YAPI GELİŞİMİNE YÖNELİK TAHMİNİ ETKİSİ	YARATACAĞI HANE HALKI TAHMİNİ GELİR ETKİSİ
<p>Ulusal</p> <p>Adana, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Şanlıurfa başta olmak üzere yakın komşu illerdeki müze ve tarih bölge ziyaretçileri ile İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyükşehirlerdeki kültür turları potansiyeli</p>	<p>Uluslararası</p> <p>Almanya, İtalya, Amerika Birleşik Devletleri'nden başta olmak üzere kültürel deneyimlere açık, üst gelir gruplarında yer alan turistler ve araştırmacılar</p>	<p>ORTA</p> <p>YÜKSEK</p>

EYLEMİN BAŞARI ÖLÇÜTLERİ

Yıllar	NİCEL ÖLÇÜTLER		NİTEL ÖLÇÜTLER		
	Beklenen Yerli Turist Sayısı	Beklenen Yabancı Turist Sayısı	Rekabette Sağlayacağı Üstünlük	Tahmini İstihdam Etkisi	Alt Yapı Gelişimine Yönelik Tahmini Etkisi
2027	50000	5000	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK
2028	100000	10000			
2029	150000	20000			
2030	200000	50000			

Turist Sağlığı ve Güvenliği

AR kullanımı sırasında çevreye dikkat eksikliği

Sürdürülebilirlik

Doğal Çevre: Daha fazla sayıda turistin ziyareti ile oluşan atık birikimi, enerji tüketiminde artış, su kaynakları üzerinde baskı ve araç trafiğindeki artışın yol açtığı hava ve gürültü kirliliği ortaya çıkabilir.

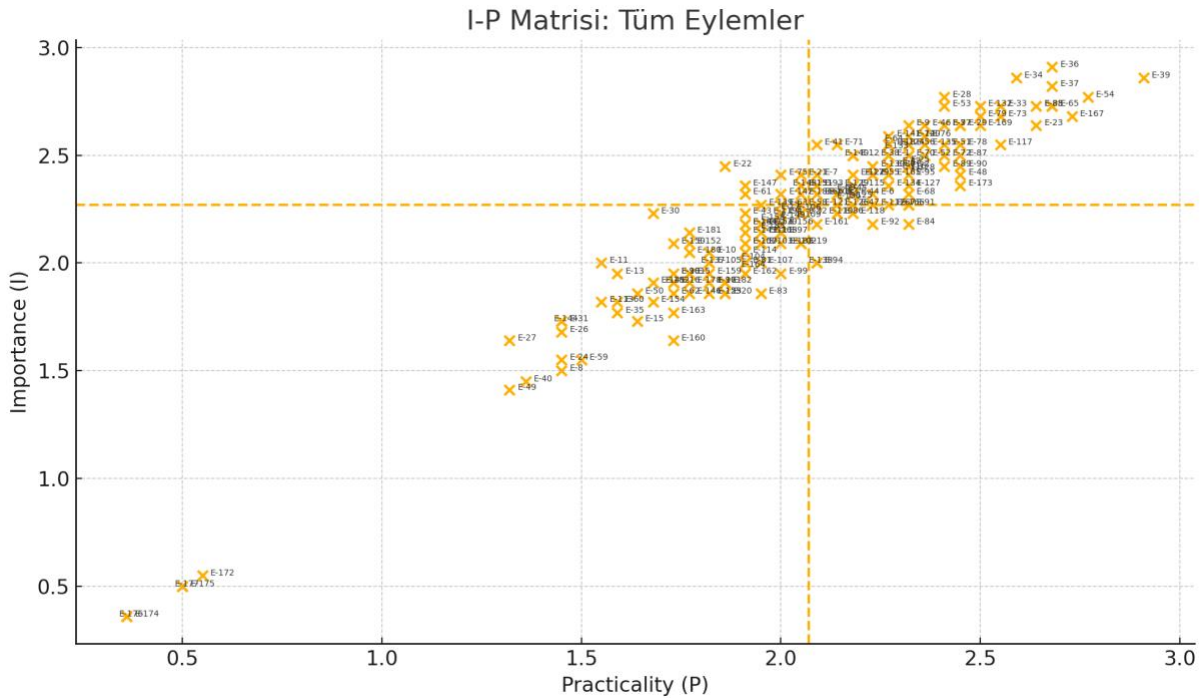
EKLER

EK-1

METODOLOJİ

Plan Vizyonu

2025-2030 yıllarını kapsayan Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2030; güçlü turizm arz kaynaklarına sahip olan ve hâlihazırda Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en önemli turizm destinasyonlarından biri durumundaki Gaziantep'in sahip olduğu kaynakları etkin ve sürdürülebilir biçimde değerlendirerek Gaziantep turizmini geleceğe taşıyacak, kapsamlı bir yol haritasıdır. Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası hazırlanırken küresel ve bölgesel turizm değişimleri ile eğilimler dikkate alınmış ve *Plan*'ın T.C. Kültür ve T.C. Turizm Bakanlığı tarafından Covid-19 salgını sonrası 2021 yılında güncellenen Türkiye Turizm Ana Planı ile uyumlu biçimde olmasına azami düzeyde hassasiyet gösterilmiştir. Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası, Türkiye Turizm Ana Planı'na uygun olarak sürdürülebilirlik, gelir, rekabet ve teknoloji vizyonu ile hazırlanmıştır.

Veri Toplama:

Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2030 hazırlık sürecinde birincil veri kaynağına ilde düzenlenen geniş katılımlı arama konferansının çıktıları temel oluşturmuştur. Arama konferansı 11 Nisan 2025 tarihinde 177 katılımcı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde ve Kapadokya Üniversitesi iş birliği ile şehrin turizm paydaşı olan katılımcıların (EK-2) tam gün iştiraki ile Gaziantep turizminin geneli ele alınarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan arama konferansında masa liderleri moderatörlüğünde gerçekleştirilen tema masa çalışmaları neticesinde 11 masa liderinden toplamda 63 politika ve 186 eylem belirlenmiştir. 15 Mayıs 2025 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile ikinci bir toplantı gerçekleştirilerek bu eylemlerin öncelik derecelerinin ve sürelerinin belirlendiği bir anket çalışması yapılmıştır. Yapılan bu anketin sonucunda 63 politika ve 185 eylem içerisinde öncelik derecesi yüksek olan 35 politika ve 83 eylem belirlenerek rapora eklenmiştir.

Yapılan Analizler:

Plan kapsamında Gaziantep turizminin GZ analizi, sürdürülebilirlik, Google arama ve akıllı turizm analizi ve rekabet başlıklarında da müstakil analizler yapılmıştır.

EK-2

11.04.2025 Tarihli Gaziantep Turizm Ekonomisi Geliştirme Stratejisi ve Yol Haritası 2030 Arama Konferansı Katılımcı Listesi

AD SOYAD	ÜNİVAN/KURUM
Funda Firuz AKTAN	Kapadokya Üniversitesi
Doç. Dr. Halil Burak SAKAL	Kapadokya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgehan GÜLCAN	Kapadokya Üniversitesi
Arş. Gör. Fatıma Tüzzehra ALBAYRAK	Kapadokya Üniversitesi
Prof. Dr. Atilla ENGİN	Gaziantep Üniversitesi
Timur DEMİR	Gaziantep Üniversitesi
Eyüp ATILGAN	Gaziantep Üniversitesi Turizm Meslek Yüksek Okulu
Tuba PEHLİVAN	Gaziantep Üniversitesi
Fatma YALINIZ	Gaziantep Üniversitesi
Dilan ÇATAK	Gaziantep Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü
Ali KORKMAZ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Sait YILMAZ	Gaziantep Müze Müdürlüğü
Ayşe ASLAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Mecit YILMAZ	Oğuzeli Belediyesi
Dr. Fuat LEBE	Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
Leyla BAŞBOĞA ÇİÇEK	Vakıflar Bölge Müdürlüğü
Beren Ezgi BOYBEYİ	Şehitkamil Belediyesi
Mustafa HACIARAP	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
Kâmil PEKAYDIN	Gaziantep Kent Konseyi
Meryem Nisa KERKEZ	Gaziantep Üniversitesi Turizm Meslek Yüksek Okulu
Meryem CAN	Gaziantep Üniversitesi Turizm Meslek Yüksek Okulu
Banu KOÇ	Gaziantep Üniversitesi
Melike KESKİN	Gaziantep Üniversitesi
Mehmet Âdem KAYNAK	Gaziantep Ticaret Odası
Yusuf Cem YAMAN	İpekyolu Kalkınma Ajansı
Yunus Emre YILDIZ	Oğuzeli Belediyesi
Hülya YILDIZ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Harun Yiğit ALKAN	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Mehmet ERZURUMLUĞLU	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Öğr. Gör. Emre AKSU	Gaziantep Kent Konseyi
Cuma YILDIRIM	Karayolları Genel Müdürlüğü
Güven ÖZDİL	Havalimanı Başmüdürlüğü
Hasan Hüseyin AYSA	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Rıdvan KENDİRLİ	TCDD Altyapı İşletmesi Genel Müdürlüğü
Ömer GÖKKAYA	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
Ayşe AKYOL	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Ali Hakan SEÇKİNLER	Gaziantep Emniyet Müdürlüğü
Şenay ÇOPUR	Gaziantep Ticaret Odası
Reşat TAMAN	İpekyolu Kalkınma Ajansı
Mehmet Lami HAYIRLI	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Doç. Dr. Metin SÜRME	Gaziantep Kent Konseyi
Mehmet İbrahim ERYAŞAR	Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
Berrin ÖZKUL	Gaziantep Doğa Koruma ve Millî Parklar Müdürlüğü
Mesut AÇAR	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği

Ayşegül ÖZKELEŞ	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
Pınar OKATAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Ahmet Serhat KARADUMAN	İpekyolu Kalkınma Ajansı
Leyla AKBIYIK	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Canan Nergiz ERIŞ HAMURLU	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
Ayşen UTANIR KARADUMAN	Şehitkamil Belediyesi
Jale ÖZASLAN	Kadın Çevre Kültür ve Kalkınma Kooperatifi
Nihal SABAK	Kadın Girişimci Destek Merkezi (KAGİDEM)
Dr. Talip KAYA	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
Asiye Esra ÖZZENGİN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Gamze FESLİGİL	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Mehmet Tayfun KARABAĞ	Reklam Fotoğrafçısı
Öğr. Gör. Taner DAĞLIOĞLU	Gaziantep Üniversitesi Turizm Meslek Yüksek Okulu
Prof. Dr. Burak GÜRER	Gaziantep Üniversitesi
Ömer TURGUT	Sportif Havacılık Spor Kulübü
Ebru BOZLAR	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Hüseyin BULAK	Oğuzeli Belediyesi
Ayşe ERTÜRK	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
İbrahim DEMİR	Gaziantep Üniversitesi Turizm Meslek Yüksek Okulu
Derya AÇIKGÖZ	Gaziantep Ticaret Odası
Ebru ÖZTÜRKMEN	İpekyolu Kalkınma Ajansı
Nuray GÜMÜŞBURUN	GBB Sanat ve Meslek Eğitim Kursları (GASMEK)
Selin Soylu ÖZTOPRAK	Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
Yunus Emre HÖKENEK	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Doç. Dr. Nalan IŞIK	Gaziantep Üniversitesi
Ahmet ERTÜRK	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Atınç ÇAKIR	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
Yeşim GÖRÜR	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Veysel ÇELEBİ	Gaziantep Sanayi Odası
Abdullah KARKA	Türk Telekom Gaziantep İl Müdürlüğü
Fidan Kestane BOZKURT	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Aysu KAYA	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Hatice PEKMEZ	Gaziantep Üniversitesi
Oya ÖZKANLI	Gaziantep Üniversitesi
Salih KIZILCIK	Gaziantep Kent Konseyi
Erkan ÖZSAVAŞ	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
Gökçe HEPGÜLER	Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
M. Ersin GÖNCÜ	Gaziantep Orta Doğu Fuar Merkezi (OFM)
Ayşe Kevser CAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Gani YOĞURUCU	ANTEPORG
Güney DAĞDEVİREN	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
Mühlüm ŞEN	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
Hasan Emre BİTGİN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Nefise ASLAN	Gaziantep Kent Konseyi
Uğur Bent TÜRKER	Anadolu El Sanatlarını Yaşatma ve Geliştirme Derneği (ANELSANDER)
Başak GÖKTAŞ	Anadolu El Sanatlarını Yaşatma ve Geliştirme Derneği (ANELSANDER)
Özge UĞRAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Osman KARTAL	GBB Kültür Tanıtım ve Tasarım A.Ş.
Selçuk SEVDİM	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Selma UÇAR AYAZ	Nurel Enver Taner Gaziantep Olgunlaşma Enstitüsü

Pelin OKKIRAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Buse BAŞKINACI	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Ahmet Tunahan BALIKÇI	Raportör
R. Onur İBCİ	Raportör
Sude İpek İBİLİ	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Feray TOPÇU	Raportör
Özge VAR	Gaziantep Üniversitesi
Özgür ÖZYURT	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Derya KAYNAK	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Merve KARATAŞLIOĞLU	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Derman KAHRAMAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Şeyda CEYLAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Selim ÖZTOP	Gaziantep Bölgesel Turist Rehberleri Odası (GARO)
Türkan AÇIK	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Hüseyin KARABAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Cuma BUDAK	Gaziantep Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
İlayda TUNÇERDEM	Gaziantep Üniversitesi
Asena Umay BEĞEN	Gaziantep Üniversitesi
Mehmet Ali YILDIZ	Gaziantep Üniversitesi
Abdülkadir MEKKİ	Anadolu El Sanatlarını Yaşatma ve Geliştirme Derneği
Mehmet Orhan ÇAKIROĞLU	Anadolu El Sanatlarını Yaşatma ve Geliştirme Derneği
Murat DAĞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Özgür KAZCI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Filiz HÖSÜKOĞLU	Gastronomi Araştırmacısı/Yazar
Ali Nadir ZEYREK	Gaziantep Üniversitesi Turizm Meslek Yüksek Okulu
Haydar YENER	İslâhiye Belediyesi
Mehmet ŞAHAN	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
Sylvie FONTANA YILMAZ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Sıla Sudem ALMACI	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Atınç OLCAY	Gaziantep Üniversitesi
Mehmet ÖZCAN	Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
Şahin ÇETİN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Bergüzar Eda ERTAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Ceylan ŞENSOY	Destinasyon Tanıtım Uzmanı
Mustafa GÖZEL	Gaziantep Doğa Koruma ve Millî Parklar Müdürlüğü
Yasemin GEZGEN	Gaziantep Üniversitesi
Havva TOPAL	Gaziantep Üniversitesi
İbrahim GİRİTLİOĞLU	Gaziantep Üniversitesi
Aykut ELİŞ	Gaziantep Ticaret Odası
Mehmet AKMAN	Gaziantep Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
Selçuk KORKMAZ	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Mete AKCAN	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
Mehmet Ali ERZİN	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
Merve ASLAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Funda YILMAZOĞLU SUNAN	Yılmazoğlu Park Otel
Mine ZORKİRİŞÇİ	Aynur Hanım Konağı
Prof. Dr. Eren ÖZCEYLAN	Gaziantep Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YAYLI	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
İhsan KÖKLÜ	Turistik Eşya Satıcıları Odası
Bekir TİTİZ	Gaziantep Turizm Derneği
Prof. Dr. Ece KONAKLIOĞLU	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim ÇEKİÇ	Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Turgay KARABULUT	GBB Sanat ve Meslek Eğitim Kursları (GASMEK)

Kübra BOZDOĞAN	Oğuzeli Belediyesi
Songül GÜR	İslâhiye Belediyesi
Özge ÖZKARSLI	Şehitkamil Belediyesi
Eren DOĞAN	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Çağlar BAYAR	Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Doç. Dr. Furkan BALTACI	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Fuat ÖZHARAT	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
İlknur ELİBOL	Vedat Topçuoğlu Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi
Mevlide TAVÇER	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat YURTLU	İskenderun Teknik Üniversitesi
Hüseyin ARICI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Burçak AKYÜZ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Furkan BAĞARSAKÇI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Miray YIRTAR	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Mevlide TONÇER	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Mete KARADAĞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Kağan POLAT	Teymur Otel
Michael BLOMER	Dülük Antik Kenti Kazı Başkanı
Erdal KILINÇ	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Mizyal Karabiber Nacaroğlu	Slovenya Gaziantep Fahri Konsoloslugu
Bülent YILDIRIM	GAZİULAŞ
Soner BACAKSIZ	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
İ. Halil KILINÇ	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)
Süleyman ÇİÇEK	Sri Lanka Cumhuriyeti Gaziantep Fahri Konsoloslugu
Necibe MARAZ ÇİFTÇİ	Şahinbey Belediyesi
Betül ATEŞ	Gaziantep Üniversitesi
Hüseyin ATEŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Serkan DOĞRUEK	Gaziantep Ticaret Odası
Özgür ÇÖZGENER	Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY	Oxford Üniversitesi

EK-3

GAZİANTEP TURİZM EKONOMİSİ GELİŞTİRME VE STRATEJİSİ VE YOL HARİTASI 2030 ARAMA KONGRESİ GENEL ANKET SONUÇLARI

Turizmin Ekonomik Katkı Potansiyeli ve Yerel İsteklilik

Gaziantep'in güçlü sanayi altyapısı göz önüne alındığında, katılımcıların büyük çoğunluğu turizmin şehrin ekonomisine ciddi katkılar sunabileceğini belirtmiştir (Ortalama: **4.1/5**). Ancak, sanayi kesiminin turizmin gelişimine yönelik destek düzeyi daha sınırlı bulunmuştur (Ortalama: **2.6/5**). Halkın turizme yönelik isteklilik düzeyi ise **3/5** seviyesindedir.

Öncelikli Turizm Türleri

Katılımcı görüşlerine dayalı olarak elde edilen bulgular, Gaziantep'te öncelikli olarak geliştirilmesi gereken turizm türlerinin dağılımını ortaya koymaktadır. Verilere göre, en yüksek tercih oranı kültür turizmine yöneliktir (n=120). Bu bulgu, Gaziantep'in tarihsel ve kültürel mirasının kent turizmi politikalarında önceliklendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Katılımcıların ikinci en çok önem atfettiği alan gastronomi turizmi (n=100) olup, bu sonuç Gaziantep'in güçlü gastronomik kimliğinin hem kent markalaşması hem de yerel ekonomik kalkınma açısından stratejik bir unsur olduğunu göstermektedir.

Festival ve etkinlik turizmi (n=75) üçüncü sırada yer almakta, bu da kentin sosyal yaşam dinamikleri ve kültürel takvimi üzerinden turist çekme potansiyelinin önemli olduğunu ortaya koymaktadır. İnanç turizmi (n=37) ve eko-turizm (n=26) ise daha düşük oranlarda tercih edilmiştir. Bu durum, bu alanlardaki farkındalık düzeyinin görece sınırlı olduğunu, ancak sürdürülebilir turizm çeşitliliği ve pazar genişletme stratejileri açısından dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, katılımcıların eğilimleri, Gaziantep'te kültürel mirasın korunarak turizme entegre edilmesi, gastronomi değerlerinin daha sistematik biçimde tanıtılması ve etkinlik odaklı turizm yatırımlarının artırılması gerektiğine işaret etmektedir. Bu önceliklerin yanında, inanç ve doğa temelli turizm türlerinin gelişimi için stratejik planlamalar yapılması, turizm çeşitliliğini artırarak destinasyonun rekabet gücünü yükseltecektir.

Marka Kimliği, Sloganlar ve Vizyon

Ankete katılan paydaşlar, Gaziantep'in marka değerlerini büyük ölçüde gastronomi eksenli olarak tanımlamaktadır. En çok anılan mevcut marka unsurları arasında Baklava (77), Zeugma (60) ve Antep Fıstığı (45) öne çıkmaktadır. 2030 yılına yönelik turizm vizyonunu tanımlayan anahtar kelimeler sorulduğunda ise aşağıdaki yanıtlar belirtilmiştir;

- Kültür (30 kişi)
- Gastronomi (29 kişi)
- Sürdürülebilirlik (20 kişi)
- Liyakat, deneyim turizmi, doğa dostu şehir gibi kavramlar da öne çıkmıştır.

Slogan önerileri arasında ise "Medeniyetler Şehri", "Kültür ve Lezzet Şehri" ve "Güvenli Şehir" gibi ifadeler dikkat çekmektedir.

Hedef Kitle Analizi ve Turistik Deneyimlerin Dağılımı

Katılımcı görüşlerine dayalı olarak hazırlanan tablo, Gaziantep'in mevcut turizm ürünlerinin farklı yaş gruplarına hitap etme düzeyini ortaya koymakta ve her yaş segmentine yönelik geliştirilebilecek yeni ürün önerilerine yer vermektedir. Veriler, kentteki mevcut turizm faaliyetlerinin özellikle X kuşağı (45-60 yaş) için %69,2 oranında uygun bulunduğunu göstermektedir. Bu grubun önerileri arasında termal turizm, yürüyüş yolları ve sağlık odaklı tesisler yer almakta olup, yaşa bağlı fiziksel gereksinimlerin dikkate alındığı görülmektedir.

Y kuşağı (29-44 yaş) açısından uygunluk düzeyi %59,8 olup, bu grup için bungalov konaklama, eğlence faaliyetleri ve atölye temelli deneyimler ön plana çıkmaktadır. Bu öneriler, hem bireysel hem de aile odaklı orta yaş grubu ziyaretçilerin daha deneyimsel ve katılımcı turizm taleplerini yansıtmaktadır.

60 yaş ve üzeri bireyler için uygunluk oranı %46,1 ile orta seviyede kalmakta, önerilen ürünler ise inanç ve sağlık turizmine odaklanmaktadır. Bu, ileri yaş grubunun daha huzurlu, manevi ve sağlık temelli turizm biçimlerine yöneldiğini göstermektedir.

Öte yandan, Z kuşağı (16-28 yaş) için uygunluk düzeyi %32,1 ile belirgin şekilde düşüktür. Bu grubun önerileri arasında konser etkinlikleri, burs temelli geziler, gece hayatı ve genç odaklı eğlence öne çıkmaktadır. Bu durum, gençlerin mevcut turizm altyapısında kendilerine uygun dinamik ve sosyal içerik bulmakta zorlandıklarını göstermektedir.

En düşük uygunluk oranı ise %15,9 ile Alfa kuşağı (0-15 yaş) grubuna aittir. Bu yaş grubu için önerilen turizm ürünleri arasında aqua parklar, oyun alanları ve tema parklar yer almaktadır. Çocuklara yönelik eğlence ve öğrenme içerikli destinasyon altyapısının zayıf olması, aile turizmini sınırlayıcı bir faktör olarak değerlendirilebilir.

Sonuç olarak, Gaziantep'in turizm altyapısının yetişkin yaş gruplarına daha yüksek oranda hitap ettiği; gençler, çocuklar ve yaşlı bireyler için ise çeşitlendirilmiş, çağdaş ve kapsayıcı turizm ürünlerine ihtiyaç duyulduğu ortaya konmuştur. Bu bulgu, destinasyon yönetiminde yaş grubu temelli planlamaların ve ürün farklılaştırmasının önemini vurgulamaktadır.

Tematik Turizm Deneyimleri ve Beklentiler

Katılımcılardan alınan geri bildirimler, Gaziantep'in ziyaretçilere sunduğu tematik turizm deneyimlerinin oldukça çeşitli olduğunu ortaya koymaktadır. Ankette yer alan 10 farklı tema üzerinden, mevcut ürünlerin hangi beklentilere ne düzeyde karşılık verdiği değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler doğrultusunda hem güçlü alanlar hem de geliştirilmesi gereken temalar tespit edilmiştir.

- **Kültürel Deneyimler:** En yüksek karşılama oranına sahip tema olan kültürel deneyimleme, Gaziantep'in tarihsel mirası ve kent kimliğiyle doğrudan ilişkilidir. Mevcut durumda müzeler, anıtlar ve geleneksel mimari gibi öğeler bu alanda güçlüdür. Ancak, dijital müzeler, interaktif sergiler ve gece müzeciliği gibi yenilikçi formatlarla bu deneyim daha da zenginleştirilebilir.
- **Gastronomik Hazlar (Hedonizm):** Gastronomi hem geleneksel tatlar hem de çağdaş mutfak yaklaşımları açısından büyük potansiyel taşımaktadır. Moleküler gastronomi uygulamaları, lezzet okulları ve şef eşliğinde deneyim sunan restoranlar bu alandaki farklılaşmayı sağlayabilir.
- **Sanatsal ve Estetik Tatmin:** Zeugma Mozaik Müzesi'nin varlığı bu alanda temel bir avantajdır. Ancak, daha yaygın ve katılımcı etkinlikler (mozaik yapım atölyeleri, interaktif sanat geceleri gibi) turistlerin katılım düzeyini artıracaktır.

- Macera ve Doğa Deneyimi: Bölgenin doğal topoğrafyası, doğa turizmi açısından değerlendirilmeye açık alanlar sunmaktadır. Adrenalin ve doğa temalı turizm; bisiklet rotaları, yamaç paraşütü, trekking ve yayla aktiviteleriyle desteklenmelidir.
- Mistisizm ve İnanç Tabanlı Deneyimler: Zeugma'daki mitolojik anlatılar, Rumkale gibi maneviyat odaklı alanlar bu temaya hizmet etmektedir. Bu alanlarda rehberli özel turlar, tematik etkinlikler ve hikâye anlatıcılığı uygulamaları turistin ilgisini artırabilir.
- Romantizm ve Dinginlik: Bu iki tema düşük karşılama oranına sahip olmasına rağmen, hedef kitleye yönelik niş paket programlarla geliştirilebilir. Doğa ile iç içe butik konaklama, şarap rotaları ve gün batımı organizasyonları bu alana katkı sunacaktır.

Bu temalar ışığında; özellikle kültürel deneyim, gastronomik hazlar ve sanatsal etkinliklerin daha fazla çeşitlendirilmesi; genç ziyaretçilere hitap edecek eğlence ve macera alanlarının güçlendirilmesi; romantik ve mistik deneyimlerin ise tematik rotalarla yapılandırılması önerilmektedir.

Zorluklar ve Sorun Alanları

Turizmde karşılaşılan temel zorluklar aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

Yerli turistler için:

- Pahalılık (58)
- Ulaşım (45)
- Hijyen (37)

Yabancı turistler için:

- Dil eksikliği (64)
- Güvenlik (44)
- Ulaşım (40)

Bu sonuçlar, altyapı, çok dilli iletişim çözümleri ve hijyen standartları konusunda iyileştirmeye ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Akıllı Turizm ve Dijitalleşme

Gaziantep'in akıllı destinasyon vizyonu kapsamında aşağıdaki geliştirme başlıkları öne çıkmıştır:

- Akıllı ulaşım çözümleri
- Mobil uygulamalar (App geliştirme)
- Dijital müzeler
- Konaklama ve bilgilendirme sistemlerinde dijitalleşme

İş Birliği Yapılabilecek İller

Gaziantep'in turizm türlerine göre iş birliği yapılması önerilen iller:

- **Gastronomi Turizmi:** Hatay, Adana, Şanlıurfa
- **Kültür Turizmi:** Mardin, Şanlıurfa, Hatay
- **Kongre Turizmi:** İstanbul, Ankara, Antalya
- **İnanç Turizmi:** Mardin, Urfa, Konya

- **Eko Turizm:** Rize, Trabzon, Mersin

Bu illerle ortak projeler, rota paylaşımları ve deneyim değişimi önerilmektedir.

Yenilikçi Öneriler ve Turistik Ürün Geliştirme

Katılımcıların önerdiği çarpıcı turizm projeleri arasında şunlar yer almaktadır:

- Gastro Ekspres Turizm Treni
- Ekolojik Köyler
- Kanal Antep
- Gaziantep Bienali
- Zeplin Gezileri
- Kutnu Dokuma Deneyimi
- Fıstık Hasadı Turu

Hediyelik Eşya Potansiyeli

Katılımcıların görüşlerine dayalı olarak elde edilen bulgular, Gaziantep'te hediyelik eşya çeşitliliğinin hem fiyat düzeyine göre hem de ürün niteliğine göre farklı kategorilere ayrıldığını göstermektedir. Veriler, mevcut ürün yelpazesinin düşük-orta fiyatlı ve yüksek fiyatlı gruplarda dengeli bir şekilde çeşitlendiğini ortaya koymaktadır.

Düşük-orta fiyatlı hediyelikler arasında yer alan magnet, baharat, yemeni ve bakır ürünler hem yerel üretimi yansıtan hem de turistler açısından kolay taşınabilir ve erişilebilir seçenekler sunmaktadır. Bu ürün grubu, ziyaretçilerin Gaziantep deneyimlerini ekonomik düzeyde somutlaştırmalarına imkân tanımaktadır.

Yüksek fiyatlı hediyelikler ise baklava, Antep fıstığı, kutnu kumaşı ve sedef işçiliği gibi kentin gastronomik ve el sanatları mirasını temsil eden ürünlerden oluşmaktadır. Bu kategori hem kültürel mirasın tanıtımı hem de destinasyonun yüksek nitelikli tüketici segmentine hitap etmesi açısından önem arz etmektedir.

Öte yandan, katılımcılar tarafından önerilen geliştirilmeye açık nitelikli yeni ürünler arasında halı, mozaik, takı, el sanatları ve butik ürünler ön plana çıkmaktadır. Bu öneriler, geleneksel zanaat unsurlarının daha özgün, çağdaş tasarımlarla yeniden yorumlanması gerektiğine işaret etmektedir. Özellikle mozaik ve takı gibi özgün ürünlerin marka değeri yüksek butik koleksiyonlar hâline getirilmesi hem yaratıcı ekonomiyi destekleyecek hem de destinasyonun farklı hedef kitlelere açılımını kolaylaştıracaktır.

Bu anket çalışması, Gaziantep'in sahip olduğu turizm potansiyelini çok boyutlu biçimde gözler önüne sererek elde edilen bulgular, kültür ve gastronomi ekseninde tematik çeşitliliğin artırılması, genç kuşaklara hitap edecek yeni ürünlerin geliştirilmesi ve dijital dönüşümün hızlandırılması gerektiğine işaret etmektedir. Paydaşlar arası iş birliğinin artırılması ve yenilikçi projelerin desteklenmesi, Gaziantep'in marka destinasyon olma hızını arttıracaktır.